

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .
F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

R.A.

2. oktober 1944

Nr. 1245 .

Fortrolig.

Meldinger, lørdag 30. september

ENGLISK FLY ANGRIPER LILLESTRØMTOGET.

11.30. (17) Et engelsk fly beskjöt den 29. september motorvognen i et tog på banestrekningen Lillestrøm - Sørumsand fra lav høyde.

En nordmann ble drept og tre andre såret.

CAPPELENS KNOTTFABRIKK NEDBRENT.

10.30. (12) Fra Ulefoss meldes til Varden at godeier Cappelens knottfabrikk er brent totalt ned i natt.

Videre strøk 300 hl. knott og 50 - 60 favner ved med.

Husbebyggelsen i nærheten var en tid sterkt truet, men det lyktes å begrense ilden. Den brente knottfabrikk var en av de største i distriket og hadde en kapasitet på 200 hl. pr. dag.

MANNEN MED MEN VAGGENDE GANG.

12.00. (21) Politimesteren i Kongsberg meddeler:

En farlig mann går løs i Kongsberg-distriket. Hans navn er Rolf Erling Knutsen. Han er 181 cm. høy og 32 år gammel. Andre kjennemerker er vaggende gang, mørkt hår, mørk ansiktsfarge, dyptliggende øyne, nosen litt skjev, men rett forøvrig i profil. En tatovering på høyre arm deler han med en mansjett. Klesdrakten varierer han stadig.

Han er rømt fra Opstad og er den samme karen som begikk drapet i Andebu på gårdsbruker Rastad fra Sem. Han tvang dennes hustru med seg og begikk voldtekt med henne. Fruen ble senere funnet i sinnsforvirret tilstand i skogen.

Etter de siste meldinger ferdes han no i Skrimtraktene hvor han har tvunget to skogsarbeidere og et kvinnemenneske med seg. Kvinnenenesket har han frendeles hos seg hvis han da ikke allerede har gjort det av med henne.

Fyren utgir seg etter forgodtbefindende som engelsk spion eller tysk politimann. Det gjelder å passe seg for denne farlige forbryter som er bevepnet og som har for vane å tvinge uskyldige mennesker til å være ned på sine ugjerninger. Enhver som kommer i beröring med ham eller får opplysninger om ham må øyeblikkelig gi beskjed til nærmeste politimyndighet.

NS SYKEPLEIRSKE BISATT I WIEN.

11.30. (16) Under det amerikanske terrorangrepet mot Wien den 10. september ble følgende norske røde kors-søstre drept:
Ada Eriksen fra Bergen, f. 23. mars 1923
Else Johansen fra Bræsberg, f. 23 mars 1923
Liv Ruth Olsen fra Holden, f. 11 desember 1921.
Malfried Teigland fra Øvre Holen, f. 22. juli 1924
Henny Wiek fra Kapp (Nord-Helgeland), f. 20. mars 1915

Samtidig med disse fem norske sykepleirske omkom også ti røde kors-søstre fra Nederland, Flandern og Danmark.

På Sentralkirkegården i Wien fant det den /ble/ 21. september sted en sørgehøytidelighet. Det bl.a. lagt ned kranse fra Reichsleiter von Schirach, der høyere SS- og Polizeiführer, der General-Führer des Deutschen Roten Kreuzes og fra Gauleitung Wien. Videre var det kranse fra den skandinaviske klubb i Wien og fra NSgruppen i Wien.

I korte taler ble det hatt avskjed med røde kors-søstrene som i troen på det europeiske skjebnefellesskap og i troskap til den store germanske ide har kronet sin innsats med offerdøden.

Sørgehøytideligheten ble avsluttet med tonene fra nasjonalsangene og tre ærestasser. Offene ble bisatt på de nye krigsgravstedene på Sentralkirkegården i Wien.

OMSTRIDT FISKERETT.

11.30. (15) En sak som omfattes med den største interesse på jager og fiskerhold overall i Rørosdistrikten og langt utenfor, behandles i disse dager i herredsretten på Røros. Det gjelder jakt- og fiskerettighetene i et større område i Femundsmarka som eieren av et bygselsbruk under Røros verk påstår seg eneberettiget til. Han har anlagt sak mot ti innvånere av Røros bergstad og Røros landsogn som har drevet jakt og fiske i området, som bl.a. omfatter den fiskerike elv Mugga, i opptil tredve år idet de har ment at Rørosalmuen hadde rett til dette sammen med brukeren av bygselen.

Dette er den andre store fiskerettssak som føres om jakt- og fiskerettighetene i Femundsmarka og dommen som ventes avgjort en av de nærmeste dager, er imøtesett med stor spenning.

Saken føres for saksøkeren, brukeren av bygselsbruket Noråviken, av H.R. advokat L. Rynning, Oslo og for de saksøkte av H.R. advokat Harald Holthe, Trondheim.

SYKKELTYVEN SIKRET.

10.30. (11) Strinda herredsrett avsa igår dom i saken mot den 34 år gamle gårdsarbeideren som hadde drevet sykkeltjuverier og klestyverier som bigeskjeft.

Dommen lød på 2 1/2 års fengsel og fem års sikring.

BAMSE BRAKAR ER UTE OG GÅR.

11.00. (O.R.) For første gang på 35 år er det blitt sett bjørn i Etterdal. En mann som var ute med kuene, fant seg plutselig ansikt til ansikt med en diger bjørn i traktene mellom (? Tonsgardene) og Steinsetbygda.

ØKONOMISKE MELDINGER.

Aksjekurser fra Oslo Børs 30. september:

4 1/2%	Stat 1937	K. 102 1/4
4 %	Stat 1935, 1,	K. 101 1/2
3 1/2%	Stat 1941, 1,	K. 103 3/4
3 1/2%	Stat 1938, 1,	K. 102 1/2
4.	Hypotekbank 1938	S. 104 3/4, K. 104 5/8, Oms. 104 3/4
3 1/2%	Hypotekbank 1941	K. 103 1/2
Creditbanken		S. 145, K. 140
Kreditkassen		S. 840, K. 830
Bjølvfossen		S. 20 1/2, K. 19 1/2
Borregård		S. 134, K. 133
Elektrokerisk		S. 130, K. 127
Hafslund		S. 685, K. 675
Orkla		S. 267 1/2, K. 260
Saugbruksforeningen		S. 1850, K. 1800
Union		S. 5,70, K. 5,50
Agdesiden		S. 155
Borgestad		S. 222 1/2, K. 218, Oms. 220
Bruusgård Kiøsterud		S. 242 1/2, K. 237 1/2, Oms. 240
Amerikalinjen		S. 225, K. 217 1/2
Bergenske		S. 160, K. 157 1/2
Nordenfjeldske		S. 177 1/2, K. 167 1/2
Ivaran		S. 267 1/2, K. 260
Ocean		S. 282 1/2, K. 277 1/2
Kosmos 2		S. 285, K. 277 1/2
Odd		S. 235, K. 225
Rosshavet		S. 374, K. 367 1/2

+

Valutanoteringer uforandret.

+

ÖNBs indeks for Oslo Børs 29. september 1944:

Bankaksjer	170,00 (uforandret)
Industriaksjer	188,45 (minus 0,57)
Skipsaksjer	226,80 (minus 0,25)
Hvalaksjer	200,75 (minus 0,50)

+

Verdipapiromsetningen.

Oslo: Fra Næringsdepartementet foreligger no oppgave over den av fonds- og aksjeneglere i første halvår 1944 fornmidede verdipapiromsetning.

Det samlede omsetningsbeløp av aksjer og obligasjoner var 804,069,565 kroner og Statens inntekter i form av stempelavgift var 751,199 kroner. Antallet omsetninger var 38,100.

Av omsetningen faller 688,697,103 kroner på Oslo, 73,421,897 kroner på Borgen og 41,950,565 på det øvrige land. (NB: Det ser ut som tallt for det øvrige land er 61,950,565, men dette stemmer ikke ned det samlede beløp.)

+

ØKONOMISKE MELDINGER (fortsatt)

Leveomkostningene stiger.

Oslo: Statistisk sentralbyrås beregninger over leveomkostningene pr. 15. august gir som resultat at hovedindeks-tallet er gått opp 0,1 prosent fra 152,6 pr. 15 juli til 152,8 poeng.

Indekstallet for matvarer er steget 0,2 prosent fra 155,4 til 155,7 poeng. Gruppen grønnsaker, poteter, mel, gryn o.l. er steget 0,0 prosent og kolonialvarer 1 prosent. Utgiftene til fisk er gått ned med 0,1 poeng. Andre matvaregrupper er uforandret.

Utgiftene til drikkevarer og tobakk er uforandret med 135,0 poeng.

Penselsuugiftene er steget 0,1 fra 306,7 til 306,8.

Bekleidningsposten er gått opp 0,1 fra 195,1 til 195,2.

Posten andre utgifter er uforandret.

NYE SVENSKA STATSVEKSLER.

Stockholm: Riksgaldskontoret har akseptert et tilbud på statsveksler til et beløp av 250 millioner kroner hvorav den ene halvparten forfaller til betaling den 3. april 1945 og den andre 30 september.

For den første dels vedkommende er diskontoen en prosent og for annen del 1,5 prosent.

Finnlands produksjonskapasitet.

Stockholm: Den finske skadeserstatning til Sovjetunionen i henhold til våpenstillestandsbedingelsene, skal, ifølge meldinger fra Helsinki, foregå på den måte at hele den finske industri skal mobiliseres slik at produksjonskapasiteten skal innrettes etter de vare Sovjetsamveliet forlanger.

Den finske regjering skal innføre egen kontroll for dette og det skal sannsynligvis også være representanter for Samveldet med i dette organ som skal delegeres fra Moskva.

Engelske nikkelinteresser i Finland truet.

London: Avstøtningen av Petsamo-området til Sovjetunionen ifølge de finsk-russiske våpenstillestandsbedingelsene ser ut til å omfatte nikkelforekomsten i Petsamo. Til utbruddet av den første finsk-russiske krig i 1939 og under utviklingsperioden mellom krigene hadde Mond-Nickel Co, det britiske datterselskap av International Nickel Co of Canada, 7,5 millioner U.S. dollars til denne forekomst.

Selv om en erstatning til Mond-Nickel Co ikke anses som noen uovervinnelig vanskelighet, antar man i Citykretser at International Nickel ved tapet av denne forekomst vil ha vanskeligere for å regulere det framtidige nikkelmarked.

Selv om Finnland betaler en slik erstatning vil International Nickels monopolstilling som har omfattet 4/5 av verdensproduksjonen av nikkel, være truet av Sovjetunionen.

VERDEN OG VI

/mer/ travelt med å fortelle sine lyttere at den engelske befolkning sitter i angst og beven og venter på tyskernes forskjellige V-våpen. Da V-1 begynte, var den eneste trøst englenderne fikk fra sine myndigheter en forsikring om at man var fullt underrettet om tyskernes hemmelige våpen og de med de höyere numre var langt verre og/skrekkinngjende enn V-1, som var reneste barnemat. Man lovet det engelske publikum dengang at krigen skulle føres til en avslutning innen tyskerne kunde få anledning til å bruke sine V-våpen. Heri ligger forklaringen på de alliertes lyn-felttog i vest !

Den allierte seirspropaganda er ikke blitt oppfylt og det er bare rimelig at man er bitterlig skuffet i USA, England og hinsides Kjölen. Det engelske folk spør seg: Hva vil hösten og vinteren bringe, no da Chruchill har bebudet at krigen ikke kommer til å bli avsluttet i 1944.

Ihlen forsikret at han hadde aldri tvilt på at den tyske ledelse ville bli herre over situasjonen, men han var spent på hva de kommende måneder vil bringe, for det kunde jo hende at krigen ikke kommer til å gi inn i 1945, men i det tilfelle ville det ikke være Churchill's eller Roosevelts skyld !

ETTER NYHETENE KL: 1800 ble det spilt en feiende marsj som førstørsteparten var en parafrase på "Der er et yndigt Land".

"SETT OG HØRT"

var en (nokså spak) hyldest til Johan Falkberget på hans 65-årsdag. Det ble understreket at Falkbergets siste bok utkom i 1940, siden den dag hadde det ikke foreliggjett noe nytt verk fra hans penn, når unntas hans bidrag til Rörosboken.

Falkbergets nævø, Johan Kojen (?), redaktør i "Arbeidets Rett", holder på å skrive Falkbergets biografi og boken kommer snart til å være ferdig.

FINNLAND.

11.30. (20) Den finske arbeiderbevegelse blir no uten tvil gjort mer radikal, mener Morgontidningens korrespondent i Helsinki. Det kommunistiske parti kommer antakelig til å oppstå igjen om kort tid og vil da sikert forstå å utnytte uren i landet. En må regne med sterke kommunistiske angrep på socialdemokratene og fagforeningene, noe som Sovjetrussland sikkert vil støtte av alle krefter.

11.30. (18) Tallet på finske flyktninger i Sverige er no øket til 36 000. Som kjent regner man med at i alt omlag 100 000 finner kommer til å bringe seg i sikkerhet på den andre siden av grensen.

D.R. 20.45 Fra Helsinki meldes at russisk film, som inntil no har vært forbudt i Finnland, igjen skal fremvises i den finske hovedstad. Imorgen får filmen "Volga, Volga" urpræmiere og det foreligger planer om framførelse av ni russiske filmer til.

FINNLAND (fortsett)

S.R. 12.30. De forhandlinger som er blitt ført mellom de svenske og finske kommisjoner om svenske leveringer av levnedsmidler etc. til Finnland etter våpenstillsiden, er no avsluttet. Sverige er gått med på å levere 150 000 tonn korn og 10 000 tonn sukker før høstens utgang. Innen måneds måned skal det leveres 5 500 tonn matfett, 2 000 tonn salt fisk, 3 000 tonn salt sild og teknisk fett til framstilling av 3 000 000 stviker sep. Dessuten skal Sverige levere 10 000 tonn superfosfat i tide før neste høst.

DANMARK.

D.R. 11.30. I natt (lørdag/søndag) ved C200-tiden inntraff det tre voldsomme eksplosjoner i Aarhushallens restaurant. Det utbrøt en voldsom brann som ødela hele restauranten og bredte seg til selve hallen, hvis indre man klarte å redde.

Aarhus Reklametrykkeri og Aarhus bokbinderi som holdt til i samme bygning som restauranten, ble fullstendig ødelagt. En stund var Det Nye Casino i Rosenkrantzgaden sterkt truet, men det lyutes å begrense ilden. Eländorningen St. Knuds gate 3 ble skåret igjennom som av en kniv, og da man så at det var husets soverrommer det var gått ut over, forstod man straks at menneskeliv måtte være gått tapt. Det viser seg at seks mennesker er blitt drept og tre såret, av hvilke en er livsfarlig såret.

Skaden anslås til mellom to og tre millioner kroner

D.R. 13.00 (Statsradiofonien sendt ikke sin nyhetsbulletin på den sedvanlige tid (17.35) "av militære grunner", nyheten kom isteden klokken 1800)

Da nyheten om eksplosjonen i Aarhus ble kjent utover byen, heistes alle flagg på halv stang, og folk strømmet til i titusenvis for å se på skaden. Etter hva det opplyses er det håp om at det skal lykkes å redde livet til forvalter CG Jensen, som er en av de tre sårede.

D.R. 11.30 En skute fra Sønderborg er innkommet til Trelleborg med den åtte mann store bestning fra den lille danske damper Fagersø (?), på 850 tonn. Fagersø var forlist på vei mellom Bornholm og Saxkøbing, hele besetningen kom seg ombord på en flåte og ble funnet ved 0700-tiden om morgenen lørdag, etter å ha tilbrakt ni timer ombord på flåten.

Dansk Radio ga en forsiktig rapport om "festlighetene i Oslo i anledning fireårsdagen for ministerpresident Quislings utnevnelse" i nyhetssendingen søndag formiddag. Meldingen ble gitt slik at lytterne ville få inntrykk av at "festlighetene" hadde funnct sted dagen før.

SVENSK MINISTERSKIFTE.

S.R. 12.30, D.R. 1800, E.R. 2100

Det har funnct sted ministerskiftet innen den svenske regjering. Som ny handelsminister er utnevnt professor Ohlin og som trafikkminister Domö (fon.) De nye ministre ble lørdag formiddag mottatt av den svenske konge.

ooo000ooo

NYHETSOVERBISITT FRA GRANDI NAVI.
Fra
regjeringens Informasjonskontor.

B.S.

2. okt. 1944

Nr. 1246

Fortrolig.

MELDINGER, SAMMENLAGT 1. OKTOBER 1944

KUNNGJØRING OM KRISSKADETRYGDEN FOR BYGNINGER.

19.00 Sturlasson sørare o 6930. Følgende innrykkes omgående over 75 mm to spalter med ramme.
Kunngjøring fra Krigsskadetrygden for bygninger.

Innenriksdepartementet har i henhold til forordning av 4. april 1944 om krigsskadetrygda for bygninger paragraf 16, 6. ledd bestemt følgende:

Krigsskadetrygden for bygninger har demyndigelse til å yte tilleggsersatzning ved partiselle skader på bygninger, industribebyggelse unntatt hvor reparasjonsomkostningene på grunn av prisstigning etter 8. april 1940 er større enn krigsskadetaksten beregnet etter samme prisniva, forsiktig angå skadetilfeller hvor beralgattst er kommet inn etter første januar 1944 og den vesentligste del av arbeidet er utført etter første januar 1940.

Tilleggsersatzning ytes i de til en prosent av bygningsverdien (som regel tryggesummen) og ikke mer enn tjue prosent av skadetaksten etter prisnivaet 8. april 1940.

Tilleggsersatzning yts ikke ved øjenoppbygging eller ombygging.

Bønna om tilleggsersatzning skal ikke innsendes av badehelse da krigsskadetrygden for å se angjevde skader vil behandle spørsmålet om tilleggsersatzning uoppfordret.

VISU 29. SEPTEMBER 1944.

KRIGSSKADETRYGDEN FOR BYGNINGER.

LUFTHANDELSNA PÅ NORD-NORGES.

20.00 I løpet av natten er det imiløpet en rekke meldinger om fortsatte angrep på Øst Finnmark. Flyene er således staud ute etter kuttene langs kysten. I forlæse uke ble flere angrep med sprengbomber og delvis senket, delvis skadet. Flere av besetningene om bord mistet livet. Større og mindre fiskevær og andre beboede steder ble likeledes angrep i forlæse uke.

Siste söndag ble Vadsø bompet på ny men denne gangen uten at store skader oppsto. Tirsdag morgenen var det igjen angrep av to fly på Vadsø. Flyene skyttet på sivili befolkningen utenfor byen hvor skadefrie personer måtte søkt tilflukt. Samme dag om ettermiddagen kom det nye fly inn over byen, men også da ble det forarsaket mindre skader.

Onsdag formiddagen var tet "alert" nye doiger av fly inn over byen. Denne gangen da to personer drep og to alvorlig såret.

APPALI.

22.00 Den norske ungdommen spennet i dag suulnemene på og marsjerer for å forsvara sitt land/ gjennom generasjonen når har vart landet i Finland statt som nordens ytterste vaktpost.

(fortsatt)

APPELLE. (fortsatt)

Finnland har gjennom generasjoner med sine tapre sønner forsvarst Nord Europas kultur og kjempet mot hordene fra øst.

Vi husker tydelig vinterkrigen 1939/40 da Finnland ståne mot en overmengelig fremde forsvarste ~~skandalmavia~~. Hvorledes de unge finske soldater ved sin innsats foyde ærteiske blad til den finske nasjons historie, her i Norge var det den gang enstemmig sympati for norerfolket, ja ikke bare her, men også i den siviliserte verden. Vi delte laret finnene for deres heitemot og gav uttrykk for dette på mangfoldige måter. Mange noramenn følsto den gang for ådørlig farens var og ble reiste avsted før med seg i hana å kjempe skulder ved skulder sammen med finnene. De førsto nemlig at finnene ikke alene forsvarte seg selv, men at de forsvarte hele norden.

Alt nordmenn forrådte aengang de forferdelige overfallsmenn og det var med oppsorg vi mottok etterretningen om at Finnland var kapitulert. Finnland kom i kampen i AFI med sin naso. Igjen er Finnland kapitulert. Men det finske folks alt overfor russerne, det finske folks tro på en lysere og bedre framtid, det finske folks innsatsvilje for å nå dette målet vil altså kapitulere. Sålenge det enda flyter finsk og nordisk blod i arene på innbyggerne i landet vil forsvarsinstinkt og den evige innsatsvilje være levende.

(nesten av oppslaget er uleselig, men slutter med det seavennlige: "Må de derfor til frivilligkontoret, neyendanskt., Oslo.")

MURDRENN.

En voldsom brann harjet torsdag kveld hos Kassefabrikk a/s. og i et kupions trehuslager på Storo i Arendal(?). Døde er ikke, men en av brannens døtrengere ble dødlig skadet. Brannvesenet i Arendal fikk melding om brannen kl. 19.10 og rykket ut fra Arendal, Drøbak og Skien. Ved brannvesenet i Arendal mistet stor kassefabrikket sin trelast som stod i ruu i brann og den truet med å bre s. til et sagbruk og en listefabrikk som lå like ved. Det sa en stund til stygt ut da vinden blaste imot den truede bygget, men tanken varer brannvesenes ihørigse slukningsarbeid lyktes det å begrense liden til kassefabrikken og liste-lagret.

KJØRERI.

18.00 Drømmens politi melder at to bevepnede banditter fredag ettermiddag rammet til seg 40.000 kroner som utgjorde ukelønnen for folk ved jernbaneverkstedet på Sandefjord. En av jernbanens døtrekjørte om ettermiddagen opp over til Sandefjord. I bilen befant seg en sjafør, en fullmektig sr. kasskontoret og en jernbaneemann i full uniform. På kommersiellevegen noppet to bevepnede personer opp på lasteplassen og truet sjaføren til å fortsette å kjøre oppover. Da de hadde kjørt et stykke fikk sjaføren beskj. om å stoppe. Bandittene dementet s. pengeskrinet og forsøkt å vrake inn i skogen.

BLØGGRUD OM FINNLAND.

18.30

pressoedirektør Bløggerud bl.a.:

I sin urinkastingskronikk uttalte finnlands skjebne er beseglet, og det tapre frihetsklokende finske folk utleveret til Stalins forgjødtbefinnende. Selv de svenska avisene som talte ivrigst for Finlandss kapituasjon, synes no å ha fått en slags bondcanger, etter at vapenstilleståndsbedingelsene er blitt kjent, og forsør å ro seg i land igjen.

Tusener på titusener av finske flyktninger som er kommet over grensen til Sverige, taler sitt tydelige språk, og den svenska pressemessen har funnet det opportunt å stikke pipen i sekst når det gjelder begeistringa over at Finland har trådt ut av krigen.

Men før et levende inntrykk av den nåte bolsjevikene driver "Forhandlinger" på ved å lese en beretning i Stockholmstidningen fra en svensk som oppholdt seg i Helsingfors i siste halvdel av september. Det heter her: "Den som besøkte Helsingfors i de skjebnesvangre dager etter førtende september var vitne til en helt reell politiske og personlige tragedier som ikke aldri kommer til å gleme. Den finske delegasjon hadde tilbrakt en uke i Moskva, men han hadde ikke fått andre meldinger i Helsingfors enn at den hadde vært til stede ved en Wilhem Tell forestilling i operaen. Natten til den følgende september da spørringen var på det høyeste, ble endelig den ventede meddelelse til utenriksdepartementet om at forhandlingene var begynt den følgende dag klokken 23.00.

Meddelelsen fra Moskva imidlertid gav håp og "de im viede" retter i Helsingfors syntes ganske håpfulle når man talte med dem. Moskva-delegasjonen hadde nylig meddelt at den ikke bare hadde fått høre til å høre hva bolsjevikene hadde å si, men finnene hadde også kunnet uttale seg om hvort nekelt krav og konse med sine innvendinger. Disse ble oppdaget meget onsorgsfullt av utenrikskommissær Molotov.

Vilkårene innbar ved det uoffisielle informasjonsmøte som fant sted etter det korta vanlige plenum lørdag formiddag. Det to riktet om at sovjetregjeringen hadde forlangt at betingelsene skulle underskrives før klokken 24.00 i morgendelen den 29. september, men da riksdaugen ble salet til helnlig plenum klokken atten mandag, forelå fremdeles ikke meddelelse fra Moskva.

Da presidenten Hakkila erklærte møtet slutt visste man ikke mere enn ved dets begynnelsen. Man trodde imidlertid at et hadde lykkes for finnene å få en utsattelse med Sovjets ultimatum. Man talte om fire og tjuetimer. Fin ville gå ned på noen av deres endringsforslag. Men ingen av dem ble tatt opp til behandling. Molotov gav til slutt til kjennet - uten å ytre et ord om de finske endringsforslag - at Moskvas vilkår måtte godtas i uforandret form og bolsjevikens krav underskrives og ratifiseres av riksdaugen før klokken ni tirsdag den nittende september. Da meddelelsen om dette endelig kom til Helsingfors, ble riksdaagens medlemmer venket klokken fem med innkallelse til riksdaagsplenum klokken seks og etter et nytt plenum ved sju - tiden hadde den finske riksdaug akseptert Sovjets vilkår, "heter det i Stockholmstidningen til slutt.

(fortsatt)

Beggerud om Finnland. (fortsatt)

Denne måten å drive "forhandlinger" på minner om kattens leik ned nusen. Fra Moskvas side var alt fastlagt på forhånd. Forhandlingen var det rene komediespill.

Tapet av Karelen har gått særlig sterkt inn på finnene. I en artikkkel i Smålandsposten gir en sokneprest Sandgren uttrykk for sin smerte over dette brutale overgrep mot det finske folk. Soknepresten skriver følgende:

"Den nittende september nitten fire og förr vil best ndig stå som en overmåte mørk og tung dag i Finnlans ærerie historie. Voldsnakten i øst, applaudert av vestlaktenes såkalte demokratier, slet et stort stykke ut av Finnlans hjerte. Det var det elskede Karelen, sagaens og runesangens heimsted, en tiendedel av Finland og dets teste og verdifullest landsdel.

Grensen var sivilisasjonens utpost mot østens barbari og mørke. Finnene har også vært seg dette bevisst og har kjempet ikke bare for landets frihet, men også for hele nordens kultur.

Det er få land på jorden som har fått en så hard skjebne som Karelen. Det va her bolsjevikene satte inn sin volasomme overmakt under vinterkrigen og brøt seg gjennom de finske linjene. Det var også herfra de i den annen krig ble drevet tilbake. Men før de forlot Karelen brente og ødela de systematisk alt.

Etter freden vendte som kjent finnene tilbake til sitt kjære Karelen. Et gjenoppbyggingsarbeid uten like fant sted.

Man kan kanskje synes at det var uforstanding og uforsvarlig å flytte tilbake til befridde områder enno før krigen var avgjort. Men dette spørsmål må ses ut fra deres synspunkt med hensyn til tro og fedrelandskjærlighet. De trodde at sannheten og rettfærdigheten vilde seire til slutt. Men kanskje enno ikke det siste ordet er sagt i oppgjøret mellom Finland og Russland. Stjernene lyser aller klarest i mørket og så sant som morgen følger på natt, så sant vil også sannheten til slutt seire. For "hva vold har skapt er forgjengelig og selrer" slutter soknepresten.

Porkkalaodden som også representerer noe av det verdifullest Finnland er blitt fullstendig evakuert av finnene. Stockholmstidningens korrespondent i Hel-singfors forteller følgende om den siste gudstjeneste i Porkkala den 24. september:

"En gripende svensk sörghöytidelighet våpenstillstandsdiktatet. Den siste gudstjeneste i Kyrkslätt korskirke var tung å oppleve for alle den som måtte forlate sin hei bygd. Mens kirkebakken stod full av evakueringssbiler og mens vegene var fulle av transporter fra egenen, samlet Kyrkslätt befolkningen seg i sine arbeidsklær i denne siste guds-tjeneste. Det fantes ingen søndagsfred i bygden unntagen innenfor kirkens steinmurer. Det fantes ingen ro i sinnene. Bilkolonnene kjørte bort bohavet fra de nærliggende gårder. Arbeidet ventet enhver som tok seg tid til å ta avskjed fra sin kirke.

Det er ingen overdrivelse når jeg på står at det ikke fantes et tørt øye under den gripende gudstjeneste. Den sytti-årige prost Julius Lindblom hadde det tunge verv å holde preken ved denne siste gudstjeneste. Han var dypt beveget. Han at man var berdt på tunge offer, men at de skulle bli så tunge som dette hadde man ikke ant. Han sluttet med samme (fortsatt)

Beggcrud. (fortsatt)

von Born i sin bekjente radiotale: "Morren prøver, men forskyter ikke".

Så holdt biskop von Bonsdorff en preken der han vendte seg til forsamlingen og talte om det tunge lodd som var rammet menigheten. Minister von born framførte regjeringens og sin egen hilsen til forsamlingen.

Efter gudstjenesten møtte folkeskaren opp ved heltgravene hvor man nedla en krans fra lottene og fra heimevernet.

17.00

Bortsett fra noen kommuner er evakueringen av sivilbefolkingen fra Nord-Finnland no i det vesentlige avsluttet, melder Aftontidningen fra Helsingi.

SVERIGE.

D.R. 17.35 & 22.30

Den officielle opptelling av de avgitte stemmer ved 2.kammervalgene i Sverige er no avsluttet. Ifølge TT fikk høyre fire hundre og åtte og tjue tusen stemmer, bondepartiet fire hundre og en og tjue tusen, folkepartiet tre hundre og åtte og nitti tusen, socialdemokratene en million fire hundre og seks og tredve tusen og kommunistene tre hundre og atten tusen.

Den fordelige mandatfordeling ble
skledes ut

Høyre 39 representanter,
Bondepartiet 36
Folkepartiet 25
Socialdemokratene 115
Kommunistene 15

sammenliknet med valgene forrige gang mistet høyre tre mandater og socialdemokratene nitten, mens bondepartiet vant sju, folkepartiet tre og kommunistene tolv.

8.50

NTB fra TT: Den svenske regjeringsondannelsen fant sted på et ekstrordinert regjeringsmøte lørdag. Professor Bent Chlin ble utnevnt til ny handelsminister, mens byråsjef G. Danielsen og statssekretær Tage Gulander ble utnevnt til ministre uten portefølje.

Handelsminister Herman Erikson, trafikkminister G. Andersson og minister uten portefølje K.E. Rosander trådte ut av regjeringen.

Som ny trafikkminister ble utnevnt hittilværende minister uten portefølje J. Domö.

22.30.

NTB fra TT. Styret i svensk metallindustriarbeiderforbund har besluttet å oppsi avtalen for den mekaniserte verkstedindustri. Om lag et hundre og sju og seksti tusen arbeidere blir berørt av opsigelsen.

BREVETEN.

SI/00

I helgen har først i perioden blitt holdt sitt distriktsmesterskap i friidrett på Bislet. Stevnet hadde samlet om lag 200 deltagere. Trøst i de der ikke banefornolda ble det oppnådd gode resultater og to nye AL rekorder så dagens lys. Lørdag satte menig Hermann Bjørnstad i Trondheim svært ny rekord i spydkast med 31.08(?). Under søndagens stevne satte lagfører Per Hersetn ny AL rekord på 400 meter med tiden 58.8 som også er stevnets beste resultat.

Bostedmann sammenlagt ble av menige til fra 6. Østfold svært som oppnådde 24 poeng. Beste bostedmann fra 4. Hedmark svært som oppnådde 27 poeng. Beste svært ble for menige 6. Østfold svært med 107 poeng og beste svært for sjef i Akerhus med 171 poeng.

SI.00

Storm buskerua av germanske St. Norge arrangeret i helgen et verlykt vertelærstevne på Marienlyst stranden i Drammen. Det var god deltagelse fra Telemark, Vestfold, Oslo, Buskerud og Akerhus. Det ble Storm buskerud best. I den individuelle konkurransen var Knut Friisheim i Storm buskerud best.

I forbundslaget mellom vertelærstevnet ble det sonang ettermåned arrangert en appell i Drammens teater og stadsleger i germanske St. Norge, ar. Schjøren tatt. Et lengden og teknisknemmelig litt egg slisserte stadslegeren opp bakgrunnen for verdensfisken idag. Innlegget ble mottatt med langvarig applaus av den fullt besatte sal.

SI.00

I kvartfinalen i Norgesmesterskapet i håndball for damer møttes lørdag Blaastrom sportsklubb og Østerdalslaget fra Vile i Os sportsplass. Etter en god og spennende kamp sloret Blaastrom-jentene med 7-1.

Sonang ettermåned ble det spilt en kvartfinalekamp i Norgesmesterskapet i håndball for damer på hukmo og resultatet ble 1-1 etter ekstratidsmål.

Hærfregiments mesterskap i vertelær ble avviklet i Trondhjem lørdag og søndag. Det ble en nermest 200 man i skytesskuddsrenn og patruljemarsjen.

DANNETUR.

17.35

Statoatofonien avbrøt idag sine utsendinger fra klokken 1546 til kl. 16.44 av militære grunner.

0.00.08.00 '...,' Fra tysk side er danskena skitt underføttet om at de mange private vaktkorps unmet innenfor individuelle firmaer, ikke kan gjøres.

NEDTØVERDENT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regeringens Informasjonskontor

3. OKT. 1944.

Nr. 1657.

FORTSETTE

Meldinger mottatt av. ont.

MINISTERIET FOR SIKRERHET OG VESTFJORD. INSTITUSJONEN

83.00. (K).
meddeler:

"Næringsdepartementet og Transportdepartementet"

I de siste dagene har sabotører angrepet flere bilknottraplakker i Vestfjord. Da de fornemme årene i etter
tiden ikke tilstod noen trussel av knott til Vestfjord, vil tynnet
komme i de største vanskeligheter. Praktisk tatt vil blittransportet
oppstøre, selv om forestående potettransport vil ikke kunne gjennom
føres. Nasjoneringsskort for blitknott kan innstilles videre til utslag
i Vestfjord tylke. Begivenheten er et alvorlig varsel til befolkningen
i andre landssråder om å gjøre sitt ytterste for å hindre framhende
sabotasjehandlinger. Hjelp fra andre landssråder vil man under de
nuværende omstendigheter ikke kunne gjøre rørling med.

OMVANNS SISTENES TIDS AV. SEPTEMBER

83.00. 10.30. Forghus er det gramofonoppsettet av den tids
som girvar sather hørt i Oslofjordet den 28. september.

Tidspen begynte sin tids med "Orasipan"
av hvilki Hitler som skulle vise dem "guadommelige" kraft som ligger i
tiden på Nasjonalosialismen. Denne bron, mente han, vil ha tiden
kommer utløpe de unndre som skal skje.

Hvilken tro har ikke Hitler gitt
Europa. Tidspen på alle de fryktelige tider som han har tatt kampen
opp mot. Og han har slått dem alle sammen. Han har slått dem gang på
gang - og han skal gjennom sia dem (Favorop og militær).

Defecter gikk bort i over tid en behovende
den sosiale høg og elitenhet som hersket i Tyskland før Hitler kom
til. Han fortalte om hvorviden fortvilelsen grep om deg gjennom absolutism
i Tyskland ettersom tingene utvilkjent begtra galt til verie.

Det var mange tyske arbeiderklasser som i
denne tida valgte å utslekte seg selv og var ikke noe godt. Nei, tiden
pa alle de mil toner av arbeiderenes pengar som gikk til jøden i London.
De tyske arbeiderne hadde se på dette. De hadde ikke se på gjennom
opplyste vinduer hvorvan jødenes morhet seg i de flotte restauranter
mens de selv gikk og suget.

Hvorviden var det da her hos oss. Jo nei hadde
egoismen gjort sitt innhog og brennerket tott det norske folk. Man
hade tapt troen pa det guadommelige, man hadde tapt troen pa føde
landet og tilbake var bare ens eget selv. Overalt hørte man det - minne
jeg, jeg, jeg var ikke noe annet som eksisterte enn dette jeg, jeg.
Alt som var større enn en selv ble ledd av. Det eksisterte ikke noe
økonomi. Man jo av Norge, hva er Norge? Arbeiderne
har ikke noe Norge, de det sagt. Man jo av forsvar. Alt som hadde
forsvar var noe latterlig. Det ble derfor holdt nedet heile tiden. Det
skulle ikke bevisges noe til forsvar. Like til krigens brot ut ble
landets eneste luftvernskåpen til utsilting i studentbyen, (Rødtor).
Den var skaffet tilveie ved en innsamling av midler. Nei nei hos oss
var det ikke pakket med noe forsvar av Norge. Man hadde jo
ikke noe Norge så hvorfor kaste sort pengar med a forsvar det.

Man i o av andre ting også. Man jo av familiier
med store barnfamiljer. Mange barn var ikke moderne og dessuten bare
piage. Nei, heist ingen barn etter en høg ett. Da var man ikke bunnset
av noe og kunne gå ut og more seg og komme hjem tilbake om morgenen
eller når det nu laft seg. Ja, man jo hjertelig av gamle mor Norge.
Hva var egentlig Norge. Det var det ingen som visste. Det eneste som
kjent var at man ikke matte være sentimental. Det ble ledd av.

UNIVAN MEDISINSK TIME. Fortsatt.

Man 10 av føreplanassangen og hvem husker vel ikke alle de mer eller mindre spytige vikangrim som ble laget. Tenk bare på noe slikt som dette: "Ja vi seiger dette landet". Og nu har tonnaregjeringen soigt dette landet.

Man 10 av åttene og åttens bevarelse. Man 10 av ordet rase. Hva er rase, spurte man. "Vi er da bare en samling kjøtere", sa var store medisinaldirektør engang, og han burde vel vite det. Ja det var ikke den ting man ikke 10 av i den bladet.

Dere husker vel den store arbeidsløsheten som hersket i de arene. Dere husker sikkert de tusener og tusener som gikk hver morgen til arbeidskontoret i høst om at det etter annet skulle opp så de kunne få noe tili sine sultne unger hjemme. Tenk på disse hjemmene, tenk på den napiøsnetens atmosfære som disse barna vokset opp i. Det utviklet et nat hos disse unge til noe som de ikke kunne forstå.

På den andre siden hadde vi de som satt inn kapitalen. De rike, som bare levet i sus og dus uten å tenke noe på den nøy og elendighet som hersket omkring dem, de store formuer var samlet på uverdige hender. Det var den samle verdens egoisme som hersket. Det var blinnettsns og trofønnetens verden. Det var med andre ord demokratiets verden som den så ut da Adolf Hitler kom til makt. Og slik var situasjonen ner i landet da vi ikke fulgt grep inn for å rette på tingene. Kammerater, angår dere på at dere fulgte ham? (nei). Kammerater er dere støtte over a følge ham? (ja). Da skal vi sammen vinne fram til seieren. (hiranyi og bravop).

Hva var da årsaken til all denne elendigheten? Hvem var det som brukte landet for oss. Jo, det skal jeg si dere. Det var jøden og kapitalisten. Ingen nasjonal regjering hadde noen å si den gangen. Hvis en regjering skulle kunne gjøre noe så matte den ha pengar, og regjeringen hadde ingen pengar å rutte med. Pengene hadde jøden. Hva skulle vel regjeringen gjøre, hvis den skulle gjøre noe så matte den lage pengar i London hos jøden der. Og de bestemte hva pengene skulle brukes til i Norge. Tingene ble vært og varer totalt var de internasjonale jødenes i London som endire uliggete var i land. Hvorfor hater vi jøden, spur man. Det er bare ett svar på dette spørsmål. Vi hater dem fordi vi vet at hvis de bare tar en anledning så vil de forsøke å herske over oss i kraft av sine pengar. Vi hater oss fordi de hater oss. Og de hater oss fordi de ikke er som andre mennesker. Det norske folk kan ikke forstå dette. For dem er andre mennesker ikke. Vi vet imidlertid at jøden hater oss fordi de hater seg lykkelig legne. De missundar oss fordi vi er dem kropslig overlegne og skyldige. Bærlig de norske dame ne. (svak latter), og de vil derfor forsøke å trenge oss under seg. Det er militærverdigetsfølelsen som har tatt overhand hos dem. De tror virkelig at de skal bli verdens herre og for å ha dette mål syster de ingen misier. Tenk bare på de millioner av germaner som har offret livet for deres mørktsyke i tidenes løp. I romerne myrdet og i Russland drepte de 4 millioner i et eneste blodbad. Og hva slags mennesker er det som er blitt utryddet av jøden. Jo det er intelligensten. Det er alle de mennesker som satt inne med kuhuskapene. De er farlige folk, disse jøden og farlige blir de med tiden.

Kammerater, skal vi ta jøden seire i denne kampen? (nei). Kammerater, skal vi ta oss slakte ned av jøden? (nei). Da skal vi si dem mede misier. (jubel og mere hiranyi).

Det var altså jøden som hadde pengene og jøden hatet oss så derfor var det umulig for det gamle styret å gjøre noe for å rette på tingene. Det er også jøden som stod bak dette uhylelige land som heter Russland og vi tror sikkert at det var jøden som stod bak revolusjonen der. Vi har nu jøden på begge sider av oss for å forsøke å knuse oss. Alene er ikke jøden farlig. Som sovater er de latterlige. Det vet vi. Nei, det er som ledere at de er farlige.

DRIVAN DÆTTENES TÅRE. Fortsatt.

Ug som lederes ster ar den både amerikanerne og engelskmennene. Det er jødene som hater oss og som ødelegger alt var kultur. Mot dette nyter ingen borgerske regjerings. Mot dette nyter heller ingen nong i konseptet noch Victor Emanuel. De bare hvorvan ar har gatt i Italia hvor demokratiet igjen har hørt sitt inntog. Demokratiet kan ikke utrette deg for demokratiet er ikke noch livsanskuelise. Det er bare en diamant av laue som setter troen pa pengene og egeninteressen i hoysetet. En slik livsanskuelise kan ikke i langen føre et land framover. Og se pa Frankrike. Der også har demokratiet gjort sitt inntog igjen, bare i en mer røtten form enn noensinne, og resultatet er hva man kunne vente: kaos og kaos. Og intet folk kan leve pa kaos. Italia, Frankrike og Finnland er gått den samme veien. Da oss her hjemme sommeren skjedden om at ingen jøssing i Norge vil få opplevet det samme.

Nei kammerater, det er bare det system som Adolf Hitler og viakun quisiling ster for som kan redd oss og Europa. Det er troen pa nasjonalsosialismen som har millioner i Europa luag til a sette livet inn, og det er denne samme troen som i framtiden skal redde Europa fra undergangen. Det er denne tro som har hjälpet oss som skal hjelpe Nasjonal Samling over alle vanskeligheter og i alle motganger.

I dag lever vi i en vanskelig tid. Fjenden ster ved Tysklands grønser og i øst har Finnland gitt opp kampen. Og da på andre høia har de sviktet oss i kampen. I vest øser engelskmennene og amerikanerne bomber og granater fra utdømmede lagre over Tyskland. Men det er i slike tilfelle at troen pa noe høyere skal hjelpe oss. Har vi ikke hatt motgang før? Har vi ikke fødet oss gjennom motgang før og kommet fram til det vi er i dag?

Jeg husker i 1938 pa møtene vi hadde da. Alt syntes a være helt i orden. Vi var alle sammen i godt humør. Men sa kom valgene og de var et slag i ønsket. Men en trøst hadde vi. Det var vi som bremset kommunistene da. Hade ikke vi vært der ville de noed ha kommet til os. Vi ville hatt revolusjon med engang istedet for i Spania.

Sa kom daa i april 1940 og vi fikk vår egen regjering mellom sa finn vi igjen tilbakeslaget den 19de april. Jeg kan huske quisiling sa til oss med sitt merkelige smile: Dette er vel vanat til a tape nu, tenker jeg. Men det eneste vi kan gjøre er a ga pa igjen som vi alltid har gjort.

Sa kom daa september, den dagen som vi feirer nu. Nu er Nasjonal Samling igjen i vanskeligheter, men jeg vet at vi skal overvinne dem som vi har overvunnet alle vansker før. Jeg tror ikke at det ikke er mange nordmenn som i sitt stille sinne liker dette med Finnland. Jeg tror ikke at de er litt redde for russene. Jeg har hørt jøssinger spørre med engstelse i stemmen om tyskerne har tenkt a forsvarer Finnmark.

Jeg eror at vi skal vinne kampen. Jeg har alltid trodd det. Den kommer til a bli har, men det har vi også visst. Det er ingen lett sak a vinne over jødene og soisjevikene. Det er ingen lett sak a kjempe for Dio, rase og Nasjonal. Nu er tiden kommet. Troet til den nye livsanskuelise er saud og det har allerede begynt a spire. Vi vet at vi skal vinne selv uten noen nye våpen. Men det finnes nye våpen som vil stoppe fjenden når tiden kommer.

Kammerater, dere er pionerer for en ny livsanskuelise som vil frelse det germanske folk fra undergangen. Viakun quisiling vil vise veien fram til seier.

STØRNEDØNN. ØRVIK 8.6953.Nye maksimalpriser på flettede saueskinne.

20.30 (19).

PRISDIREKTORATET har den senne døgden 1944 fastsatt følgende nye maksimalpriser for flettede saueskinne og lamme skinn.

Flettede saueskinne fra produsent kr. 7.00

pr. stk.

Flettede saueskinne fra huugrossist kr. 8.50

pr. stk.

Flettede lammeskinne fra produsent kr. 8.00

pr. stk.

Flettede lammeskinne fra huugrossist kr. 9.50

pr. stk.

Med flettede skinn skal heretter forstås skinn som gevnt over har en lengde av minst 100 mm eller mer, inntil lengden av halvversuitt.

Direktoratet har videre bestemt at flettede saus-skinn og lamme-skinn prislistet kan settes etter styrkepris uansett gjeldende miljopriser.

Bestemmelsene ovenfor vil bli innatt i første nummer av prisliste som erindringsnummerring til prisdirektoratets nummerring, m. 1.1.1945.

OSLO 2. OKTOBER 1944

PRISDIREKTORATET.

OPPENHOLDSSAKEN PÅ HAUKESEN.

20.30 (20). En oppenglingsulykke som kostet et menneskeliv natten idag på Haugastøl. En arbeider fra Oslo, Magnar Andreassen, skulle føre en mindring og hadde tenkt på løntunen. Det så imidlertid ut som om løntunen ikke var antatt og Andreassen gikk tilbake for å tenke på igjen. Like før han kom bort til løntunen, gikk skuddet av og Andreassen fikk steinspruten over seg. Han ble drept på stedet.

UNGDOMSFØRERENS DØDE MEDDELELSE.

21.30 (20). Som rykkesungsomsleder for Storskog har ungdomsføreren beordret ungsveitører van sendt fra den 1.1.1944. Samtidig er han av NS "fører" forfremmet til ungdyrkningstøren.

TRONDHEIMSKAUFEN I 100 TIL.

21.30 (20). Bygningstiftmaet m. Christensen i Trondhjem fikk sin hundre års dag i neigen med en fest hvor firmaets arbeidere og funksjonærer var innbudt. Under festen ble en av firmaets arbeidere nød med medaljen for lang og god tjeneste. Arbeiderne har en tjeneste fra 30 til 50 år. En av murerne, Oluf Dahl, som fikk medaljen er på 60 år gammel. Han er daglig å se i aktivitet. Han begynte i firmaet som 14 års gammel gutt og tilhører en murerfamilie som har vært i firmaets tjeneste i tre slektsledd.

DRUKNINGSDØYNN I HAFTSUND.

22.00. En drukningsulykke som kostet tre menn livet, nennet forleden i Haftsund, i det kontorsjef Rasmussen og kjøpmann Danielsen, Svoivær og kjøpmann Johansen, Stamsund kom på en risketur.

PIROMAN ER DEN HVAT

22.00. (30). Det er meget som tyder på at en pyroman i den siste tiden har vært på færde på Nygård i Bergen og mange er av den oppfatning at pyromanden også hadde en ringer med i spillet ved den store brannen forleden da tre mennesker omkom. Fredag kveld ble det melat brann fra Fjelheim kjemiske fabrikker som ligger like i nærheten av nevnte fabrikker. Det lyktes helvgetvis å slukke før noeg skade var skjedd.

ØKONOMISK ØVERBRIKT.OSLO:

I dag fant den første trekning sted i den norske stats premieobligasjonslånen av 1944. Ved den av notarius publicus i henhold til planen foretatte trekning den annen oktober 1944 er følgende obligasjoner uttrukket med gevinst:

Kr. 50.000 obi. nr. 264601
 Kr. 20.000 obi. nr. 470313
 Kr. 10.000 obi. nr. 423647
 Kr. 5.000 obi. nr. 32350
 Kr. 1.000 obi. nr. 44616, 44666, 47768, 236070
 244406, 398662, 445819,
 534711, 535035.

Neste trekning finner sted mandag 6. april 1945. De mindre gevinstene blir offentliggjort i trekningsliste som statsgjelkontoret utgir senere.

"STATENS IARETTSRAAD"

14.00 (1a). Det er nu bestemt at konstituerende møte i "statens iaretsraad" vil bli holdt i Oslo første november. Til møtet blir innkalt representanter fra de formasjoner og organisasjoner som har iarett på programmet sammen med representanter for "Norges Tårettsforbund" og "departementet for arbeidstjeneste og iarett".

OLDETTEN SØKES I RØMMEJELLENE.

16.00 (4). Politimesteren i Tønsberg har gitt endret nærmere opplysninger om forbryteren kalt Bring Anutsen, også kalt "Røttenikken", som nu ettersøkes i skrimfjellene. De to skogskarrene som ikke nøvde til å lømme fra "Røttenikken", forteller at det var på siste gang i september at "Røttenikken" dukket opp den 24. september, og simpeitthen "kjunappet" dem. En 27 år gammel kvinne, fru Sigrid Lie som har tre barn, var også der og ble tvunget til å følge med. Det var etterat de var blitt kommandert til å tyvsiante en såd at skogskarne så sitt snitt til å lømme for straks etter å sette seg i forbimøte med politiet. Avordan det er godt med fru Lie vet man endnu ikke, men man må frykte det værste. "Røttenikken" skræter av at han har lært "gangsterteknikken" i utlandet. Han ønsker å gi seg ut for engelsk agent eller tysk politimann eller også sier han at han er bandehövding og har en større illegal styrke staaende i skogene. Det er en stor politistyrke som søker etter ham.

BILULYKKE VED BILBOMBAVDET.

18.00 (5). En ung tillichammermann ble natt til söndag drept ved en bilulykke. Fire ungdommer fra Lillehammer hadde rømt en lastebil om kvelden og var på hjemtur da bilen plutselig snar ute av veien og nedover en skraning. Den ene av guttene, Per Berual, kom under generatoren og ble drept på stedet. Politiet opplyser til banebok "Lagen" at karene hadde druknet og sjoforen var synlig berusset. Han er arrestert og blir antekelig siktet for uartsomt drap.

DRUKNINGSULYKKE I BAMLE.

18.00 (6). En drukningsulykke henede torsdag kveld på Fjærevatnet i Bamle, to unge menn var ute i kajakk og mistet ut på kantrøt farkosten. Begge rømt i vannet og lå på svømm mot land. Det var kaldt i vannet og ikke ved land forsøkta den ene av karene, mens den andre klarte å komme seg ifra og fikk tak i folk. Det ble straks satt igang søkning, men den forsøkte ikke funnet. Den druknede het Ivar Halsvorsen og ble 26 år gammel.

KJENDISBRANN VED GRIMSTAD.

12.00 (7). Søndag kverd brente garden til Bernhard Tompson i Tjøre ved Grimstad ned til grunnen. Det tok først fyrt i uthuset og laven og daen forplantet seg deretter til vaningshuset som også brente ned til grunnen. Det var ingen hjemme på garden da brannen brøt ut, men husene kom styrtenes til og rikk berget endel av innboet i vaningshuset før det brente ned. Det var ikke tale om å redde dyra og avlingen. Fire kuer, en føle, to griser og enkel høns ble også sammenes rov. Aftalen til brannen er ennå ikke brakt på det rene.

FILMOPPER FILMPREMIERE I HELSINKI.

U.R. 12.00. Den første sovjetrussiske filmpremiere på mange år fant sted i Helsinski igang, medles fra Helsinki til Dagens Nyneter. Det finske filmdirektoratet lot for anledningen utdalle flyveblad som bar overskriften "Filmen som forsøkningsmøde mellom folkene".

SVENSK/MØDSELIG PERSONAL.

13.00 (8). Et selskap til fremme av kulturelle og økonomiske forbindelser med Sovjet Samvelaget er opprettet i Göteborg, medde "Kommunistvisen" "Ny Dag". Selskapets program omfatter foredrag om Sovjet russiske formøde, utstillinger, filmforestillinger, skuespill og musikkartister. I lederen sitter Dr. a. sjefredaktøren i Göteborgs Handels och Sjöfartsrådning, Segerstedt. På det første offisielle møtet den 11te oktober taler den sovjetrussiske chargé d'affaires, Semjonov.

DANON POLITISKE AVDRÖPPELSE I SVENSKA.

U.R. 13.00. Den truigere sjef for det finske statspoliti Anthoni, som kom til Sverige som tlykning for å si saken, er ifølge Dagens Nyneter arrestert av det svenske politi fordi hans papirer angivelig ikke var i orden. Anthoni var i sitt embete meget upopulær, særlig blant jøerne, skriver avisen.

DANON FILMKUNSTEN SØNDAG.

13.30 (10). En kutter fra Esojerg strandet lørdag etter middag i narut vær ved Sand, to man i osetningen på fire mann reddet seg i land i kutterens båt. Da en redningsbåt fra land kom ut til strandingsstedet, var kutteren sunket og de to ombordværende forsvunnet. Man har ennå ikke funnet likene.

FISKEBÅT MINDREPRØY.

13.30 (11). En fiskebåt ble søndag ettermiddag mindreprøygt øst for Nidingen, sørvestlig i det svenske militært. Ulykken ble observert fra en hjelpebåt som øyeblikkelig gikk ut tilulykkesstedet og ble følgende dag til mørkets frambrudd. Man fant bare en bøyde merket "Norastjernan" og jolien. Det pågår spesielt med fartøyet og dity. Båten hadde sannsynligvis fem mann ombord. "Norastjernan" som i noen dager før havnet sildersiske i Østersjøen, var underveis til Nidmestedet.

KAMPENE I NØRD-FINNLAND.

S.n. 13.30. Om kampene mellom tyskere og finner i Torneådistriket er det idag lite nytt å medde. Det ser ut som om det er rollig der oppe nu, iallfall har man bare hørt noen sprede skudd i løpet av natten. Igår ettermiddag ble det til svensk side rapportert om endel finske soldater som var saret og som lå på et nærmere bestemt sted og holdt på å forholde seg. Det ble organisert hjelpe til dem og de ble ført over til svensk side. Det dreier seg om i alt 50 sarede hvorav noen var så hårdt saret at de neppe vil overleve det.

I dag ble kampene i Torneådistriket for første gang nevnt i det finske kommunikee. Der heter det at kampene fortsetter og at finnene har erobret noen holmer. Milers har de finske tropper situasjonen i sin handa.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .
F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

R.A.

4. oktober 1944

Nr. 1248 .

Fortrolig.

Meldinger, tirsdag 3. oktober.

DET BRENNENDE SPÖRSMÅL.

21.30. (23)

De anslag som har vært rettet mot knottfabrikkene i Vestfold har altså skapt en uhyre vanskelig situasjon men skulde sabotasjehandlingene fortsette vil problemen bli nærmest uløselige. Det er derfor i hele folkets interesse at alt gjøres for å hindre flere slike voldshandlinger. Og her er det publikum selv i første rekke må tre hjelpende til.

Sel om flertallet av det norske folk fordømmer sabotasjehandlingene har man inntrykk av at endel stiller seg nærmest passive til dem. Det skyldes vel i de fleste tilfeller en oppfatning av at det er politiske motiver som ligger bak, at det er den tyske vernemakt som skal rammes. Enhver som er litt minne i forholdene vet imidlertid at den tyske vernemakt selv produserer den knott den trenger.

Sabotasjehandlingene gir utelukkende ut over norske interesser. Arbeiderne i de ødelagte fabrikker kan bevittne dette og ingen kan fortenke dem i at de er rasende over å miste sitt arbeide på denne måten og kanskje må ta arbeide på helt andre kanter av landet.

I denne forbindelse kan det nevnes at det også har vært hevdet at spritfabrikasjonen ved Vinmonopolet skjer i tyskernes interesse. Dette er imidlertid også det rene nonsens. Av den relativt lille produksjon går hele 800 000 liter til traktorene og andre landbruksmaskiner, en del til tunge lastebiler som må bruke sprit ved siden av knotten for å komme opp de bratteste bakkene, en del til det brennevin vi får og en del til medisinsk bruk. Vi produserer absolutt ikke mer enn det vi bruker selv; ja, man har endeg fått innstille bruken av sprit i forskjellige mer luksusbetonete artikler.

Men, tilbake til knottsituationen. Man har det inntrykk at noen få ansvarsløse og samvittighetsløse personer benytter seg av situasjonen for å skape uro. Det må imidlertid gjentas og det kan ikke understrekkes for sterkt, at det utelukkende er norske interesser som rammes. Vi har f. eks. tilstrekkelig sukker i landet til at alle kan få på de merkene som er gyldige. At det mange steder i dag ikke er sukker å få skyldes utelukkende transportforholdene. Og tenk på potetene! De må bringes til forbrukerne før kulden setter inn for alvor, ellers blir de ødelagt. Igjen er det transportmulighetene vi er avhengig av.

Situasjonen er som sagt meget alvorlig, men ikke håplös. Bare det blir ro omkring knottfabrikasjonen, vil transportvanskene kunne overvinnes. Blir det ikke det, går det galt med forsyningene. Man har mittet gå til det drastiske skritt å gi knottfabrikkene preferanse ved fordelingen av det som hogges i skogene, til tross for at ikke mer enn ca. halvparten av brenselsbehovet for vinteren er dekket. Men selv ikke de mest vidtgående forholdsregler hjelper hvis ikke publikum selv er med og beskytter sine egne interesser. Alle må no være klar over at sabotasjehandlinger mot knottfabrikker vil skape de aller største vanskeligheter for hele det norske folk.

KNOTTSABOTASJEN (fortsatt)

Det er neppe noe annet spørsmål i vårt land som er så brennende aktuelt i dag som transportspørsmålet. En gunstig løsning av dette er forutsetningen for at vi skal kunne få våre matrasjoner. Det hjelper ikke stort at det tas opp store mengder poteter og fiskes opp store partier, hvis ikke potetene og fisken i rett tid kan komme fram til forbrukerne rundt om i vårt vidstrakte land. Det drivmiddel som kan løse det vanskelige transportspørsmålet er generatorknotten. Det er den forsyningssituasjonen er avnengig av.

Det er derfor med forferdelse en leser Næringsdepartementets og Trafikkdepartementets meddelelse om at sabotører har ødelagt flere knottfabrikker i Vestfold. Fylket står dermed praktisk talt uten knott og nesten all bil-transport vil måtte opphøre.

Minister Alf. L. Whist understreket i dag overfor representanter for pressen hvor alvorlig transportsituasjonen er, ikke bare for Vestfold, men for hele landet, og framhevet at knottproduksjonen er den bestemmende faktor når det gjelder å skaffe folk de nødvendige matvarer. For flere dager siden ble det besluttet å innvilge nesten samtlige søknader om tillatelse til å begynne krøttoproduksjon i håp om at dette ville bedre situasjonen. Mindre produsenter har imidlertid ikke høve til å bygge krøttoprodusenter, det er derfor planlagt å bygge slike på sentrale steder rundt om i bygdene. Produsksjonen vil nok kunne økes noe ved disse tiltak, men hovedprodusentene blir allikevel knottfabrikene. At en rekke knottfabrikker i Vestfold med betydelig kapasitet no er ødelagt med spreng- og brannbomber av maskerte sabotører betyr at levnedsmidlene ikke kan bli foret i dette fylke. Hvis det ikke foretas noe ekstraordinært vil Vestfold komme i en meget vanskelig situasjon. Selvsagt vil det fra myndighetenes side bli gjort alt som gjøres kan for å rette på forholdene, men slik som transportsituasjonen er i dag, ser det mørkt ut.

DET BLIR HUSKALDT I VINTER.

23.30. (40)

Som kjent har transitten av kol og koks over Sverige til Norge vært innstillet siden 1. august. Det er Norske Brenselimporter a/s som formidler transporten av kol og koks til Norge. NTB har derfor henvendt seg til selskapets direktør Johs. Nore og spurtt ham hvilke konsekvenser innstillingen av tilförslene kan få.

Direktören meddeler at man forhandler med Sverige om en gjennopptagelse av transitten og særlig om frigivelse av kol og koks som for tiden lagres i Sverige. Man håper på et godt resultat. Ellers må befolkningen i Trondhjem-distriktet og i Nord Norge som i første rekke blir ramt av den reduserte import, forberede seg på store vanskeligheter, så meget mer som man i år har høgd mindre ved enn i tidligere år.

Direktören ønsker ikke å oppgitt hvor store mengder kol og koks er kommet i transit gjennom Sverige i krigsårene, men opplyser at selskapet for tiden har et kvantum på lager i svenske havner. Dette kvantum svarer til halvparten av det årlige husbehov i Trondheim og Nord Norge.

SIST ANKOMNE FORTELLER FRA FINNMARKEN.

18.30. (10)

Flyktningströmmen fra Øst-Finnmark fortsetter, og det er rystende enkeltheter flyktningene har å fortelle fra bombingen av byene og den strabasiøse reise de no har bak seg.

Adresseavisen har hatt en samtale med fisker Edvin Jakobsen fra Vardö, som er kommet til Trondheim sammen med sin hustru og femten år gamle datter. Han forteller at hele Vardö praktisk talt er utslettet. Det finnes bare 15 beboelige hus igjen, og byens befolkning - 3 500 mennesker i alt - har søkt tilflukt lenger inne i landet.

Det var vi første rekke den sentrale del av byen som ble heimsøkt og åpenbart var det ikke spørsmål om militære mål, men bare om å ødelegge blindt over hele byen. Det strök med omkring 150 hus, og på havna ble fiskernes skøyter og bruk for en stor del ødelagt.

Etter bombardementet var det et mystende syn som møtte folk da de kom opp fra kjellerne. Flammene slo til vers over hele byen og i gatene lå flere som var fålt som offer for bombene, mens andre var hardt såret og måtte ha øyeblikkelige hjelp. Både natten og den neste dag raste brannen. Befolkningen tok det hele med fatning, sier Jakobsen, men vår forstand stod stille ved tanken på hva som hadde overgått oss. Vi kunde ikke begripe hva slik blind ødeleggelse av fredelige folks liv og heimer skulle være godt for.

Så snart det falt ro over folket igjen begynte utvandringen fra ruinene over til fastlandet. I Smelvær, hvor hundrevis av Vardöfolk samlet seg, var det ikke tak over hodet for alle om natten. Mange måtte ligge på bar mark. Størstedelen av befolkningen brøt opp og begav seg avsted til Tana, Lofoten og Helgeland og videre sörover, mange i bare det de stod og gikk i. I Skipavåra hadde Vardö forsyningsnemnd og myndighetne straks fatt i stand en evakuatingsleir. Her ble de bombelidte og heimløse mennesker innkvartert i barakker og fikk gratis forpleining.

I Tromsø ble vi godt mottatt på Røde Kors- og NSHs innkvarteringssted og hadde det svært bra der. Seinere kunde vi så reise sörover med hurtigruten. Flere flyktninger gikk fra borde på strekningen mellom Tromsø og Trondheim.

En annen av de bombelidte, fisker Morten Rikardsen fra Vardö, forteller at han og hans hustru bare kunde søke tilflukt i husholdningskjelleren da bombingen tok til. En sprengbombe eksploderte bare fire meter fra huset og ramponerte dette fullstendig.

Etter hva Vardöfolkene forteller var det åtte drepte ved bombardementet av Vardö.

Flere av de bombelidte som er kommet til Trondheim fra Vardö, Vadsø og Kirkenes ber om å få uttrykke sin hjertelige takk for den enestående hjelpsomhet som er blitt vist dem på de forskjellige steder underveis. Noen av dem gråt av takknemlighet da de skildret den oppfrende støtte de hadde fått i Gryllefjord, Honningsvåg, Mehamn, Tromsø m.v., skriver Adresseavisen til slutt.

LOKKEMAT.

23.00. (38)

Næringsdepartementet meddeler:

Av de rasjoneringskort som ble stjålet den 9. august i år, er no fire kasser kommet til rette. Dette svarer til noe mindre enn en femtedel av alle de stjålne kort.

Reichskommissar har etter forslag fra Minister Alf L. Whis erklært seg enig i at dette skal komme befolkningen til gode.

Som kjent ble det bestemt at inneværende fire og tjuende kortperiod må vare fem dager lenger enn vanlig. Det er no besluttet at kortene skal vare fire dager lenger enn ordinært.

Hvis resten av de stjålne kort også kommer til rette vil restriksjonene bli helt opphevet - også da også for tobakk og alkohol.

" TIL TOTAL INNSATS."

22.30. (24)

Det aktuelle kravet fra den norske ungdommen om å få komme til total innsats for sin sak har vunnet gjenklang over hele landet.

De første gjentene - tjue i alt - er nå best til Tyskland for å få sin utdannelse i Røde Kors før etterpå å komme i innsats.

Det ble før avreisen arrangeret en enkel frokost fornde frivillige. Fungerende lanlsgjenteleder, gjente-sveitfører Alfhild Schneider holdt en kort appell til gjentene, hvori hun bl.a. la dem på minne at de ikke bare reiste ut som norske gjenter, men også som representanter for NSUF.

Stabsleder Tidemand Huud grep så ordet og uttalte bl.a.

"Ungdomsfylkingens gutter og gjenter har i dag meldt seg til innsats i en slik utstrekning at vi har vanskelig med å få i gang nok kurser til den nødvendige opplæring som må til føre dere kommer i innsats.

"Vi i Ungdomsfylkingen stiller store forventninger til dere, når dere no reiser ut. Dere er velvalgte og dere vil sikkert klare de oppgaver dere blir stillet overfor."

Lederen for gjentene, gjentetroppsfører Lisbeth Knuds en, takket på gjentenes vegne for at Ungdomsfylkingen hadde gitt dem høve til virkelig å gjøre noe i denne tid

MANEN MED DEN VAGGENDE GANG FREMDELES PÅ FRIFOT.

23.00. (32.)

Fra Tønsberg meldes at lensmannen i Ytre Sandsvær organiserte en stor manngard på seksti mann i dag til å lete etter den farlige forbryter "Rottenikken", og etter fra Sigrid Lie som han har tvunget med seg.

Etter det NTBs korrespondent erfarer ved henvendelse, at lensmannsbetjenten har man foreløpig ikke funnet noe spor. Man har lett systematisk i skogen og var helt inne ved Mykle uten noe resultat.

BERGENS KUNSTGJENSTANDER.

- 23.00. (33) I likhet med en rekke andre byer har Bergen no tatt skritt til sikring av de mange uerstattelige kulturverdier som byens gamle kirker rummer. Man har i 1ste rekke sikret Mariakirkens verdier. Selve kirkebygningen er sikret ved sjermuringer av vinduer og oppsettelse av beskyttelsesvegger, slik at den ikke blir brann og støtsikkler og samtidig er sikret mot lufttrykk. Prekestolen og midtpartiet av altertavlen er sikret på stedet, mens tavlens fløyter og toppfigurer er brakt til Bergen museum. Likeledes er to apostelfigurer og en lysekrone fra 1560, samt en del andre verdifulle saker sendt til museet. Verdifulle gjenstander fra Domkirken og Korskirken er også sendt til oppbevaring i museet. I Korskirken skal man også beskytte den gamle portalen.

SPORTEN.

- 18.30. (11) Etter det NTB erfarer har fungerende fotballleder i Norges Idrettsforbund oppnevnet Reidar Borch Walderhaug fra Ålesund til dommer i finalekampen om Norgesmesterskapet i fotball.

enkel
Under en / sammenkomst i friidretts-
lederens råd torsdag ble den kjente friidrettsutøver, Fredrik
Knutson fra Stabekk påskjønnet for sin store aktive innsats
for norsk friidrett. Han ble overrakt friidrettens heders-
tegn .

FINNLAND.

- 2300 (03) Blandt de tusner av finske flyktninger som passerer svenskegrensen ved Haparanda er det bare et fåtall som kommer fra de områder bolsjevikene har besatt. Grunnen er den at det sjeldent lykkes innbyggerne i disse områdene å komme seg unna sovjetrusserne, hvilket av en uttalelse av ferjeskipper Veikko Lahikainen fra den nordfinske by Eljanjärvi. Lahikainen sier ikke å komme over grensen og han forteller: Jeg var vitne til en samtale mellom en sovjet-kommisær og noen sovjetrussiske offiserer. I løpet av samtalene uttalte kommissæren at det fra høyeste hold var gitt ordre til å tilintetgjøre mange finner som mulig, også når det dreide seg om kvinner og barn.

Ø.R. 1200

Fra Haparanda meldes at ca. 27 000 personer har overskredet grensen mellom Sverige og Finnland siden midten av september. 20 500 av dem er blitt videre-transportert inn i landet.

ÖKONOMISKE MELDINGER.

Aksjekurser 3. oktober:

4 1/2 pst Stat 1937	S. 103 1/2, K. 103
4 pst. Stat 1935, l,	K. 101 $\frac{3}{4}$
3 1/2 pst Stat 1941, l	K. 103 $\frac{3}{4}$
3 1/2 pst stat 1938, l.	K. 102
4 pst Hypotekbank 1938	K. 102
3 1/2 pst Hypotekbank 1941	K. 103 $\frac{3}{4}$
Creditbanken	S. 145, K. 140
Kreditkassen	Unotert
Bjølvefossen	S. 21 1/2, K. 19 1/2
Borregård	S. 13 $\frac{1}{2}$, K. 132
Elektrokemisk	S. 132 1/2, K. 125
Hafslund	S. 635, K. 670
Orkla	S. 262 1/2, K. 255
Saugbruksførningen	S. 1840
Union	S. 5,70, K. 5,50
Agdesiden	S. 150
Borgestad	S. 220
Bruusgård Klösterud	S. 235, K. 230, Oms 232 1/2
Amerikalinjen	S. 222 1/2, K. 218
Bergenske	S. 157 1/2, K. 152 1/2
Nordenfjeldske	S. 172 1/2, K. 162 1/2
Ivaran	S. 250, K. 250
Ocean	S. 222 1/2
Kosmos 2	S. 277 1/2, K. 270
Odd	S. 222, K. 225
Rønshavet	S. 267 1/2

#

Valutanoteringer uforandret.

#

Ö NBs indeks for Oslo Børs 2. oktober

Bankaksjer	170,00 (uforandret)
Industriaksjer	188,32 (pluss 0,17)
Skipsaksjer	223,50 (minus 0,60)
Hvalaksjer	198,00 (minus 0,75)

#

S tockholm:

Været har i dette året vist seg lite gunstig for den svenska avl av sukkerroer. Imildertid er det ingen fare for Sveriges sukkerforsyninger. De siste års høstutbytter har ført til at man har sikret seg store lagre.

#

PIRATEN SVERIGE.

S.R. 1900 og 1930 (18) Men s en tett tåke lå over Stockholm i natt nyttet ukjente personer dette höve til å heise sjöröverflagget (hvitt flagg med dödningehode og korslagte knokler) over det svenska utenrikssdepartement. På grunn av tåken på flagget pppdaget forholdsvis seint.

Bygningen er meget godt bevoktet og man har intet spor i saken som er overlatt kriminalpolitiet til etterforskning.

STURLASSON ORDRE S. 6957

Tobakksrasjoneringen.

Næringsdepartementets avdeling for Proviantering og rasjonering har bestemt at 14. tildelingsperiode for tobakksvarer skal være fra og med 7. oktober til og med 30 november 1944. I dette tidsrom kan det selges og kjøps på følgende merker på de gyldige tobakkskort: 5M5, 6M6, 7M7, 8M8, 9M9, 10 M 10, 3K3, 4K4, 5K5, 77 TM 77, 78 TM 78, 79 TM 79, 80 TM 80 81 TM 81, 82 TM 82, 83 TM 83, 84 TM 84, 85 TM 85

På tilleggskortet for gruvearbeidere gjelder merket T 64 G i tiden fra og med 1. oktober til og med 31 oktober 1944. Videre gjelder på dette tilleggskort merker T 65 G i tiden fra og med 1. november til og med 30. november. På tillegskortene for skogsarbeidere gjelder merkene fra og med 71 til og med 74 i tiden fra og med 30 september til og med 28. oktober 1944.

Videre gjelder på dette tilleggskort merkene fra og med 75 til og med 78 i den fra og med 28. oktober til og med 25. november 1944. På samtlige merker kan det kjøpes og selges 25 gram røyketobakk eller tilsvarende mengde andre tobakksvarer.

Alle de nevnte merker blir ugyldige fra 1. desember 1944 med unntak av merket T 64 G som blir ugyldig fra 15. november 1944 og merket T 65 G som blir ugyldig fra 15. desember 1944. Samtidig forlenges foreldesesfristen for merkene 1M1, 2M2, 3M3, 4M4, 1K1, 2K2 fra 6. oktober til 25. oktober 1944.

Anvisningene for 14. periode til forhandlerne blir ugyldige fra 15. desember 1944.

Sturlasson..

STURLASSON ORDRE S. 6953

Rettelse.

Nytt maksimalpriser på filtede saue-skinn.

I ovennevnte annonse er det innsneket seg en feil i 6 linje. Det står "filtede lammeskinn fra hudgrossister kr. 8,90 pr. stk." Det skal være: "Filte lammeskinn fra hudgrossist kr. 6,90 pr. stk."

TIL ANNONSEKONTORET. Da feilen er en skrivefeil fra en funksjoners side, tillater vi oss å forespørre om Dere s. avis elskverdigst kunne innta annonsen gratis.

De avisar som enno ikke har hatt annonsen innrykket bes foreta rettelsen i manuskriptet.

Hører gjerne fra Dem i sakens anledning.
NTBs annonseavdeling.

ARBEIDSLÖSE SJÖMENN I SVERIGE.

23.00. (35)

6 000 sjöfolk er blitt arbeidslöse på grunn av at den svenska skipsfarten på Tyskland er innstillet, meddeler det svenska sjömannsforbind ifølge Aftonbladet. Også havnearbeiderne ligger under innstillingen. Halvparten av havnearbeiderne i Stockholm er således arbeidslöse og resten har bare noen timers arbeid om uken. Aftonbladet skriver at disse menneskers økonomiske forhold er miserabel.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Forsjørgens Informasjonskontor

1. oktober 1944

nr. 1249

Fortrolig.

Helsingør, onsdag 4. oktober 1944

"FRÅN FRA ØST".

21.30 (Utdrag av en artikkel fra en norsk krigskorrespondent. Mottaker forholdene meget dårlige.)
... jeg noen få dager før den finske våpenstillsittet ble besöktes .... o bl.a. også kom i beröring med den norske skifjelgabatalljon vid det vcl annen som hude tenkt seg at sjukhusen til denne fronten skulle forandre sli avgjørende, og at dette frontavsnittet no plutselig skulle avskøres(?) på foranledning av noen politiske svakklinger.

Vi hadde flere steder anledning til å snakke med finske soldater, som alle dokumenterte det finsk-tyske våpenbrorskap. Sammen med os mottok de meldingen om våpenstillsittet meddelt i tristelse. Den trff den finske sivilbefolkningen like overraskende som den finske soldat.

Livet i Kirkenes var ikke påvirket av utviklingen i nabolandet. .... men da tyskene i tide hadde sørget for å spreng ut tålflystasjonen i fjellrabben rundt byen, og antallet av munner i ofte ble litt mygt lite. Denne naturlige festningen omkring byen ga både sivilbefolkingen og soldatene en meget beroligende følelse.

På grunn av de stadige angrep på Vadsø og Vadsø har man allerede for lengst siden begynt å evakuere disse byene og hele Varangerhalvøyen og transportert folk til sikrere deler av Norge. Disse forholdsregler foregår uten frikjønner.

Mens vi venter på bussen kommer vi i samtale med en familje. Det minste barnet ligger og sover i lykkelig uvirkelighet i armene til moren, mens de eldre sørkende sar fram til denne reisen som et ubegripelig stort eventyr. De kommer fra Vadsø og forteller om redslene de gjennomlvet da sovjetfly bombarderte byen. Faren har før krigen vært med fotbyne sine i Sovjetunionen og han fortalte om rusomhetene som foregikk der, men at de no hadde bombet byen deres, som var hatt uten militær betydning, det var toppen.

Et meget stort antall av de finskt-lige fly er av engelsk eller amerikansk fabrikat.

Mer enn mennesker kommer til å reise den samme vegen etter oss, eller krysse strøver ved Lakselv i bony til vinen til Tromsø. De er en levende anklage, ikke bare mot den sovjetrussiske ekspansjonen, men også mot sine landsmenn i Engeland eller hvor de no befinner seg.....tjenester for å utlevere sitt fedreland. Men disse mennesker har enno et fed bland i hvis favn de fortrolig kan reddet seg. De er ikke så fætti som de finske bøndene og fiskerne fra Nord-innland som i flokkevis flyter sitt fedreland og strømmer inn i Sverige for å unngå den sovjetrussiske utslettelse.

FREKT SVINDLERIFORSLÅ.

14.30

I Stavanger er det i disse dager gjort et grovt forsøk på svindel med voldedighet i forbindelse med krigsrammede barn fra Nord-Norge. En dame som talte nordlandsks og gav seg ut for monighetssøster henvendte seg til en hjelpe-org nissen i byen og fortalte at hun var kommet til Stavanger med to sykepleiersker og seks og tredve barn fra kirkesherjete distrikter nordpå. Barna var angivelig anbrakt i omegnen av Stavanger. Hun bad no om hjelp til mat og utstyr som hun skulle ta med seg til Nord-Norge når hun snart skulle reise nordover
(fortsatt)

SVINDLERIFORSKET. (fortsett)

igjen. Vedkommende institussjon sa tte straks i gang innsamling og sendte for sikkerhets skyld de innkomne mat - og klærvarer til sin søsterorganisasjon i Tromsø til videre utdeling. Da damen kom igjen for å høre hvordan det gikk med innsamlingen fikk hun beskjed om at varene var sendt nordover og siden har hun ikke vist seg. De seks og tredve barn har man heller ikke sett noe til, meldes til Aftenposten.

LILLEMOR BJERKE SYK.

21.00 Ungdomsförerens stab meddeler:
Fung. landsgjenteleder i Nasjonal Samlings ungdomsfylking, gjente-regimentsförrer Lillemor Bjerke er permittert på grunn av sykdom. Som stedf. landsgjenteleder er inntil videre beordret gjente-sveitförer Alfild Schneider.

TOMMERHOGSTEN BEGYNNER NO.

14.30 Etter hva NTB's landbruksmedarbeider erfarer begynner det tommerhogst i disse dager. I følge de bestemmelser som er truffet skal hogsten være i full gang innen førtende oktober, og de skogbrukere som ikke er kommet i gang innen denne dato har myndighetens adgang til å skride inn overfor. Tommerpilegget i år er fem millioner kubikkmeter. I de distrikter der det ikke er tommerhogst vil vedhogsten fortsette hele vinteren. Forøvrig er det meningen at vedhogsten skal være avviklet i inneværende måned.

ØKONOMISK OVERSIKT.

14.30

Aksjekurser fra Oslo børs 4. okt. 1944.
4 1/2 % stat 1937 k 103
4 % Stat 1935 I k 101 3/4
3 1/2 % stat 1941 I s 103 1/2 k 103 3/4
3 3 1/2 stat 1938 I s 102 3/4 k 102 1/4
4 % Hypotekbank 1928 k 104 1/2
3 1/2 Hypotekbank 1941 k 103 3/4
Creditbanken s 145 k 137 1/2
Kreditkassen s 835
Bjølvefossen s 20 1/4 k 19 1/2
Borregård s 132 1/2 k 132 oms 132
Elektrokjemisk s 132 1/2
Hafslund s 685
Orkla s 265 k 257 1-2
Sauv bruksforeningen s 1815 k 1775
Union s 5.70 k 5.50
Agdesiden s 150 k 140
Borgestad s 217 1/2 k 212 1/2
Bruusgård Kiøsterud s 237 1/2
k 232 1/2 oms 235
Amerikalinjen k 217 1/2
Bergenske s 155 k 153
Nordenfjeldske s 172 1/2 k 165
Ivaran s 260 1/2 k 255
Ocean s 232 1/2 k 277 1/2
Kosmos II s 272 1/2 k 270 oms 272 1/2
Odd S 235
Ross havet s 367 1/2 k 360 oms 362 1/2.
Valutanoteringene var uforendret.

JÄLDE PÅ "ROTTELIKEN".

11.20

Knudsen, en av politimennene, var den populært kallaes ble i år selv et følkesymbol i Telemark, og politietviseleddet er i der en innstillingspunkt på høyt i de selskapsforeningene. Det er ikke NTF's mål å oppnå det, men det kan virke utrolig om man ser ned på en slik tilstand, eller ved at det er politiet som har fort lurt og buntet dem, som var i jen oppo i høgen, ved flyktningene og de trengende barn. De føler at det er i skogen uten noe i spire. Men punkt nummer om han ikke kunne være med opp i skogen i "Nifilet" er så nede. Men nei, bonden ønskte at visse kvinner ville ha mat, og måtte han løsne med på gjullen og ikke få selv. Dammen ikke da vil gi dem en jen, og en tid etter kom hun ned i jen med sin "Inakun" som visste godt hvem rottemiljøet var. Hun kom til Kr. i Jørgensens ver på ryggen og viste fram et knittet tørst. Folkene på landet var så klare og sa det de ikke ville seg i en "Nifilet" og bruke forbryter, og ei onneperson ikke da ville kofte med præsterdøren hvor det var i høfen. Avslutningsvis var det i forbindelse med politiet i Notodden og Rana at det fikk stå. Det ble en stor overraskelse politidramaet ikke også var en del av hukmene i sittingsrulla, denne gangen omtrentlig ikke desto mindre oppover.

Da de højt fagte til æren var imidlertid både Rotkjælleren og den andre sic, som utga seg som Rotkjællens andre portrætbillede. De bønne protest endel med landens folke, og det blev et av politiske skikkenheder at revante landet ved dette gennemførte driften af landsskifly.

Det følgerne, som hanne hørte om
Rotunditlers bortgang og det fede og mørke tilhørende, opnåede
han meget formidlig og langt sværere lene, end han ikke
førstende bød om hos kapten, hvorefter sittemødet var. Da han
hedde fået fått solen nedval op i armen med sin "true" skæder
hen til spæde ind i aften.

Polarisfolkene cosa var kommet til landet under en lille rituel om salmene og sent norn spore sittor forberedning. Allt detta var handikarbetet av jövver, o d mörkret att det inte var en förlitlig kompis till mina räckhöft. Måttimrådet ökade i kortsätt till minna klockan sista, det var en kommet upp i det första. Tackluren o skim, o likri därta venter mina vänsterhanden, skräckens ur Korsfjord o s mörkret.

Det er et stort folk, cosa AFL's korrrespondenter har vildkørt moden over landet, og det er ikke mindst Lin, som indtager med holdmættet vigtighed en hovedplads i det. Det er sit også på holdmættet måde, at der er været en række fællesmedie.

12-20

... og kommandant var i oppdrag i Rørosmøllen. I de fleste tilfeller drar han ut over hvert tids o ... om som han har tilhørt en annen. Det er ikke altid det er tilfelle. Den kommandanten var opp i en jaktbåt og vinterdags bokn buntet på skutan av Rørosmøllen kom inn til ham. Han kommanderte dem til å følge handlene i verret i til utvært severdige som de ikke hadde. For å understreke sin stundert ytringsleder ordnet kommandanten sitt vartskap med tilknytning på etterspekk. Til slutt ble vartskapet kommandent til i til i til til gjennom eksplosjon med til en mørkende gård og ble til to tre døde personer og en skadet ved vognen og handlene i verret. I nærmesten patruljerte en mann med gevær på rødt om. Inn i huset strakk kommandenten ut ordet til en imidlertid styrte på fientlig måte som han var plasert i skottet. Ut på ettermiddagen ble han nektet kommandert i til om også han ble plasert i fjendens skue hvor de fikk ordre om i sitte rolig til han kom konferert med en "sjef". I kveleinen forsvant kommandanten med til rikt Lie som han hadde kidnappet tidligere.

FLYANGREP PÅ BERGEN.

00.30 Da Bergenserne idag morges var på veg til sine kontorer, forretninger og bedrifter gikk det plutselig flyalarm og kort etter fløy en større eskadre firemotors bombefly innover byen og åpnet et bombardement. Etter det NTB's korrespondent i Bergen opplyser, er det vesentlig gått ut over den norske sivilbefolkning. Et stort antall nordmenn mistet livet og mange ble såret. Mellom 50 og 75 beboelseshus er lagt i ruiner. To av bombene var årsak til mere sorg og bitterhet enn de andre. Den ene bombe traff tilfluktsrommet Holen(?) skole hvor omlag hundre barn hadde søkt dekning da alarmen gikk. Den andre traff tilfluktsrommet til en fabrikk hvor omlag åtti mennesker oppholdt seg.

Ellers var det nok av ulykker å se. Fra ruinene ble lemlestede lik trukket fram og sårede ble brakt til sykehus og lege av hjelpemannskaper, teknisk nødhjelps mannskaper og medlemmer av det sivile luftvern.

Utgravingen av ruiner og tilfluktsrom har pågått hele dagen, så noe nøyaktig tall på dödsofrene har man enno ikke.

De krigsmål som flyene var ute etter har fått liten eller ingen skade.

Flyene gikk også til angrep på en liten norsk fjorddamper som hadde sivile fra Nord-Hodland ombord. De tunge bombeflyen forfulgte båten og skjöt uavbrutt på den. Flere mennesker ble skadet men selve båten ble heldigvis ikke truffet.

S.R.22.00 I en kommunike fra London meldes det at allierte bombefly idag morges foretok et angrep på U-båts base i Bergen.

Lancaster bombefly angrep siste måned Tirpitz med 12.000 pund bomber. Flyene opererte fra russiske flyveplasser. Tirpitz ble så sterkt beskadiget at reparasjoner ikke kan foretas på stedet.

EN FORORDNING OM BETALINGSOVERFÖRINGER LETTES.

00.30 For å lette betalingsoverföringene mellom Norge og Frankrike utstedde Richskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete den 29. september 1941 en forordning. Denne forordning er opphevet med øyeblikkelig virkning.

STATSMINISTER CASTREN'S KRINGKASTINGSTALE. (utdrag)

24.00 I sin kringkastingtale om de sovjet-russiske våpenstillstandsbedingelser i går kveld sa den finske statsminister Castren bl.a.:

"Etter undertegnelsen av våpenstillstandsbedingelsene blir de enkelte betingelser oppfyllt. De finske tropper er trukket tilbake til grensen av 1940. Porkkala blir overlatt Moskva, flystøttepunktene i Sør-Finnland er med sin tekniske utrusting blitt bortforpaktet for forhandlinger om utlevering av den finske handelsflåte og de havner som kommer i betrekning er i gang."

Betingelsene om interneringen av de tyske tropper vil bli oppfyllt utleveringen av de sovjetrussiske og allierte krigsfanger er foretatt og de politiske fanger vil bli løslatt. Omlag fire hundre organisasjoner er blitt oppløst og med hensyn til krigsskadeerstatninger er alle forholdsregler truffet.

(fortsatt)

GJELVING TALE. (fortsett)

Radikale tiltak av organisatorisk art er nödvendige for å oppfylle vipsamtillsandsbetingelsene, understrakt at truslastanden videreføres. Regjeringen viser det for nødvendig i avholdet sitt vidje, men for øyeblikket står visse tekniske vanskeligheter i veien. Den stemmerestriode slører ikke meddeles til 21. okt.

Stutter i. Det trøst høvdet har det finske folk mægt vinne litt for i dette sette inn i sovjet-russområdet. Førstendag, no av rygning mistilliten til Sovjetrusserne og ærlig bestrebe seg på å skape et til-litsfullt forhold til Sovjets røveldet.

MURS OPPHOLD I KIRKJEN

01.00 Juhun etter Rottanikken har pågått for full kraft i hele ettermiddagen. Han i kveld hadde ATF's korrespondent en av de øverste politimester Rygh i Tønsberg, som har innstiltet seg på Veteran turistbytte og som leder politistyrken der. Han formulerte at Rottanikken fremdeles er på fri fot men at han ikke er på sikkert spor etter ham. Noen nærmere opplysninger kunde han ikke gi, bortsett fra at forletteren hadde vært frøpt en avstdæsing, og at han i V**nar er riktet. Mens han oppholdte seg der, mørket han at politiet var i nærheten og uttalte til folkene på gården at han nok måtte avgirde igjen. Politiet opptok forfølgelsen men uten at denne førte til noe resultat. I alle tiden har Rottanikken båret på en ryg settik men de som hadde han så langt fra seg da han byensynlig ville være lett på føter ender forfulgtison.

"EN SJONEN" SIKT I VENDEMINDE INNEN KL. 11. Et transport i nabofylkene til Vestfold må innstilles dersom ikke man ønsker den nødvendige knott om selv den forventede potettr transport må avbrytes.

O.R.12.00

D. NEDARK.

D.R.12.30 I Norges utbrede det brønn i Dansk Frukttekeri i Vallinest (?). Mange kostbare maskiner ble ødelagt.

S.R.12.00 Det tyske politi i København meddeler: Tykk sikkerhetspolitit foretok i kveld en raz i i København. Om lag 100 personer ble arrestert. (meldingen utydelig).

NORDMANN ANGREMTE I SVERIGE

S.R.1.00 En mørkt tollombetmann .... Håkon Tidemann ble identifisert som en spesialist fra på 1 år og 6 måneder for aktivitet tilhørende til det svenske forsvar.

SKUTTERADIOEN AVDELT MED UTTENDELSER KL. 20.03 i går kveld, av militære grunner. Det var salses ingen radioavis kl. 21.45. 5.6kt. D.R.08.15.

AL TOGETRAFIKKEN MILLOM LYNGBY OG GENTOFTE BLE AVBRUTT igår kl. 15.30. Årsaken var at man hadde funnet sprengstoff på linjen i form av blyanter. Da disse var fjernet kunde trafikken sjanopp-tas.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra:

Regeringens Informasjonskontor

6. okt. 1944.

Nr. 1250.

Fortrolig.

Meldingen torsdag, 7. okt.

KOMBEANGREPET MOT BERGEN.

23.00. (49). "NTB"s korrespondent i Bergen meddeler at det til torsdag kveld var trukket fram 144 lik fra ruinene etter bombeangrepet i Bergen i går. Enn foreligger det dog ikke noe endelig tall da mange døde barn ennå ligger under marmessene på Holmen skole. Disse har man ennå ikke gravd fram. Talltet av omkomne vil sikkert komme til å stige. Talltet av sårede er nu omlag 100. Det viser seg at hele 37 hus er totalt ødelagt og 91 gjort ubebolige. Desuten er den hei deli hus som har fått mindre skader. Totalt av husville er ikkvald opprett til å være omlag 500.

24.00. (57). 144 civilpersoner er det hittil konstateret har mistet livet under det kreningsløse angrepet som anglo-amerikanerne utførte mot Bergen i går. Et forferdende tall, men dessverre ikke det endelige. For enig er det grunn til å frykte for at det blir gravd fram nye ulydiklike under ruinene både på Holmen skole og i enkelte av privathusene. Mange av de husville var nødt til å overnatte på samlestadioner den første natten og det må de vel dessverre fortsette med en dag til tross for at innkvarteringsmyndighetene arbeider under høytrykk. Bergen er jo blitt sargeliggjort etterhvert og befolkningen er derfor på forhånd vanskelige. I stå uten tak over hodet og ha mistet alle sine eiendeler er en katastrofe som vi som ikke har prøvd det neppe kan feste. Men så meget skjønner vi alle at hurtig hjelp er i høyeste grad påkrevd. Laksevåg kommune reagerte øyeblikkelig og bevilget et større beløp til hindrin av den øyeblikklig, og Bergens avinene har satt igang innsamling til de hårdt rammede landsmenn og bysbarn. Det som broget ut på Laksevåg i går. Veien er huller opp av bombekrater. Helseforsyninga til Bergens er uten lys og telefon, men energiske hender er i ferd med å rydde opp. Det er ikke mulig med helse i denne tilstanden. Telefon og lysledninger vil bli i orden i begynnelsen av neste uke. De bomberammede husene overveies som som først må raderes siden hadde ikke mulige åpner for. Det er litt hardt i sammene. Ukjernanfalluer i bevisstheten, men befolkningen er ikke knust og møter ikke hjelpe med helse i faren. Livet går videre.

Borg - område om nabolaget fortvilelse herket idag i en mangfoldig utbombede og hjelpefull familier som alle ofrene for dette kreningsløse flyangrepet. Usigur, trist og det verste å stå som et hjelpefullt vitne til de ukjente i foster av sin egen hjem og sin kjærlig og kjærligste tin av imponert til å spalte onkrin, komponert. Det som er ingen av de koselige stående grinnar en imøte med av tilfluktsverger. Den ryddet flittige husmødre og stolt hjelpest for mann og barn med trofaste hender som kan ikke i dag henge kolde ned fra en båre. Det var mange fortvilede ansikter i se på Laksevåg.

Allikevel. Den aller største og mest usiglige smerte mi de mange mødre har følt som så kjæreritt ble frarørt barna sine knapt en time etterat de friske og sunne var gitt til skolen. Mens flyangrepet gikk og bomben brant i hvine nedover bebyggelsen var det nok mye mødre som i vill rødsel for barna sine led de største og farferdeste kvaler.

"NTB" har velslet noen ord med overlæreren ved Holmen skole, Jacob Lunde, som selv var tilstede på skolen under angrepet. Han opplyser at det var omkring 300 barn på skolen og da flyalarmen gikk midt i timen, styrtet de alle ned i tilfluktsrummet som var bygd ut av badet, naturfagsalen og kjellergangen. Et sanitetsrum lå innerst i kjellergangen, men dette hørte den almindelige hjelpejenesten til. Da flyalarmen gikk kom menneskene strømmende til fra sine arbeidsplasser for å hjelpe sine medmennesker i nøden. Bomben slo ned og mange ble drept på stedet.

FLYANGREPET MOT BERGEN.

Murer og vegg raste sammen, ildsluene slikket oppover bygningen og røken utviklet seg mer og mer til en kvelende gass som nok var årsaken til at mange mennesker ble kvalt. Også i naturfagsalen ble veggene slitt inn og henimot 100 barn ble delvis sperret inne, mens noen ble reddet med det samme. Bombetrefferen tok også lyset slik at det ble stummede mørkt. Det var mørkt som i graven, men kunne ikke ses en hånd foran seg og luften var full av semeststøv og rök og inneholdt så lite surstoff at fyristikker ikke ville brenne. Man kan tenke seg de fedtselsfulle scener, som ble utspilt da de stakkars barna trodde at alt hüp var ute. De var helt fra seg. De smilte klyngjet seg til sine lærere. Det var så redselsfulle minutter at ingen kan forestille seg det. Av lærerne var det to som mistet livet. Det var Henrik Evertsvik og Alv Hovda. Overlæreren selv stod i kjellergangen og fikk et knapt slag i hodet. Barna som stod i badet slapp uskadd fra det. En ung pike forteller til NTBs korrespondent at mange av de ulykkelige barna følt på kne og foldet sine hender mens de sa fram for seg den siste hilsen til sine foreldre: Mor og far, bedør vi. Takk for alt. Andre ba til Jesus, den siste og eneste skansen i dette forferdelige Ragnarokk. En liten 10 års gammel gutt, som ble reddet forteller at han ble liggende med bæna fastklemt mot steingulvet i tilfluktsrummet en god stund. Han så en lysning over hodet på seg og ville forsøke å komme seg ut den veien. Men først mitte han snore av seg skoene for å komme løs. Jeg mistet frakken min også, sier han. De andre barna var fryktelig reddet, forteller han. Mange barn ble reddet av tyske soldater som strømmet til og utførte et strålende arbeide.

"NTB" har også snakket med en arbeider som i to timer lå innesperret i tilfluktsrummet i en norsk fabrikk som fikk en fulltreffer. I det rummet som han lå var det svært få som slapp fra det med livet. En antar at det oppholdt seg i alt 30 mennesker der og av disse er det å frykte at mellom 50 og 60 har mistet livet. De fleste andre ble hirdt såret, bare tre - fire kunne gå selv etterat de ble gravd fram. Mange av de scener som ble utspilt i Bergen er så gruoppvekkende at de ikke kan skildres i ord. I et hus ble øt spebarn reddet mens alle de andre ble drept.

(60). Da man igjør hadde fått visshet om at bombenedslagene hadde rastert store mengder av beboelseshusene på Laksevåg, trengte spørsmilet seg naturlig fram om også Damsågård hovedgård var rammet eller på annet vis var blitt berørt av ulykken. Det viser seg imidlertid heldigvis at denne interessante bygning som uten tvil er et av Norges vakreste og mest typiske rokokkoanlegg er fullstendig ubeskadiget. Men et grinende bombekrater i hagen til eiendommen viser at det ikke var meget om å gjøre.

(61). Alle kinoer og teatre i Bergen var lukket torsdag på grunn av de brutale terrorangrepene som kostet så mange menneskeliv

STURLASSON. ORDRE S 6975.

ØKNING AV KNOTTPRODUKSJONEN.

På grunn av økning av forbruket av generator-knott har "Landbruksdepartementet" i samråd med gassgeneratorstyret besluttet å åpne adgang for flere til å framstille generatorknott.

I den utstrekning behovet gjør seg gjeldende kan følgende på ansöknings rekne med å få produksjonstillatelse:

STURLAGSON. Fortsatt.

1. Forbrukere av knott til egne bør under forutsetning av at råvirket skaffes ved kjøp av ved (?) og at det til hugsten av veden og framstilling av knotten ikke blir nyttet arbeidskraft som ellers er bedømt i skogbruket.

2. De eiere som har oppfylt den pålagte tvangshugst av ved og tømmer.

3. Gjærbrukere og andre som eier skog og som ikke er pålagt tvangshugst under forutsetning av at de til produksjonen bare benyttar sin vanlige arbeidskraft eller folk som ikke kan nytties i skogbruket.

Søknaden flies ved henvendelse til sentralkontoret for skogbruk og yrkeshusholdning, salgsforeningene og underavdelinger, samt Norges Generatortyre o. dets distriktskontorer.

Søknaden sendes direkte til Norges Gassgeneratorstyre, Parkveien 57, Oslo.

Oslo den 25. august 1944.

TIL PRODUSENTER AV GENERATORKNOTT.

Kunngjøring nr. 5. Behovet for generatorknott er i den senere tid steget så mye at det er nødvendig i øie knottproduksjonen.

"Landbruksdepartementet" har derfor i samråd med Norges Gassgeneratorstyre bestemt:

1. Begrensingen av knottproduksjonen oppad, som enkelte produsenter har i henhold til konsekvens - betingelsene oppheves hermed.

2. Tillatelse til produksjon av knott vil ikke lenger bli bundet til det i tillatelsen oppgitte sted, men kan ved anskuring også utvides til å omfatte andre steder.

Søknadsstjema flies ved henvendelse til sentralkontoret eller Norges Gassgeneratorstyre o. dets distriktskontoret.

Søknaden innsendes til Norges Gassgeneratorstyre, Parkveien 57, Oslo

Oslo den 25. august. 1944.

SØKNAD OM GENERATORKNOTTPRODUKSJON.

Kunngjøring nr. 6. Under henvisning til kunngjøringene nr. 4 og nr. 5 fra sentralkontoret for skogbruk o. yrkeshusholdning sjøres skogeiere som ønsker i produsere generatorknott oppmerksom på at søker om produksjonstillatelse for generatorknott for framtidens skal innsendes til vedkommende salgsforening, slik at salgsforeningen kan pifere søkeren i hvilken utstrekning eventuelt tvangspilles av tømmer og ved er blitt levert. Salgsforeningen over sender deretter ansøkningene direkte til Norges Gassgeneratorstyre, Parkveien 57, Oslo.

BRITISK FLY NED I DANMARK.

23.00. (42). Under britiske flys overflyging over dansk område onsdag kveld styrtet et fly som var kommet i brann ned i Limfjorden.

JAKTEN PÅ "ROTTENIKKEN" FORTSETTER.

12.30. (10). Fra Skien meldes: Det viser seg at forbryteren nu har forlatt Sauherad (?) og er kommet inn i Heddal. Etter det Skiensfjordens Presse erfarer, ble han sett i Heddal klokken 8 idag morges sammen med fru Lie. Han bar framdeles geværet. "Rottenikken" jages nu fra to kanter, han var ikke på en gård ved Kasin, en times vei fra Notodden og spurte etter mat. Han var svært nervös og ga seg knapt tid til å spise. Politiet har sperret alle broer over Tinnåen og veien fra Saulandsstøtta til Tinnoset. Det skal bli vanskelig for ham å holde politiet fra livet nu.

18.30.(18). Fra Notodden meldes: Det foreligger nu nærmere enkeltheter om den farlige og spennende jakt på storforbryteren "Rottenikken" og den "kidnappede" fru Sigrid Lie, som er et lydig redskap i den sinnsyke Oppstadfangens hender.

Ved 13.30 tiden i formiddag ble "Rottenikken" observert ved Grønnvollfoss ved Tinnås. Fru Lie gikk da med en lang kniv i hånden og "Rottenikken" hadde som vanlig geværet på skulderen. En gikk ut fra at han søker å komme over elven, men her er alle broer sperret. Det ligger imidlertid endel prammer langs elven og det er en mulighet for at han ved hjelp av dem kan komme seg over på den andre siden.

"Telen" på Notodden har hatt en samtale med konen på gården Kasin, hvor "Rottenikken" og fru Lie overnattet og spiste frokost imorges. Fru Kasin forteller at hun hadde vært ute i fjøset da en bevepnet mann plutselig stod foran henne. Hun ble straks klar over at det var den ettersøkte forbryteren hun hadde for seg. Hun forholdt seg allikevel temmelig rolig og da "Rottenikken" spurte om han kunne komme inn i huset og varme seg, hadde hun ikke annet å gjøre enn å ta ham med inn. "Rottenikken" fortalte at han hadde med seg "maddammen" og at hun også kunne trenge å få litt varme i kroppen.

Mens "Rottenikken" var ute og hentet fru Lie, fikk konen på gården vekket sin 16 år gamle datter og sendte henne bort til svigerfaren og svogeren som bor på nabogården. Da "Rottenikken" kom tilbake ba han henne øyeblikkelig i hente piken tilbake, men fru Kasin svarte at hun ikke kunne forlate sin mann som var sengeliggende. Dette slo "Rottenikken" seg til ro med. Han fortalte at han var kommet til Kasin sent om natten og at han hadde overnattet på Låven.

Fru Lie så svært forkommen ut og satt hele tiden stille uten å si et ord.

Både "Rottenikken" og fru Lie var gjennomvîte, men forbryteren lot allikevel ikke til ha noen tanke for å tørke sine egne klær. Han ba imidlertid fru Lie om å ta av seg sko og strømper og gikk selv bort og hengte dem på ovnen for å tørke dem.

"Rottenikken" ba om å få litt mat, da hverken han selv eller fru Lie hadde spist på et helt døg. Under hele miltiden var "Rottenikken" svært urolig. För han satte seg til bordet, gikk han bort og hentet geværet sitt og holdt det i den ene hånden under hele måltidet.

I samtalens løp fortalte "Rottenikken" at han var ettersøkt av politiet, som hadde vært like innpå ham ved gården Kåsa. Her var de blitt tvunget til å kaste fra seg ryggsækene for i det hele tatt å komme unna.

Mens "Rottenikken" og fru Lie oppholdt seg på Kasin, hadde fru Kasins datter gitt bestefaren beskjed om at det var kommet en fremmed mann og en dame på besøk til mor og at mor var redd og ville ha hjelp. Bestefaren lot så gjenten bli igjen på gården og gikk bort til Kasin, hvor han traff "Rottenikken"

JAKTEN PÅ "ROTTENIKKEN". Fortsett.

ute på tunet. På en meget truende måte oppfordret "Rottenikken" ham til å holde kjøft og ikke sladre. "Hvis du sier et ord, blir vi skutt både du og jeg", sa han. Det syntet jeg hadde igår da vi møtte politifolkene og blodhundene vil jeg ikke ha en gang til".

Da politifolkene fra Heddal kom til Kasin var imidlertid både "Rottenikken" og fru Lie forsvunnet.

23.30. (53). Den spennende jakten på "Rottenikken" har av politiet vort drevet like energisk i hele dag uten at man dog er kommet til noe avgjørende resultat. Man har foreløpig ikke noe spor etter forbryteren og fru Lie, men man kan gå ut fra som sikkert at han er omringet i det før nevnte triangelformede området som avgrenses av Tinnaå. Gransherad og Riksveien nordover langs Heddal. Riksveien blir nu patruljert av kjørende politi. Det er dog mest sannsynlig at forbryteren vil prøve å komme over til Kollsjøen og inn i Meheia hvor han er godt kjendt. Det er imidlertid satt vakter ved alle broer langs Tinnaå og alle prammer er rodd over på den andre siden. Elva er bred, vel 60 meter, så uten båt er det umulig å komme over, og sørlig når man tar i betraktning at han har med seg fru Lie som er trett og sliten.

De siste som har sett noe til "Rottenikken" er to tommerhuggere som arbeidet inne i skogen et stykke fra Grønvoldfoss stasjon. "Rottenikken" fikk her noe mat, og den ene måtte gi fra seg ryggsækken sin. "Rottenikken" spurte hvordan han best skulle komme over Tinnaå. Tommerhuggerne fikk verslet politist og hundene satt på de ferske spor, men alt foræreves. Det ble sendt inn patruljer i det omringende distrikt, men da mørket satte inn måtte man oppgi etterforskningen for idag. Man håper imidlertid at "Rottenikken" vil forsøke å komme over elva og at man da vil kunne gripe ham i natt. Det har lykkes en av "NTB"-s medarbeidere å få en samtale med en av de to tommerhuggere som i formiddag snakket med "Rottenikken" og fru Lie. Han heter Lappebakken og forteller at i ti-tiden arbeidet han ved Tverrbakken et stykke fra Grønnvoldsfoss stasjon. Plutselig så han en mann og en dame komme mot seg. Han hadde lest om jakten på "Rottenikken" og forstod med en gang at han stod overfor den desperate forbryter. "Rottenikken" hadde gevær i hånden og fru Lie var bevepnet med en stor morakniv. "Rottenikken" opptråttet rolig og behersket og fortalte at han var politisk rømning og var jaget av politiet fordi han var i besittelse av våpen og radioapparat. Han fortalt detaljert om hvordan han hadde greid å slippe unna lovens arm på Kisa gird ved å løpe oppover et steilt svaberg som hunnen ikke klarte å følge etter ham på. Han nevnte også at han var skadet i en fot da han i mørket hadde gått ut for et stup. Han spurte etter de siste krigsnyheter og fortalte at han ville skjule seg i fjellene til krigen var slutt. "Rottenikken" satt sammen med Lappebakken en drøy halv time og var hele tiden forbausende rolig. Klarne hans var sjennomvåte og han frøs adskillig. Fru Lie så trett og forfrossen ut. Hun var meget stille og svarte "Rottenikken" bare med enstavalsesord. Tilslutt ba "Rottenikken" Lappebakken ikke fortelle noe at han hadde truffet ham.

Ved 12 tiden traff "Rottenikken" også Lie en annen tommerhugger, Ole Tverrdalen. Fru Lie så da svært fornøien ut og gråt flere ganger. "Rottenikken" var også svært urolig og satt stadig på utkik. Han fortalte samme historie som før. Han tittet flere ganger på ryggsækken til Tverrdalen og sa til slutt at den hadde han lyst på. Tverrdalen mente at livet var kjærligere enn ryggsækken og ga ham den straks. "Rottenikken" takket hjertelig og så trakk han fru Lie med seg inn i skogen og forsvant.

FLYANGREPET PÅ BERGEN.

S.R. 12.30. Om det allierte flyangrep på Bergen igår meldes fra Oslo at angrepet var rettet mot Havnen og skipsfart der. Angrepet begynte ved 8.45 tiden og varte til klokken 9.00. Det ble foretatt med et forholdsvis stort antall fly.

Det meldes videre at et antall nordmenn ble drept og såret da to beskyttelsesrum ble truffet. I det ene rummet var det ca 100 mennesker og i det andre ca 80. Man har ennå ikke noen oversikt over det nøyaktige antall skadede da man ennå ikke har gravet fram alle.

I det offisielle tyske kommunikeet om angrepet heter det at det ikke ble anrettet militær skade av noen betydning. Det opplyses at mellom 50 og 75 beboelseshus ble mer eller mindre ødelagt.

Oslo hadde flyalarm igår kveld fra klokken 22.20 til klokken 23.40. Man kunne høre fly i det fjerne og hørte også lyden av luftvarnild, men det ble ikke sluppet ned noen bomber i Oslo området.

KONVOY ANGREPET UTLINTOR SVENSKEKYSTEN ?

S.R. 12.30. Fra Göteborg meldes at man ved 21 tiden igår kveld kunne høre lyden av kraftige detonasjoner langt ute til hvs. Det ble også observert fly som kom innover svensk kystområde hvor de ble beskutt av luftvåpenet. Man mener at det dreiet seg om en konvoy som ble angrepet ca 10 distanseminutter vest eller sydvest for Paternoster.

KAMPENE I NORDFINNLAND.

S. R. 12.30. TT's korrespondent i Haparanda forteller at det ser ut til at kampene nu foregår hovedsakelig ved Revonsari som ligger ca 10 kilometer nord for Haparanda. Der hørtes imorges kraftig maskingeværild fra den tyske side av fronten. Det ble også skutt med kanoner og man kunne fra svensk side se at flere finske gårder bebynte i bronner etter å ha fått direkte treff. Endel projektiler forvillede seg også over til svensk side og to svenske offiserer rodde over i en båt til tyskerne og protesterte kraftig. Evakueringen av Torneå by fortsetter framdeles og går planmessig. Om kampene der fortelles at det imøres var noe roligere.

ELEKTRISITETSFORSYNINGEN I TELEMARK.

12.30.(9). Det har lenge vært arbeidet med spørsmålet om utbygging av den almindelige elektriske forsyning i Telemark fylke og i den åmledning er det i Skien holdt et møte av fagfolk hvor bl.a. fylkesmannen og fylkesføreren var tilstede. På møtet, som er holdt i disse dager, ble det truffet en ordning som bl.a. går ut på at det skal ansettes en elektringeniør som skal utarbeide tekniske og organisasjonsmessige planer for en almindelig utbygging av elektrisitetsforsyningen i fylket. Det vil bli stilt penger til disposisjon for drift av et planleggingskontor.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .

F R A
Regeringens Informasjonskontor.

7 . oktober 1944 .

Nr. 1251.

Fortrolig.

Meldinger, fredag 6 oktober 1944 .

ROTTENIKKEN.

JÖSSINGFAMILIEN ROTTENIKKEN.

08.00. (2) Rottenikken er dagens navn. Med kriblende gru sluker godtfolk hvert ord om hans meritter. Han har satt fantasjon i sving. Og diskusjonen går: Hvor bestårmannens magiske makt over sine medmennesker? Hvordan kan kraftige skogskrærer og solide bondefolk skjelte i buksene for å melde han til politiet?

Rottenikken er ingen dumapp. Han kjenner sin tid og dens muligheter. Han ipner vinduet og kommanderer sine "friskarar" ute i skogen, fomti vepnete "patrioter" mellom trestammene. Selv er han britisk agent, leilighetsvis patriotisk sabotør, i hvert fall mystisk og illegal. Det er klart at han kan sjøre hva han vil, både med svake kvinnfolk og sterke mannfolk. Man kan ikke melde en slik patriot til lensmannen - det er engiveri. Så ligger man en dag snikmyrdet på landevegen; og presten nekter å begrave liket.

Rottenikken kan sine ting - signalementet stemmer, rød djelvelue, rød, lang, slender, i høye gummistövler ryggsekkr, bistert blikk og langt hår. Han kunde spasere i Bygdøy Alle, ta undergrunnen fra Nationalteatret, kort sagt blande seg med det gode selskap og bli forståelsesfullt akseptert som fullverdig jössing. Uniformen er i orden.

Rottenikken er et tidsfenomen. Hans åndelige familie er stor og vidtforgrenet. Derfor kan den tyrannisere vårt lille samfunn.

Terroristen Erling Rottenikken fra Opstad er som fenomen betraktet ubetydelig og uinteressant ved siden av de virkelig store samfunnstyranner som biskop Rottenikken og pastor Rottenikken, professor Rottenikken og student Rottenikken, lektor Rottenikken og gymnasiast Rottenikken, fru misjondame Rottenikken og fru social-interessert Rottenikken, doktor Rottenikken og direktør Rottenikken, advokat Rottenikken og kulturpersonlighet Rottenikken, major Rottenikken og idrettsleder Rottenikken, skuespiller Rottenikken og journalist Rottenikken, byråsjef Rottenikken og pappagutt Rottenikken. Allsammen betjener seg av Tordenskjolds virkningsfulle blöff, og opptrer som om de hadde folket bak seg. Ved sin egen frekkhet og sine medmenneskers feighet kaster de seg opp til åndelige førere og terroriserer andre til skrekkslagen å følge deres paroler. Snart gjelder det å nedlegge embeter, snart å obstrukture, snart å sabotere, snart å rømme til skogs, snart å stikke fyr på, og alle mann strekker armene i været, akkurat som de seks tapte (sic) jegere. Og ingen tør protestere.

For familien Rottenikken er stor og fryktelig - den har usynlige tropper i skogen.

Til slutt har vi lille bort ^{løpne} familiemedlem Toralv Ø. Rottenikken i London Radio.

FRU LIE TATT AV POLITIET.

07.30. (1) Sent i natt meldes til NTB fra Skien at fru Lie som no i flere dager har vært i følge med storfryteren Rottenikken, ble fakket av politiet klokken 23.30 ved Grønvoldfoss. Hun ble tatt på en hengebru.

Hun var av Rottenikken sendt i forvegen for å se om det var klar bane. Da hun ble grepst satt Rottenikken på den andre siden av elven. Han stakk øyeblikkelig tilbake og forsvant inn i skogen. Jakten på ham ble øyeblikkelige fortsatt med store styrker.

USÄKRETTLIGE DETALJER OM SIGRID LIES ANHOLDELSÉ.

09.30. (4) Fra Notodden melder NTBs utsendte medarbeider nærmere enkeltligheter om pågripelsen av fru Sigrid Lie, som i flere dager har vært i følge med Rottenikken.

Klokken 20.45 i går kveld ble vakten ved broa ved Grønvoldfoss oppmerksom på en kvinne som forsøkte i liste seg over broen. Vakten forstod straks at det var fru Sigrid Lie man hadde for seg. Hun gikk forsiktig nesten helt over broen og de to politimennene sökte delning like ved. De forstod med en gang at hun ville sondere terrenget og speide etter vaktposter for i sikre Rottenikken.

Man regnet med at hun ville gå tilbake og hente Rottenikken, dersom hun fant at vegen var klar. De tok henne derfor ikke da hun var kommet over broa, men lot henne endog gå et stykke tilbake. Men si onbestemte de seg og ropte holdt.

Fru Lie stoppet momentant og sprang hurtig over til politimennene. Hun virket forvirret og trett, og det første hun sa da hun stod ansikt til ansikt med dem var: "Jeg er Sigrid Lie." Dette sa hun med rolig og lav stemme. "Jeg er mor til tre barn", fortsatte hun, "og dere må ikke jage meg tilbake før da skyter han meg. Kan jeg ikke få gå bort haugen der og gjemme meg?" Hun pekte på en liten knaus like oppfor broa hvor det var et godt skjulested.

Politimennene bad henne om å utlevere kniven som hun var blitt sett med flere ganger. Denne påstod hun at hun ikke hadde. Da de spurte henne om hun trodde Rottenikken var desperat og ville forsøke å forserre hengebroen for å befri henne, svarte hun at det visste hun ikke.

"Men han har sytten skudd", sa hun, "og han vil skyte og skyte og skyte dersom politiet kom ham på sporet." Han hadde fortalt henne at han med letthet skulde klare seks eller sju politimenn. För politiet fikk tak i ham, ville han imidlertid spare den siste kule til seg selv.

De to politimenn holdt fast på fru Lie en tid mens de ventet på at Rottenikken skulle forsøke å gå over etter en stunds forløp. Da han ikke kom og de ikke kunne se noe til ham, avfyrt de to varselskudd. Den politistyrken som hadde kvarter på en brakke på kraftverket i nærheten, skulle akkurat gå ut med to patruljer som skulle lete gjennom traktene omkring. De hørte øyeblikkelig skuddene da de kom ut på trappen og det ble øyeblikkelig slått alarm.

(fortsatt)

DETALJER OM ANHOLDELSSEN (fortsatt)

Så snart det ble klart at Rottenikken igjen hadde sett sitt snitt til å stille unna, ble det besluttet å sende ut patruljer etter ham. Man fikk satt hundene på sporet som gikk mellom skogsvegen og elven, videre opp på landevegen og over jernbanelinjen Grönvoldfosstunellen, opp jernbaneskråningen. Herfra fortsatte sporet inn i skogen og bort på en myr. Her fikk hundene vanskeligheter med i følge sporet og begynte å gå i ring.

Rottenikken er tidlig fredag morgen sett i Seljord i Gransherrad. Han har her snakket med en mann fra distriktet. Politiet er no på jakt etter ham her og prøver å finne nye friske spor. Man setter alt inn på å få tatt ham i dag. Politiet ventet dog at jakten på ham vil bli betydelig vanskeligere no da han har kvittet seg med fru Lie. Han er en fabellaktig kar til å ta seg fram i skogen, selv i det verste ulendo. "Han flyr som en elg i skogen," sa en av politimennene om ham.

BONDEN SOM IKKE HOLDT ORD.

13.00. (19)

Det var Olaf Storemyr som i morges møtte Rottenikken ved Ormemyr i Gransherrad. Rottenikkens fortalte også her at han var politisk flyktning som hadde politi i helene på seg, og Storemyr måtte gi ham hånden på ikke å fortelle at han hadde møtt ham.

Seinere har man ikke fått sikkert spurlag på forbryteren; men man antar dog at han har greid å komme seg oppover til Tuddal. Her er det vidstrakte skoger og store fjellvidder og jakten på ham vil derfor by på atskillige vansker. Imildertid drives jakten no i så stor høyde at det mange steder ligger snø, og skulde man klare å jage ham inn på snøvidda vil det være lett å følge sporene etter ham.

ROTTENIKKEN I AKTUALITETSSENDINGEN.

O.R. 18.30.

Redaktør Schou (el. Skaugen) kåserte i femten minutter fra Porsgrunn om Rottenikken. Hans foredrag var i det store og hele sammensatt av dagens meldinger om jakten på Rottenikken og gikk i korthet ut på følgende:

Opp til no har Rottenikken bare vært kjent i Vestfold og Buskerud, men takket være de siste dagers begivenheter, er hans navn blitt kjent over hele landet. Hvozdan han er kommet til det merkelige klengenavnet, er uvisst. Han kommer fra Skiens østkant - Bakken - som er en by i byen med sine egne skikker og hvor praktisk talt hvert eneste menneske har et klengenavn. Han er en mann i sin beste alder, 32 år. Som ganske ung kom han inn i forbryterlivet ved et dristig dynamitt-innbrudd og siden da har hans liv bestått av en stadig vandring fra forbrytelse til forbrytelse. Sin siste dom fikk han i Horten for to år siden for en rekke grove tyverier. I begynnelsen av mai i år rømte han fra Opstad og han ble siden oppsporet i Telemark hvor han solgte viser. Siden har han tatt veien til Fyrrisdal og Andebu hvor han drepte en mann og tvang dennes kone til å komme med seg. Konen ble siden funnet igjen i sinnsforvirret tilstand. I Skrimtrakten tvang Rottenikken to skogsarbeidere og den 27 årige fru Sigrid Lie til å gå med seg. Arbeiderne slapp siden unna, men kvinnen dro han med seg overalt

(fortsatt)

AKTUALITETSSENDINGEN (fortsatt.)

Nu drives det en veritabel menneskejakt etter Rottenikken, med dusinvis av schæferbikkjer. Til å begynne med var det likesom ingen fart i ettersökningen, men så overtok statsadvokat Jensen personlig ledelsen og slo opp hovedkvarteret sitt på Notodden og da ble det andre greier.

Rottenikken er bevebnet med en Kragh-Jørgensen rifle og det er innlysende hvor han får våpen og ammunisjon fra. På gårdene opptrer han som engelsk agent eller som patriotisk sabotør som blir jaget av politiet. Han påstår at han står under britisk proteksjon, at han får våpen og ammunisjon sloppet ned til seg fra engelske fly, dessuten skyter han av at han er fullt utdannet gangster - dette siste understreker han ved å gå med en blodrød skilue.

Rottenikken er høy og velbygget og er ikke noen absolutt forbrytertype. Hans svarte hår vokser nokså langt ned i pannen og gjør denne lav, hans øyne ligger dypt og er stikkende; kjevepartiet er kraftig og brutal, men alt i alt kunde dette hode like godt sitte på en helt som på en skurk. Han har en glimrende fysikk, de dagsmarsjer han har prestert er simpelthen fantastiske. (Følger liste over steder han har hjemskikt i det siste) Han lever av tyvslaktet krøtter og den mat som han truer til seg på gårdene hvor alle som kommer i kontakt med ham er redde for ham. Ellers later det ikke til at han trenger stort hverken av mat eller sovn, han er på farten døgnet rundt og utviser en snedighet som setter politiet på en hard prøve.

No er fru Lie blitt reddet av politiet. Man tenkte seg at han ville prøve å krysse elven på dette stedet og hadde derfor rodd alle båter over på østsiden. Da politimennene så fru Lie på brøden var de først i tvil om hva de skulde gjøre, om de skulde sikre seg henne, eller om de skulde vente til hun hadde hentet Rottenikken, men de visste jo ikke om han ikke alt hadde sett dem og det gjaldt først og fremst om å redde(!) den ulykkelige kvinne, så kunne jakten på Rottenikken fortsette siden. Rottenikken anet uråd og kom seg unna, men forfølgelsen ble tatt opp med schæferhunder som fulgte sporet en stund, men så hadde Rottenikken lavet en slik rebus for dem at hundene måtte gi det opp.

Denne mann må besitt e en hypnotisk makt over sine medmennesker, når han kan få dem til å følge med seg slik som man har sett det hende. Det kan ikke BARE være frykt, for frykt kan nok paralysere og lamme en for en tid, men frykt kan ikke inspirere en med slike umenneskelige krefter som fru Lie har lagt for dagen under marsjene hun har gjennomført.

Som i så mange tilfeller tidligere, så er det den gamle historie om arv og miljö, i tillegg til andre omstendigheter som har gjort Rottenikken til det han er. Samfunnet har etter en gang spilt falitt. Han hadde intet håp og ingen tro under oppveksten. Rottenikken skulde aldri blitt satt i fengsel, han skulde vært blitt sendt til en ganske annen slags anstalt - men det er jo så lett å være etterpåklok. Men all denne klökt som han legger for dagen, denne rådsnarhet, denne praktfulle fysikk - hva kunde den ikke vært nyttet til !

SIGRID LIE GIR OPPLYSNINGER!.

10.30. (7)

Fra NTBs utsendte medarbeider:

Like etter at fra Sigrid Lie hadde overgitt seg til politiet, vekslet NTBs medarbeider noen ord med henne og fikk derved et lite inntrykk av de redsler hun hadde gjennomlevet på de uendelige marsjene gjennom skog og over fjell sammen med denne desperate forbryter.

Fru Lie var forferdelig oppskaket og åndsfraværende og man måtte spørre henne flere ganger om enkelte ting før hun riktig fattet spørsmålet. Hun frös og hakket tenner og var i det hele i en yndelig og forkommens tilstand.

På spørsmålet om hun var glad for å ha sluppet ut av Rottenikken klor, svarte hun enkelt ja som sa mer enn mange ord. "Jeg har hatt det svært vondt," sa hun. "Jeg har frosset og sultet hele tiden og har ikke hatt noen klar forestilling om hvilke distrikter jeg har gått gjennom sammen med det frukteloige mørnesket."

Det så forøvrig ut til at hun ikke var helt klar over hvor hun befant seg no.

"Hvor hadde dere tankt å dra no?"

"Han snakket om at vi måtte prøve å komme over til Kongsberg eller Bolkesjö."

"Var Rottenikken slem mot Dem?"

"Han var ikke direkte slem, men var bestandig forferdelig irritabel og oppbrusende; hvis han var snild og hyggelig, var det alltid for å forsøke å lokke meg til et eller annet."

"Var De redd for at Rottenikken vilde komme til å drepe Dem dersom han ble kringsatt av politiet?"

"Jo, det er nett opp det jeg har vært redd for hele tiden. Derfor har jeg også forsøkt i følge ham i håp om at jeg før eller senere skulle komme i forbindelse med politiet og tatt i forvaring av det. Jeg torde ikke stikke fra ham selv om jeg noen ganger nok hadde anledning til det. Jeg følte meg nemlig overbevist om at han snart ville ta meg igjen."

"Hvordan hang det sammen at De gikk alene over broen?"

"Det var mitt påfunn. Rottenikken var redd for å gå over selv da han var sikker på at det stod politivakter postert i nærheten. Jeg tilbød meg da å gå over for å undersøke. Dersom alt var klart hadde vi avtalt at jeg skulle gå tilbake og tenne en fyrstikk når jeg var kommet midt på broen. Jeg håpet da at det skulle stå vakt på østsiden."

"Var De og Rottenikken oppmerksom på at politiet forfulgte dere?"

"Ja, på gården der vi satte igjen ryggsækene våre, var politiet like etter oss. Dessuten fant Rottenikken en avis i den ryggsækken han tok fra skogsarbeideren i går. Der stod en masse om jakten på oss, og dette leste han med den største interesse."

Til slutt forteller fra Lie at Rottenikken sakdet benet da han var på veg fra Sauherrad til Resheim. De gikk da langs Hydros kraftlinje og regnet pøste ned hele natten. I mørket gikk han utfor en bergskrent og forslo benet kraftig så han siden har haltet.

Fru Lie ble senere ført over til en gård som ligger like ved hengebroen.² Deretter ble hun overført til brakken hvor politiet har stamkvarter. Her fikk hun anledning til å legge seg på en divan og her sovnet hun med en gang. Da man hadde mistet sporet etter Rottenikken og antok at han var stukket til skogs, fant man det tilrådelig å sende fra Lie til Notodden. Hun befinner seg nå på Notodden politikammer.

NTB TREKKER SEG TILBAKE.

12.00. (15)

Til red: I intervjuet med fra Sigreid Lie, melding nr. 7 for fredag, ble de første linjer strøket og erstattet med følgende:

"Fra NTBs utsendte medarbeider. Da ...
fru Sigrid Lie overgav seg til politiet var hunien meget for-
kommen tilstand. Hun var gjennomvåt, frø og hakket tenner og
var så oppskaket og jøndsfrauende at man måtte stille henne
samme spørsmål mange ganger før hun riktig oppfattet det.

Man fikk et levende inntrykk av de
redsler hun hadde gjennomlevet på de uendelige marsjene gjennom
skog og over fjell sammen med denne desperate forbryter.

På spørsmål om hun var glad for å
ha sluppet ut av Rottenikkens klør, svarte hun et enkelt ja
som sa mer enn mange ord, skriver Telen.

Ellers uforandret.

VEKK MED SKYLAPPENE.

O.R. 12.00..

Nasjonen skriver i sin lederartikkel
fredag at det som skjer og er skjedd i Warsaw er ikke bare et
polisk anliggende, men det må tjene som et skoleeksempl og en
advarsel for alle dem som lytter til hyrdetonene fra London
og Moskva. De som gjør det blir uvegerlig svoket og bedratt.
Se på Romania, Bulgaria og Finnland !

La oss håpe at alle oppriktige og
fornuftige nordmenn vil lære av polakkenes skjebne. Det nytter
ikke å ha skylapper for bynene. Man må ta sitt standpunkt
før det er for sent.

NORKSE NYHETSENDDINGER FRA MOSKVA.

M.R. 23.15

Etter de militære nyhetene og etter
en beskrivelse av oppbyggningsarbeidet i Leningrad og andre
befriide russiske steder, kom en del skandinaviske nyheter, litt
fra Danmark og en hel del kortmeldinger fra Norge, alle av
svært generell karakter:

Quislingene begynner så smått å ro
seg i land, mange prøver å stikke seg unna for å unngå arbeids-
mobiliseringen.

En hel del nordmenn som er blitt
tvangsmobilisert er sendt til Finnland hvor de arbeider for
Todt organisasjonen.

Den første hirdavdelinger er ankommet
i Finnland.

En hel del fylkesmenn er blitt sett
etter i sömmene, to er blitt arrestert av Gestapo og flere er blitt
avsatt. De skal alle erstattes med pålitelige partifolk.

Tyske biler i Norge bygges no om til
generator drift. Tyskerne har gitt ordre om øket knottproduksjon
for å tilfredsstille sine behov.

#

TIL UNDERRETNING:

NTB avbrøt sine sendinger etter
sendingen klokken 1300, uten varsel, og kom ikke igjen før
1805, da resten av formiddagens stoff ble gitt.

TERRORANGREPET PÅ BERGEN.

"REDSELSDAGEN PÅ LAKSEVÅG"

O.R. 19.15

Kåseri "Seett og hørt" gå oss Trygve B. Haugland som skildret sine inntrykk fra en "sight-seeing trip" til Laksevåg.

Rødselsdagen, den 4. oktober 1944, var en vakker dag med tindrende solskinn og Bergen var vakrere enn noensinne. Fabrikkene hadde alt vært i gang ca. en times tid og skolene skulle nettopp begynne, da flyalarmen gikk. Den følgende time kan ikke beskrives. Ca. 100 fly slapp hele sin bombelast over det mest tettbebyggede strøk på Laksevåg fra 4 000 meters høyde.

24 timer senere - da herr Haugland avla sin visitt - var Bergen trist og regntung. På vei ut mot Laksevåg møtte man lastebil etter lastebil full av husgeråd, men det meste av det hørte nok hjemme på skraphaugen. Tause gir menneskene omkring og man ble vitne til mange gripende scener, som f. eks. den lille gutten som stadig spør sin far etter mor og faren til slutt sier stille hen for seg: "De finner henne kanskje i dag."

På Laksevåg møtte det en et forferdelig syn - hele husrekken var jevnhet med jorden, simpelthen eksisterte ikke mere. Av Holens skole, f. eks., er hele den ene halvdel simpelthen blitt blist vekk, og det var den halvdel hvor tilfluktsrommet befant seg. Bomben tok nemlig tilfluktsrommet også og mange barn ble drept. Hittil er det blitt gravet frem 30. Mødre og fedre står utenfor porten og venter, mens Teknisk Nödhjelp graver i ruinene, og alle spør seg selv: Hva skal dette bety, hva er meninga med det. Disse som hver dag har lovet at de skal komme og befri oss, hva mener de med dette? Og selv de som var mest anglofile før den 4. oktober, har no begynt å tvile på velsignelsen i å bli "befriid"

Nygård kirkegård har også hatt en fulltreffer. En hel del graver er ikke mere - eller rettere sagt, en hel del graver er blitt erstattet av en eneste stor grav, et svært krater, ti-tolv meter i diameter. Rundt omkring ligger det forvridda gravkors, selv de døde kunde ikke få være i fred. Gravkapellet er også blitt skadet og borte ved porten ligger restene av en lue.

En kerfabrikk som beskjeftiger cirka 300 mann har også fått en fulltreffer. Her treffer Haugland en brannvernsleder, Johannes Björsvik, som forteller at da alarmen gikk, dro alle ned i tilfluktsrommet som er usedvanlig sterkt og solid bygget, det er delt i to avdelinger med en skillevegg. Björsvik hadde hørt et kollosalt brak og sten og murbeter falt ned over ham. Da han kom til seg selv igjen, kunde han høre de skræte stønne. Slik lå de i to timer inntil de ble gravet frem. De fleste i kjelleren var blitt drept. Björsviks hjem og familiø som ikke var langt unna, kom fra det all right, men det var en "blindgjenger" i nærheten, så han regnet med at han kom til i miste hjemmet sitt også. Allikevel var han full av livsmot og arbeidet ufortrødent videre.

Straks nyheten om ulykken ble kjent, ble det satt i gang et ønestående hjelpearbeide. Losje Lyder Hoel ble løpet som hjelpestasjon og her snakket Haugland med flere mennesker. En liten gutt fortalte at han hadde hatt fri fra skolen den dagen, men begge kameratene hans ble drept. En ti-års-gutt, Rolf Oldvær, hadde oppholdt seg i tilfluktsrommet på Holen skole da veggør og tak styrtet sammen. Han fortalte at mange foldt hennene og noen sa "Jesus, Jesus." Haugland mente det måtte være en trøst for foreldrene i vite at barna deres døde i

(fortsett)

"SETT OG HÖRT" (fortsatt)

troen på sin Herre og Frelser.

Ute på "Gledesneset" var det verst.

En leiboliger var blitt rammet. Haugland hadde trukket en fru Christiansen, som bodde i en av disse boliger, opp i studio. På spørsmål fortalte hun at hun, hennes mann og deres to barn hadde sprunget ned i kjelleren. De hadde hört en hel del brak og sprengninger, men intet var hændt deres hus. Da de omsider kom ut så de til sin forførelse at nabohuset ikke eksisterte mere, og dette viste seg i være tilfelle med en hel del hus i gaten. Herr Christiansen hadde hört noen skrike og fant tilslutt nabofruens stebarn i ruinene. En fru Nielsen og hennes sønn var blitt reddet.

Folk hadde tatt uþykken enestående.

Alle hadde hjulpet til og samhørigheten hadde vært en opplevelse for fru Christiansen.

Denne samhørigheten hadde også gjort et kollosalt inntrykk på Haugland som fant at den, tross all skrikende sorg og nød, ga ham troen på at det gode i menneskene til slutt vil seire.

QUISLING SOM BARMHJERTIG SAMARITAN.

23.30. (49)

Ministerpresidenten har stillet en million kroner til disposisjon for å hjelpe krigsskadelidte og evakuerte i Nord Norge og kroner 100 000 til disposisjon for bomberammede i Bergen og Læksvåg ved flyangrepet den fjerde ds.

Beløpene forvaltes av NSH. (1)

HJELPEARBEIDET I BERGEN.

22.30. (41)

Et storstilet hjelpearbeid er satt i gang i Bergen etter bombeangrepet. Forskjellige institusjoner og hjelpefolkshjelpe er i full sving med utbedring av skadene og med å sørge for den del av befolkningen som er blitt nødlidende.

500 mann deltar i selve opprydningsarbeidet på Laksevåg, derav 200 frivillige og 300 fra Teknisk Nödhjelp. Mannskapene står under ledelse av katastrofeutvalget fra i går middag.

Det man i første rekke beskjøftiger seg med er opprydning blandt ruinene av de bombeskadde bygninger, for å hente fram mennesker som er innesperret. Stadig bringes det fram mennesker fra de sammenstyrtede hus.

Det viser seg at det fremdeles ligger mange ueksploderte bomber utover i terrenget og spesialmannskaper er i ferd med å uskadeliggjøre disse.

Möbler og løsøret blir i stor utstrekning båret ut på gatene og gis den nødvendige beskyttelse mot vær og vind. Hus som er lettere skadet, blir satt i stand hurtigst mulig slik at de i fallfall kan beboes. Foreløpig er det meningen at hver familie skal få et værelse og kjøkken til i disposisjon. Hjelpefolkshjelpe tar seg også av matvarer og verdigjenstander og overleverer sakene til eierne.

I alt er det inntil i middags funnet 162 omkomne, derav var 46 barn. Femten av de omkomne tilhørte hjelpefolkshjelpe, åtte luftvernfolk og sju hjelpesøstre.

HJELPEAREBEIDET (fortsett)

Fremdeles ligger det drepte mennesker i ruinene og tallet på de omkomne vil sikkert stige.

Bergens presteskap har holdt møte og det ble besluttet førstkomende søndag å oppta ofre til de skadedykte i Laksevåg. Også i byens forsamlingshus og dissentermenigheter vil det bli optatt ofre til dette formål.

I går ble det delt ut i alt tusen matpakketer til den nødlidende befolkning og barnehjelpen i Bergen setter seg no i sving for å anbringe skadedykte barn på landet. Også varm-bespisning finner sted på forskjellige steder. Fri-villige hjelpporganisasjoner har satt seg i sving for å skaffe de nødvendige klær til dem som har mistet töyet sitt under angrepet. Utdelingen begynte i dag. Økonomisk hjelp er likeledes ytet av Industriutvalget til dem som trenger øyeblikkelig hjelp.

Dessverre viser det seg at forbryterske elementer har vært på ferde etter bombingen og nyttet høvet til å røre matvarer og verdighetsstander. Politipresidenten i Bergen har meddelt at slike handlinger vil bli pidømt ved politiets sordomstol og kan medføre dødsstraf. Kriminalpolitiet i Bergen melder om tyveri av tobakksvarer fra Holen Kolonialforretning og en mann har meldt at han er blitt fratatt sitt lommeur og en lommebok med 600 kroner.

Det foreligger enno ingen offisiell liste over de omkomne på Laksevåg etter bombeangrepet, men en slik vil antakelig være ferdig fra myndighetenes side i morgen (lørdag.)

FRELSESARMEENS PLANLEGGER VIGNEHEIM.

11.30. (12.)

Frelsesarmoons Fengselsmisjon er gått inn for å reise en arbeidsheim for løslatte fanger. Fengselsautoriteter og andre sakkyndige viser stor interesse og sympati for saken. Således sieriver bl.a. fengselsdirektør Hartvig Nissen, fengselsprest Dr. Gorden Johnson, lagdommer B. Leivestad og fengselsprest A. Haug at tiltaket er av stor samfunnsmessig betydning og gir det sin beste anbefaling.

Heimen, som skal hete "Håpets Dør", skal ha gårdsbruk, skomakeri og andre ver�sted. Det skal fangene få velge det arbeid de selv ønsker - og lære det, slik at de sinere kan sendes ut i yokeslivet som fullgode arbeidere.

Tenne arbeids- og vornehømen er sterlig beregnet på sikringsfangere, som jo i første rekke er i nød, da alle dører til arbeidslivet som regel er lukket for dem og da nesten alle skyver dem fra seg. Men også andre vanskeligstilte skal heimen være åpen for og den skal bli en god heim og et godt arbeidssted inntil det kan skapes ordnede forhold for hver enkelt av de frigitte.

Det er meningen at sikringsfangene skal tas ut av fengslene så langt det er mulig og lære et håndverk. Sikringstiden vil bli satt ubegrenset ned, alt etter som fangene viser god oppførsel og interesse for det fag de velger. Når en av erfaring vet at mange mennesker som i et svakt øyeblikk har forbrutt seg mot loven, simpelthen er blitt tvunget inn på forbryterbanen igjen på grunn av umulige forhold ved løslatelsen, og det til tross for gode forsetter - vil sikkert dette tiltaket bli hilst med glde, idet en tror også gjennom heimen "Håpets Dør" å kunne rekke en hjelpnede hånd i det kanskje mest kritiske øyeblikk i et menneskes liv.

Større som mindre bidrag til reisning av arbeidsheimen sendes no fra alle landsdeler og alle samfunnslag. Bidrag kan tegnes på alle Frelsesarmoons kontorer.

STURLASSON ORDRE S. 6984.

18.30. (24)

"Tobakksnasjoneringen."

For å få omsatt restbeholdningen av Mahuntobakk hos forhandlerne er det bestemt at det på merkene 5M5 og 6M6 på tobakkskortet for menn bare kan kjøpes og selges Mahunitobakk forutsatt at forhandleren har restbeholdning av denne varesort. Forbrukere som utelukkende har kjøpt og brukt skrætobakk og/eller snus, kan dog få levert disse varesorter hvis forhandleren har tilstrekkelig av disse varer til å dekke forbrukernes rasjoner.

Oslo 5. oktober 1944

Næringsdepartementet.

Avdelingen for proviantterking og nasjoning.

STURLASSON ORDRE S. 6983.

18.30. (25)

Endring i kvalitetsreglene for matpoteter av 1944 års avl
Melding fra Prisdirektoratet.

I Prisdirektoratets kunngjøring nr. 583 av 29. april 1944, paragraf 3, som inneholder kvalitetsregler for matpoteter av 1944-års avl er det bestemt at lettere poteter enn 40 gram må være fjernet ved sorteringen. På grunn av den

På grunn av den ugunstige potethøst har Prisdirektoratet etter henstilling fra Næringsdepartementet endret denne bestemmelse slik at vektgrensen fra i dag og inn til videre er satt ned til 30 gram.

Priddirektoratet, Oslo 7. okt. 24.

FOR STERK STRÖM.

11.30. (14)

Forleden inneholdt avisene en meddelse om at to hester i Skjeberg var blitt drept ved å komme i berøring med et elektrisk gjerde. Da elektriske gjerder som forsyner med ström fra godkjente elektriske matingapparater som drives med batterier (tørrelømper) ikke er farlige hverken for mennesker eller dyr, er årsaken til at hestene ble drept blitt nærmere undersøkt.

Det er herunder brakt på det rene at gjørbruken, angivelig som følge av at matingsapparatets batteri var utbrukt og det ikke var nye batterier å få kjøpt, har istandbrakt en ledningsforbindelse mellom elektrisitetsverkets lysledningsnett og gjerdet for å få ström på dette.

Gjerdet ble derved like farlig å komme i berøring med som elektrisitetsverkets 220 volt ledninger. Gjørbruken har på denne måte utsatt både mennesker og dyr for livsfare og vil antakelig få et oppgjør med politiet.

HALLOMANNENS LILLE SPØK.

Etter nyhetene klokken 1200 tillot halломannen seg følgende frihet: "Vi kommer igjen klokken 14.45 FORHAPENTLIGVIS, med den tyske krigsberetning. (I flere dager har den tyske krigsmelding ikke vært ferdig redigert for offentliggjørelse før ut på ettermiddagen.)

ÖKONOMISKE MELDINGER.

Aksiekurser fra Oslo børs. (nesten uleselige.)

4 1/2 % Stat 1935(?)	S. 104, K. 103½
Bjølvfossen	S. 19 1/2
Hafslund	K. 670
Orkla	S. 265 1/2
Union	S. 5,80
Bor. østød	S. 220, K. 215, Oms. 217 1/2
Bruusgård Kidsterud	S. 237, K. 235
Amerikalinjen	S. 220, K. 215, Oms. 217 1/2
Bergenske	S. 154, K. 152, Oms. 153-152 1/2
Nordenfjeldske	S. 172 1/2
Ivaran	S. 260, K. 255
Kosmos 2	S. 272 1/2, K. 270
Odd	S. 235, K. 227 1/2
Rosshavet	K. 260
Valutabøteringer uforandret.	

#

ONBs indeks for Oslo Nær 5. oktober:

Bankaksjer	169,75 (uforandret)
Industriaksjer	188,23
Skipsaksjer	221,55 { pluss 025}
Hvalaksjer	197,50 {pluss 1,25}

#

Svensk renteburde.

Direktören for Rikseldskontoret viser til Sveriges stigende renteburde. Grunnen til denne stigningen er det faktum at statsgjelden i august minnet passerte ti milliarder rdl grunnen, mens gjelden ved utgangen av 1939 var på 2,7 milliarder. Til forrentning av statsgjelden trengte man i 1938/39 bare 92 millioner kroner mens det i løpende finansår trenges 293 millioner kroner.

#

Arbeidsløheten i svensk skipsfart.

Betydningen av arbeidsløsheten i den svenske skipsfart etter at farten i territorialfarvannet ble forbudt, framgår av en beregning som Sjømannsforeningen har avgitt. Etter denne beregning er 6 000 sjømenn arbeidsløse og dermed er arbeidsløsheten størst innen skipsfarten prosentuelt i forholdet til andre næringsgrener. Den svenske arbeidskommisjon vil imildertid forsøke å lette stillingen ved å gjennomføre en omskoloring av de yngre sjømenn. I den seinere tid er det også blitt endel arbeidsløshet innen havnearbeidergruppen, men disse arbeidere kan uten vanskeligheter overføres til andre næringsgrener.

#

Finlands seddelomløp.

Stockholm: Seddelomløpet i Finnland er steget i siste uke av september med 396,5 millioner mark, meldes fra Helsinki.

DANMARK.

PRINS GUSTAV DÖD.

10.30. (8)

Fra København meldes at prins Gustav, den danske konges yngste bror, avgikk ved døden torsdag kveld 57 1/2 år gammel som følge av et hjerteattakk.

AARHUS EKSPLODERER IGJEN

D.R. 21.45

Ved 12.30 tiden i formiddag skjedde det flere eksplosjoner ved Schröder & Rasmussens automobilverksted og Vulkaniseringsverkstedet på Vesterbro Torv i Århus. Mens arbeiderne sitt og spiste frokost, kom det en mann springende og ropte at (no eksploderte det snart?)

Innen arbeiderne kunde komme seg inn i beskyttelsesrommet, skjodde eksplasjonene, men ingen ble skadet. Det utbrøt en voldsom brann som spredte seg til Fællesforeningen for Danmarks Bruksforeningers eiendom ved siden av. Den spredte seg også til Statens gummilager, hvor det oppbevartes mange bildekk.

Ca. 150 mann deltok i slokningsarbeidet, idet Aarhus brannvesen måtte tilkalle assistanse fra distriktene omkring. Under redningsarbeidet ble tre mann skadet og måtte tas til sykehuset.

Den samlede skade ansilles til flere millioner kroner.

FINNLAND.

DEN MILITÆRE SITUASJON.

S.R. 19.00

Situasjonen ved Torneå bruhodet har forbedret seg i finnene favør i løpet av dagen. Finsk artilleri og stridsvogner understøtter det finske infanteri.

Russiske bombefly og to jagere grep i etter middag inn i striden og understøttet finnene.

Tyske fly har flere ganger i løpet av dagen krenket svensk nøytralitet, melder den svenska forsvarsstab. Luftvernet var i aktivitet.

Evakueringen av Haparanda, som lenge har vært planlagt, har begynt, idet familier med barn er bedt om frivillig å reise til slektninger lengre inne i landet.

Befolkingen i Haparanda er blitt anmodet om å bruke telefonen så lite som mulig.

HÖYTSTÅENDE FLYKTNINGER KOMMER TIL SVERIGE.

O.R. 12.00

En stor finsk motorbåt med 23 flyktninger fra Sör-Finnland kom i går til Nordmaling i nærheten av Umeå. I båten befant det seg noen høye finske funksjonærer som uttalte at de var blitt satt på svartelisten og at de derfor måtte bringe seg i sikkerhet.

Flyktningebåten var blitt praiet av et finsk patruljeskip utenfor den finske kyst, men klarte å unngå komme i en tåkebanke.

KONTROLLKOMITETEN ANKOMMER.

11.30. (13) Den finske avis Ilta Sanomat melder at seks medlemmer av den sovjetrussiske kontrollkomite kom til den finske havneby Åbo i går ettermiddag. Det dreier seg om seks marineoffiserer hvorav den høyeste er kaptein.

Ytterligere medlemmer av komiteen vil komme i slutten av uken

12.30. Til red.: Meldingen om den russiske russiske kontrollkomites ankomst til Åbo trekkes herved tilbake.

SMÅNYTT FRA NORGE.

10.00. (5) Det foregår stadig mindre tyverier på jernbaneområdet mellom Oslo og Kongsvinger, skriver Glimdelen. Således forsvant forleden 16. på etto som var adressert til en skotøyforretning i byen. Stroene skulle utolukkende gå til kofirmanter som skal fram for presten no førstkommende søndag. No er det ingen annen utveg for dem enn å klakke oppover kirkegulvet i trebunnsko.

13.00. (31) Politiet arresterte torsdag på kaien i Haugesund en profesjonell svarthandler som var på veg til Bergen med 600 kg. poteter som han hadde kjøpt i Skjold og diverse slakt og kreaturer.

Svarthandleren var også utstyrt med forfalskede kjøpsbevisninger. Han er no innsatt i fengslet i Haugesund.

13.00. (20.) Blix forlag har gitt 5 000 kroner til de skaddeleidte etter bombardeenget i Bergen.

22.30. Under det amerikanske terrorangrep på Wien den 10. september ble det som kjent også drept fem norske syklesøstre som tjenestgjorde på et krisissusaret. De fem røde kors-søstrene er: Ada Eriksen fra Bergen, Else Johansen fra Bratsberg, Liv Ruth Olsen fra Nalden, Wilfrid Teigland fra Øvreholen og Hennie Wiek fra Napp i Lofoten.

20.00. (36) En dødsulykke hendte torsdag på MOI stasjon. Overkonduktør Gustav Ravn skulde gå av toget i mørket. Antakelig er han blitt blendet av et lys for han la ikke merke til et tog som i det samme rygget mot ham. Ravn fikk alvorlige skader i lårbeinet og hodet og ble straks brakt til sykehuset i Flekkfjord hvor han kort etter avgikk ved døden.

O.R. 19.00. Fra Geilo meldes at to menn fra Oslo Sven Hagberg, 43 år, og Johan Nyberg, 60 år, var dratt ut på fisketur og ikke var vendt tilbake. Man frykter for at det kan være tilstøtt dem en ulykke.

20.00. (37) Når finalelagene Bjart og Ureda møtes søndag vil publikum se en nyhet som sikkert vil vekke stor interesse. Fungerende fotballleder Vibe har nemlig besluttet at spillerne skal nummereres. Hvert lags spillere bærer nummere på ryggen. Söndagenes finalledommer er Reidar Borch-(?Wanderkaug)

VVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRÅ SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Regeringens Informasjonskontor

9.okt.1944

nr.1252

Fortrolig.

Meldinger lades 7.oktober 1944

ING.O.HARSTAD OM INNTRYKK I TYSKLAND.

O.R.19.15 Dr. ing. O. Harstad var like vendt tilbake frå Tyskland og fortalte om forholdene der

"Det er nunge som sier at forholdene dommede idag er hipløse, men tvertimot. Nettopp nu kommer tyskernes enorme evne til organisasjon og flid til full utførelse. Den totale krigsinnsats dommede er ikke, som så mange vil påstå et tegn på hipløshet, men derimod på styrke

Nasjonal-socialismen er forankret i de tunste arbeiderkretser og har gjennomsyret hele det tyske folk.

Siden 1933 har jeg under mine besök i Tyskland sett leilighet til å se hvordan den indre fronten blir bygget opp, hvad Hitler faktisk gjort av oppbyggingen av 'fredelig' arbeid for krigsen var enestående!

I dag er den indre front sveiset sammen til en enhet som ikke kan bryte sammen."

Her følger en lang beskrivelse av allierte bombeangrep på tyske byer i alminnelighet og hans egne opplevelser under et angrep, i sørdeleshet, sluttet ing. Harstad:

"Mitt inntrykk av Tyskland var at man slett ikke tenkte på å stryke flåget, tvertimot, men tror fullt og fast på føreren."

ØKONOMISK OVERSIKT.

14.100

Utsjekkinger fra Oslo børs den 7.okt:

4 1/2 % Støt 1937 s 104 k 103 1/4
4 1/2 % Støt 1935 I k 102
3 1/2 % Støt 1941 I s 104 1/2 k 104 1/4
3 1/2 % Støt 1938 I k 102 3/4
4 % Hypotekbank 1938 k 104
3 1/2 % Hypotekbank 1941 s 105 k 104
Creditbanken s 145 k 137 1/2
Kreditkassen k 335
Ejolv-fossen s 20 k 19 1/4
Borggård s 131 k 129 oms 130
Elektrolyjemisk s 130 k 122 1/2
Hafslund s 630 k 670
Orkla s 262 1/2 k 255
Sau Bruforsforeningen s 1790 k 1950
Union s 5.60 k 5.60
Agderiden s 147 1/2 k 140
Dørgestad s 217 1/2 k 212 1/2
Bruusgård Kiøsterud s 235
Arenikalkingen s 217 1/2 k 212 1/2
oms 215
Bergenske s 151 k 149 oms 150
Nordenfjeldske s 172 1/2 k 165
Ivaran s 255 k 245
Ocean s 180
Kosmos II k 267 1/2
Ode s 235
Røshavet s 367 1/2 k 360
Velutnoteringene var uforandret.

ÖNB. (fortsatt)

Stockholm: Etter hva det meddeles fra Helsinki har regjeringen bedt riksdagen om fullmakt til å oppta et lån på en milliard finske mark på lang sikt, ved siden av de kortstidete kreditter som opptas for 1945⁴. I sammenheng med budsjettet for 1945 erklåres det offisielt at dette bare er begynnelsen til en gjennomgripende forandring av det finske busjetten som vil baste den finske økonomi tungt i mange år framover.

Budsjettet skal balanseres med utgifter på 17,55 og inntekter på 17,64 milliarder mark. Samtidig erklåres imidlertid at de fremtidige utgifter i forbindelse med våpenstillstandsavtalen ennå ikke kan fastslås. Dessuten må man være oppmerksom på at inntektene vil kreve store ofre på grunn av den svækkede stilling staten er kommet i på grunn av de siste hendelser.

København: I september måned hadde den danske statskasse 48,3 millioner kroner i inntekt av toll- og forbruksavgifter mot 43,5 millioner i september 1943. I månedene april - september var disse inntekter fra 373,5 mot 231,6 i samme periode 1943.

ÖNB's indeks for Oslo børs den 6. okt.
Bankaksjer 168.50 (-1.25)
Industriaksjer 186.86 (-1.37)
Skipsaksjer 220.45 (-1.10)
Hvalaksjer 196.50 (-1.00)

FINNLAND.

D.R.21.45 Det meldes fra TT at en finsk motorbåt med 23 flyktninger er ankommet til Umeå. Blandt de ombordværende var adskillige höytstående embetsmenn som var på sovjetregjeringens sorte liste.

DANMARK.

D.R.18.35 Ritzau's byrå meddeler: Prins Gustav skal begraves i Roskilde domkirke på onsdag ettermiddag, etter en höytidelighet i Fredensborg slottskirke.

STATSRADIOFONIEN AVBRÖT IDAG SINA UTSENDELSER fra kl. 11.32 til kl. 1500 og fra kl. 19.52 til kl. 20.45 av militære grunner.

D.R.21.45 Pressekontoret for höjere SS- og politiförer i Danmark meddeler:

Gjentagne ganger er jernbanetog med medlemmer av den tyske vernemakt blitt utsatt for sabotasjehandlingar. For nogle få dager siden ble 7 soldater drept og 42 sårede. For å avverge dette vil nogle fångne danske passasjerer for framiden også reise i disse togene.

DANMARK. (fortsett)

21.45
meddelelser:

I torsdags og fredags ble forskjellige bevertninger og tilholdssteder for illegale elementer raseret av politiet. 400 personer ble anholdt og ført til forhøringer. Blandt disse var en del kommunistiske funksjonærer som hadde deltatt i illegal virksomhet.

D.R.18.35 Inatt kl. 01.30 styrtet en 4 motors engelsk bombefly ned i Midtjylland. Men kjemner ikke noe til en 3-manns besetnings skjebne.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
F R A
REGJERINGENS INFORMASJONSKONTOR.

R.A.

9. oktober 1944.

Nr. 1253.

Fortrolig.

Meldinger, lørdag 8. oktober 1944.

OFRENE FRA LAKSEVÅG.

20.30. (26)

setter uten stans, og man finner stadig lik av flere omkomne, forteller Aftenposten. I alt er det til i aften (søndag) funnet 171. Av disse har man no igjenkjent eller på annen måte kunnet identifisere følgende:

Hildegard Mork
Fru Gyda Hjellstad
Olaf H. Remme
Pedersen, Laksevågnesset
Fru Marit Hildegard Mork
Frk. Ella Helene Kleivdal
Karoline Olsen
Oddrun Rolland
Sigurd Haugon
Lilly Bergljot Mikkelsen
Gerd Solveig Wilhelmsen
Hans Sætredal
Finn Karlsen
Olav Taule
Frk. Edith Anda
Sjur Kleivdal
Johannes Paulsen
Johannes Bratton
Egil Malvin Karlsen
Audun Larson
Monrad Sulen
Per Swan
Mary Njøsten
Hilmar Nikolai Hjelmeland
Edward Erstad
Oskar Brandvik
Hjalmar Hiland
Bertin Ejörvik
Ragnvald Heggheim
Nils Andreas Bertelsen
Frk. Johanna Sebøe
Johan Erlend Heesch
Fru Lola Gjellestad
Leif Robert Korsvold
Alf Odd Fosse
Erling Anker Skjæbø
Erling J. Johnsen
Margit Schrön
Fru Amanda Thorsen
Petter M. Fosse
Ragnar Hansen
Sigurd Joha Thorsen
Asbjørn Thorsen
Henrik Eversvik
Margit Havre
Berger Håland
Jenny Raunholm
Ivar G. Dingen
Adelheid Thorsen
Fru Ingrid Pedersen

Turid Gulhild Pedersen
Sigmund Larsen
Ivar Bænstå
Johan Bernhard Saltnes
Fru Aslug Moe
Alf Hovda
Frank Jacobsen
Kjell Uløen
Monrad Culsen
Binar Lie
Hjell Abrahamsen
Walter Johnsen
Johan Bendix Storesund
Tor Helen Fredriksen
Erik Johan Kvale
Sigmund Kvale
Kjell Takvam
Fru Karen Bøe
Petter Moe
Erling Bauge
Børge Eriksen
Gunnar Johan Larsen
Trygve Østerfeldt
Jan Rikard Snarberg
Frank Kristian Jacobsen
Annie Olsen
Arne M. Arnesen
Erling Kristiansen
Johannes Birkeland
Einar Paulsen
Tore Bratland
Kjell Seim
Willy Hansen
Torleif Eriksen
Terje Willy Eriksen
Trygve Pedersen
Wilhelm Albrechtsen
Fru Smith
Frk. Smith
Asmund Nilsen
Gunnar Danielsen
Olav Bernhard Riise
Johan Horsås
Nils N. Skar jr.
Nicolai Svendsen
Marion Svendsen
Willy Haraldsen
Inger Margrethe Eliasen
Ole Johan Skage

(Fortsatt)

OFRENE FRA LAKSEVÅG. (Fortsatt)

Per Gunnar Strömberg	Björn Simonsen
Fru Meta Sjöström	Johan Martin Andersen
Fru Sofia Thorsen	Olav Jørgensen Eide
Frk Kristine Brunstvedt	Alf Saltnes
Nils Kristiansen	Johannes Gjellestad
Ludvig Drablaus	Turid Grethe Gjellestad
Johan Bratthaug	Peter F. Fosse
Elias Molvæt	Margit Moe
Kåre Bernhard Kaland	Bolette Sörensen
Björn Ramberg	Fru Hohanna Jensen
Fru Sigrid Haugland	Olaf J. Mölvær
Ludvig Fehn	Odd Martin Larsen
Nikolai August Olsen	Jan Nordvald Brandvik
Olaf Ingvald Teigland	Borgny Hansen
Torsten Östergård	Gunnar Moen
Anna Haug	Borghild Remme
Sverre Laganger	Wenche Remme
Fru Agathe Røyseth	Aksel Sandström
Trygve Røysæth	Ingeborg Sjursen
Hans Patrick Engen	Sölvi Sjursen
Randi Presthun Hansen	Jan Sverre Birkeland
Einar Madsen	Gudrun Midtgård
Håkon Erling Östgulen	Sigurd Harald Jacobsen
Anne-Lise Karlsen	Erling C. Böthner
Fru Astrid Karlsen	Emilie Olga Ingebretsen
Trygve Jan Johansen	Nils Olai Olsen Banuren
Egil Vagenes	Martin Thoralf Johannessen
Kurt Leif Lorentsen	Ingolf Næss
Kåre Bert Karstenson	Erling Pettersen

Dessuten er hjelpestørene frk. Skulstad, Ingeborg Nygård og Aslaug Sime savnet, likedan diakon Lilleberg, som alle omkom ved det sivile luftverns alarmplass i Holen skole.

Oppgavene må oppfattes som rent foreløpige.

ROTTENIKKEN SPORLØST FORSVUNNET.

23.30. (45)

Fra Notodden meldes at jakten på Rolf Erling Knudsen, alias Rottenikken, går no inn i sin annen uke, uten at det kan sies at en er kommet sakens løsning nærmere.

Mens man i de siste dager i forrige uke hadde en viss føeling med forbryteren og visste med noenlunde sikkerhet hvor han oppholdt seg, har man no mistet enhver kontakt med ham. Det er imidlertid høyst sannsynlig at han fremdeles streifer omkring i Telemark, og en går ut fra at han befinner seg innenfor et begrenset område som er under streng bevoktning. Dette område er temmelig stort, så noen hundre prosent effektiv kontroll kan det selvfølgelig ikke bli tale om. De mørke netter legger dessuten store hindringer i vegen for politifolkene, mens Rottenikken som den vante skogskar han er, nettopp i ly av mørket kan forstå de mest dristige operasjoner.

Fru Sigrid Lie, som uten tvil må ha vært ham en klamp om foten, er no i trygg forvaring hos politiet, noe som ytterligere har øket Rottenikkens bevegelsesfrihet. (forts)

ROTENNIKKEN (fortsett)

Politimesteren på Notodden forteller seint søndag kveld til en av NTBs medarbeidere at statsadvokaten som leder jakten etter storforbryteren, for øyeblikket har kvarter i Søland, hvor han arbeider sammen med politimesteren i Tønsberg.

På det noverende tidspunkt er det ikke mulig å gi nærmere opplysninger om saken, men en hiper selv-sagt i ha forbryteren bakk lks og lukke en av de nærmeste dager.

ORDFÖRERES VANSKER.

23.30. (42) De to parallelle organisasjoner Norges Ry-forbund og Norges Herredsforbund arbeidet hver for seg inn til Innenriksdepartementet den 16. januar 1942 oppnevnte felles formann for begge forbund, men med hvert sitt styre. De to styrer har dog utelukkende hatt felles møter, og allerede på det første møte fjerde mai 1942 ble det besluttet å foreslå at de to forbund skulle gå sammen i et felles forbund.

I samarbeid med Innenriksdepartementet er det i den anledning utarbeidet forslag til vedtekter som vil bli forelagt for et konstituerende landsmøte i Oslo i dag (mandag) hvor det møter ca. 150 ordförere fra alle kanter av landet fra Kirkenes til Lindesnes.

Først holder de toforbund ordinære møter. Dét tolvte ordinære bymøte og det annet ordinære landsting i herredsforbundet, vil under ledelse av henholdsvis ordförer Fritz Jenssen, Oslo og oberstløytnant Haneborg, Eidsberg, behanlder årsmeldinger og regnskap og deretter forslaget om å danne det nye forbund.

På det konstituerende landsmøte er det foruten vedtektenes satt opp en rekke emner på dagsordenen. Heriblandt de nye kommunelover med foredrag av ordförer Lande, Kongsberg, hvoretter ordförer Alfsen, Strinda, vil tale om "Ordförernes vansker som jeg ser dem", likesom ordförer Sveen holder foredrag om "Lönnsförsmål i kommunene."

Minister Frotheim har vist den imøtkommenhet å holde foredrag om "Jordspörsmålet" som er så aktuelt i landkommunene.

Møtet slutter med foredrag av finansriddmann Svobaldsen, Trondheim, og ordförer Stokdal om norske og tyske rekvisisjoner og kommunenes tilskott til syke og arbeidsløshetstrygden i anleggskommuner.

Når de gamle forbund no går opp i en større enhet kan de se tilbake på henholdsvis 40 og over 20 års virksomhet. Byforbundet ble stiftet i 1903 og den ytre foranledning til det første bymøte var de private forsikrings-selskapers krav til byene i forbindelsen med forhøyelsen av assuransepremien, som førte til den nye lov om Norges Brann-kasse, hvoretter denne også opprettet en løsøreavdeling.

Da herredsforbundet ble stiftet gjennomlovet kommunene den alvorligste økonomiske krise og det gikk energisk inn for opprettelsen av Norges Kommunalbank. Det kommunale samarbeids oppgaver er imildertid ikke bare å ta initiativet til lover eller i uttale seg om de saker som sentraladministrasjonen forelegger. Av ikke mindre betydning er konsultasjonsvirksomheten. Det blir no mer og mer alminnelig at ordförerne vender seg til organisasjonens kontor for å få opplysninger og råd, og den juridiske avdeling påtar seg også å prosedere for kommunene. Endelig har kommunene opp (fortsatt)

SAMMENSLUTNING AV BYFORBUNDET OG HERREDSFORBUNDET (forts.)

..... har kommunene oppnådd direkte økonomiske fordele ved økonomisk samvirke, f.eks. i den kollektive garantiforretning, som har nådd en forsikringssum på åtte millioner kroner.

Det arbeid som de to forbund har påbegynt til gagn for kommunene vil det nye fellesforbund kunne fortsette med øket kraft. Det viser også den oppslutning som det i dag er om Byforbundet hvor alle byer er medlemmer, og om Herredsforbundet som representerer seks hundre og landets seks hundre og titti herredskommuner (sic.).

"LILLE-DIETMAR" I FLYKTNINGESTRÖMMEN.

18.30. (24) I sitt kiseri i kringkastingen söndag uttalte pressedirektør Bergerud bl.a.:

Det er blitt mote blandt våre hjemlige nisselueprydede salongbolsjevikere, som forøvrig bare representerer et forsvinnende lite mindretall, å hevde at en bolsjovikisk besettelse av vårt land i grunnen ikke er så farlig. Den er i all fall langt i foretrekke for en tysk okkupasjon.

Jeg tillater meg i denne forbindelse å henlede disse individers oppmerksomhet på de baltiske land. som bekjent holdt bolsjevikene de baltiske land besatt fra 1939 til 1941 da de ble okkupert av tyskerne. I disse dager trekker tyskerne seg ut i gjen, og halterne flykter i store skarer over til Sverige. Så lenge tyskerne holdt landet besatt, hadde de ingenting å være redd for, og de kunde også regne med at de etter krigen ville få sin nasjonale frihet tilbake.

Med bolsjevikene er det en helt annen sak. I deres spor følger massearrestasjoner og deportasjoner. De baltiske folk skal utryddes. De eneste som kommer til å beholde livet, er de som finnes passende som treller i de sibiriske arbeidsleirer.

Flyktingeströmmen fra de baltiske land er talende i sitt henseende. Den er det levende livs verdimer for hvorledes tyskere og bolsjevikere oppfører seg, og denne verdimerens utslag går stikk mottsatt retning av den som våre hjemlige Staling-beundrer moner.

Baltiske flyktninger beretter, i følge svenske aviser om hjerteskjærende scener, da de i sine overfylte båter forlot Estland. Folk ropte og bönnfalt om å bli tatt med, men man hadde ikke noe annet å gjøre enn å snu ansiktet bort fra stakkarne som ble i gjen.

I Stockholmstidningen har professor Birger Nerman en lengere artikkel om forholdene i de baltiske land. Professoren skriver bl.a.: "Blandt alle de små folk som under noværende verdenskrig uskyldig er rammet av invasjonens redsler har de baltiskehatt den grufullest skjebne, forsåvidt som de har vært utsatt for tre invasjoner: en bolsjevikisk i 1940/41. En tysk fra og med 1941 og etter en bolsjevikisk i 1944.

"Under den første bolsjevikiske okkupasjon bortførtes fra de baltiske land over 130 000 personer til Russland og dets asiatiske områder. Som regel ble mannen skilt fra sin hustru og barn. Man vet at de bortførte måtte lever under uhyggelige vilkår i konsentrationsleire eller fengsler i ugjestvennlige deler av Sovjetunionen. I stor utstrekning er

(fortsatt)

"LILLEDIETMAR" (fortsatt)

de omkommet av anstrengelser, av sult eller på grunn av sykdommer som følge av ulygieniske forhold. En, ikke ubetydelig prosent ble også drept, ofte etter tortur. I de baltiske land ble myrdet omtrent samtidig minst 5 600 personer.

"Etterat bolsjevikene forlot Baltikum samlet og offentliggjorde det lettiske røde kors en statistikk med beretninger om alle disse henrettelser i Lettland, og de viser at de største redsler har funnet sted.

"Etterat bolsjevikene i år har erobret tilbake store deler av Baltikum, er deporteringer, henrettelser og arrestasjoner i sjan i full gang. Når bolsjevikene har erobret et sted, fører de folk sammen i massevis og skyter dem, sier professoren.

Et trekk som gjennomgående har vist seg under den bolsjevikiske okupasjon er at man framforalt etter streper personer som betyr noe for den nasjonale reisning i landet.

"Jeg kan", sier professoren, "lage fram en lang liste over venner av meg som er arrestert, deportert eller drept av bolsjevikene, framragende borgere av utmerket karakter, hvis eneste forbrytelse har vært deres fedrelandskjærighet."

Den ødeleggelse som er anrettet i de baltiske land iunder krigen er uhyggelig. Store deler av landsbygdene er ødelagt, flere av de gamle byer, med historiske minnesmærker ligger i grus. Sjeldent i verdenshistorien har noen folk gjennomgått en så forferdelig skjebne som de baltiske folk under denne verdenskrig. Men det baltiske folk er blitt herdet gjennom hele sin historie, og besitter en utrolig motstandskraft.

Den baltiske tragedie må ikke neddysses, for det gjelder her tre små nasjoners eksistens. Det må heller ikke si jules at bolsjevikene er bundsforvant med de store demokratier. Estland, Lettland og Litauen utgjør i eminent grad stater som i følge Atlantterhavsoverenskomsten skulle garanteres frihet og selvständighet, men skulle det forferdelig intatte at England og Amerika i den kommende fredsslutning går ned på å overlate Sovjet-Russland disse områder, da er et av de mørkeste blad skrevet i menneskehets historie. Da er ikke bare Atlantterhavserklæringen revet i stykker og dermed demokratiets prinsipper om folkenes selvbestemmelsesrett, for hvem de store angelsaksiske demokrater høytidelig har erklært i ville kjempe, brutalit trmapet under føttene, men freden er også blitt et brudd på klokhet og fornuft, for det er med sådanne urettferdigheter man skaper fortsetningene for nye verdenskriger, sier professoren til slutt.

Professorens frykt for de baltiske lands skjebne tør være begrunnet, sluttet "pressedirektören".

Roosevelt og Churchill har gitt Stalin absolutt frie hender, og Atlantterhavserklæringen er neppe mer verdt enn det papir den er skrevet på. Romania og Bulgaria er allerede oversvømmet av røde horder, og i Finnland er den bolsjevikiske kontrollkommisjon i fullt arbeid.

Hvor lenge vil det være før Norge står for tur, hvis det går slik som våre egne nisselueindivider håper og tror?

DRUKNINGSULYKKE

- 18.30. (22) En ulykke som kostet far og sønn livet inntraff forleden. De var dratt ut på seiltur i en fiskerbåt fra Vestertana til Lavonjarg og herunder har de kullseilt og er omkommet. Båten er seinere funnet drivende på seilene men noe spor etter de omkomne har man ikke.

DÖDSULYKKE.

- 23.00. (40) En dödsulykke inntraff lördag kveld i Munkgt. i Trondheim, idet en eldre mann plutselig gikk ut i gaten da en sporvogn kom kjørende for full fart. Han döde under vefs til sykehuset. Forulykte var sjömann og het Fredrik Anton Amundsen.

JERNBRYLLUP.

- 18.30. (23) En sjeldent begivenhet kan feires den 11. oktober i Trögstad, idet Helene og Alexander Andersen kan feire jernbryllup etter 65 års ekteskap. De er henholdsvis 85 og 92 år gamle og er enno så friske og kjøkke at de selv steller sitt lillie bruk, som tilhører den herskapelige gården Egeberg i Trögstad. Jernbrudeparet har vært i denne virksomheten i 63 år.

SPORTEN.

- 21.00. (27) Rakkestad Idrettsforening som 11. november fyller 30 år, holdt i dag et jubileumsstevne i friidrett som hadde samlet god deltagelse. Resultatene ble:

Lengdesprang.

- 1) Andreas Jahr, Stabekk
2) Fredrik Meltzer, Tjalve

- 100 meter løp
1) Fredrik Meltzer
2) Olaf Krosby, Tjalve

Sleggerekast.

Her forsøkte Jan Henrik Jæger å forbedre sin egen rekord, men han stanset på 43,75.

- 400(?) m. løp.
1) Birger Jahr, Stabekk
2) Ø. Myrdahl, F'stad

3000 meter løp

- 1) Jens Sikkeland, Ytterskogen
2) Oskar Skau, Tjalve

SPORTEN. (fortsatt)

21.00. (28)

Vestagder Idrettskrets arrangerte i dag nasjonalt friidrettsstevne i Kristiansand. De beste resultater ble for damenes vedkommende:

nest

100 m.: 1) Inger Brunsvik, Kristiansand, med/beste tid i landet i år. Höyde: 1) Inger Brunsvik Kule: 1) Signe Ferdinandsen Spyd: 1) Signe Ferdinandsen Lengde: Solveig Dahle.

Resultatene av femkampen ble:

1) Signe Ferdinandsen 2) Solveig Dahle 3) Inger Brunsvik
Det var dessuten innlagt en 200 m. for damer utover 5-kampen. Her vant Signe Ferdinandsen.

Resultatene for herrer ble:

100 m.: 1) A. Frivold Kule: 1) Bjørn Sandnes Lengde: 1) Bjørn Sandnes Spyd: 1) Bjørn Sandnes.

23.30. (48)

Krets mesterskapet i friidrett for Telemark ble arrangert i Porsgrunn lørdag og søndag. På grunn av sykdom og forskjellige andre forfall var det mange av de aktive fra sesongen som ikke kunde møte til stevnet. Allikevel ble det oppnådd mange gode resultater.

400 meter ble vunnet av Karl Namløs, Odd ; Kulestøt av Kåre Skjellaug, Skade; 200 meter av Karl Namløs; 100 meter av Karl Namløs; Höydesprang av Gudmund Skjellaug, Skade; Diskos av Kåre Skjellaug; 1500 meter av Olav Bakka, Uredd, som startet for første gang i et friidrettsstevne.

Øvelsene for damer fikk følgende resultatet:

Diskos ble vunnet av Haldis Ova, Skade; 100 meter av Dagny Keim, Uredd; 200 meter av Dagny Keim- beste resultat i år på denne distansen (31,3); Lengde: Dagny Keim; Kule av Bjørg Stridsklev, Uredd; Spyd av Bjørg Stridsklev.

I klassen 16-17 år løp Roy Rustan 100 meter på 1,50. I kule oppnådde han 14,17.

I Klassen 14-15 år løp Harald Borgir 100 meter på 1,42.

18.30. (21)

Oslomesterskapet i kappgang på landeveg for junior og senior ble arrangert lørdag ettermiddag. Löypa var for senior 15 km. lang og for juniors 10 km.

Arne Ervik fra Tjalve ble seniormester med en tid 1,13,48 mens Johan Pettersen fra Trygg seiret i juniorklassen på 59,15.

DANMARK:

STATSRADIOFONIENS UTSENDELSER ble avbrytt klokken 1404. Sendeforbudet ble opphevet klokken 1453 og programmene ble opptatt normalt klokken 1525. (Obs.: Det ble ikke, som vanlig, sagt "av milit re grunne..")

DANMARK (fortsatt)

DET DANSKE FRIHETSRAADS PAROLE.

S.R. 19.00

Det danske frihetsråd har, ifølge danske kretser i Stockholm, sendt ut en rekke retningslinjer som bør følges av de danske instanser.

Tjenestemenn som ikke berøres av den nye situasjon, bør fortsette i sine embeter.

Alle forhandlinger om dansk-tysk samarbeides må avvises.

Danske politimenn som fremdeles er på frifot, skal ikke gjenoppta sitt arbeid.

Frihetsrådet tar avstand fra at anklagemyndighetene behandler saker hvor bevismaterialet hører på tyske rapporter. Danske rettssaker skal ligge i danske hender.

Rådet advarer videre mot misbruk av sabotage og streikevåpenet og opplyser til slutt at det er i ferd med å sette opp lokalkomiteer på alle større steder.

TOGATTENTAT.

D.R. 21.45.S.R. 08.00

V
Da keldsekspressen fra Fredericia nordover i går kveld var ca. 30 km. nordfor Hobro, inntraff det en voldsom eksplosjon i den tredje vognen.

Den første vognen i toget ble fullstendig smadret og mange andre vogner gikk av sporet. Opp til nå har man funnet ikke døde og 20-30 såret. Ved gjennomskanningen av ruinene fant man en sprengladning i en annen vogn også.

Hjelpemannskap fra Aalborg, Hobro og Randers ble tilkallt.

SVERIGE FÅR BESÖK.

S.R. 2200

Et fly med tyske merkingar landet søndag ettermiddag i Gotland. Ombord var det to lettere som sa de hadde fømt fra tyskerne. Flyet og mennene, begge deler uskadd, er tatt i forvaring av de svenska myndigheter.

S.R. 08.00. (9 okto.)

I dag morges fløy et fremmed fly innover svensk område. Luftvånet og jagere gikk i aksjon og flyet forsvant i retning østover.

ISLAND FÅR NY REGJERING.

O.R. 22.00

Islands president Svein Björnsson har gitt selvstendighetspartiets leder, Olafur Thor, i oppdrag å danne en ny regjering etter regjeringen Thordarssson.

Thor har vært utenriksminister siden 1939 og i 1942 en kortere tid også statsminister.

Meldinger mandag morgen.

ENGLENDERNE BORTFØRER FEM NORDMENN

07.00. (9. okto) Natt til söndag 8. oktober ble det norske fartøyet Freikoll på 236 BRT overfallt og skutt i brann av hurtiggående britiske motortorpedobåter utenfor den norske vestkyst. Fem nordmenn ble ført med av engelskmennene.

Da mototorpedobåtene gikk vestover igjen, boskjøt de også det norske dampskipet Vikar som var i ferd med å redde og ta ombord resten av besetningen på Freikoll.

De skipbrudne ble imidlertid reddet. Besetningen og passasjerene på de norske fartøyene var utelukkende nordmenn.

EVAKUERING AV LAKSEVÅGEN?

07.00 (9. okto) Katastrofen i Laksevåg har gjort s pårsmålet om eva kuering fra dette distrikt ytterst aktuelt. Særlig gjelder dette barna og etter hva Morgenavisen forteller har barnehjelpen allerede satt seg i sving for å anbringe flest mulig skolebarn på landet. Fra alle kanter av Norge kommer henvendelser fra folk som ønsker å gi et eller flere barn en midlertidig heim. Men en hiper selvsagt å kunne anbringe flest mulig av barna på steder som ligger så nær Bergen som mulig.

I dag begynner begravelsen av de omkomne fra Laksevåg. Flere av ofrene fra Laksevåg vil bli begravd i Bergen, og de som er utenbys fra, vil bli gravgått på sine respektive heimsteder.

Frelsesarmeen har bevilget 3000 kr. til de skadlidte fra Laksevåg.

O.R. 0800 (9. okt.) Da det ikke er plass på kirkegården på Laksevåg, skal ofrene begraves i Bergen.

MEDDELELSESGAVDET FRA SØKUDINAVIA.

Fra

Kesjøingens Informasjonskontor

A.M.

10. okt. 1944.

Nr. 1254.

Fortrolig.

Meldinger mandag 9. okt.

OPPRETE FRA LAKSEVÅG.

23.00. Her følger en liste over de omkomne fra Laksevåg. Den første del av listen var helt uleselig på grunn av atmosfæriske forstyrrelser.

Jans Enel,
Viktor Karsten Nilsen 1934
Alf Nicolay Hauge 1933
Odd Olsen 1932
Normann Winge Nilsen 1933
Cystein Karlisen 10 år
Erling Kristiansen 1932.

Arne Iversen.
Bjørn Ramberg 1932
Odd Martin Larsen 1932
Anton Eliassen Undal 1935
Aage Torleif Gjerdr 1932
Magnar Simonsen 12 år

Holen skole:

Anne Elise Karlisen 1936.
Asbjørn Thorsen 1939
Egil Vågenes 1935
Thurid Gunnhild Pedersen 1939
Mildred Mørk 1942.

Sigurd Johan Thorsen 1935
Ragnar Hansen 1940
Jan Ingermann Moe 1939.
Marion Svendsen

Omkomne ved Kleivdal fabrikker:

Egil Karlsen 1921
Sigurd Haujen 1916
Olaf Severin Haule 1916.
Johan Verbø
Nils Andreas Bertelsen 1872.
Martin Johannessen 1896
Hilmar Nicolay Berlelien
Johan Korsæs 1897
Lilly Bergljot Mikkelsen 1910.
Nils Konrad Hjelmeland 1905.
Hans Sætersdøl 1895
Sju. Hansen Kleivdal 1879
Peder Harkestad 1901
Edvard Erstad 38 år
Oskar Brandvik 1894
Petter Fredriksen Fosse 1894.
Petter Martin Fosse 1892.

Nils Skir 1896
Edith Ands 1912.
Olaf Falvorsen Romme 1921
John Erland Heesch 1914.
Gerd Solveig Wilhelmsen 1917
Johannes Bratten 1914
Hjalmar Haland
L. Karlisen 1924.

Ella Kleivdal 1905
Johan Berthhardt Skjeltnes 1915
Fertil Bjørsvik 1900
Oddrun Holland 1925.
Johannes Birkeland
Johan Paulsen 1904
Alf Odd Fosse 1926
Johannes Tuness 1903

Omkomne voksne ellers:

Erling Emil Pettersen 1915
Ludvik Hoen 1899.
Ludvik Drablos 1913.
Per Sven 1922.
Olaf Robert Kongsvoll 1917
Astri Magdalena Karlisen 1915.
Tor Fredriksen 1925.
Gudrun Miatgård 1906
Amanda Thorson 1908.
Randi Prestun Hansen 1912.
Nils Olav Daneuben
Katrine Olsen 1909.
Lola Gjeldestad 1905
Erling Anggar Skjelv 1915.
M. Sjöström 1872.
Margit Moe 1901.
Ingrid Alvilde Pedersen 1910.

Berger Haland 1909
Elias Molver
Johan Brathaug 1924.
Olav Ingvald Tengland 1913
Mary Mjøten 1922.
Erling Julius Larsen 1915
Ingrid Haugland 1832
Margit Schröen 1907.
Idelheid Simonsen 1917.
Dorothy Hansen
Karen Eoc 1879.
Tid Gjeldestad 1903
Johannes Gjeldestad 1903
Ivar Gregorius Dingon 1914
Margit Karen Hamre 1908
Audun Larsen 1920.

OFRENE FRA LAKSEVÅG. Fortsatt.

Johanna Jensen 1895
 Wilhelm Andreas Albregtsen 1876
 Nicolay Svendsen
 Kristine Brunstvedt 1895
 Marit Hildegård Mørk 1911
 Sofie Antoinette Torstensen 1893
 Margit Gulstad 1924
 Bolette Sørensen 1899
 Olaf I. Molvær
 Henrik Eversvik
 Diakon Lindobergen
 Fru Aslaug Moe
 Oliver Holsvik
 Erling Johnsen
 Arne Arnesen 1917
 Peder Ask 1993.

Willy Haraldsen 1926.
 Olaf Johannes Tharaldsen 1882
 Marie Svendsen.
 Sigurd Harald Jacobsen 1906
 Hildebjørg Mælberg 29 år
 Gudrun Smith
 Peder Moe 1894
 Ingeborg Nygård 1917
 Fru Anna Haug
 Jenny Ralholm
 Aslaug Ståle
 frk. Sørholdtstrand
 Anny Olsen
 Aksel Sandstrøm 1874
 Johan Knutsen Øen 1998

Det er brakt fram ytterligere 10 lik som ikke er identifisert.

NY ARBEIDSLOV.

21.30 35. Som kjent er 14de oktober faredag for arbeiderne i jordbruket i store deler av landet. Haustarbeiderne vil på denne tid som regel være kommet så langt at det er naturlig at plassskifte finner sted denne dag. De dårlige værforhold i år har imidlertid forsinket høstarbeidene betraktelig. En rekner med en forsinkelse på om lag 14 dager. Mye av avlingen er ennu ikke brakt i hus.

Den 14de oktober kommer derfor i år ubøleilig i store deler av landet. For å sikre borginga av avlingen i størst mulig utstrekning i disse vanskelige dagene er det derfor 9de oktober gitt en lov om forlenging av tjenestehøvet i jordbruket for 1944. Loven bestemmer at mannlige og kvinnelige arbeidere i jordbruket som skal fratre sin tjeneste før 21de oktober 1944, plikter å fortsette i tjenesten inntil nevnte dag på samme vilkår som før, med mindre arbeidsgiveren samtykker i at vedkommende slutter tidligere. Dersom arbeideren har tatt på seg ny tjeneste kan ingen av partene heve den nye arbeidsavtalen om arbeideren som følge av nevnte bestemmelse ikke kan tiltre til avtalt tid. Loven trittes ikraft straks.

APPELL.

21.30 (36). I dag er vått land mer enn noengang tidligere i fare. Den sovjetrussiske fare nærmer seg våre grenser. Bolsjevikenes horder ve ter fram mot midnattsolens land. Barbariet har loftet sin truende hånd for i knuse oss. Krigens redsler truer med å sette Norge i brann. Mot denne fare mobiliserer idag den norske ungdommen alle sine krefter. Med blikket rettet mot Øst sponner den stål-hjelmen på og griper geværet for å forsvere folk og fædreland.

Du som ser faren, meld deg straks til innsats. Henvoldense skjer til ungdomsförenings stab, frivilliggkontoret, Majorstuhilsgate 1. Oslo

ULYKKE VED ARENDAL.

(3). Ved 14 tiden lørdag hendte en trafikkulykke i Strømsveien ved Arendal, som krevet ett menneskeliv. En lastebil skulle kjøre opp en bakke, men måtte rygge for å få fart. En gammel dame som i det samme kom bak bilen ble overkjørt og så stygt skadet at hun døde straks etter.

DØDSULYKKE I OLBN.

(10). Fjor høstet en dødsulykke i Olnn i Sunnordland. En syv år gammel gutt fant tilfældig en sprengladning som eksploderte. Han ble drept på stedet.

EKSTRAIASJON AV SUKKER TIL SYLTING.

(11). Det har vært endel tvil om hvor aldersgrensen skal gå for barn som er berettiget til å få ekstrerasjon av sukker til sylting. "Næringsdepartementet" opplyser at barn født etter 12te september 1944 ikke skal ha slik ekstrerasjon.

TILLEGGSRAISJON FOR SKOGSARBEIDERE.

(12). "Næringsdepartementet" forteller at arbeidere som er beskjæftiget i skogen med bryting og hugst av stubber til trekullbrenning og tøreforbrukstilgang kan heretter få tilleggsrasjon etter de regler som gjelder for skogsarbeidere. Det presiseres at bestemmelserne bare gjelder for det arbeide som foregår i skogen. Det gjelder ikke for opphuggning av talligart virke framme ved foredlingsanleggene.

ØKONOMISK OVERSIKT. (UTVOLDLIG).

Aksjekurser:

4 1-2 % stat 1937	egl.
4 % sat 1935	1 k 100
3 1-2 % stat 1941	I s 104 1/2.
4 % Hypotekbank 1933	I 104 1/2.
2 1/2 % Hypotekbank 1941	k 104.
Creditbanken	s 14%, k 140.
Jolvsøssen	s (?).
Elektrolymisk	s 130, k 120 1/2.
Hafslund	s 680, k 670.
Orkla	s 265, k 257 1/2.
Sauvibrusforingen	s 1775, k 1750.
Ocean	k 270
Kosmos II	s 272 1/2, k 265.
Odd	s 235.

Valutanoteringene var uforandret.

JORDRAS I STOKKE.

16.00. (15). Et større areal dyrket mark er i formiddag rast ut i en liten elv ved Kvernegårdene i Stokke, ikke langt fra Vestfold Landbruksskole på Fosnes.

Mens man holdt på å ploye på jordene til Kvernegårdene, sviktet plutselig grunnen og seg ut i elven like nedenfor. Senere gikk det flere raser og folkene ute på jordene kom seg unna i tide. Rasene gikk i en lengde av ca 400 meter og mellom 70 og 80 mil er hittil rast ut. Verst er det gitt ut over Nils Haugs eiendom, hvor det er stor fare for husene. Skrentene er temmelig høye og steile og husene til Haug står ikke langt fra stupet. Boerne er flyttet ut for sikkerhets skyld. Det er mulig at enda flere mil kommer til å rase ut

-----

MELD DEG TIL FRONTINNSATS.**O.R. 18.36.**

I den aktuelle sending idag var det et intervju med en av de som har meldt seg frivillig til frontinnsats. Han het Leif Hvidsten og var fra Hordaland. Spørsmålene var de vanlige om hvorfor han hadde meldt seg, hvilken innsats han mente var den viktigste, ute eller hjemme, hvordan han så på situasjonen nu og tilslutt om han hadde noe å si til de som satt hjemme.

Svarene stod helt i stil med den øvrige propaganda som har vært drevet på dette område, fulle av idealistiske talemøter og apeller til ungdommen om å redde landet ut av den fare som truer det nu fra vest.

SITUASJONEN I FINNLAND.**D.R. 12.30.**

Om situasjonen i Nord-Finnland heter det i en offisiell erklæring fra den tyske overstbefalshavende der at han etterat den finske regjering har oppgitt kampen har overtatt den fulle kontroll i Nordfinnland. De sivile finske myndigheter vil få fortsette sine funksjoner som før, men under direkte overoppsyn av ham. Det er som før den tyske overkommandos hensikt å beskytte finske eiendommer og det finske folk.

Finske tropper og commandos som blir avvepnet blir ikke betraktet som krigsfanger såfremt de ikke har vært med i kjempe mot de tyske tropper.

Forst ikke finske tropper og sivilbefolkningen skal lide noen overlast for handlingen som blir begått av dens regjering blir de tyske motforholdsregler måteholdende på alle måter.

DANMARK.**D.R. 12.30.**

Ved 3.30 tiden natt til onsdag ble folk i Vanum vekket av en voldsom eksplosjon som rystet hele byen. Det viste seg at det var det gamle Seminarium som var blitt sprengt i luften og det var tydelig at det var gjort av sabotører. Eksplosjonen var så voldsom at selv det nye Seminariet som ligger et godt stykke unna ble sterkt skadet. Plassen ble stengt avsperrt og ryddingsarbeidet begynte med en gang.

D.R. 12.30.

Igår skjedde en vildsom eksplosjon i Demokratens Bladhus i Århus. Eksplosjonen var forårsaket av endel sprengbomber som var kastet inn i den ene fløyen hvor trykkeriet holdt til. Eksplosjonen var temmelig voldsom og det ble forårsaket store ødeleggelser både i trykkeriet og i den andre fløyen. En kvinne ble drept og en brannmann skadet.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Regeringens Informasjonskontor.

11. oktober

Nr. 1255

Fortrolig.

Meldinger, tirsdag 10. oktober 1944

LOV OM NORGES NÆRINGSSAMBAND.

21.30 (28) "Ministerpresidenten" har den 7. september d.å. vedtatt og undertegnet en ny lov om Norges næringssamband og de ti næringsgruppene.

Alle forstår at det er nødvendig at staten i vesentlig utstrekning regulerer og dirigerer produksjonen og omsetningen. Problemet er om dette skal skje gjennom departementskontorer eller om oppgavene såvidt sjørlig skal overlates næringslivets egne, selvforvaltende organer. Det er det siste som er valgt gjennom opprettelsen av Norges næringssamband og næringsgruppene.

Den nye loven inneholder de principielle bestemmelser fra næringssambandets og næringsgruppene vedtekter, og festner de bærende ideer om næringsorganisasjonenes forhold til statsmyndighetene.

Norges næringssamband omfatter ti næringsgrupper som faglig er delt i sentralforlind med underavdelinger og regionalt i fylkesorganisasjoner og lokalforeninger. Norges næringssamband skal opprette fylkesorganisasjoner som skal avløse de tidligere handels- og industri-kamre. Sambandet og gruppene er i sine hovedtrekk bygget ut. En rekke organisasjonstekniske oppgaver er løst. Samtidig med dette omfattende organisasjonsarbeid har Norges næringssamband og næringsgruppene tatt opp og tildels løst en rekke viktige, og tildels meget kompliserte oppgaver. En rekke spørsmål av betydning også for den aktuelle forsyningssituasjon er tatt opp.

Et hovedutvalg og en rekke særutvalg behandler no spørsmålet om en mere rettferdig fordeling av mangelvarene som ikke er underlagt fullstendig rasjonering. Reparasjonsvirksomheten er i denne sammenheng også tatt opp til inngående behandling. Under arbeidet med disse og liknende oppgaver har næringssambandet hatt meget nytte av det opprettede sentralinstitutt for planlegging, rasjonalisering og forskning. Sentralinstituttet varerar no også de funksjoner som ligger under ..... kommisjonen og rådet for teknisk-industriell forskning. En omfattende økonomisk kartlegging av landet er for lengst påbegynt og er langt framskredet. Instituttets oppgave blir i kordinere kretene og å utføre generelle forberedende arbeider til støtte for enkelte tiltak. Av utvalg som arbeider innen sentralinstituttet kan nevnes skipsbyggingsutvalget, husbyggingsutvalget og det landbrukstekniske utvalg. Disse utvalg og de dertil knyttede konsernenter og kontorer har nedsatt flere spesialutvalg. Som nevnt foran har den nye lov sammenfattet de tidligere bestemmelser om næringsorganisasjonene og de viktigste bestemmelser fra vedtakene for næringssambandet og næringsgruppene.

..... sorterer under næringsdepartementet forsiktig det gjelder organisasjonsmessige spørsmål, vedtek angående næringsgrupper, som sorterer under annet fagdepartement må næringssdepartementet treffe med samtykke av dette. Næringssambandets og næringsgruppene president oppnevnes av "ministerpresidenten". Næringssambandet og næringsgruppene myndighetsråder blir nærmere presisert, likesom næringssdepartementet gis rett til å pålegge næringsorganisasjonen bestemte oppdrag av konkurranse- og markedsregulerende art, og kan i sammenheng dermed gi dem adgang til å utlikne utgiftene på de områder oppdraget berører. De enkelte medlemmers rettigheter og plikter skal fastsettes i næringssgruppene vedtekter.

(fortsatt)

NÄRINGSSAMBANDET (fortsatt)

Imidlertid kan næringsdepartementet, så lenge den enkelte organisasjonsgrøn ikke er fullt utbygget, treffe slike vedtak som regulerer organisasjonenes og medlemmernes stilling, uten hensyn til vedtektenes bestemmelser. Departementet kan således etter näringssambandets innstilling, treffe vedtak om innsettelse og entledigelse av formenn og rådsmedlemmer (styre), om kontingent og om vedtaktsendringer.

Næringsdepartementet kan pålegge et medlem å overta tillitsverv. Av de øvrige bestemmelser i loven er av særlig interesse de om grunnlaget for kontingentsatsene, kontingentindrivelsen og den nye adgang til å innklage kontingentkrav for en klagenevnd i näringssambandet resp. næringsdepartementet, etter klagenes art.

Loven inneholder forøvrig en rekke spesialbestemmelser og fastslår at vedtak med heimel i loven som treffes av næringsdepartementet, eller med dettes godkjenning, ikke kan prøves for domstolene.

FRETHEIMS FOREDRAG OM AKTUELLE JORDBRUKSSPÖRSMÅL.

20.00 (20)

I forbindelse med det konstituerende møte i Norges kommunesamband holdt "minister" Fretheim i formiddags et foredrag om aktuelle jordbruksoppsmål. "Ministeren" opplyste at Norge i dag har omlag 8 mill. da. dyrket jord og omtrent det samme areal udyrket, men dyrkbar jord. Dette vil med andre ord si at vi bare er kommet halvvegs når det gjelder oppdyrkningen av landet vårt. Et levedyktig bureisningsprogram er derfor av den aller største betydning. "Vi har ingensammenhengende, store jordarealer i landet vårt", fortsatte "ministeren" men vi har tusener av småfoller med dyr, skog, beitestrekninger osv. Bureisningen er imidlertid i første rekke avhengig av disse litt større feltene og må konsentreres om dem. Bureisningen har vært et ledd i arbeidet for å skaffe heimer til folk fra forskjellige yrker. De regler som no gjelder for bureisningen ble satt ut i livet i 1931, og en må stort sett si at de har virket bra. I den senere tid kan en notere opptil 6.500 da. nydryket jord pr. år. Hensikten med den no gjeldende jordlov er å lette adgangen for jorddyrkene til å bli selvstendige gårdbrukere.

Det skal villig innrømmes at denne loven ofte grep sterkt inn i de tilvante forhold og til tider kunne virke noe vilkårlig, men den har ikke desto mindre løs mange floker for bøndene. Ikke minst har den bidratt til å fremme interessen for bureisning. Meget ny jord er dyrket og mange nye heimer er reist, selvom enkelte synes at det har gått noe seigt det hele. Til tross for de innvendinger som kan reises mot jordloven i dens noværende form, må en være klar over at den betød et betydelig framskritt i vårt land før 1960-årene."

"Minister" Fretheim kom så inn på den revisjon av jordbruksloven som landbruksdepartementet tok initiativet til i 1941, og opplyste at justisdepartementet no har nedsatt et foreløpig utvalg som skal komme med forslag til revisjon av jordloven og odelsloven. Grunnsynet i dette arbeid må være at bøndene skal utgjøre en kulturelt ..... og økonomisk sterkt og uavhengig stand, fortsatte "ministeren".

"Skal en nå dette mål, er det imidlertid nødvendig med en sterkt utbygging av landbruksundervisningen og den faglige vegledning. Sökning til våre landbruksfagskoler er som kjent meget stor, og det og det er bare en liten prosent av søkerne som kan bli opptatt. Det bør imidlertid være en selvfolge at alle som skal arbeide med norsk jord har anledning til å få den undervisning de måtte ønske på jordbruksområdet.

(fortsatt)

JORDERUKESPØRSMÅLET. (fortsatt)

En utbygging av hele fagskoleverket er derfor i aller høyeste grad påkrevd."

Annet avsnitt av "ministerens" foredrag var viet skogen. I alle kulturland har man for lengst innsett hvilken verdi skogen har, og spesielt har krigen åpnet folks øyne for dens fundamentale betydning i folkehusholdningen. Av fundamental betydning er den .... stilling til skogen. Hvem skal eie den norske skogen? Svaret er enkelt. Selvfølgelig den som kan drive den opp til størst mulig avkastning og produksjon. I denne forbindelse er det verdt å legge merke til at det i regelen er de største skogkompleksene som gir det største utbytte, dette kommer vel i første rekke av at de store skogeiendommer i regelen blir drevet av virkelige fagfolk; det er et faktum at de små skogene ofte er mindre godt drevet. (adskillige setninger uteslides.)

Når det gjelder de krav som er reist for å ta skogen fra våre største skogbrukere og føre den tilbake til de enkelte gårdeiere, var "ministeren" tilbøyelig til å hevde at det på ingen måte er forsvarlig å skille ut mer skog fra disse eiendommer enn strengt tatt nødvendig for bøndernes behov. Når det dreier seg om skogstrekninger som er spesielt egnet til dyrking, stiller saken seg noe anderledes.

"Ministeren" sluttet med å si at disse spørsmål som er av så vitsel betydning for våre jord- og skogbrukere, vil bli behandlet ut fra et nasjonal-socialistisk og nasjoneløkonomisk standpunkt, og at deres løsning vil stemme fullständig overens med landets og folkets egne interesser."

MØTE I NORGE'S KOMMUNESAMMUND.

21.30 (27) Ordförare fra alle kanter av landet har mandag og tirsdag vært samlet i Oslo til konstituerende møte i Norges kommunesamband, som danner en fortsættelse av Norges byforbund og Norges herredsforbund. Tirsdagens møter ble inledet med et foredrag av "minister" Fretheim, som gjorde nærmere rede for en rekke spørsmål av betydning for jord- og skogbruket.

Etter at en rekke interne spørsmål var tatt opp til drøftelse holdt finansrådmann Svabækken, Trondheim, en meget interessant foredrag. Det etterfølgende ordskifte dannet avslutningen på formiddagens møter. Ettermiddagens forhandlinger ble åpnet med en redegjørelse av ordförer Tokdal, som talte om kommunenes tilskudd til syke- og arbeidsløshetsstrygd. På samtlige ordföreres vegne takket ordförer Arntzen, Kyrkjebö, for de vellykte møter i kommunesambandet, og hevdet at man har grunn til å være tilfreds over at initiativet nu er konsentrert i et forbund. Han rettet en spesiell takk til formannen i Norges kommunesamband ordförer Fritz Jonassen, som på sin side røttet en takk til utsendingene fra de norske byer og herreder og konstaterte at møtet har gitt både ordförerne som kommunesambandets styre verdifulle impulser til fortsatt arbeid for land og folk.

BISETTELSE AV 27 AV BERGENS OFRENE.

23.30 (37) I dag ble sju og tjue av ofrene etter bombangrepet på Laksevåg, bisatt i Bergen. Seremoniene tok sin begynnelse klokken ti i dag morges fra en rekke kapeller i byen. Overalt var det møtt fram en tallrik sørgetakere av familie, pårørende og venner som ville følge de omkomne til deres siste hvilested. På grunn av de mange begravelser, ble det ikke gitt anledning til ekstra musikk og sang. Kapellene var pyntet med ikke krysantemum og bårene var dekket av et veld av blomster. Seremonien på Möllendal gravplass tok sin begynnelse med at to skolekamerater fra Holen skole ble gravlagt, og fortsatte utover dagen praktisk talt uten opphold. Et forsterket damekor sang før og etter talene.

På Möllendal var det flere bisettelser samtidig på flere steder på kirkegården, da det var vanskelig å bli ferdig med den ene begravelsen før den neste begynte. Fra Folheim kapell ble åtte av de omkomne begravet.

BRANN I ÅSNES.

23.30 (38) Våningshuset til en småbruker i Åsnes i Finnskog, brente ned til grunnen i går kveld forteller Glaamdalens. I huset bodde to eldre personer som klarte å redde seg ut, mens alt det de eide av klær og løsøre ble flammenes bytte. Ildens oppkomst er ukjent.

BESKYTT HUS OG AVLING. Gi akt på brannfaren. Er det noen ildsteder i uthuset, f.eks. for kokking av grisemat, er de da sikker på at dette er i full orden? Kvist og kvas legges ofte for tett inntil ovnen. Pass på at varm aske og annet avfall ikke blir lagt kloss inntil husveggen. (22.00)

DRUKNINGSYLKKE.

23.30 Til familien i Skien er det kommet melding om at Fritz Slettemo er omkommet ved en drukningsulykke i Halden forleden dag. Han ble tre og tredve år gammel.

DET SEDVANLIGE NÖDROP.

20.00 E R D U av dem som står utenfor når Norges skjebne skal avgjøres? Av dem som nöler når Mor Norge kaller? Av dem som unngår kampen når Norges beste sønner gir sitt liv i denne kampen som avgjør om Norge igjen skal få sin frihet og selvstendighet tilbake.

N o r s k u n g d o m. Tiden er inde til å ta skrittet fullt ut. Meld deg idag til innsats ute eller heime. Henvendelse skjer til frivilligkontoret, Hiern, Heyerdahls gate 1, Oslo.

SPORTEN.

20.30 Som kjent er finaleomkampen i Norges-mesterskapet i fotball berammet til søndag middag på Ullevål. Etter det NTB erfarer her fungerende fotballleder oppnevnt Herman S. Madsen til dommer i omkampen. Madsen som er kjent som en dyktig og påpasselig dommer, innehadde som kjent dommervervet i 1941.

OVERSVØMMELSENE I ARENDALSGØN.

12.00 (13) Det fortsetter stedig å rase ut nye leirmasser ved Kværnefjærene i Arendalsgøn i Stokke. Også i natt er det adskillige mil dyrket jord som er satt under vann. Elven må stige over en meter enno før den kan finne nytt leie og i mellomtiden oversvømmes store jordvidder av leire og slam.

Telefonforbindelsen til Andebu er helt brutt og store deler av distriktet er uten elektrisk kraft. Kraftledningen til tettbebyggelsen til Sør stasjon er ødelagt og begravet i leirmassen.

En busebil fra Arendal og en av Vestfold vegvesens biler passerte vegen umiddelbart før resten begynte og sjåførene kunde se hvordan veglesemet begynte å gli ut. Også en syklist oppdaget at vegen bak ham senk etterhvert. Idag vil fylkesmannen o. vegsjefen i Vestfold inspisere russtedet og st. tsgeolog Holmsen kommer onsdag.

Enno står bygningen på den mest utsatte eiendommen som tilhører Nils Haug. Gården er no rømet. Leirmassen står bare noen få meter fra bygningen og en ventor at de kan bli begravet når som helst.

ROTTENIKKENS BYNDREGISTER.

12.30 (14) Det har idag lykkes NTB i å få utlånt utskriften av afføregistrert for den ettersøkte opstdfange, Rolf Erling Knudsen med tilnavnet Rottenikken, som no etterøkes av politiet.

Det framgår av utstriften at Rottenikken, som er født i Skien i 1912, i løpet av tretten år har vært straffet hele tolv ganger. Sin første dom for tyveri fikk han ved Skiens forhørsrett i august 1931, og dommen lod da på 21 dager, betinnet med en prøvetid av tre år. Noen måneder senere foretok han et nytt trvevi, og i februar 1932 ble han dømt til fem og fire dagars uleting som han måtte sone i Skiens kretsfengsel. No gikk det slag i slag utover. I august 1933 fikk han i Skien byrett nitti dager, og i oktober 1934 sto han for Gjerpen forhørsrett og ble dømt til seks måneders fengsel. Begge disse dommer sonet han i Skiens retsfengsel. I juli 1935 ble han satt inn på botsfengslet hvor han sonet en dom på ni måneder. Et par måneder etter han var kommet ut satt han igjen på tiltale i den i Skien byrett tiltalt for tyveri og fikk en straff av ett år og seks måneders fengsel.

I april 1936 fikk han en ny tyveridom på fem måneder av Skiens byrett. Han tok det no med ro en tid og politiet hørte ikke stort mer fra ham før i mai 1939 da han igjen foretok innbrudd. For dette ble han av Gjerpen herredsgård dømt til fengsel i seks måneder. Dommes sonet han i Skien kretsfengsel. I 1941 ble han av Tonsås herredsrett dømt til fengsel i seks måneder og i 1942 av Skien byrett til fengsel i ett år. Etter disse dommer satt han på botsfengslet. I juni-august 1943 foretok han en grov tyvslakning og mistet stå til rette for dette i Horten forhørsrett. Her ble han dømt til fengsel i to og et halvt år og satt først i Horten hjelpefengsel, deretter i botsfengslet og ble i slutten av mars i år overflyttet til Opstad tvangsanstalt. Herfra romte han den trettede mai i år og har altså siden vært på fri fot.

I de siste tolv år har altså Rottenikken fått fengselsstraffer på tilsammen åtte år og en måned ved tolv forskjellige dommer.

"VERDEN OG VI". Fritz Ihlen.

19.15 O.R.

"Den glede og begeistring som hr. Nygaardsvold og andre søker å spre i Norge finner ingen gjennom herhjemme, ikke engang blandt dem som man trodde var tilhengere av emigrantregjeringen!", sa Fritz Ihlen i sitt kåseri ikveld. "Det er gledelig å se at selv de såkalte tilhengere ryster på skulderen og sier "Nei, de karene er vi ferdig med, de har vi ikke bruk for etter krigen", når man spør dem hva de mener om emigrantregjeringen!"

"Overalt merker man denne sviktende tillid til londonregjeringen, især etter de overraskelser den har presentert oss med i den senere tid. No er det ikke bare Nord-Norge men hele det norske området som er blitt lovet til Moskva. Skal det gå til helvete så la det gå så hurtig som mulig! synes man å mene derovre."

"Og for ikke lenge siden erklærte kronprins Olav Japan krig. Det har ikke engang Moskva gjort, men i dette tilfelle ble regjeringen vel tvunget til å ta ordrer fra England og Amerika. Det spiller ikke mere noen rolle hvad emigrantregjeringen gjør, for hva den ikke frivillig går med på blir den tvunget til."

"Nu hører vi at de canadiske, polske, belgiske, hollandske og norske handelsflåter skal reguleres av et forenet sjøfartsråd inntil krigen i det fjerne østen er ferdig. Det er i sannhet en uhyggelig framtid som viser seg hvis Tyskland skulle styrte sammen no under den allierte offensiv."

"Vi har lest om den nød og elendighet som hersker i de befridde områder og no får man å vite at matsuasjonen i Europa fremdeles vil være prekær langt inn i framtiden fordi de forskjellige landes handelsflåter blir tatt i bruk annetsteds."

Fritz Ihlen sluttet: "Det er ialtfall en glede å se at gode norske borgere idag har fått öynene opp for det forrederiske spill som drives med norske eiendeler." (utdrag)

MERE OM JORDRØSET.

23.00 (39)

Fylkesmann Lange og vegsjef Larsen i Vestfold var i dag oppe ved rasstedet i Stokke. I en samtele med NTB's korrespondent uttalte vegsjefen bl.a. at elva er fyllt med de utrasede jordmasser, så det blir et svært arbeid å få opp elveløpet og få senket vannstanden igjen. Det blir forøvrig et regnestykke hva som blir mest lønnsomt, enten å grave en vannløpet igjen eller å la det danne seg en innsjø hvor raset er gått. At det blir en innsjø på rasstedet er allerede no helt på det rene, her sildret tidligere bare ne beskjeden bekkr. Den lille fossen i nærheten av Vestfold landbrukskole, hvorfra Fossness mølle fikk sin kraft, er no helt borte, og det er et spørsmål om møllen i det hele tatt kan bli stående, eller må flyttes.

Vegen må også legges om på visse strekninger i nærheten av åstedet. Seint i kveld forteller eieren av en av de truede eiendommer, Jørgen Kværna, at det har gått småras i hele ettermiddagen. Det er no bare tre meter igjen på bruddkanten til Nils Haugs uthusbygning, og i dag gikk også endel av hekken like ved Haugs gård. Til Jørgen Kværnas hus er det fôrr meter, men beboerne følte seg ikke trygge on natten og flyttet ut.

Vannet i elva nedenfor stiger svært fremdeles, så det blir vel ikke lenge til vannet strømmer inn i de ..... som stadig dannes. Det er flere millioner kubikkmeter jord og leire som er glidd ut, og selve bruddet dekker en flate over et hundre mål. Til dette kommer så skadene som leir og jordmassene i elva har forårsaket.

ØKONOMISK OVERSIFT.

14.00

Mesjekurser fra Oslo børs 10. oktober:

4 1/2 % St. 1937 mgl.
 4 % St. 1935 I k 102
 3 1/2 % St. 1941 I s 104 1/2 k 104 1/8
 3 1/2 % St. 1938 I s 103 1/4 k 102 3/4
 4 % Hypotekbank 1938 k 104 1/2
 2 1/2 % Hypotekbank 1941 s 105 k 104 1/2
 Creditbanken s 145 k 140
 Njulvefossen s 19 3/4
 Dovregutn. s 132 k 130 oms 131 1/2
 Elektrokonisk s 130 k 122 1/2
 Høfslund k 670
 Orkla s 265 k 257 1/2 oms 260
 Slagbruksforeningen s 1775 k 1750
 Union s 5.90 k 5.60
 Agderiden s 150 k 140
 Borrestad s 212 1/2 k 205 oms 210
 Bruusgaard Kiesterud s 230 k 225 oms 227 ✓
 Amerikalinjen s 217 1/2
 Bergenske s 177 1/2 k 176
 Ivar A. s 250 k 242 1/2 oms 245
 Ocean s 275 k 265
 Kosmos II s 270 k 265
 Odd s 235
 Ros havet s 365
 Valutanoteringer uforandret.

23.30

Tyskland leverte i siste år varer for fem hundre millioner riksmark til Norge. Norge leverte på sin side varer for to hundre os tredve millioner riksmark til Tyskland. Tyskland har senlig sendt Norge Korn, forstoffer, kull og en mengde andre ting, bl.a. medisiner, landbruksmaskiner og teknstiler.

ADVISEL TIL SYKLISTER.

23.30 (43)

Sturlisson. Ordre S .... Følgende innrykkes 11.10.1944 på første side over seksti m.m. to spalter med kraftig ramme og halvfet tekst -

I v e r s e l, man innskjerper bestemmelsen i trafikkreglene på punkt 32, punkt 4 om at sykkel i mørke og usiktbart var skal ha tondt lykt foran, festet på sykkelen. Innifor de områder hvor bøyning er påbudt, må lykten være bleddet overensstemmende med bøyningsforskriftene.

NB: Den som kjører uten tondt lykt risikerer å bli beskjutt uten varsel.

Oslo. 10. oktober 1944.

Politidepartementet. Sturlisson.

KUNNGJÖRING TIL BILLISTER.

23.30 (44)

Sturlisson. Følgende innrykkes 11.10 og 13.10 d.å på første side over seksti m.m. to spalter med kraftig ramme og halvfet tekst.

Kunngjøring, - med virkning fr 11. okt. klokken atten bestemmes:

På lastebilers lastepl. n eller tilhenger er det forbudt å beførdré passasjerer (herunder også hjelponannskap)

Overtredelse av forbudet vil medføre de alvorligste konsekvenser for såvel sjåfør som passasjerer.
 (fortsatt)

KUNNGJØRING. (fortsatt)

Samtidig innskjørpes trafikkreglenees paragraf 39 om at det i motorvogns førerrom ikke skal sitte flere personer enn kjøretøyet er registrert for, samt trafikkreglenees paragraf 43 om forbud mot å henge på kjøretøy under fart. Også disse bestemmelser vil av politiet bli håndheve på det strengeste.

Oslo 10. oktober 1944.
Politidepartementet. Sturlasson.

DANMARK.

12.30 D.R. Svendborg Avis'bygning brender stadig og det vil antekelig bli umulig å slukke ilden de første par dager. Man regner med at skaden vil beløpe seg til omlag 7-800.000 kroner.

D.R.12.30 SS-mann P. Brink ble natt til söndag(?) funnet död och Otto Verner Hansen såret. (meldingen utydelig)

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

12. okt. 1944.

Nr. 1256.

Fortrolig.

Meldinger onsdag 11. okt.

STURLASSON.

Levering av metall til tyske myndigheter.

18.00. (12). Det er forbudt for norske firmaer, bedrifter og personer å utlevere metall i form av ferdige varer, råmateriell halvmateriell og avfallsmateriell, samt elektrisk ledningsmateriell til tyske militære og civile myndigheter uten samtidig å motta "Metallzuweisung" eller "Kleinbedarfschein". Overtredelse av dette leveringsforbud er straffbart og kan medføre inndragning. Etter hittil gjeldende ordning skulle "Metallzuweisung" være påført "næringsdepartementets" metallkontors stempel for å være gyldig som leveringsbevis. For framtiden er det imidlertid tilstrekkelig at "Metallzuweisungen" på samme måte som "Kleinbedarfschein" er behørig stemplet og underskrevet av det tyske tjenestested som metallet skal leveres til. De "Metallzuweisungen" og "Kleinbedarfschein" som et norsk firma mottar, gjelder ikke som kjøpetillatelse for gjenkjøp hos andre norske firmaer, hvis det metall som skal leveres til den tyske myndighet, først må kjøpes inn fra et annet norsk firma, må søknad om kjøpetillatelse sendes til metallkontoret. "Metallzuweisungen" gjelder heller ikke som norsk brukstillatelse. Skal gjenstander framstilles for levering til tyske myndigheter, må det således sendes søknad om brukstillatelse til metallkontoret for det metall som skal brukes.

"Kleinbedarfschein" gjelder derimot som brukstillatelse. "Metallzuweisungen" og "Kleinbedarfschein" skal i original sendes inn sammen med søknad om kjøpe- og brukstillatelse. Videre skal det nummer som er påført "Metallzuweisungen" overst tilhøyre særskilt angis i ansökningen. De framnevnte bestemmelser med en del utfyllende bestemmelser blir tatt inn i en rundskrivelse som utgis i nær framtid.

Oslo den 12te oktober 1944.

"Næringsdepartementets avdeling for industriforsyningen".

BOMBINGEN AV LAKSEVÅG. FLERE DÖDSOFRE.

23.00. (38). Siden den offisielle listen med 169 mavn over de omkomne etter flyangrepet på Laksevåg, er ytterligere 16 personer identifisert. De er følgende:

Agathe Røiseth 1898	Trygve Arnold Røiseth 1931.
Borghild Eline Ramme 1908.	Willy Kristiansen 1903.
Ingeborg Sylvia Bjursen	Anton Sverre Karlson.
Malvin Hansen	Olaf Nilsen
Peder Olai Telnes	Håkon Olsen.
Karl Larsen, ca 24 år.	Johan Monsen, ca 46 år.
Håkon Prinzlaut, ca 28 år.	Mathilde Mjåtvædt, 24 år.
Laila Mjåtvædt, 5 år	Turid Hjellestad.

Det endelige tallt på omkomne vil antakelig ligge på omlag 190, opplyser Morgenavisen.

BOMBINGEN AV LAKSEVÅG. FORTSATT.**23.00 (39).**

Det var en sjeldent vakker og gripende höytidelighet som idag fant sted i Årstad kirke, der fjorten av ofrene for flyangrepet på Laksevåg ble stedt til den siste hvile. De tilhørte alle saniteten i det sivile luftværnet. Da sörgehöytideligheten tok til, var kirken fyllt til trengsel av de avdødes pårørende og kamerater fra luftværnet. Utenfor stod tusenvis av mennesker som også fikk være delaktige i det som skjedde i kirken gjennom höytaleranlegg. Kamarater fra luftværnet stod æresvakt ved bårene.

I alt ble det bisatt 44 av de omkomne fra forskjellige kirker idag. I Solheim kapell ble seks av ofrene begravet, på Möllendahl seks og fra Nygård kapell åtte.

22.00.

Luftværnsjefen i Bergen opplyser at tilfluktsrummet i Holen skole var i helt forsvarlig stand under bombeangrepet forleden, og at skolens elever og lærere, omlag tre hundre og femti mennesker i god tid og i god orden var kommet ned i tilfluktsrummet. Det blir imidlertid opplyst at to klasser med sine lærere var gått videre inn i kjelleren i sondre del av skolen. Her var det både splint- og rassikkert, men ulykken ville at nettopp denne del av kjelleren ble rammet av hele tre fulltreffere. Tilflyktsrummene forøvrig var inntakte etter bombingen, og de fleste som oppholdt seg der ble reddet.

NASJONALHÖGSKOLEN.**22.00.**

Etter det "NTB" erfarer kommer "nasjonalhögskolen" igang igjen den 16de oktober. Da rykker 30 menn og kvinner inn på skolen, som har fått egne lokaler på Follo fylkesskole i Vessby. Kurset varer i 6 måneder.

ANDRE FOLKS PENGER.**22.00.**

Fra Mysen meldes at ekteparret Johan og Gunhild Strömnæs har testamentert hele sin formue til ubemidlede kreftsyke i Mysen, Eideberg, Trögstad og Vestby herreder. Legatet, som skal bære testators navn, skal opprettes etter den langstlevende ektefelles død.

JORDRASET I STOKKE.**23.00. (40).**

Statsgeolog Holmsen, sammen med visjef Larsen fylkesagronom Nordbø og sekretær Hillestad i Vestfold landbruksråd, samt ordfører Holth i Stokke, var idag oppe ved rasstedet i Stokke. "NTB" hadde en samtale med statsgeologen, som uttalte at raset er et normalt nedfall, det største i Vestfold i historisk tid. Det sorgelige er at det utslukkende er gått utover ijnmarken. Personlig mente statsgeologen at raset nu er ferdig, men helt sikker er man selvsagt ikke. Det er ikke noe som kan hindre en eventuell videre utgliding.

Hva er årsaken til raset? De er her som så mange andre steder, ingen påviselig ytre årsak. Det hersker uenighet om disse ting, men det er klart at det i årenes løp foregår en endring av leirens indre struktur, som etterhvert munner ut i en katastrofe. Hva kan gjøres med vannet, som nu demmes opp? Etter all sannsynlighet vil vannet følge sitt gamle leie, og leirmassene vil da forhåpentligvis skylle bort litt etter litt. Skulle hele massen komme i bevegelse med en gang, ville det være katastrofalt.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser: 4 % stat 1935 i k 102 $\frac{1}{2}$.
 3 1/2 % stat 1941 s 104 1/2, k 104 1/3.
 3 1/2 % stat 1938 I s 103 $\frac{1}{4}$, k 102 $\frac{3}{4}$.
 4 % Hypotekbank 1933 k 104 1/2.
 3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 104.
 Creditbanken s 145.
 Bjølvefossen s 19 1/2, k 19, oms 19.
 Borregård s 130, k 123, oms 130-129.
 Elektrokjemisk s 130, k 125.
 Hafslund s 680.
 Orkla s 262 1/2, k 255.
 Skogbruksforeningen s 1760, k 1740.
 Union s 5.90, k 5.60.
 Aglesiden s 147 1/2.
 Borpestad s 210.
 Bruusgård Kiøsterud s 225, k 220, oms 225-222 1/2.
 Amerikalinjen s 212 1/2, k 205, oms 207 1/2.
 Bergenske s 145, k 142 1/2.
 Nordenfjeldske s 170, k 160.
 Ivaran s 245.
 Ocean s 270.
 Kosmos II s 255, k myl. oms 260.
 Odd s 230.
 Rosshavet s 360.

Valutanoteringene var uforandret.

Toronto: Avisen Toronto Globe and Mail har inneholdt et voldsomt angrep på Sverige, delvis begrunnet i Canadas frykt for svensk konkurranses i tiden etter krigen. Den canadiske avisen skriver blandt annet at Sveriges forbørde seg på gjennopptaking av sin eksport av cellulose og avispapir så snart det byr seg muligheter for det. Bladet hevder imidlertid at tiltross for alle de vansker som krigen har skapt så har de allierte hittil kunnet dekke sine importør hovedsakelig takket være den canadiske cellulose - og papirindustri.

Bladet slutter med å peke på at den svenske nøytraliteten inntil nu har vist seg å være et nokså tydelig begrep og mener at det bl.a. derfor vilde være eiendommelig dersom man etter krigen ga etter for den fristethsen å utnytte de lave svenske prisene.

Oslo: Statistisk Sentralbyrås engrosprisindeks pr. 15. september 1944 er gått ned 0.2 % fra måneden før fra 177.4 til 177.1.

Gruppen vegetabiliske næringsmidler er falt 1.4 prosent og gummiprodukter 0.3 prosent. Gruppen stein-, leirvarer o.l. er steget 0.3 prosent. De andre gruppene er uforandret.

Jordbruksvarene under ett er gått ned 0.8 prosent - de vegetabiliske 3.2 prosent mens de animalske er uforandret.

Industrielle halvfabrikata er gått opp 0.1 poeng mens råvarer og halvfabrikata er uforandret. Kolonialvarer er også de samme.

Oslo:

Indeks for Oslo Børs 10. oktober:

Bankaksjer 169.25 (uf).

Industriaksjer 135.84 (pluss 0.07)

Skipaksjer 215.10 (minus 1.90).

Hvalaksjer 193.50 (minus 1.50).

BRANN I BODÖ.

23.00. (37).

Et to etasjes hus i den vestlige delen av Bodö, ble ødelagt av brann idag. Huset tilhørte snekket Lundkvist som bodde i annen etasje med sin familie. Ilden oppstod i denne etasjen hos en leieboer, som hadde latt ovnen stå uten pass. Det lyktes alle i huset å komme seg ut, også de som bodde nedenunder, men alt innbo og løsøre hos huseieren ble flammenes bytte før brannvesenet ble herre over ilden.

DET NORSKE TEATER.

23.30 (43).

Det Norske Teater som har leve litt på vidvanke når det gjeld husvære det siste året, er nu kommen attende til teater(?) i St. Olavs Plass, der det i røynda høyrer heime. Attkoma vart högtida mod ein urpremiere frå mysterispelet "Domsuset" av Olav Sletto ikveld. Spelstykket som byggjer på ein segn om ein prest som går att, han, som andre avlidne, blir i eit mellomtilvære gjort vis med sin misferd på jorda, men han får høve til skirslig, så han trygg kan gå til møtes med den högste domaren. Det Norske Teater har sett mysterispelet opp med stor omhug. Instruksjonen er ved fru Cally Monrad og dekorasjonene ved Arne Walentin likesom lyfter spelstykket opp i ein högre sfæro, og dei tre - fire hovudpersonane, Einar Tveito som presten, Edvard Drablös som vente - Per, Eva Sletto som syster Signe og i stort mon den unge Bjarne Andersen gjev rollone godt avstemt spel. Det var ein alvorsfyllt framsyning som hadde sterkt tak på publikum. Skodespelarne og instruktören vært hjerteleg fagna og det var mykje blomar.

DAGENS APPELL.

20.30 (17).

Norske sjente. - Det gjelder være eller ikke være for vårt land. Skal ikke vi unge gjøre alt vi kan for Norge? Tusener av unge stemmer svarer også: Ja, vi vil hjelpe til. Norske gutter kjemper idag ute ved fronten. Du vil vel ikke sitte hjemme og la andre kjempe for deg? Norske sjente, din hjelp trenges på mange områder. Meld deg til innsats. Henvendelse skjer til fylkesungdomsstaben eller frivillighetskontoret, boks 654, Oslo.

UNGDOMSSENDINGEN:

O.R. 18.30.

Ungdomssendingen idag var rettet til hirdjentene og inneholdt for det meste en oppfordring til alle hirdjenter om å ta seg sammen og gjøre det ytterste for landet og folket. De ble anmodet om å hjelpe til hos husmødre som har liten hjelp, på gårdsbruk de ble anmodet om å strække til soldatene, samle inn bøker og å lage julepakker til soldatene ved fronten. Videre ble de oppfordret til å samle inn nødvendighetsartikler til de bombbehjedede over hele landet.

De ble videre oppfordret til å høre mere på ungdomssendingen og ta seg de instruksjoner som ble gitt der at nota. Gjennom hele sendingen lot det nærmest til at man ville forsøke å rette litt på en tilsvynet slapphet og likegyldighet som hersker blandt hirdjentene. Følgende ble sagt tilslutt:

Hirdjente, sitt ikke med hendene i fanget mens andre sliter. Du må nu kaste av deg de gamle makelige vanene. Hva tror du ikke den tyske ungdom må gjøre for sitt land og dermed også for deg selv. Hirdjente, husk at også de når det blir krevet for dets fred må sli leir.

Etter dette fulgte et appellerende dikt til hirdjentene om å gjøre sitt ytterste for å støtte opp om guttene som kjemper ved fronten for "land og fører".

FINNLAND.

21.30. (33). Budsjettbehandlingen i den finske riksdag begynte mandag og ble ledet av finansministeren, heter det i en svensk pressemelding fra Helsinki. Han pekte på den store krigserstatning til Sovjet - Samveldet som bare kan betales hvis man trykker det finske folks levestandard ned på et lavere nivå. Da statsbudsjettet under enhver omstendighet må bringes i likvekt, må man bruke skattekskrennen uten hensyn til at de nye byrder allerede nu er særlig tunge for de fleste skatteyttere.

20.00. (23). Det raser nu en solvmordsepidemi blandt finnene, etter at den første sovjetrussiske politiavdeling er kommet til Helsinki, heter det i meldinger fra Washington til Madrid. Om natter forlater mange sine boliger og hoteller for å holde seg skjult. Det blir betalt eventyrlige sumner for skipsleilighet over til Sverige.

S.R. 12.30 & 08.00. Om kampene i Nordfinnland meldes at tyskerne nord for Tornedal trekker seg hurtig tilbake og det ser nærmest ut som om de akter å sette seg fast i fjellene lenger nord. På veien fra Rovaniemi ble en tysk transportkolonne idag bombet av finske stupbombefly. På svensk side kunne man idag høre artilleriild helt til Haparanda.

DANMARK.

D.R. 12.30. Ved 3.30 tiden inatt ble restaurant Ciroco i København sprengt i luften av sabotører. Restauranten ble fullständig ödelagt.

D.R. 18.35. Ved 1.15 tiden inatt ble en villa tilhørende en københavnsgrosserer sprengt i luften. Villaen lå i Fredriksvei. Senere opplyses fra offisielt tysk hold at villaen var sentrum for en sabotasjeliga og at eieren befinner seg på frifot. Hans frue er imidlertid i tyskerenes varetekt.

D.R. 08.15. Etterat en av Handelsbankens filiaer i København igår morges ble åpnet trengte to revolverbevæpnede menn inn og tvang bankens personale til å forholde seg rolig. De oppfordret så en av betjentene til å tömme kassen i en mappe som en av røverne bar. Bankbetjenten nektet dette og den ene av røverne sette da revolveren mot betjenten mens den andre begynte å forsyne seg av kassen som inneholdt ca 7000 kroner. Imidlertid hadde en av betjentene fått gitt alarm og en mengde mennesker samlet seg utenfor. Den ene av bandittene gikk da bort til døren og beordret folk til å forsvinne. Doretter forsvandt de fra stedet.

D.R. 18.35. Bisettelsen av prins Gustav fant sted ved middagstider idag. Sørgehøytidigheten fant sted i Fredriksborg kirke hvoretter kisten ble ført til Roskilde domkirke hvor begravelsen fant sted.

I morges ble liket av en ung esbjergpike funnet i et skogholdt like utenfor byen. Piken som het Anna Grethe Smith hadde gått hjem fra kvelden i forveien for å møte en veninne og da hun ikke kom hjem igjen ble man engstelig for henne. Man har nu konstateret at hun var blitt kvald og at hun sannsynligvis har vært utsatt for en volds forbrytelse.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .

R.A.

F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

13. oktober 1944

Nr. 1257

Fortrolig.

Meldinger, torsdag 12. oktober 1944.

EXIT VILLAGRIS - ENTER KÅLROSEN.

21.30. (28)

Næringsdepartementet meddeler:

Den arealtelling som Landbruksdepartementet har latt gjennomføre, viser at potetarealet i år er betydelig mindre enn i fjor. På grunn av for lite gjødsel, sein vår, kald d'orsommer og til dels stentørke seinere på sommeren, ble også potetavlingen pr. ar akenhet betydelig mindre enn normalt. Den samlede potetavling blir derfor meget mindre enn foregående år, og det er på det rene at vi får de største vanskeligheter med å dekke potetrasjonene framover våren og sommeren.

Av den grunn har departementet funnet det nødvendig at en allerede fra første stund av så vel hos kommunene som hos den enkelte forbruker blir lagt an på å spare mest mulig på potetene.

Anvisning av poteter til ekstraordinære formål stoppes derfor. Potetmalfabrikkene får bare tildelinger svarende til den produksjon av potetmel som trenges for å lage fiskemat til våre diotpasienter. Forbudet mot å bruke poteter til for innskjærpes og vil med alle midler bli sikt gjennomført effektivt.

Det absolutte foringsforbud vil dessverre øre med seg en viss nedslakning av griser, idet spesielt villagriseierne i stor utstrekning ikke uten poteter vil kunne føre sine dyr fram. Og for å gjøre foringsforbudet for matnyttige poteter effektivt har man ansett det nødvendig å påby villagriseslaktet innen femtende november fk. og samtidig innføre med øyblikkelig virkning forbud mot at villagriseierne kan få kjøpe inn nye griser.

Når man, i samråd med Landbruksdepartementet har satt fristen så rommelig som til 15. 11. er det for å kunne gi villagriseierne mulighet for å utnytte avfallet fra hager, parseller o.l.

Spesielle bestemmelser om redusjon av svinebestanden i det ordinære jordbruk har man ikke funnet det praktisk å treffe fordi man regner med at det på gårdsbrukene foreligger mulighet for framføring av et begrenset antall griser uten bruk av poteter skikket til folkemat³. Man vil følgelig på dette punkt bygge på kontrollen med gjennomføringen av foringsforbudet og ved påvist brudd reagere sterkt.

Som et ytterligere ledd i sparingen har man funnet det nødvendig og riktig å trekke kålroten direkte inn i folkeernæringen i større utstrekning enn hittil.

Kålroten er både god og næringsrik i alle fall til frampå våren. Ved å bruke den no framover sprarer man sitt potettlager, d.v.s. man sikrer i tilsvarende utstrekning sin potetforsyning til våren og sommeren. Kålrotehøsten i år er god. Kålrotprisen, og retten til å kjøpe kålrot er fri for den enkelte.

Samtidig er en del av de større og forsyningsmessig vanskeligst beliggende kommuner pålagt å sikre sitt distrikt et bestemt reservelager av kålrot.

Ved å følge disse retningslinjer mener man å kunne klare situasjonen selv med den feilslagne potethøst, slik at kålrotdekningen ikke svikter. Men husk da å bruke kålroten mens den er god og næringsrik, d.v.s. i høst- og vinter.

GRISEDÖDEN.

18.30. (23)

Sturlasson Ordre S. 7017.Nedslaktning av griser.

Ved forordning av 12. oktober 1944 har Næringsdepartementet bestemt at enhver som eier eller besitter gris plikter å slakte grisene innen 15. november 1944, når vedkommende ikke driver ordinært jordbruk med en besetning pr. 1. april 1944 på minst et storfe eller tre småfe.

Bestemmelsen om innhentning av slaktetillatelse fra forsyningsnemnda gjelder også for slaktning i henhold til dette påbud. Det må derfor på forhånd søkes forsyningsnemnda om slaktetillatelse på skjema nr. 261.

Sturlasson. Ordre S. 7017

HVORI LIGGEL FORSKJELLEN?

18.30. (22)

Ved forordningen av 12. oktober har Næringsdepartementet bestemt at enhver som eier eller besitter gris, plikter å slakte grisene innen 15. november i år når vedkommende ikke driver ordinært jordbruk med en besetning pr. 1. april 1944 på minst et storfe eller tre småfe.

Bestemmelsen om innhentning av slaktetillatelse gjelder også for slaktning i henhold til dette påbud.

19.30.

Melding nr. 22 i dag, torsdag, om nedslaktning av griser trekkes herved tilbake.

HOPPEUTSTILLING

19.00.

Hoppeutstillingen på Stav i går må betegnes som meget vellykket. Det ble gitt hele sju annen-premier og 25 tredje-premier, mens 27 hopper ble godkjent.

Et stort og interessert publikum fulgte spente med ettersom utvalgene kom på plass og det ble tippet og diskutert og kritisert mann og mann i mellom inntil spenningen ble utløst ved sløyfeutdelingen.

Statskonsulent Bjørnstad framholdt i en tale at utstillingen både var stor og god. Han la for øvrig hestekarene på sinne å holde de dårlige hoppene borte fra hingst. Ingne er tjent med at det produseres for mange dårlige dyr.

23.00. (40)

I Hordaland skal det i høst holdes 16 småfeutstillingar. På de utstillingar som hit til har vært holdt, har det vært mange og go gode dyr, og innmeldelsene til høstens utstillingar er også mange.

Det er tydelig at bøndene er interesserte i å få sine dyr bedømt, og at de er klar over hva dette har å bety for oppdrettan av en god husdyrbestand.

NORDPOLEN BLIR PÅ SIN POST.

18.00. (15)

En melding fra USA forteller om at den sensasjonelle nyhet om at Nordpolen holder på i bytte plass, og at den veldige ishetten i de nordlige arktiske egne er kommet i drift og befinner seg på veg sørover. Isgågen tok til for noen år siden - heter det videre i meldingen.

Denne forskyvningen vil resultere i et isbelte langs linjen Florida, over Atlanterhavet, Nord Afrika, Iran, og her vil altså jorden, i en eller annen fjern framtid gå inn i en istidperiode.

Disse oppsiktsvakkende framtidsperspektiver, som amerikanske vitenskapsmenn har gitt oss, blir av professor Werenkiold betegnet som tøv. NTB har hatt en samtale med professoren, som ikke kan finne noen rimelig forklaring på disse hypoteser. Jordens utviklingshistorie gjennom forgange og kommende tider har jo alltid hørt til de mest omstridte problemer vitenskapen har tumlet med, og de amerikanske uttalelsene må vel bare betegnes som en av de fantastiske teorier, som verserer om disse ting.

Våre meteorologer er helt enig med professor Werenkiold og hevder at reellmessige meteorologiske observasjoner barehar pågått i de siste hundre år, slik at de omtalte amerikanske uttalelsene i all fall ikke kan baseres på særige grundige meteorologiske observasjoner gjennom et lengre tidsrom.

Den amerikanske teori sier at ishetten omkring Nordpolen er på veg sørover og dette skulde, sott fra et meteorologisk synspunkt framtvinge en synkende middeltemperatur, f. eks. her oppe i Norge. Men istedet for å synke, stiger middeltemperaturen, her, den har steget i de siste 60 år. Et bevis på dette er også at breene våre, f. eks. Svartisen, stadig trekker sine ismasser tilbake og smelter veldig etter hvert.

" MED HURTIGRUTEN NORDOVER.

1800 (16)

I en artikkkel i Deutsche Zeitung in Norwegen med titelen "Med Hurtigruten nordover" behandler dr. Paul Tröger farene fra øst ned gjennom tidene. Han påviser ved historiske kjemngjerninger at Norge og hele Skandinavia gjennom tihundrer har fryktet farene fra øst, som en stor del av befolkningen nu synes å overse fullstendig.

Etter Finlands kapitulasjon står den russiske ulv på ny foran den norske og svenske grense, sier dr. Tröger i sin artikkkel og han behandler videre de mange spørsmålene om krigens gang og mulighetene for at Norge blir slagmark. Han understreker at emigrantkomiteen i London allerede har gitt Sovjet frie hender i Nord Norge, og må uvilklig spørre hva som berettiger jøssingene til å tro at de røde horder vil gjøre holdt ved portene til den sørlige delen av landet.

Forfatteren påpeker i denne forbindelsen at de sovjetrussiske ønsker om støttepunkter ikke bare omfatter opprettelsen av en sovjetrepublikk Lappland, men at sovjet-russerne også drømmer om en havn på Vest Sjælland, på Fyn og ved Hirtshals

HEMMELIG ENGELSK-RUSSISK AVTALE UTLEVERER NORGE.

22.00. En kommentar til forholdet England-Sovjetsamvoldet, nevner bladet die Tat bl.a. at det skal være sluttet en hemmelig avtale mellom disse landene. I følge informasjoner fra Washington skal denne avtalen også omfatte et punkt som tar sikte på at Norges trekkes inn i Sovjetsamveldets innflytelsessfære.

HVA GJÖR DU?

23.30. (43) Er du klar over hva det innebærer at emigrantregjeringen i London har solgt Norge til Sovjetunionen? Norsk ungdom som ser den fare som truer land og folk, melder seg i dag til innsats. Hva gjør du? Henvend deg i dag til ungdomsförerons stab, Frivilligkontoret etc...

LAKSEVÅGFRE BEGRAVES.

22.30 (38) Tretten av de omkomne skolebarn Bra Holen skole ble i dag, torsdag, gravlagt fra Nygård kapell på Laksevåg.

Begravelsen og bisettelsen av de forulykte etter Laksevågfatstofen fant også sted på Möllendal og Solheim. Ved Årstad kirke var 25 av Harmoniens blåsere møtt fram og hadde tatt oppstilling utenfor kirken. Idet bårene ble ført forbi stemte de i med "Wår Gud han er så fast en borg". I spissen for sørgetoget gikk de så fra kirken til Solheim begravelsesplass og spilte under vefs Chopins sorgemarsj.

Denne musikernes vakre hydlest ga begravelsen et ekstra høytidelig preg.

JUBILEUM.

23.00. (39) Et høyt aktet mann i Bergen som også er kjent langt utenfor byens grenser, stasjonsmester Mikael Fasting var i dag gjenstadn for hyldest fra alle kanter av landet i anledning sitt femti års jubileum i jernbaneetaten.

Representanter for de forkjellige avdelinger innen jernbanen var møtt fulltallig fram og overrakte den avholdte stasjonsmester blomster og gaver som takk for velutfört arbeid i et halvt hundre år.

TEATERPREMIERE.

24.00. (44) Nationaltheatret hadde i kveld premiere på Knut Hamsuns vidunderlige skuespill "Ved Rikets Port", isvenesatt av Jihan Hauge og med dekorasjoner av Alexay Zaitzow. Det var representanter for teatrets unge garde, Jens Bolling og Liv Strömsted, som var i ilden og de skilte seg ypperlig fra den krevende oppgave. Jens Bolling fikk på en framragende måte fra den ensomme, ærlige manns kamp for sine idealer og Liv Strömborg skildret på en overbevisende måte den uforståelige hustru. Holst-Jensen og Tryggve Larsen gav nye bevis på sin store skuespillkunst i mindre roller.

ÖKONOMISKE MELDINGER:

Aksjekurser, Oslo Børs 12. oktober:

4 1/2% Stat 1937	S. 104, K. 103 3/4, ,Oms. 103 $\frac{3}{4}$
4% Stat 1935, 1,	K. 103
3 1/2% Stat 1941, 1	S. 104 1/2. K. 104 1/8
3 1/2% Stat 1938, 1,	S. 103 1/4, K. 102 $\frac{3}{4}$
4% Hypotekbank 1938	K. 104 1/2
3 1/2% Hypotekbank 1941	K. 104 $\frac{1}{4}$
Creditbanken	S. 145
Kreditkassen	K. 820
Bjølvefossen	S. 19 1/2, K. 19
Borregård	S. 129, K. 128
Elektrokenisk	S. 127 1/2, K. 112 1/2.
Hafslund	S. 680
Orkla	K. 255
Saugbruksforningen	S. 1760, K. 1725
Union	S. 5,80, K. 5,70, Oms. 5,70
Agdesiden	K. 140
Borgestad	S. 210, K. 205, Oms. 207 1/2
Bruusgård Kiösterud	S. 230, K. 225, Oms. 225
Amerikalinjen	S. 215, K. 210, Oms. 212 1/2
Borgenske	S. 147 1/2, K. 146, Oms. 147 1/2 - 147
Nordenfjeldske	S. 167 1/2, K. 162 1/2
Ivaran	S. 245, K. 240, , Oms. 245 - 243
Ocean	K. 267 1/2, Oms ?
Kosmos 2	S. 262 1/2, K. 260
Odd	S. 230, K. 212 1/2
Rosshavet	S. 360

#

Valutanoteringer uforandret.

#

ÖNBs indeks for Oslo Børs 11. oktober:

Bankaksjer	169, 25 {uforandret}
Industriaksjer	186, 37 {minus 0,47}
Skipaksjer	212, 25 {minus 2,85}
Hvalaksjer	190, 50 {minus 3,00}

#

WITTING DÖD.

18.30. (19)

Den finske vitenskapsmann og politiker professor Rolf Witting er avgått ved døden, 66 år gammel, melder Lahti-kringkasteren.

Witting ble i 1919 direktør for sjøforskningsinstitutet i Helsinki. I tiden 1930 - 1933 var han generalsekretær for det internasjonale geografiske selskap

VERNEMESTERSKAP.

21.00 (21)

Som kjent skal det femte vernemesterskap arrangeres førstkomende lørdag og søndag på Bislet i Oslo. Mesterskapet har fått en overveldende deltagelse idet over 1400 vil stille opp på startstreken.

Det blir som kjent konkurrert i lag-skytning, verneidrettsbane-løp og patruljemarsj.

På et pressemøte i dag redegjorde hirdstabsjef Orvar Sæther for den ideologiske bakgrunn for verneidretten, hvoretter hidrens idrettsleder Charles Hoff orienterte om programmet for mesterskapet.

DANMARK.

S.R. 12.30.

To bomber eksploderte i går, onsdag, i et bilverksted i Jaktvejen i København. Bombene eksploderte i en nyoppført servishall. Ilden ble hurtig slukket.

D.R. 21.45 (S.R. 19.00)

Justisdepartementet har besluttet å opprette vaktvern i de forskjellige kommuner. Det er blitt bestemt at det i København, Fredriksberg og alle kommuner med over 2 000 innbyggere skal være vaktvern med fast mannskap. I de øvrige kommuner blir det antakeligvis tilstrekkelig at met antall personer uttas som erklærer seg villig til å rykke ut hvis de tilkalles på grunn av forbrytelser.

Vaktvernets oppgaver skal være å opprettholde ro, orden og sikkerhet, forhindre - om mulig - brandstiftelser, drap, ran etc. og videre skal de assistere i pågripelsen av forbrytere.

Det understreses at de personer som utvelges til vaktvern må være absolutt pålitelige, de bør forsynes med legitimasjonskort med fotografi og skal bære armbind og muligens uniformskasket. Videre bør de bevebnes med baton og utstyres med lykte og fløyte.

D.R. 18.35

Henning Dahlsgaard, ble det sagt, hadde skrevet en artikkel i dagspressen om temaet bolsjeviseringen av Europa. Artikkelen inneholdt intet nytt, det eneste av interesse er det faktum at meldingen ble gitt over radioen. Dansk radio pleier ikke å sitero sin egen presse i nyhetstjenesten.

D.R. 1835.

Statsradiforien utsendelser var avbrutt fra 1202 til 1306 av militære grunner.

MASSEARRESTASJONER I TRONDHEIM.

S.R. 22.00.

Norske kretser i Stockholm melder at tyskernes massearrestasjoner av norske borgere fortsetter. Særlig i Trondheim har det vært en lang rekke av arrestasjoner. Blandt de arresterte befinner seg en hel del av byens mest kjente menn, det menes at tyskerne vil sikre seg gisler.

Videre meldes at anleggsarbeidene ved i Namdal er stoppet, samtidig med at arbeiderne ble meddelt dette, ankom det tyske politi og sørget for at arbeiderne, som er tvangsmobiliserte, ble overført til annet arbeide.

SVERIGE.

---0---

S.R. 22.00. (D.R. 21.45) Den svenske marine har vært utsatt for en alvorlig ulykke idet hjelpeskipet Condor torsdag formiddag ble minesprengt vest for Lysekil under patruljering til beskyttelse av fiskerne.

Man hadde innfanget en mine og var iferd med å buksere den inn på grunnf vann, da den eksploderte, uten at grunnen vites. Ombord på Condor var dens åtte mann store besetning, pluss en mann fra et annet hjelpeskip. Bare en mann, kokken, ble reddet og han var fullstendig uskadd. En annen hjelpebåt kom øyeblikkelig tilstede, men kunde ikke utrette noe, da Condor sank i løpet av et par minutter.

S.R. 12.30.

Døyd meldes fra finskegransen at den svenske konsul, Nyberg, og direktør Koch, er fallt i henderne på tyskerne. De hadde begitt seg til troppene med røde kors varer og var kommet inn mellom frontene og falt således i hendene på tyskerne som tok dem med seg.

(Denne melding ble korrigert i en senere nyhetssending, men mottakelsen var så dårlig at det ikke var mulig å forstå det fullstendig. Det ga inntrykk av at Nyberg var i sikkerhet og hadde uttalt seg til journalister for å berikte rapporten.)

S.R. 12.30.

Samtlige svenske landshövdingar er samlet til forhandlinger i Riksdagen. Blandt annet skal flyktningsörsmålet drøftes. I torsdagens møte deltok også den överst_befalende.

S.R. 22.00

Under en drøftelse av framtidige svensk-norske forhold er det blitt uttalt at det burde opprettes en svensk presse-attaché i Norge etter krigen, for å fremme forståelsen mellom de to folk.

0000000000

NYHETSOVERSIKT FRA SK. NDINAVI.

E.S.

Fr
Røyjekjemps Informasjonskontor.

14. okt. 1944

Nr. 1253

Tortrolle.

Hedløper, Freitag 13. oktober 1944

(Sterke atmosferiske forstyrrelser.)

FRONTKJEMPERSKONTORET PÅ TILGANGEN.

19.30 "Vi av frontkjempere står i dag i hardere kamp enn noen gang til nå ut fra ledelsen for frontkjemperskontoret Bjørn Norberg(?) i sin samtal med NTB. "På alle fronter står fjenden oppmarsjert med voldsige styrker....de norske frontkjempere tross alle vanskeligheter og kjemper og har innbitt etter hvert som kampen tilspisser seg.

Nåtiden i en slik tid er det at frontkjempene tror ikke til følelsen av at de ikke står ens, men at de har en kirkelig rettig og tildimenslig heimefront bak seg, en heimefront som ikke i ord, men i gjerning viser sin styrke og støtter opp om frontkjempene.

Frontkjemperskontoret står som bindelidet mellom frontkjempene og feda landet. Det skulle vel være umulig å komme frem til inn på frontkjemperskontorets arbeide. Som kjent er kontorets viktigste oppgave å se til seg av frontkjempene og deres påtreng. Det sørger for at frontkjempene får en bedre kontakt med heimlandet, sender gaver, kontinevarer, bøter og avisar ut til fronten, og tar seg av frontkjemparen når han kommer heim på periasjon eller når han blir permittert.

De påtrengne blir det også sørget for på bests måte med ekstra forplæning, landopphold, gaveforsendinger, ...tilført frontkjempers barn osv.

Det kostar imidlertil stor beløp å holde frontkjemperskontoret stante, budsjettet lyder på flere millioner kroner. Som kjent har kontoret i vert brevet utsukkende med frivillige biers, og hvis kontoret skal kunne fortsette sitt arbeid må hele det norske folk stå bak og støtte økonomisk. Men her hittil har det på tusen første bidragssyter som må jevne mellomrom gir store beløp. Men dette er ikke på langt nær nok. For å skifte kontoret de nødvendige midler blir det de kommande ukier satt i gang en storstilt kampanje. I alle store byer blir det slitt opp plakater hvor man minner om frontkjemperskontorets arbeid. I de fire kommande ukene blir det lagt inn en del scener fra frontkjemperskolen, krigslæreriet, frontkjempersheimen og Flugnar Berg. Her ser man bl.a. hvorav frontkjemperskontoret tar seg av drenere og permitterte soldater.

Det vil også bli oppkallert til publikum i høye frontkjempersmarkører, sannsynlig som gutter og sjantur i ungdomsfylkingen vil segle noen sni flagg med frontkjemperskillet på i Oslo og de større byer. Ellers vil det bli forskjellig.....over hele landet hvor innbyggene i sin helhet går til frontkjemperskontoret.

Det er i høge stokker at norske folk vil forstå frontkjemperskontorets store betydning og støtte økonomisk opp om arbeidet. Frontkjempernes innsats for land og folk er så stor at det minste vi her hjemme kan siure er i si dem et slikt uttrykk for vår takknemlighet.

"VERDEN OG VI".

19.10 "De sidste måneders hendelser har vist oss at det ikke nyttet i hylle oss inn i ideen at "det går nok". Vi må kjempe en kompromisløs kamp mot de makter som søker å overrende vårt land. Det gjelder i tide å være forberedt på alt derfor må vi holde oss i form for den kommende dyst. Og derfor har vernemesterskapet større betydning enn noensinne før. Den er nå ikke bare en hyggelig fornøyelse men en hard plikt." Utdrag.

IN MEMORIAM.

O.R.18.30 Det ble i dagens aktuelle sending talt om avfærdte kompanisjef Sandborg. Taleren l rettet om de ganger han hadde vært sammen med kompanisjefen ved fronten og hvorledes han der hadde lært at værdsatte Sandborg som nordmann, som germaner og som nasjonal-socialist. Selvom han befant seg så langt fra fødrelandet var han dog sterkt knyttet til fødrelandet. "Vi vet og føler at Sandborgs ånd lever videre, ikke minst hos sin mor, hustru og sine to kjekke barn."

INNSAMLING AV BRUKT EMBALLASJE.

19.00 "Næringsdepartementet" har gitt en forordning om innsamling, omsetning og anvendelse av brukte emballasje. Forordningen bestemmer bl.a. at når forsyningsmessige hensyn gjør det nødvendig kan avdelingen for industri-forsyning i sin alminnelighet, eller i enkelte tilfelle, gi bestemmelser om innsamling, omsetning og anvendelse av brukte emballasje.

Avgelingen kan også pålegge mottakere av emballerte varer å ta vare på emballasjen og overdra den til den avgelingen bestemmer samt påle ge produsenter og handlende å unvende den brukte emballasje på ny.

Avgelingen kan videre bestemme at salg av emballerte varer skal være avhengig av at kjøperen leverer en viss mengde av tilsvarende eller liknende brukte emballasje, eller materialer av den art som vedkommende varer er meballert i.

TR.FIKKDEPARTIMENTET HAR GITT EN FORORDNING som gir departementet døgning til å bestemme at hest og vogn, som ikke brukes i jord- og skogbruk, kan stilles til disposisjon for umen transport.
(20.00)

SMÅNYTT.

20.00 Familien i Skien har fått underretning om at skipselektriker Jon Fischer Hansen er omkommet ved en ulykke på Malte. Han ble overkjørt av en buss.

22.00 Onsdag hendte en dødsulykke på Hotland på Hinna. En mann i 55.års alderen falt ned på fjøsgulvet, et fall på 5 meter. Han slo seg så stygt at han døde like etter.

22.00 Torsdag kveld kolliderte en bil med en hest på riksvegen ved Klepp. Hesten ble så stygt skadet at den ikke overlevdes. Hestekaren kom fra det ganske godt.

DANMARK.

D.R.18.35

Utsendelsene over København og Kalundborg bl. a. vbergs i militære grupper mellom kl. 12.19 o. 13.31.

D.R.18.35

Under billeteringen fant tog-
betjent Albert Høffvng 3 menige med noe bytter som vakte hans
misstanke. Ved undersøkelse viste det seg at byttene inne-
holdt tyveriske stjålet fra en manufakturhändler i Hovedhusene.
Da hvertiden Falck's eller Vestre Fengsel kunne være av-
tyvelmeknogene ble de bare funnet på Københavns hovedbane-
gård o. deretter sloppet til.

Manufakturhändleren fikk både
varene tilbake.

D.R.21.45

Præsidentoret for h. jere SF og

politi i Danmark meddeler:

Den 12. oktober 1944 ble politibetjent Ovold Valdor (førstest. s) skutt ned i bakken mellom Store Kongens gate og Fredericiagade i København. Han var tilflist 3 nakkedelt. Gjerningsmannene var slapp.

Den 19.-tri. syklist Erik Jøhn
spikka ble skutt ned mellom Nedervore og Glostrup. Morderne
slapp bort.

D.R.21.45

Danck kvinnelig borg. skrap meddeler, jan-
nom Kitzus byrk:

Før tiden henvender en man, som
sir seg ut for å være sekretær hos D.K.B., seg til forskjellige
københavnske firmer for å få en ukonisk støtte til organisa-
sjonen. Mannen har øve hødet ikke noe med D.K.B. i sjere.

D.R.03. 5 (14. okt.)

Præsidentoret for h. jere SF og
politi i Danmark meddeler:

Den politimessige unntaksestil-
stnd, som ble innført i Danmark den 19. september 1944 vil bli
oppført den 15. oktober 1944 klokken 00.

Tillitelse til i borg viken og være
i besiddelse av kommisjon til kua gyldig når utstedt v en
embetsmann, ... befalnichtsede eller hos den tyske myndig-
het.

Forordningen om motorkjørel ved-
blir stadi. i kr. gyldighet.

SVERIGE.

D.R.03.15 (14. okt.)

I løpet av de siste 3 uker er om lag
19.000 baltiske flyktninger ankommet til Sverige, utt lar stats-
sekretær Mosberg.

I alt 27.179 personer og 17.300 dyr
er ankommet til Sverige fr. Nordfinland.

HJEMTSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Rejeringens Informasjonskontor

15. okt. 1944.

Nr. 1259.

Fortrolig.

Meldinger lørdag 14. okt.

MYE KAMPVIRKSOMHET I NORDNORGE.

D.R. 12.30. Russene hevder at de under sine flyangrep mot tysk skipsfart har foretatt en rekke utfall mot skipsfarten på norskekysten. Blandt annet ble det nylig rettet et konsentrert angrep på Kirkenes hvor et tysk skip ble senket på havnen. De har dessuten senket eller beskadiget flere skip langs kysten.

Tyskerne på sin side snakker om angrep både fra sjøen og fra luften. De sier at russerne forsøkte å angripe tysk skipsfart nordøst for Hikkeryg med motortorpedobåter. Angrepet var misslykket og to av de angripende motor-torpedobåter ble senket.

TJENESTEMANNSMØTER I TRØNDALAG.

O.R. 19.00. Det har i den senere tid vært holdt flere møter i Trøndelag for kommunale tjenestemenn, meldes fra Steinkjer. Igår ble det holdt et liknende møte i Steinkjer hvor man drøftet situasjonen idag. Desuden ble en rekke viktige saker behandlet.

DAGFINN GJESSING I "VERDEN & VI".

O.R. 19.10. I "Verden & Vi" idag snakket Dagfinn Gjessing om situasjonen i det store og hele og da særlig i Nord-Norge.

Gjessing var denne gang ikke så krasse i ordelaget som han pleier å være. Han hørtes nærmest bekymret ut for hva som vil komme til å skje hvis russerne begynner å angripe norsk territorium. Dette mente han ville være en katastrofe av rang.

Nå var det jo så at nordmennene selv ikke ville kunne gjøre noe fra eller til i en krig mot russerne. Det var vi for få til. Men en annen sak var det at hvis russerne kom til Norge og fant et splittet og uenig folk så ville det være ute med oss på alle måter. Fant de derimot et samlet og enig folk så ville de ikke klare og knekke oss moralisk eller nasjonalt og dermed ville vi stå klare til å ta fatt på ny frisk igjen når russerne var drevet ut av landet.

Derfor, sa Dagfinn Gjessing, er det av så stor viktighet at det norske folket nu begynner å våkne opp og innser den fare som ligger i en russisk invasjon.

La ikke russerne finne en lett grobunn for deres ideer og planer. La dem finne at de aldri kan bolsjevisere det norske folket.

TYVSLAKTING AV KANINER.

O.R. 19.00. Fra Brandbu meldes at det i den siste tid har vært foretatt en rekke tyvslakterier av kaniner og det har særlig gått utover en rekke verdifulle avlssdyr i Østre Ringsaker.

DANMARK.

S.R. 12.30. Fra Danmark meldes at den unntakelses-
tilstand som tyskerne har hatt der er opphevret fra imorgen. Det
gjelder dog visse bestemmelser for bruk og eie av alle slags våpen.

D.R. 13.35. Handelsministeriet meddeler at en
gul sylinder på et par meters lengde er i drift ved Røstnes (?).
Det advares mot å komme i nærheten av denne gjenstanden da den er
av en meget farlig karakter.

FINNLAND.

D.R. 13.35. Fra Finnland meldes at matvare -
situaasjonen vil bli meget alvorlig i den finske provins Uleåborg
län. Arsaken til dette er at det har vært mye nattefrost i det
siste og dette har ødelagt store deler av årsavlingen av poteter
og grønnsaker.

(Hellskriven har i hele dag vært ute
av funksjon for overhaling. Av den grunn uteble også bl.a. de
Økonomiske meldinger.)

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .
F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

R.A.

16. oktober 1944.

Nr. 1260

Fortrolig.

Meldinger, söndag 15. oktober 1944.

VERNEMESTERSKAPET.

SÆTHER VIL BLI TIL NOE.

17.00. (1) Vernemesterskapet ble avsluttet med et stort møte i Colosseum i kveld, söndag, med tale av stabsleder i Hirden, Orvar Sæther, som bl.a. sa:

"Det norske folket har lengtet i århundrer etter å få bruke sine evner, bli til noe. Ingen har følt disse longsler bedre enn dikterne våre....

...Derfor tror jeg på det norske folket og det nordiske blod. Engang skal nordmennene bli til noe her i verden. Troen på det nordiske blod skal være vår livsanskuelse og vi skal være denne tro..... og som til sist bringer oss seieren. Fordi vi bringer frisk tro, en ny livsanskuelse inn i verden, derfor hater de andre oss.

Vi har ansvaret for landet i dag. Det er vi som styrer skuta. Og vi vet hva vi vil.. Vi böyer oss ikke for den gamle teori at fordi de andre er flere enn oss så har de rett. Det er slett ikke flertallet som har rett."

Stabslederen behandlet deretter inn-gående jössingmentaliteten som bl.a. gir seg utslag ved fåsete bemerkninger om at det ikke kan bli verre her hjemme enn det er. "Men jeg tror jeg kan lover "nisseluene", uten å ta munnen for full," sa taleren, "at det sikkert kan bli verre enn det er. Vi vil sikkert få oppleve rødsler også hoss oss. Englanderne har begynt godt borte i Bergen, og russerne driver for full damp i Nord Norge. Nisseluene mener selv at de skal vinne friheten ved en besettelse av negrer gangsters og bolsjevikere. Men borgerskapet skal vite at Norge ikke lenger er britisk interesseområde. Det er bolsjevikisk. Det blir nok ikke annet enn nakkeskudd som takk 'vårt styre/for hjelp til de borgerlige. Under / har höyrefolkene det lett. De sier og gjør akkurat hva de vil. De sprer rykter.. og setter seg opp og lager brlik, men vi berer over med dem. Oss hater de. Og munnen har gått med skryt og rykter uten stans hele tiden. Men allikevel så kan det ikke bli verre under et bolsjevikstyre. Stakkars folk.

Disse folkene som burde takke sin skjebne hver kveld fordi de lever under tysk okkupasjon, er struttede fulle av utakknelighet. Og så går de i ledtok med kommunistene mot oss. Det er en uforstand som er en forbrytelse mot vår historie. En gang må det gå opp for dem at de har tatt feil igjen. Det kan ikke bli noe engelsk Norge mere. England har solgt oss til bolsjevikene. Stalin har fått pantesedlen. Det er bare kjempende tyske og norske nasjonalsosialister som kan redde pantet. Etterhvert blir dette tydeligere. Til slutt vil det stå klart for selv den ørgeste höyemann med den største nisseluen. Om ikke før, så vil han forstå det når kamerat Rottenikken bretter opp nisseluene for å få plass til nakkeskuddet.

(fortsatt)

SÄTHER (fortsatt)

Nå fordrer vi snart at engelskmennene i Norge skal stikke fingeren i jorden og lukte hvor de er. Hva hjelper det våre motstandere om England vinner, når Norge er blitt Sovjetnorge og de selv ligger under torgen; etter et teknisk godt utført nakkeskudd?

Jeg synes grensen er nådd når nordmenn er villig til å ofre den vakreste del av landet sitt og tillate bolsjevikisk besettelse bare for at England skal vinne krigen. Da er det meget mere realt å la England seile sin egen sjø og kjempe for Norges frihet, slik som vi gjør.

Men vinner England krigen? England klarer ikke å slå Tyskland. No må England kjempe seg fram meter for meter på tysk jord. Det skal bli en tung gang. Og der kommer de ikke fram. Det sørger Tysklands fanatiske kjempere for. Det skjønner også Churchill. Derfor er han no i Moskva for å lage nye intriger, og jeg tenker vil kan vente oss litt av hvert i Norge også snart.

Saken er nemlig den at England slett ikke er så sterkt som det later som. Plutselig en dag viser Englands svakhet seg. Og den dagen kan være nærmere enn noen tror. Hvorfor må alle de små stater kaste seg i Russlands vold, mot sin egen vilje, hvis England var sterkt? Da kunde de jo slå Tyskland på tysk jord. De behövde vel ikke la Russland få alle småstatene. England driver det mest samvittighetsløse spill med de små stater.

No kommer kanskje turen til oss. Det kommer helt an på nordmennene selv om de vil ha det bra her eller om de vil ha et helvede. Vil vi ikke selv, så kan gangsterne aldri slå oss.

Fins det ene eneste nasjon som har hatt noen glede av forrederiet overfor Tyskland? Ikke en. Sult og død er takken. Det eneste de borgerlige kan oppnå ved illojalitet og sabotasje er å lette kommunistenes seir i Norge.

Vi håper at flere og flere borgere og bönder nekter å følge Öksnevads parole om å hjelpe bolsjevikene. Og at de holder seg i ro. Jeg vil ikke la være å tro på fornuftens hos det norske folk. Det må da kunne forstå at kommer bolsjevikene og jødene hit, så får vi dem aldri ut igjen ved engelsk hjelp. Det eneste kunne være ved tysk hjelp.

Og Tyskland vinner denne krigen - fordi gangsterne snart holder på å tape den. I tre år har de spart opp materiell som de no har sluppet som ut av en pose over Europa. No er forbruket større enn produksjonen og gangsterne kan ikke bli sterkere, bare svakere. Ve det norske folk hvis det ikke no forstår. Ikke England, men Tyskland er redningen. Ikke gangsterne, men nasjonalsosialistene kan redde Norge,

Jeg har i den siste tid merket at i sitt stille sinn er det allikevel mange nordmenn som tenker og nordmennene, den ærlige arbeider og bonde, er slett ikke så glade. Da Italia kapitulerte, var det megen glede blandt de uforstandige. Etter Finnlands kapitulasjon har jeg ikke hört om dundrende fester og gledeshyl.

(fortsatt)

SÆTER (fortsatt)

Jeg tror ikke alle er tilfreds med Englands seir. De gode borgere er kommet i et fryktelig dilemma. For hver seir England vinner, kommer nordmennene nærmere kamerat Stalin, og ikke nærmere England. En invasjon fra Englands side lar visst vente på seg. Fra bolsjevikene kan vi vente den når som helst. Det stemmer ikke med våre motstanderes oppskrift. Det er så sin sak å grave sin egen grav for Englands seir."

"Og til dere hirdmenn vil jeg si", sluttet stabslederen, "dere er i sannhet Nasjonal Samlings ryggrad. Vær tapper og tro, så vil seiren bli vår, fordi vi har det nye tekniske grunnlag og et urokkelig moralsk grunnlag for seiren.

RINGNES ERYGGERI BRENNER.

19.00. (22)

En voldsom brann herjet lördag morgen Ringnes bryggeris store kompleks i Thv. Meyersgate. Etter hva NTB får opplyst brente hele verksteds- og lagerbygningen, likeledes loftet over gjærhuset og den øverste del av selve bryggeriet.

Brannen begynte i verksteds- og lagerbygningen litt før klokken åtte om morgenen og i løpet av kort tid stod den i lys lue. Det var en gammel tre-etasjes bygning hvor ilden fikk et voldsomt tak, og etter knappe ti minutter forplantet den seg videre til gjærhuset og bryggeriet.

Brannvesenet rykket ut fra samtlige stasjoner i Oslo. Og det ble et meget vanskelig slokningsarbeid. Först etter halvannen times iherdig arbeid var man herre over ilden, men det fortsatte å brenne ganske kraftig utover formiddagen.

Hvor stor skade brannen har voldt, er det foreløpig umulig å si, men den er sikkert meget betydelig. Selve bryggeridriften kan dog fortsette uhindret.

OFFICIET.

21.30. (39)

Innenriksdepartementet:

Lege A. Ingior beskikkes til distriktslege i Eidsberg fra den tid Innenriksdepartementet bestemmer.

Distriktslege i Herøy S.T. angres beskikkes til distriktslege i Askim fra den tid Innenriksdepartementet bestemmer.

Distriktslege F. Bjørnes beskikkes til distriktslege i Vardal fra den tid Innenriksdepartementet bestemmer.

Rustmester (!) G.E. Volden gis avskjed i nåde fra fastlønt officerstilling fra 29. oktober 1944.

LAKSEVÅGFRE BEGRAVES.

23.30. (50)

Lördag ble 22 av ofrene fra Laksevåg begravet. Fra Nygård kapell ble 16 begravet og seks fra Solheim kapell.

CHRISTIAN MICHELSEN INNRULLERES I N.S.

1930.

For tjue år siden, 15. oktober 1924, rettet Christian Michelsen, folkeføreren fra 1905, sin siste store appell til det norske folk i en tale i Turnhallen i Bergen. Vi tillater oss å gjengi et par avsnitt av dette, Christian Michelsens politiske testament til sitt folk, etter det stenografiske referat i Bergens Aftenblad torsdag 16. oktober 1924:

Der er to hovedsaker som foran dette valg står som det avgjørende, det er vort økonomiske liv og vorfinansers gjenreisning og kampen mot den russiske kommunisme. Det er disse to store saker som kommer til å bli de ledende. I forhold til dem er alt det andet mere eller mindre smått.

Det er ingen fare i et samfund at arbeiderklassen rykker frem, det er ingen fare så lenge den har ledere som forstår at arbeiderklassen har et berettiget krav på sin emancipation, men selvfølgelig dog er..... Vi skal ikke være bange for arbeiderklassens oppmarch når den forstår til enhver tid at sette særinteresserne til side for de store fællesinteresser..... så meget partistrid, så litet mandsmot i vort folk, at det virkelig i langden lar sig by dette. At vort folk virkelig kan la sig forlede til at tro at disse metoder fra Moskva, at de som preker vold, og som preker mord og som preker borgerkrig, at de i langden kan få nogen klangbund i vort folk, det forstår jeg ikke.

Det er en efterskriftssygd som har grepet store deler av det norske folk. Jeg har det sikre håb at den sunde sans etter vil komme tila at reagere, og at den sunde sans etter skal vise os et folk som forstår at vore fremskritt og vor fremtid må bygges på national grund. Den må være i pagt med vore bedste nasjonale tradisjoner. Den må være lydhør for vore nasjonale instinkter og den har intet at gjøre med russiske metoder.

Vi føler at den nye tid er i anarch, og at den nye tid vil kieve sine nye former. Det parlamentariske system har i den sener tid sviktet betydelig. Jeg for min part er ikke i ringeste tvil om at en nasjonal samling VIL komme og MÅ komme om ikke med det gode så med det onde.

NORSK GJENTE - NY OG KORRIGERT VERSJON.

1930 (24)

Til red: Oppropet "Norsk gjente", som ble sendt ut fredag 13. ds. trekkes tilbake og bes erstattet med følgende:

"Vent ikke til i morgen med å gjøre din innsats for land og folk. Tusner av norsk ungdom har meldt seg til innsats enten på ute- eller heimefronten.

LANDSMENN - norske gutter og gjenter, vi skal holde døren stengt for bolsjevismen og den fare som truer vårt folk og våre heimer.

Nærmore opplysninger om hvor du kan gjøre din innsats får du ved å henvende deg til Ungdomsförerens stab, Frivilligkontoret, Hieron, Heyerdahlsgate 1, eller Postboks 664, Oslo. (Obs: Maskinen var i uorden fredag kveld.)

VERNEMESTERSKAPET. (2)

23.00 (43) Som en verdig avslutning på verne-mesterskapet ble det i kveld, söndag, holdt et stort politisk møte i Colosseum Kino. Propagandaleder i Hirden, Olav Eide, jr. Ønsket i en kort tale velkommen. Stabsleder i Hirden Orvar Sæther talte deretter (se side 1).

Etter stabsleder Sæthers tale som ble hørt med kraftig applaus gikk man over til premieutdelingen for verne-mesterskapet. Hirdidrettsleder Charles Hoff holdt først en kort tale hvor han kom inn på verneidrettens ide.

Hirdsjef Martinssen delte deretter ut præmiene. Överste hirdsjef, Vidkun Quislings præmie tilfatt også i år HR.l. Viken som no har vunnet den tre ganger og dermed fått den til ødel og eie. NS Førers præmie til beste lag uansett klasse i patruljemarsjen ble gitt til HR.l, sveit 1, Drammen. Dette lag fikk også hirdsjefens pokal. Hirdstabs-lederens præmie til beste regiment eller organisasjon i patruljemarsjen tilfalt Førergarden-NSUF. Ungdomsførerens stab ble tildelt hirdidrettsførerens pokal.

Hirdstabspræmie til beste skytter ble overrakt Martin Saur, Fylking 3/3, Nord Trøndelag.

00. (2) Verne-mesterskapet 1944 ble innledet lørdag med skyting på Bislet. I Lagskytingen ble det konkurrert mellom ti mannslag, hvor hver mann skjøt 10 skudd på 12-delt skive. Det ble sjuett mange flotte serier.

Verneidrettsbaneløpet lørdag ettermiddag ble mesterskapets største attraksjon. Det morsomme og spennende løp over 1300 meter hvor det var lagt inn en mengde vanskelige hindre, ble uselvslig populært blandt publikum. (Følger resultater fra lagskyting - id. lag nevnes)

Individuelle skytingresultater:

- 1) Martin Saur, Fylking 3/3, Trøndelag, 116 poeng.
- 2) Arne Sunde, Ordenspolitiet, 115 poeng.
- 3) Herseth, Fylking 3/2, Opland, 114 poeng
- 4) Leif Skovlund, Germaniske SS Norge, Storm Telemark, 114 poeng
- 5) Dalen, Ordenspolitiet, 113 poeng.
- 5) Bakken, Fylking 2/2, Hedmark, 113 poeng.
- 7) Olavsen, Germaniske SS Norge, Oslo, 112 poeng
- 8) Vatnebryn, Fylking 2/1 Buskerud, 111 poeng
- 8) Dalheim, Føreraspiranter, 111 poeng.
- 8) Evenrud, Fylking 2/4 Romsdalske, 111 poeng.
- 8) Finsland, Fylking 2/3, Aurdal, 111 poeng

SPORT I SIN ALMINNELIGHET.

1900. (27) Fra Trondheim meldes at politiets idrettslag arrangeret et brevdule orienteringsløp i Bymarka söndag. Løypa var 10 km. med fire poster. Seirherre ble A-klassingen Odmund Svendsen med tid 1,10, fire minutter foran annenmann Reidar Fyhn, Freidig.

I klasse B seiret Bjørn Barmen, NTHI på dagens tredje beste tid, 1,20,50.

Klassen for nybegynnere ble vunnet av Harald Samstad, Freidig med 1,57,40.

SPORTEN (Fortsatt)

19.00. (23) I en melding om resultatet av finaleomkampen i Norgesmesterskapet i fotball mellom Bjart og Skeid (2-), ble følgende spillere fra Uredds lag nevnt: c.h. Hans Helgesen og höyre back Schancke. Kampen ble dømt av Hermann B. Madsen fra Djerv, Bergen.

19.30. (25) I en melding om semifinalekampene i Norgesmesterskapet i håndball, ble det sagt at Signe Fredriksen, Kristiansand lag, spillete ypperlig og kan regnes for å være den beste kvinnelige håndballspilleren i Norge for øyeblikket.

HOPPESJÅ.

21.30. (38) Hopputstillingen i Gudbrandsdalen er no avsluttet for denne gang. Utstillingen har vært delt i tre avdelinger, en på Stav, en på Vågå og en i Lesja. Den siste utstillingen ble holdt i Lesja lørdag. Ialt var det 158 hopper som møtte til bedømmelse i år, nemlig 103 på Stav, 34 i Vågå og 21 på Lesja. Av disse fikk alt 90 sløyfe. Det ble gitt 18 annepremier, 40 tredjepremier og 40 ble godkjent. Statkskonsulen Bjørnstad uttalte i forbindelse med premieutdelingen på Stav at utstillingen var meget god og han ville ha full grunn til å bedømme de to senere utstillingene, på Lesja og i Vågå på samme måte.

SVARTEBÖRSNYHETER.

19.00. (21) Prisretten i Larvik har i to dager behandlet en større svartebörssak. Hovedmannen er en kjøpmann i femti-årsalderen som er påført å ha kjøpt ulovlig 300 kilo sukker, 100 kilo hvetemel, 100 kilo kvigekjøtt og for ca. 1500 kroner i tekstilvarer samt en del dameundertøy. Dessuten har han kjøpt en hel del flasker ulovlig til egent forbruk. Han ble idømt 9 mndrs. fengsel, 2000 kroner i bot og ca. 200 kroner i inndragning.

23.30. (51) Ved Bergen og Hordaland prisrett, ble det lørdag avgjort dom i en sak mot innehaveren av en entreprenørforretning for urimelig prisberegning for vegarbeid. Dommen lød på 15000 kroner i bot, subs. 120 dagers fengsel samt 120000 kroner i inndragning. Saksom-kostninger ble tilkjent med 200 kroner.

BOLSJEVISINGEN AV FINNLAND.

18.00. (45) To store forhninger til fremme av vennskapet med Sovjetsamveldet er no under dannelse i Finland, melder Morgontidningens korrespondent i Helsinki. På et massområde i den finske hovedstad i kveld ble venstrekrøtter forelagt et program for en finsk-sovjetrussisk vennskapsforening. Samtidig fører Paal Sikivi etter officielt oppdrag forhandlinger med forskjellige kretser for å opprette en organisasjon til fremme av forholdet mellom Finland og Sovjetsamveldet.

DEMobiliseringen av den finske arme utsettes.

19.30. (29) Fra Stockholm meldes at fristen for demobiliseringen av den finske arme er lørlengtet med en halv måned. (Svenska Dagbladet fra Helsinki)

Dagens danske eksplosjon.

D.R. 08.15 16. okt. Lørdag natt ved 2300-tiden skjedde det en voldsom eksplosjon i et mekanisk verksted i Nørresundby, tilhørende Bergs Autoopbrud. Det utbrøt brann som spredte seg til et lager av tørv og generatorbrenne, som strøk ned. Flere dreiebenke ble knust og en del vinduer i naboskapet gikk i stykker ved eksplosjonen.

ooooooooooooooo

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Rogjeringens Informasjonskontor

17. oktober

No. 1261

Fortrolig.

Meldinger, m.m. 16. oktober 1944

(Forts. fra nr. 1259, 16. oktober)

ARBEIDSDIPLM. KOMMIS. LANDSORGANISASJONS LANDS OMFE. (NSV)

21.30 (41) Arbeiderne fra alle landsområdene sjanse
bar i disse dager landskonferanse. Til konferansen møter
avdelingsledere, forbundsledere og ledende for sammorganisa-
sjonene. I alt høsten fem og fire representanter i denne
viktige konferansen, som blir holdt på Lo-skolen på Sør-
marka.

Landsmøtet ble åpnet idag klokken ti av
møtelederen, valgmannleder Oddvar Bråthen, som ønsket
deltagernes velkommen. Etter at man hadde valgt to diri-
genter ble ordet gitt til landsleder Odd Fossum, som bl.a.
hevdet at situasjonen for det arbeidende folk og landet
i det hele er mørk, den kommende vinteren vilde, etter
talernas oppføring, bli særlig vanskelig for arbeiderne.
En av konferansens viktigste oppgaver er i finne fram
tilavgjørelser som kan måtte de vanskter som etter hvert vil
mølle sete av mytredisse vikingen av dem.

Særlig vil en rettferdig fordeling av
de forsyninger vi rieder over komme i farbrunnen, hevdet
landslederen.

Landskonferansen ikke deretter over til
å behandle forbundsledernes rapporter. Møtelederen talket
til slutt forbundslederne for orienteringen og resymerte de
kundinopptakene som deres redegjørelser inneholdt og som
vill bli ytterligere drøftet seinere.

LINDERØRDAPARTIMENTETS PRODUKSJONSDIREKTØR INNLYSER TIL
NTB at departementet har stilt et kuppelset kvantum cement
til disposisjon for de girdbrukene som i løpet av høsten
vel com hjelp kan få bygget førtid potetkjellere eller
jordiselsoppstillinger innenfor. (20.00)

DR. REIERSTØL DØD.

13.00 Dr. Reierstøl, Sandviken døde lørdag på
Studie sykehus etter få dagers sykdom. Den senere tid er det
forekommet en rekke tilfeller av polioyellitt og under behand-
lingen på sine pasienter er han blitt smittet og er dødes
følt på sin post.

Dr. Otto Reierstøl var født i Krødsherad
i 1913, men kom til Oslo i de første barneår. Han ble student
i 1933 og tok medisinsk embetskursen i 1943.

NORSKE GJENTEN!

19.00 Det gjelder være eller ikke være for vårt
land. Skal ikke vi unngå gjøre alt vi unngår for Norge? Tusen
av unge stemmer svaret opp: "Ja, vi vil hjelpe til". Norske
gutter kjemper idag ute ved fronten. Du vil vel ikke sitte
heim og la andre kjempe for deg. Norske gjente. Din hjelpe
trenges på mange områder. Meld deg til innsats. Innvendelse
til fylkesungdomsstaben eller frivilligkontoret, boks 664, Oslo.

ØKONOMISK OVERSIKT.

13.30

Aksjekurser fra Oslo børs den 16. okt.
 4 1/2 % Stat 1937 s 104 k 103 1/4
 4 % Stat 1935 I k 102
 3 1/2 % Stat 1941 I s 104 1/2 k 104
 3 1/2 % Stat 1938 I s 103 1/4 k 102 7/8
 4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4
 3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 104 1/4
 Creditbanken s 142 1/2
 Kreditkassen unot
 Bjølve fosson s 19 1/2 k 19
 Borregård s 129 1/2 k 129
 Elektrokjemisk s 127 1/2 k 122 1/2
 Hafslund s 630 k 665
 Ørkla s 265 k 255
 Saugbruksforeningen s 1750 k 1730
 Union s 5.70 k 5.60
 Agdesiden s 150 k 142 1/2
 Borgestad s 220 k 215
 Bruusgård Kiøsterud s 242 1/2 k 235
 Amerikalinjen s 220 k 215
 Bergenske s 154 k 151
 Nordenfjeldske s 172 1/2 k 165
 Ivarn s 252 1/2 k 247 1/2
 Ocean s 277 1/2 k 272 1/2
 Kosmos II s 270 k 265
 Odd k 225 1/2
 Rosshavet k 362 1/2.
 Valutanoteringene var uforandret.

DRAPSAFFÆRE I TRONDHEIM.

11.00 (8) Den uhyggelige drapsaffære i Kongens gate i Trondheim i sommer, da en eldre bygningssnekker ble slått ned i sin leilighet, er ikke oppklart enno. Kriminalpolitiet fortsetter med etterforskningen. Kisten hvor den drepte hadde sine penger viste seg også å være åpen, antagelig av drapsmannen. No viser det seg at den drepte virkelig har hatt liggende et betydelig beløp men pengene var gjemt unna så godt at hverken drapsmannen eller politiet er kommet over dem. På undersiden av lokket i kisten hadde snekkeren gjemt sju tusen kroner. Pengene ble funnet av den myrdedes sønn, etter at han hadde fått overlatt farens etterlatte ting.

BRANN NÆR HAUGESUND.

11.00 (9) Våningshuset til Nils Stangeland i Øvre Vats(?) brant ned til grunnen lørdag. Alt innbo, en del penger og matvarer strakk med. To personer ble så forbrent at de måtte bringes til sykehus i Haugesund, men det står etter forholdene bra til med dem.

PÅ DET SISTE HERREDSSTYREMØTE I SKI ble det referert en skrivelse fra jordstyret hvor det ble framholdt at det er innkommet klager på en gårdbruker over at naboen stadig er utsatt for ugrøsspredning fra hans eiendom. Jordstyret henstillet til ordføreren å sturge for at bruksretten til eiendommen ble fratatt gårdbrukeren. Herredstinget gjorde vedtak om å forlange bruksretten fratatt gårdbrukeren, da man ei kjent med at han har avslått tidligere henvendleser såvel fra jordstyret som landbruksdepartementet. Vedkommende gårdbruker unndrar seg også til stadighet sine leveringsplikter.

KNIVSTIKKDRAMA.

14.00 Tomdag var spåltac et stort knivstikkdrama på .... i Risør. Soldatinnen Ola Øland kom sent torsdag kveld til sin venn, gårdsbruker Nils Teigen. Hun hadde døkket litt, og da ble utover kvelden litt bråt mellom kumene tene. Plutselig hørte man skrik, og da folk kom til støtt Øland hadde en kniv i hinden og Teigen hadde fått et stikk i øyet. Læsmanen ble varslet og Øland ble arrestert, mens Teigen hurtigst mulig ble brakt til Haugesund for å komme under legebehandling. Etter hvert Aftenpostens korrespondent erfarer er det håp om at han vil stå det over. Teigen var fra før av blind på det ene øye og han fikk to knivstikk i det friske øyet.

DØDSULYKKE.

18.30 Tidlig i formiddagen hørte en dødsulykke på Skråstadd, ca. tre kilometer fra Kristiansand. Under arbeid i et steinbrudd fikk den sju og tjue år gamle Ingvald Kirst et illebemannende, fall ned på en stein og pidret seg så store kvasteler at han døde i sykebilen. Kjrigst d som hadde vry gitt ut den tid, var drømt men hadde ikke sitt arbeid i Kristiansand da sist. Et jr.

21.00 En dødsulykke hørte da i Halden. En fem og åtti år gammel mann, skomaker Johan Abrahamsen, kom i market gåen og nedover parkveien. Han skridde for tilfeldig over enten, snublet i alværen og stopte på hodet ut i gaven. En dame som befant seg i nærheten fikk tilkalt noen gutter som brakte skomakeren tilbake til land. Han var da meget forsiktig og bledde sterkt fra et sår i hodet. Han døde straks etter transporten til sykehuset som følge av hjernerynstelse.

21.00 En Kongsvinger-mann kals Andréassen, kom for å parke sin bil ved en verlift til skule, mens han arbeidet med en oppslag. Et voldsomt rammen smadret da stor kraft i hodet at han ble slitet bort jordan. Han var funnet på sykehus hvor han ikke var vært ved døden.

TYVARSKEN.

14.00 Det til sørnig om det ble litt innrbudd hos en dame i Vinje og stjållet en del verdifullt tuy, bl. a. flere tyvener med en en posekøpe slik en værdi av et tusen seks hundre kroner.

22.00

En stor trøverisk nettekarer ble idag behilfet i byretten i Oslo. De hadde bl.a. stjållet mobelstoffer for over 10.000 kroner. Dommerne av karrene fikk 3 1/2 års fengsel den ennen og et år.

ERSTATNINGSSAK.

22.00

Fru Gundla Nilsen, Skien, omkring 1940 satte mot Skien kommune med krav om erstatning for at hun var kommet stygt til skade ved et fall på fortbuet. Ved byrettsdom i 1942 ble fruen tilkjent 7000 kroner i erstatning. Kommunen appellerte til lagmannsretten som forhøyet erstatningen til 14.000 kroner. Saken gikk videre til høyesterett som no har stadfestet lagmannsrettenes dom.

FINNLAND.

S.2.00 Finnland radikalisering kommer til uttrykk i en beslutning som sentralforbundet for de finske fagforeninger har tatt; det blir her satt fram krav om at den finske stat skal overvåke alle kapitalistiske foretakender og allerede på de nævnevende tidspunkt treffes forholdsregler som tar sikte på at alle banker og forsikringsselskaper skal underlegges staten.

Denne beslutningen som Aftonbladets Helsingi-korrespondent melder om siktet ikke bare til banker og forsikringsselskaper. Den går også ut på at staten skal begynne å annektere private produksjonsinnretninger. Men skal under alle omstendigheter hindre at privatkapitalismen skaffer seg noen som helst fordeler.

SVERIGE.

S.R.19.00 Den svenske forsvarsstab meddeler: Ettermiddags kom et fremmed fly inn over Skånes Østkyst og fløy i vestlig retning.

DANMARK.

D.R.21.45 Pressekontoret for Højre SS og politi for Danmark, meddeler:

Da det tyske sikkerhetspoliti natten mellom den 14 og 15.oktober forsøkte cand.polyt. Strüm-Theisen i dennes villa kastet Theisen handgranater mot politiet og rettet flere skudd mot dem. Under kampen ble 3 Theisen drept.

Eksplasjonene forårsagde brann i villaen som brente ned til grunnen da det tyske sikkerhetspoliti forhindrede slukningen.

S.R.19.00 Danske kretser i Stockholm meddeler at en villa i Jægersborg som mentes å være sentrum for illegal virksomhet, ble omringet av politiet (og satt i brann?).

D.R.12.30 Under overflyving ved 20.30 tiden i går kveld styrtet en 4-motors bombemaskine ned i Jylland. Før den styrtet ned utløstes bombelasten, hvorav de fleste bomber eksploderte. Flere eiendommer måtte evakueres. Maskinen brøt ut i brann og man mener at den 6-8 manns besetning er omkommet.

Ved 22.tiden styrtet en brennende amerikansk bombefly ned i ?. Hele maskinens besetning omkom.

Et engelsk fly ble kl. 21.00 skutt ned i Nord-Jylland.

NYHETSGOVERSTIET FRA SKANDINAVIA.
Fra
Informasjonskontoret

A.W.

18. okt. 1944.

Nr. 1262.

Forstolig.

Meldinger tirsdag 17. okt.

"ARBEIDERS FAGLIGE LANDSORGANISASJON".

22.00. (35). "Arbeidernes faglige Landsorganisasjons" landskonferanse på Stavanger fortsatte sine forhandlinger tirsdag med gjennomgåelse av yrkesledernes rapporter. Det utsprant seg en livlig diskusjon om flere vesentlige saker som ble tatt under behandling. Det ble nedsatt en redaksjonell komitee som skal komme (mere ord uteslige.).

LIVLIG UTRØFT MØTENGANG.

23.00. (39). Sovjetrusiske fly foretok igir flere angrep mot en tysk konvoy utenfor kysten av Kord - Norge, melder Internasjonale Informasjon. Syv av de angripende flyene ble skutt ned. Sovjetrusserne satte også inn hurtiggående motor-torpedobåter mot konvojen, men det lyktes dem ikke å komme på skutthold i hovedsaklig sic på grunn av viftefartøyenes lire.

I det samme farvannet kom det også til et sammenstøt mellom tyske ubåtsfartøyer og hurtiggående sovjet-russiske motortorpedobåter. Det endte med at sovjetrusserne ble jæret bort. En av de fiendtlige båtene fikk så alvorlige treffer at den antekelig er gått under. Også sovjetrusiske fly grep inn i kampen og fire av dem ble skutt ned.

23.00. (40). Heftige kamper utsprant seg mandag og tirsdag formiddagen over tyske konvojer i det Høye Nord. Tyske jagere gikk straks opp etter at det var meldt at fiendtlige flyangrep var underveis fra området ved Fischarthalvøya og Murmansk. Det lyktes de tyske jagere å skyte ned 35 fiendtlige fly. Denne forsvarssseier vil betraktes som et bevis for at de sovjetrusiske onstrengeleser har stoppet de tyske tilfader i forbinnelse med kampen på baldrian i det Høye Nord år mislykket.

Ytterligere syv sovjetrusiske fly ble skutt ned av tyske jagere som var satt inn til eskorten av slagflyavdelingene som angrep sovjetrussernes innbruddsområde.

Under luftkampene i disse to dagene skjøt innhovrenen Zirkonluvet, major Ahreler ned 8 sovjetrusiske fly og vant dermed sin 156de luftseier.

NORK I TILBOKOMMENDE AV SPESIELLE FLY.

23.00. (41). To britiske fly angrep om formiddagen den 15de oktober det lille og militært helt betydningsløse sted Nulsen ved Norges Vestkyst. Nulsen ligger i Fjordnæset mellom Frøya og Folldø. Angrepet ble foretatt fra omlag 40 meters høyde. En liten norsk fiskerbåt ble sanket. Under et nytt angrep ble et trehus som står på bredden av som tjente som oppholdssted for norske fiskere, beskutt med mitraljøser. Tre nordmenn ble drept, og fem andre norske sivilpersonar, deriblant en kvinne ble hårdt såret. Tre av den døde under transporten til en norsk lege.

VILLAGRISER.

18.30.(13). Trikinose er en livsfarlig sykdom og er langt mer almindelig enn man tror.

I forbinnelse med bestemmelsen om nedslakting av alle villagriser understrekkes av medisinaldirektøren overfor "NTB" at nedslaktingen vil øke faren for trikinose. Alt grise-slakt må derfor trikinundersøkes. En slik kontroll foretas ved kjøttkontrollstasjoner, offentlige slaktehus samt av privat-praktiserende veterinærer.

Det er en kjent sak at trikinosen er adskillig utbredt hos oss. Således er det påvist trikiner i over fem prosent av samtlige undersøkte sélrev fra pelsdyrgårder. Av de undersøkte villrev var innpå 20 prosent trikinose. Det er også påvist trikiner hos gris, gevling, mink, katter og rotter. For kort tid siden ble det således servert trikinöst flesk i et konfirmasjonsselskap og man vet ennå ikke hvordan det er gått med gjestene. Det kan ta opptil en måned før sykdommen bryter ut.

Trikinosen er en meget alvorlig sykdom som ikke sjeldent får dødelig utgang. Helt probate lægemidler har man dessverre ikke og man står derfor hjelpeless overfor denne fryktede sykdommen når den først har brutt ut.

Den beste måten å komme sykdommen til livs på må derfor bli den profilaktiske (forebyggende), nemlig ved en gjennomført kontroll av svinekjøtt å påvise eventuelle trikiner og derved hindre at slikt kjøtt blir spist. Ingen steder i landet kan man på forhånd garantere at det ikke fins trikiner i flesk og det er derfor i høyeste grad i egen interesse at villagris-holdere nu bør trikinundersøke sitt flesk.

Muskeltrikiner holder til i det tverrstrippede muskelvev hvor de etter sin vandring fra blodkarrene ruller seg spiralformig opp, innkapsles og forkalker. I muskeltrådene blir de så liggende til vedkommende dyr dør og utvikles bare videre dersom kjøttet blir fortært av andre dyr eller mennesker. I så tilfelle utvikler muskeltrikinene seg til kjønnsmidne tarm-trikiner som yngler. Hver huntrikin produserer omlag 1500 yngel. Denne yngel kommer seg så over i karsystemet og føres ut i den tverrstrippede muskulatur hvor de innkapsles som muskeltrikiner. Dette er i kørthet utviklingen.

De opprullede trikiner er så små at de ikke sees med det blotte øye. Det er derfor absolutt påkrevd å få prøvene undersøkt i mikroskop eller spesielle trikinoskoper.

Pi griseslakt tar man helst prøvene på de såkalte nyretapper eller mellomgulvpillarer. Det er to særlig muskuløse grener av mellomgulvet som fester seg langs ryggsøylen. Den ene av disse grener skjæres helt ut og man må påse at man får med tilhøftingsscenene helt inne ved knoklene da trikinene sätter dette der. Ellors kan man også ta ut hele luftørs-hodet med den muskulatur som sitter fast på det.

Når det er skinker som skal trikinundersøkes tar man ut et stykke på ca 25 gram av muskulaturen på innsiden helt opp ved bekkenbenet.

Foruten trikinundersøkelse må man gjøre seg helt til regel å gjennomkoke eller steke godt såvel svinekjøtt som pölser o.l. av svinekjøtt før de spises.

SPORT.

19.30 (23). I anledning av det tysk - "norske" fotball-arrangement søndag har "Norges Idrettsforbund" innkalt følgende til å komme til Oslo: Ola Grimsby, Lyn, Gjøvik. Arne Breen, Bjart Alv Braut, Ulf, Sandnes. Gyvind Wolff, Bragd. Simen Ørn, Viking. Hans Helgesen, Uredd. Frithjof Andersen, Skeid. Ola Velund, Fredrikstad. Håkon Kindervåg, Bjart. Odd Wenzel Larsen, Bjart.

SPORT. Fortsatt.

Olav Johannessen, Brann. Bjarne Kindervig, Viking. Kåre Olsen, Bjart. Fritz Jonassen, Skrid. Holf Skancke, Uredd. Finn Svennevig, Drafn. Franz Kause, Trondheim Politi. Reidar Richter, Bjart. Erik Kristiansen, Lyn, Gjøvik. Arne Kristiansen, Bjart. Finn Hødt, Drafn. Sverre Pettersen, Moss. Magnus Hivik, Trondheim politi.

Det endelige lag blir tatt ut torsdag. Da det viser seg at Bislets gresssteppa ikke tåler flere fotballkamper i inneverende sesong, må arrangementet legges til en annenbane, Antakelig Ullevål stadion.

RUSSISK FILM I HELSINKI.

19.30. (22). For første gang på mange år ble det sendt framvist en sovjetrussisk film i et kinolokale i den finske hovedstad, melder Stockholmsstillingens korrespondent. Forestillingen ble overvært av flere medlemmer av den finske regjering, bl.a. utenriksminister Rückell og forsvarsminister Walden. Dessuten var mindre medlemmer av den allierte kontrollkommisjon til stede, bl.a. flere russiske generaler.

Søndag kveld ble det på et møte i det finske folkekulturforbund besluttet å opprette en forening for tilnærming mellom Finland og Sovjet - S meldet.

ENGLAND ELLER TYSKLAND.

19.00. (14). Under overskriften "England eller Tyskland" offentliggjør Nationaltidends følgende artikkelen med uttakelser av den berømte svenske historiker, professor Karl Olivcrona, heter det i en melding fra København:

Vår historie som er ubarmhjertig, skriver han. For tyve år siden hadde engelskmennene og franskmennene makten i Europa. Resultatet ble en ny krig. Alene denne omstendigheten viser at man ikke var istrømt til i styre Europas anliggender på en for de europeiske folk tållig måte. England har uten tvil ikke forsøkt å bruke sin makt på en slik måte at de europeiske folk har kummet oppnå et minimum av sikkerhet og tryghet.

Professoren kritiserer også England fordi det etter forrige verdenskrig ikke er et energisk nok inn mot de mange små europeiske folk som med tollmurer og restriksjoner og ofte oppgjøret av sterkt hat bekjempet hverandre etter beste evne med "fredelige" midler. Splittelsen ble sildes forsterket i stedet for det motsatte etter Versaillesfreden. Ganske visst opprettet man et Folkeforbund, for i mellomfolklig anliggender å sette retten i maktens sted. I virkeligheten var denne institusjon en inkrimasjon av det hårkende snarki. Det karakteristiske ved Folkeforbundet var nettopp at det savnet enhver form for autoritet. Folkeforbundets eksistens betød at den virkelige fare ble tilslur og at man trodde at man hadde gjort hva man kunne.

For å unngå et europeisk selvmord må en sterkt målt overta ledelsen og sette tingene på plass i forhold til hverandre. Vest for Sovjetunionen kan det bare være tale om Storbritannia eller Tyskland. Det avgjørende er her moderlandets styrke og den er ikke så stor som man ofte har vært tilbøyelig til å tro. Storbritannia, som er et rike, har bare 46 millioner innbyggere, mens Tyskland har 80 millioner. Det er utelukket at Storbritannia, selv om det vilde, kunne si det avgjørende ord, f.eks. i vanskelige strider i Mellom-Europa, eller at det kunne trekke opp bestemte retningslinjer for tvister mellom f.eks. Tyskland, Italia og Frankrike.

ENGLAND ELLER TYSKLAND. Fortsatt.

Imperiet er dessuten ikke bare en kraftkilde. Det stiller også store krav til Storbritannias egne krefter. Det er ingen liten oppgave å styre India (340 millioner mennesker), store deler av Afrika osv. For et folk på 46 millioner er dette mer enn nok. Det er utenkelig at dette folk også kunne mobilisere tilstrekkelige krefter til å kontrollere Europa.

En annen svakhet er etter professor Olivecronas mening den sosiale klassespaltung i Storbritannia.

I motsetning til den britiske splittelses-politikk proklameres Europas konsolidering under Tysklands ledelse. Bak dette program står også den kjennsgjerning at Tyskland har stor interesse av Euripas konsolidering, såvel som makt til å gjennomføre den. Tyskland har ved sin beliggenhet, sin befolkning (80 millioner), og folketets uovertrufne dyktighet de kraftkilder som er nødvendige for å gjennomføre en konsolidering.

Det er innlysende at det økonomisk vilde være en meget stor fordel hvis det skjedde en gradvis økonomisk tilpassing slik at Europa, som i sin tid de Forente Stater, oppnår fordelen av et felles marked (på over 300 millioner innbyggere).

Enda viktigere er det at Europa under de mange innbyrdes stridigheter befinner seg i konstant indre krigsfare.

Endelig har den moderne krigsteknikk lært at selv de mindre land ofrer alt hva de evner er de maktesløse overfor en stormakts luftflåter. Koalisjoner er ingen garanti unntaken for Storbritannia som profitterer av de andres kamp.

Man skulle forsøke å forestille seg hvordan situasjonen ville utvikle seg for oss hvis det mot forventing skulle lykkes den englo-amerikanske kombinasjon å utsulte eller ødelegge det europeiske kontinent i første rekke Tyskland. Først da vil man kanskje innse i hvor høy grad vi får bruk for det tyske folks vennskap.

DAGENS APPELL.

22.30. (32). I 25 år skrek millioner av Sovjetrusslands befolkning om hjelp. Verden hørte det ikke. På kort tid kan Norges befolkning bli anbrakt dels her - hvor ikke noe skrik lyder, dels der hvorfra intet nödros høres mer. Ønsker du ikke disse tilstander så meld deg idag til innsats. Henvendelser skjer til ungdomsförerens stab, osv.

BOMBEANGREPET PÅ LAKSEVÅG.

22.30. (34). Etter de oppgaver som kriminalpolitiet i Bergen har innhentet er antallet på omkomne etter flyangrepet mot Laksevåg kommet opp i 192. Det er idag ikke kommet flere meldinger om likfunn eller savnede, så man går ut fra at 192 blir det endelige tall.

GIKK I SÖVNE.

22.30. (33). En tilreisende mann på 32 år fra Tysnes i Sunnhordland som bodde på etnhotell i Bergen falt ut fra et vindu i fjerde etasje og slo seg ihjel. Han gikk i sövne.

BRANN I KVIKNE.

23.00. (42). Gården Hilstad i Kvikne var igår hjemstikt av brann og den store uthusbygningen brente ned til grunnen. Ilden oppstod på liven hvor noen smigutter hadde lekt med fyrstikker. Men klarte å redde besetningen ut, men hele årets høyavlind 10.000 kilo korn og endel verdifulle redskaper ble flammenes bytte.

OFFISIELLT.

23.00. (43). "Innenriksdepartementet har konstituert bygningsssjef i Bergen kommune, Sverre Steen Madsen som rådmann for fjerde avdeling i samme kommune.

DRAUKNINGSULYKKER.

22.00. En eldre mann, Mathis Høstnæringshaugen, var igår kveld sammen med sin datter ute og fisket i Lågen like ved Røgefossen, da båten plutselig ble tatt av strømmen og ført nedover mot fossen. Like overfor fossestupet fikk de to klamret seg til en bergspypnt som stikker opp av elven. Folk ble kalt til og det lyktes i strekke en line ut til bergspypnten. Mannen forsøkte så å hale seg over elven, men ble revet med av strømmen og ført utfor fossen. To karer gjorde deretter et forsök på å redde datteren vel hjelp av båt, men den ble tatt av strømmen og karene selv var nær ved i drukne. Kvinnen ble sittende på bergspypnten ute i fossen til klokken halv to inatt da det lyktes å legge en stålwire over elven så man kunne få henne til land. Hun hadde da sittet ute i fossen 7-8 timer og var temmelig medtatt av kulden og nervøsoppløsningen.

DÅP ANTUELLA SENDING.

O.R. 18.30. I et innslag fra Notodden talte dr. Gur. Sigurd Østrem (?) om Notodden sykehus' historie i anledning sykehusets 25 års jubileum.

Klokken 16.10 holdt overlæge Kjell Stubb Fredriksen (?) et kiseri fra Kristiansand om hva han kalte "Feil bruk av ord og vondinger i det norske språk". Han benyttet anledningen til å smyge inn endel "vittigheter" på jøssingenes bekostning her og der i foredraget. Kiseriet sluttet han med "heil og sal".

Klokken 19.10 holdt Dagfinn Gjessing et giftig foredrag i Verden & Vi om "Hjemmefronten". Han begynte med å konstarere at ordet hjemmefront er noe som krigen har ført med seg og fortalte så hvordan det skal være til for å vise at der også hjemme arbeides for å hjelpe de tapre guttene som kjemper ved Østfronten.

Men også i London har man en besynderlig innretning som de der kaller for hjemmefronten. Den norske hjemmefront i London. Rett som det er kan man høre en stemme i London radio lese opp en parole fra denne såkalte hjemmefronten. Parolen går som oftest ut på å starte sabotasje eller på annen måte skade norsk næringsliv og norsk eiendom. Selve stemmen er det mest karakteristiske. Det er stemmen til en feig mann. Det er stemmen til en mann som ikke har noen venner, en liten rotte som ble redd og stakk av da det begynte å knalle her i landet. Det er denne stemmen som med pathos leser opp paroler til unge nordmenn selv om det betyr døden for dem.

DAGFINN GJESSING. Fortsatt.

Denne samme Öksnevad fortalte oss for en stund siden at han en gang satt i et vindu i sin leilighet og så et V1 projektil komme flyvende inn over byen. Han fulgte det med øynene til det slo ned. Det oppstod en brann der, men en liten stund etterat brannvesenet hadde kommet til var alt slukket igjen. Vi kjenner ikke Öksnevad personlig og vet ikke hva slags kar han er, men det er de som kjenner ham og de lo rått da de hørte dette. Nei Öksnevad satt nokk ikke ved et vindu da V1 kom. Han satt nede i kjelleren og bad Fadervår og rikket seg nok ikke derfra før noen andre hadde vært oppe og forvisset seg om at all fare var over.

Nå er det jo ikke noen grunn til å feste seg ved en så ubetydelig ting som Öksnevad så lenge, men mannen er en ypperlig eksponent for den såkalte hjemmefronten. Og så sitter han så langt borte fra gode nordmenn.

Men også her hjemme sitter noen og hører på London og når de hører denne parolen slår de seg for brystet og tar seg en dramm og går ut på gaten. Når de kommer der ut og ser en tysk soldat, smetter de imidlertid igjen inn bak lukkede dører og skjelver i buksene. Det er alle disse pappa-guttene og skipsredessonne som ikke tenker på annet enn sitt eget velvære.

De som utfører sabotasjene er ingen av dem. Nei, det er kommunister og betalte britiske agenter som ikke bryr seg hverken om fædreland eller paroler eller noe slikt. (resten av kåseriet uhrbart).

vvvvvv VVVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .
F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

R.A.

19. oktober 1944. Nr. 1263.

Fortvølig.

Meldinger, onsdag 18. oktober 1944 .

KUNNGJÖRING FRA LANDBRUKSDEPARTEMENTET, SENTRALKONTORET FOR SKOGBRUK
OG VIRKESHUSHOLDNING. KUNNGJÖRING NR. 7.

"Öking av trekullproduksjonen."

1) I den utstrekning behovet tilskier kan eiere av biler med trekullgeneratorer på ansökning gjøre regning med å få tillatelse til å brenne trekull til eget bruk. Det er imidlertid en forutsetning at nødvendig råvirke skaffes ved kjøp av ved på rot eller fra egen skog utenom hogstplanlegget og at det til hogsten og framdriften av veden, samt brenningen av trekullene ikke nyttet arbeidskraft som er beskjeftiget i skogbruket.

2) Tillatelsen til produksjon av trekull i ovner og miler vil ikke lenger bli bundet til det i tillatelsen gitte sted, men kan ved ansökning også utvides til å omfatte andre steder.

3) Andre som er interessert i å gå i gang med trekullbrenningen kan ved henvendelse til Kontoret for Innenlandske Brensel få nærmere opplysning om vedpartier som ligger slik til at de eventuelt kan frigis til trekullbrenning.

Oslo, 16. oktober 1944.

Sturlasson. (Ordre S. 7038.)

STURLASSON ORDRE S. 7039.

"Salg mot löse og foreldede rasjoneringsmerker."

Man har funnet det nødvendig å innskjerpe bestemmelsen om at salg av rasjonerte matvarer mot löse rasjoneringsmerker aldri må finne sted. Heller ikke må det finne sted salg mot foreldede merker. Salg kan utelukkende skje mot klipp av gyldige merker på rasjoneringskortene.

Enhver overtredelse vil kunne medføre fengsels- og bötestraff samt fradömmelse av retten til å drive vedkommende væring. Alle overtredelser som blir oppdaget vil uten unntakelse bli påtalt.

Næringsdepartementets rasjoneringsavdeling. Sturlasson.

INGEN BREV FRA DANMARK.

D.R. 18.35.

Generaldirektoratet for Post og Telegraf meddeler at inntil videre er det ingen postforbindelse mellom Danmark og Øst-Finnmark - Nord Norge øst for Tanafjord og Tanaelven. Dette omfatter Vardö, Vadsö og Kirkene.

BEDEDAG BLIR ARBEIDSDAG.

20.00. (32)
beidsdag.

Fredag 3. november 1944 skal være ar-

Kirkelige bededagshandlinger henlegges til påfølgende søndag.

Arbeids- og forsyningssituasjonen er vanskelig og det er derfor påkrevd å holde produksjon, transport m.v. oppe mest mulig.

På bakgrunn av dette har "Ministerpresidenten" også i år - på liknende måte som i 1942 og 1943 - vedtatt og undertegnet en lov om at fredag den 3. november 1944 skal være alminnelig virkedag, uansett motsatte beslutninger om bededag i lover, lukningsvedtekter, tariffavtaler eller andre avtaler. Arbeidslivet skal altså gå sin gang som på en vanlig hverdag, og forretninger, banker m.v. skal holde åpent som alminnelig på fredager. Det gjelder ikke noe særskilt for arbeidslønna, som blir som på vanlige virkedager.

I forhold til reglene om beregning av frister, skal fredag 3. november likevel regnes som helgedag. Det blir f.eks. ingen forandring når det gjelder forfallsdag og protestdag for veksler og sjekker etter paragraf 72 i vekselloven og paragraf 55 i sjekkloven.

De offentlige gudstjenester og de kirkelige handlinger i samband med disse som er knyttet til bededagen blir mulig henlagt til påfølgende søndag.

Loven er datert 17. oktober 1944.

DET GIKK VISST LIVLIG FOR SEG PÅ "LO's LANDSKONFERANSE.

22.00. (47)

Arbeidernes "faellige" Landsorganisasjons landskonferanse fortsatte onsdag morgen med rapporter fra fylkeslederne. Behandlingen av disse rapporter munnet ut i en realitetsdebatt og var overordentlig positiv og foranlediget en rekke forslag.

Klokken elve kom Økonomisjefen tilstede og redegjorde for økonomien. "LO" råder over en betydelig formue og kontingensten fra medlemmene går jevnt inn. Det utsprang seg en lengre diskusjon, hvor det var enstemmighet om at det må utvises den største forsiktighet med organisasjonens milder på at det må spares hvor spares kan uten at denne forsiktigheten dog lammer organisasjonens virksomhet i denne vanskelige tiden.

Ettermiddagsmøtet ble åpnet med en innledning om pressevirksomhet.

Etter et kort ordskifte gikk møtet over til å behandle en av de viktigste saker som foreligger på landskonferansen, nemlig forsyningen og den situasjon som foreligger på dette område.

Etter at innlederen hadde hatt ordet, ble det en livlig meningsutveksling som tok hele ettermiddagen. Det kom fram en rekke forslag som ble oversendt en redaksjonskomite til videre behandling. Samtlige, som deltok i diskusjonen, sluttet seg prinsipielt til innlederen og var enig i at "LO" må gjøre alt for å komme arbeiderne og de vanskeligst stillede av befolkningen av til hjelp, og herunder også samarbeid med myndighetene. Det er klart at også svarthandelen var i forgrunnen under diskusjonen. Møtedeltakerne var enige om at det må gås effektivt fram mot dette uvesen.

"OFFICIELT."

Innenriksdepartementet:

- 20.30. (35) Innenriksdepartementet har konstituert rådmann i Øvre Eiker kommune, Birger Pedersen, som rådmann i Odda kommune..
- 20.3 . (36) Innenriksdepartementet har oppnevnt den noværende ordfører i Bergen, Alf Johannessen, som felles ordfører for kommunene Bergen og Laksevåg.

Sportsdommere oppnevnes:

- 12.00. (5) Håndball-lederen i Norges Idrettsforbund har oppnevnt Walther Androsen i I.L. "Bragd" som dommer i herrefinalen mellom Oslo Turn og Eidsvoll Idrettsforening og Odd Lund Hågenson, Oslo Turn, som dommer i damefinalen mellom Kristiansand Turnforening og Lillestrøm Sportsklubb.

HUSET SOM KULLSEILTE.

- 20.30. (38) Fra Kongsvinger meldes til NTB at det ved middagstider i går inntraff en sjeldent hendelse på Vest-siden i Åsnes i Solør. Et uthus på eiendommen Nordjordet styrtet plutselig sammen og ramlet i elva. Huset var fullt av ved og inneholdt diverse redskaper og forskjellige slags løsøre.

Det var nettopp kappet opp endel ved som var lagt inn i huset og sannsynligvis ble de for tung slik at huset vippet over. Med bulder og brak rök huset i elva og ble tatt av strømmen. Det lyktes å stanse en del av huset ved Flobergsundet hvor "vraket" ble fortøyet, men taket, endel ved og andre ting kunde ikke reddes.

DAGENS HISTORIE.

- 20.30. (36) En mor skriver: "Jeg holdt ikke min sønn tilbake da han ba om å få være med i støpe den nye tid." Han sier selv i et brev til meg: "Tro ikke at det er så galt å falle u kamp. Det er bare de som sitter igjen som føler smerte" ....
- ...kampen for fedrelandet mot bolsjevismen er verd den høyeste innsats.
- Norske gutt og jente. Du, som enno ikke har meldt deg til innsats, henvend deg i dag til Ungdomsførerens stab, Frivilligkontoret. (adresse følger)

UNGDOMSSENDINGEN

- 18.45. O.R. ga oss bl.a. brandmester Engebretsen, hjemsted ikke opplyst, som fortalte i det lange og brede om NSUF's glimrende tiltak, nemlig å utdanne sine medlemmer til brannmenn. Brannfolkene, sa Engebretsen, var begeistret over at NSUF har innsatt viktigheten av deres arbeide. Guttene blir utdannet som slokningsmannskaper, mens pikene skal bli husbrannvakter. Engebretsen antydet at id een var no egentlig hans, han hadde nemlig "lengt tenkt å foreslå hirden noe liknende." Utdannelsen foregår etter Hitler Jugend mønster.

NOTODDEN UNDER VA .

23.30. (49)

Etter de siste dagene vedholdende regnvær er det no blitt sterk flom i vassdragene i Notodden distriktet. Tinnelva er gått langt over sine bredder og står no langt innover den lavereliggende del av Notodden. På Nessøyen er man begynt å flytte ut av husene.

Heddalsvatnet er steget sterkt de to siste dager og Heddal har beboerne enkelte steder tatt til å flytte. (Resten av meldingen uteselig)

"STRIKKOTASJE".

19.00. (23)

Kriminalpolitiet i Trondheim har arrestert en mann i 50-årsalderen som har drevet en meget utstrakt "agentvirksomhet".

Mannen har gjennom lengre tid avertert strikkemaskiner til salgs. Selvfølgelig forlangte "agenten" forskuddsbetaling og kundene betalte villig vakk uten at de så noe til den strikkemaskinen de hadde bestilt.

I løpet av kort tid har den foretaksomme "agent" tjent over 25,000 kroner netto på sin forretning.

Mannen er tidligere straffet for bedrageri.

BARE REISETILLATELSE FOR FEMTI BERGENSBARN.

20.00. (33)

Fra Sandefjord meldes at Vestfold fylkes sanitetsforeninger har spurt i Bergen om man er interessert i å anbringe barn i Vestfold og har fått til svar at man har reisetillatelse for femti.

På et par dager meldte det seg 120 pleieforeldre. Barna vil fortrinsvis bli anbrakt på landet.

HEIM OG SAMFUNN.

O.R. 13.20.

I serien Heim og Samfunn holdt Lilly Schult et "inspirerende" foredrag kalt "Landet bygger på heimene våre."

Glad og lykkelig kan den prise seg som har en god heim - heimen det sted man tyr til i glede og i sorg. "Heim" er et ord som man kun finner i de germanske sprog og det norsk folk har skapt seg en tradisjon i heimen. Den internasjonale propaganda har imidlertid systematisk forsøkt å bryte ned denne tradisjonen - de unge begynte å bo på hybel og spise restaurantmat og det gikk nedover med nasjonalfølelsen hos det unge Norge. Nå er imidlertid Nasjonal Samling kommet som heimenes redning, partiet vil verne om heim og familie. Dette gjøres foreløpig ved å sende de unge piker til husholdningskurser, hvor hun oppdras til å bli en god mor og husmor. Rundt om i landet er det blitt arrangert slike kurser, de varer seks uker, koster fem kroner pr. kurs og undervisningen foregår to ganger om uken, to til tre timer ad gangen. Det første internatkurs har nettopp vært holdt ved Møre landbrukskole, hvor det har gått svært så idyllisk for seg med gymnastikk, sang og opplesning - og ikke å forglemme kulturlære. Staten har bevilget penger til opplæringen av de vordende husmodre.

QUISLINGENE HAR OGSÅ EN HEIMEFRONT NO.**O.R. 18.30.**

Fritz Ihelne var frampå igjen i den aktuelle sendingen og fortalte om hvor forferdelig viktig Frontkjemperkontoret var. Dessværeste hadde han ikke tid til å fortelle sine lyttere hva frontkjemperkontoret har utrettet i disse årene, men mye gjorde det, og mye penger trengte det.

Frontkjemperkontoret - "bindeleddet mellom heimefronten og utefronten" har viktige oppgaver og store krav å oppfylle og dets arbeide er utslukkende basert på frivillige gaver. "Det er en æressak for enhver å sørge for at det får midler til sitt arbeide. Frontkjemperkontoret er heimefrontens ansikt mot utefronten, og heimefronten må vise at det er utefronten verdig."

UNGDOMSSENDINGEN:**Ø.R. 18.45**

Foruten den tidligere omtalte beretning om brannmannsutdannelse for hirden, inneholdt sendingen en beskrivelse av Ungdomsfylkingens beredskapstjeneste. Den inneholdt intet nytt, bare det vanlige at de heimeværende må vise seg de tapre frontkjempere verdig og gjøre sin innsats på heimefronten. Gjentehirden blir utdannet til sanitetspleie, barnepleie og som telefonistinner, mens unghirden hjelper til i luftvernet, ambulansearbeide og brandvern..

Dessuten inneholdt sendingen en av de velkjente appeller, bygget over Björnsons "Fred er ei det beste". Ideen var at det gis øyeblikk i ethvert menneskes og hver folks liv da fred er ei det beste, øyeblikk då personlige interesser må skyves i bakgrunnen. Øyeblikket for valget "Enten-eller" nermer seg for hver dag for det norske folket. Enten velger det nasjonal sosialismen og livet, eller det velger bolsjevismen og döden. Men velger det norske folket livet, da er øyeblikket kommet da fred er ei det beste. Kampen må føres av alder, uansett alder og kjønn, den norske ungdom må ikke være veik. Man trenger ikke bare tro, håp, hjerte og ånd - det viktigste av alt er at man har en hard og fast vilje.

NSUF vil svare "ja" til dagens kall. De står i dag på terskelen til en ny tid som krever store ofre. Enno en gang måtte det minnes om at det er ikke kvantiteten det kommer an på, det er kvaliteten som er det avgjørende. Og NSUF vil samle seg til innsats, åpne portene til en ny og bedre tid for folk og fedreland.

DEUTSCHES AKADEMI**O.R. 18.40.**

I aktualitetssendingen ble det fortalt om hvilket strålende tiltak Deutsches Akademi i Oslo er. Særlig ble det lagt vekk på at det hadde et storartet informasjonsbibliotek "hvor det er en stadig tilströmning av studenter, som søker kunnskaper her, inntil biblioteket igjen kan åpne sine porter.

GRISEMORD.

12.00. (5)

Fra Skien meldes at det natt til søndag ble begått en mer enn vanlig rå ugjerning i grisehuset på en liten plass under gården Stokstad i Tomter. En gjeng av forbrytere, tre mann og en ung kvinne, hadde brutt seg inn i grisehuset. Hovedmannen, en Oslomann, brukte en liten øks og gikk løs på grisene med denne. Han hogg grisene i hodet så alt ble et eneste stort blødende sår. Det stakkars dyr måtte utstå de forferdeligste lidelser fra klokken to-tre om natten til klokken sju morgen, da gårdenes folk kom til. Ugjerningsmennene var da forsvunnet og hadde tatt med seg fem kaniner.

Lensmannen i Hoböl ble tilkalt og kom straks tilstede. Et stykke unna fant man en sko som var blodig. Sporene bar videre til et hus hvor tre medlemmer av banden holdt til. De ble tatt i forhør og måtte ganske snart gå til bekjennelse. Hovedmannen i blodbadet var blitt sendt til Askim og innlagd på sykehus der for et stygt sår som han hadde tilføyd seg selv da han gikk løs på grisene. Han ble også tatt under forhør og har tilstått.

Lensmann Flesjö i Hoböl som har hatt den stygge sak til behandling, uttaler i dag til Østlandets Blad at det er den frykteligste historie han noen gang har vært ute for når det gjelder mishandling av dyr.

DÖDSFALL.

12.00. (6)

Fra Brandbu meldes at en av Oplandets best kjente og mest fortjente menn, kirkesanger L. Jenssen, Brandbu er avgått ved døden i en alder av 84 år.

Han var født i Steigen i Nordland og etter å ha prøvd livet som fiskergutt kom han inn på Tromsø seminar, hvor han tok eksamen på rekordtid. Etter å ha vært lærer i Alta og Trondenes, bl.a. i de såkalte "blandede språkdistrikter", hvor han underviste både på lappisk og norsk, kom han i 1881 til Brandbu, hvor han fikk sitt livs virke. Han virket i 44 år ved skolen i Brandbu og i 30 år som kirkesanger ved Nes kirke.

19.00. (21)

Fra Skien meldes at førstepremiesauen Lubba, tilhørende Frogner Landbrukskole, er i disse dager blitt slaktet, ti og et halvt år gammel. Lubba veide i sine velmaktsdager 140 kilo og var etter statskonsulent Selands utsagn landets første.

Ellers særpreget Lubba seg ved sjeldent stor fruktbarhet. Den nedkom med trillinger seks år på rad og fikk i alt 22 lam. Frogner Landbrukskole har en del avkom etter det prektige dyr og resten er spredt utover fylket.

19.00. (22)

En syttiårgammel kvinne, frk. Bertine Johannessen, ble forleden funnet som lik utenfor bryggen i Kragerø. Hun har anta kelig gått utfør bryggekanten i mørket og er druknet.

ÖKONOMISKE MELDINGER.Aksjekurser fra Oslo Börs 18. oktober:

4 1/2 % Stat 1937	S. 104, K. 103 $\frac{3}{4}$
4% Stat 1935,1,	K. 102
3 1/2 % Stat 1941,1,	S. 104 1/2, K. 103 $\frac{3}{4}$
3 1/2 % Stat 1938,1,	S. 103 $\frac{1}{4}$, K. 102 $\frac{3}{4}$
4% Hypotekbank 1938	S. 105 $\frac{1}{4}$, K. 104 1/2
3 1/2 % Hypotekbank 1941	K. 104 $\frac{1}{4}$
Creditbanken	S. 142 1/2
Kreditkassen	S. 820
Bjølivefossen	S. 19 1/2, K. 19
Borregård	S. 130 1/2, K. 128
Elektrokjemisk	S. 130, K. 125
Hafslund	S. 675
Orkla	S. 815
Saugbruksforeningen	K. 1730, S. 1740
Union	S. 5,70, K. 5,50
Agdesiden	S. 150, K. 140
Borgestad	S. 212 1/2, K. 207 1/2
Bruusgård Kiüsterud	S. 232 1/2, K. 227 1/2, Oms 230
Amerikalinjen	S. 212 1/2, K. 207 1/2
Bergenske	S. 150, K. 148, Oms. 149
Nordenfjeldske	S. 167 1/2, K. 162 1/2, Oms 165
Ivaran	S. 250, K. 242 1/2
Ocean	S. 277 1/2, K. 270
Kosmos 2.	S. 270, K. 262 1/2
Odd	S. 227 1/2, K. 222 1/2
Rosshavet	S. 365, K. 360

#

Valutanoteringer uforandret.

#

Indeks fra Oslo Börs 18. oktober:

Bankaksjer	167,90 {minus 0,25}
Industriaksjer	184,07 {minus Ø,77}
Skipsaksjer	216,35 {minus 2,50}
Hvalaksjer	192,50 {minus 2,50}

#

Generalforsamling.

Trondheims Mek. Verksted har holdt generalforsamling. Regnskapet ble referert og godkjent.

De uttredende medlemmer av styret med varamenn, ble gjenvalgt. Til medlemmer av den rådgivende komite gjenvalgtes Sverre Hunstad, Johan Ellingsen og Birger Solberg. Som nytt medlem ble valgt Trygve Halvorsen

Dårlig fiske.Fiskerioversikt 1315

Sildefisket har vært smått det siste døgn. I Sør Trøndelag har det vært dårlige fiskeforhold, men et par kast ble meldt onsdag.

Fra Romsdal ble det meldt et kast på 500 hl. småsild av størrelsen 20 - 30 stykker pr. kilo og et lite kast myssert.

Sør om Stadt forelå ingen meldinger.

ØKONOMISKE MELDINGER. (fortsatt)**Innenlandsukkerproduksjon.**

D.R. 12.30. & Landbruksmeldinger O.R. 1350

Professor Knut Wik på Norges Landbrukskole har nettopp offentliggjort resultatene av åtte års forsök med dyrkning av sukkerbeter i Norge.

Resultatene fra forsøksfeltene, som ligger i Vestfold, har vært over forventning gode, idet man har oppnådd over 3000 kilo beter pr dekar. Dette utmerkede resultat har man oppnådd førbi jorden har vært i bedre henvi enn tidligere felter, jorden har også vært bedre kalket og gjødselen mere avpasset enn tidligere år. På grunn av de varme somre har det vært mulig med en tidligerensått. I tillegg til alt dette, hevder professor Wik, at man ikke må glemme at forsøksfeltene har vært lagt hos de beste brukerne i landet, og har således fått bedre behandling enn det ville være mulig for de fleste å gi dem..

Med hensyn til spørsmålet om det ville lønne seg å sette i gang sukkerfabrikker i Norge, svarer professoren at sukkerproduksjon er ikke utelukket, men hovedinteressen hviler på betene som forprodukt. Hvis eventuelle sukkerfabrikker ikke er i stand til å by produsentene bedre priser enn forprisene, blir det neppe noen sukkerfabrikasjon i landet, uten med statstilskudd.

Ujevnt hummerfiske.

21.00. (44)

Fra Kristiansand meldes at det første trekket i hummerfisket i Kristiansand var ujevnt.. Enkelte steder ser det bra ut og ett sted var det opptil en hummer gjennomsnitlig pr. teine.

Flekkerøyfiskerne har imidlertid ikke hatt gode fangster, mens det lenger vest i fylket var litt bedre.

Sørlandet i staver.

21.00. (43)

Ved henvendelse til Avdelingskontoret for Tønnestav på Sørlandet, får Fedrelandsvennen vite at 93% av årets stav-kvantum er drevet fram no. Pålegget var 80,000 stav. Det meste ble fordelt rundt om i Vest-Agder fylke resten på Setesdal og Myrland.

Stavproduksjonen har tradisjoner på Sørlandet og det er hundrevis av stavsager rundt om i Sørlands-fylkene som alle har nok å bestille.

Færøyske fiskeskuter.

Fra København meldes at saken angående de færøyske fiskefartøyene er kommet så langt at Færøyske Fiskeskibe har undertegnet kontrakt om levering av seks 80-tonns fiskefartøy. De skal bygges ved fem forskjellige verfter i København og provinsen.

ÖKONOMISKE MELDINGER (fortsatt)

Skogbrukselskapet

Landbruksmeldinger O.R. 13.50 Skogbrukselskapet innbyr i disse dager til konkurransen om et skrift for alminnelig skogbrukere, med særlig henblikk på drivning av barskogen. Innleveringsfristen er satt til utgangen av april 1945 og det utdeles tre premier på henholdsvis 1000 kroner, 500 og 250 kroner.

Pass på redskapen!

Landb. meld. o.R. 1350 Høsten synger på siste vers og alle maskinene er satt bort for vinteren. Dessverre ser man alt for mange som simpelthen blir satt bort i en krok på åkeren, utsatt for vind og vær. La det bli en fast regel at så snart maskinen ikke brukes, blir den satt inn i hus og renset før den går i vinterhi.

Dansk pelsdyravl.

Landb. meld. O.R. 13.50. I følge den siste årsberetning fra Dansk Pelsdyravlsforening har pelsdyravlen i Danmark undergått en rivende utvikling det siste året. For øyeblikket er det 2,000 organiserte oppdrettere i Danmark, sammenliknet med 948 på samme tidspunkt ifjor, tilsammen har disse oppdrettere over 2,700 sölvre.

Avsetning av pelsvarer har vært god det siste året og prisene har vært fastere. Tilsammen er det blitt solgt for ca. 5,6 millioner kroner. Foreningen regner med at det er blitt 45,000 til 50,000 mink i år, og man er redd for at det skal bli overflod av denne vare. Derfor vil man forsøke å regulere tilförselen ved ikke i sette noen innmeldesfrist for auksjonene. Når et visst antall skinn er blitt antatt, vil ikke flere skinn bli antatt, men må ligge over til neste auksjon.

Russisk sulteforing av Finnland.

21.30. (46)

Fra Berlin meldes at Sovjet samveldet hittil har nektet Finnland å innføre de matvarer som man har lagret i Sverige for å avhjelpe nøden blandt det finske folk. Dermed blir en side av den sovjetrussiske politikk overfor Finnland belyst, uttaler man i tyske politiske kretser. Denne politikkens mål er å skape kaotiske tilstamder i Finnland for å lette kommunistene i gjennomføringen av deres oppgave.

Den andre siden av den sovjetrussiske politikk, erklærer man, karakteriseres av demonstrasjoner hvor Sovjet samveldet forherliges, samt opprettelsen av tallrike sovjetvennlige foreninger.

I Berlin er man overbevist om at det finske spørsmål også spiller en viss rolle under drøftelsene mellom Stalin og Churchill i Moskva og at de hensyn som president Roosevelt må ta til de finske velgere i de Forente Stater likeledes er gjenstand for debatt.

Den framherskende mening i tyske politiske kretser er at kommunistene i Finnland vil komme til å spille hovedrollen og at man vil forberede innlemmelsen av Finnland i forbundet av sovjetrussiske rådsrepublikker.

DANMARK.SEYSS INQUART HAR EKKE NAMLEDT SIFTE MELLOMMANNEN.

D.R. 21.45.

Den tyske riksbefullmektigede, dr. Best, er svært smigret over den interesse den svenske presse vider ham. I Sverige er man overrallig av den mening at han har vært lenge nok på sin post og at det er på tide at han får avløsning. Den svenske presse vet derfor å meddele at Seyss Inquart er blitt oppnevnt som dr. Bests etterfølger og at han ventes i København allerede neste uke.

Skulle den svenske presse vise seg å ha rett i at Seyss Inquart akter å avlegge dr. Best et besök, så gleder dr. Best, som er en gammel venn av Seyss Inquart, seg allerede no til gjensynet, men han mener at Seyss Inquart neppe ville ha valgt den svenske presse som mellommann.

TYSKVENNLIG POLITIKOMMISSAR BÖTER MED LIVET.

S.R. 19.00. og D.R. 21.45

Politikommissær H.E. Madsen ble ved 1800-tiden onsdag skutt ned i sitt hjem i Søndre Strandvej i Helsingør. Det ringte på døren og da Madsen åpnet, trengeto-tre revolverbevæbnede menn seg inn i leiligheten. Madsen ble truffet av skudd i hodet og underlivet og døde straks. Morderne undslapp. Det viste seg senere at telefonledningen til leiligheten var blitt skåret over.

Madsen var i 55-årsalderen og har vært medlem av det danske politivåpen.

(Svensk Radio meddelte at Madsen var kjent for sin tyskvennlighet. Han hadde også angitt flere danske politimenn til de tyske myndigheter.)

TYSK OG DANSK POLITI.

S.R. på dansk 22.25

Svenska Dagbladet skriver i en artikkel om det danske politivesen at det hender til stadighet at tyskerne til tross for sine avtaler, beholder danske politifolk som de har lagt hendene på, og dømmer dem ved tysk domstol.

Sabotasjen i Danmark har i det siste mere og mere rettet seg mot tyske interesser og tyskerne blir ergerlige over at sabotørene blir flinkere og flinkere over å unnslippe dem. Det er karakteristisk at i sabotasaker lykkes det tyskerne bare å oppklare 0,09%, mens det danske politi oppklarer ca. 30% av sine saker. Tyskerne står helt maktesløse, særlig no siden så mange av deres trofaste håndlangere er blitt "likvidert."

FORLIS.

D.R. 18.35

Det menes no å være bekreftet at det danske skip "Agersö" av Bornholm - 148 tonn - er forlist. Et nasjonalitetssertifikat fra Agersö og flere vrakrester er blitt funnet.

Side 11 .

Meldinger, onsdag 18. oktober 1944.

Nr. 1263.

AARHUS RYSTER IGJEN.

D.R. 12.30.

Natten mellom tirsdag og onsdag skjedde det fire voldsomme eksplosjoner i Arhus, ingen mennesker , men den materielle skade var forholdsvis stor.

Den første eksplosjon skjedde ved 02.40-tiden i fruktgrosserer Nil K. Nilsens forretning i Nørre-gade. Forretningen ble stygt herjet, men en brann som brøt ut ble fort slukket.

Den annen eksplosjon skjedde i (Vinges?) Kro på hjørnet av Thorvaldsens Gade og Vesterbro-gade, hvor det var anbrakt to bomber. Anfiktiviteter til en verdi av 4,000 kroner og alt servise ble ødelagt. Mange av husene i naboskapet ble beskadiget og flere av beboerne såret av glassskader. Kort etter eksplosjonen fikket vaktvernet en skare unge mennesker som prøvet å bryte seg inn i butikker som hadde fått rutene knust.

Den siste eksplosjon fant sted hos slaktermester H. Orskev Nilsen i Samsøgade, hvor det ble forårsaket store ødeleggelscr. Slaktermester Nilsen er identisk med den slaktermester som nylig ble anholdt, tiltalt for å ha utnyttet den foreliggende situasjon ved å forlange ulovlige priser.

På grunn av de siste ukers eksplosjoner i Aarhüs, som har knust en store mengde glassruter i byen, er det tvilsomt om det kan skaffes glass nok til å reparere skaden.

RAKETTPLAN OVER SVERIGE?

S.R. 19.00.

/Sør/ folk på flere steder i/Sverige om onsdagen hørte motorlyd som kan tenkes seg å skrive seg fra et rakettplan.

De ugunstige værforhold umuliggjorde videre iakttagelser.

ooooooooooooooo

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

H.S.

FRA
Regeringens Informasjonskontor.

20. okt. 1944

Nr. 126/

Forts. 1.

Meldinger, torsdag 19. oktober 1944

(Dette er ikke atmosfæriske forstyrrelser).

H.B.V.'s VÅPENKURS.

13.30 Mannskaper fra Stor-Oslo fyllingsorganisasjonen var i den siste tiden vart samlet i Holmestrand hvor de har gjennomgitt et våpenkurs for deretter å settes inn i hirdens bedriftsvern..

Kurset ble avsluttet ved en enkel tilstelling i Holmestrnd onsdag kveld. Svært få rører. Tolv som selv ledet mannskapene fikket gjestene velkommen og takket mannskapene for den tiden de hadde vart i leiren.

På mandag morgen varne takket aspirant Thure Berget (?) for døres kameratskaps oppdrag i utdannelsessiden.

Fordi lisensifører Vilh. amtslitt hirdens bedriftsverns oppgaver er utdelt bl.a. at HBV trygt kan betegnes som et barn av tiden. Det er forholdene som har medført opprettelse av vennet.

Fordi en erfaren takket befolkning munker for den disciplin de hadde vist under oppdragstiden, og grunnen et kameratskap som vil fortsette når de kommer ut i funksjon.

Et bslader i hirden, Orv. Bæthe kom i en tale inn på en politisk situasjon ute på heime. "Våre landsmenn som i dag står mot oss", sa han, "har helt siden krigen kom sagt at vi høller alt, at vi er landsforredere. Men disse motstanderne var ikke ildes hvil. bolsjevismen er, de har aldri hatt interesser å sette seg inn i det.

Vir skjer over vi i NS kjemper imidlertid bolsjevismen. Vre tusener av frontkjempere har selv vart dette sosialistiske systemet nært hold og de er forberedt på i dette alt for å hindre at det skal komme til Norge.

No har vi imidlertid fått russene som naboer og våre landsmenn i Nord-Norge flyer fraheimene sine for å komme unna..... Og det viser seg at de først som stikker av cirke er våre motstandere .....

Sonre på kvelden ble det fremført et førsteklasses kavatiner i trekkhuset like selv medvirket.

BRITISK INGENIØR PÅ NORD-NORGE.

8.45.00

En London rapport meddeler at skip utfører den nord-norske kysten og tydelig forsvarsinstallasjoner på selve kysten i (?) ble inngrepet ved en engelske sjø- og luftvapon. Ingen britisk fartøy eller fly ble tapt.

FLØM I TELEMARK.

22.00

Det gikk no stor klim i Vadsøvannene i Telemark. Slikles er Hjellevatnet sterkt betydelig øk vannet og begynt å trenge inn i kjellene i bydelen Fløm i Skien.

Kanalselsbyrer Arskull uttalte i en kommentar med .... at vannstanden er gått ned opp siden i år en måned med en del ytterligere stigning.

SMÅNYTT FRA NORGE

14.00 En stor brann har i norges herjet Sør-Odals gamle kommunehus like ved Skarke(?). Det er en gammel to etasjers murbygning, hvor ilden fikk godt tak. Det brenner endo, men hele bygningen ligger no nesten i aske. Men må regne med total skade.

13.30 En dødsulykke inntraff i Drammen onsdag ettermiddag. En seks år gammel gutt, sinn til disponent Alf Müller leikte ute på gaten da en bil kom kjørende i stor fart. Sjåføren var ikke oppmerksom på gutten, og kjørte på ham. Han ble styrt skadet og kjørt til Drammens sykehus hvor han døde like etter, forteller Drammens tidende.

14.00 I går ettermiddag hendte en drukningsulykke under seiling ved Namsos. To ungdommer skal i sterkt vind og bryter scile i en kajakk over Namsos-fjorden. Omkring hundre meter fra land kuleseilte de. Den ene gutten var litt svimmedyktig og holdt seg opp til han ble reddet ombord i en motorbåt, som tilfeldig kom forbi. Den andre gutten, den etteren av gamle Hilmer Keitn omkom.

14.00 For en til siden hendte en ulykke under losning på en kai i Namsos. En først gangmann i mn, Birger Nilsen, fikk en hulltunne over neven og ble så styrt kastet ut i havet like etter ankomsten til sykehuset.

22.00 På Kristiania Kvinnelige svømmeklubs generalforsamling i går ble det besluttet at klubben skal forandre navn til Oslo svømmeklubb, samtidig som det blir ødegang til i oppmennelige medlemmer.

Til nytt styre blir valgt formann Truls Larsen, viseformann Solveig Fyhn, kasserer Sofus Lund, sekretær John Corneliusson, styremedlemmer Finn Rye Lund, Laila Michelsen og Hvalstad.

Oslo Svømmeklubb blir dermed landets sterkeste klubb.

APPELL.

19.00 Har Du en bok å gi en såret soldat eller en norsk sykesøster i krigsinnsats? La en av dine julegaver i år være en bok til en av våre tapte sårede frontsoldater eller en av våre oppofrende frontsøkestre, som dag etter dag setter livet sitt på spill for deg og alle oss her heime. La dem føle at vi tenker på dem og ikke har glemt dem. Send din bok snarest til Nasjonal Samlings utenriksorganisasjon, Øvre Vollgt. 7, Oslo og send samtidig et hyggelig brev. Husk det finnes nesten ikke noe som våre landsmenn der ute setter slik pris på som post fra heimlandet. Du kan også ved henvedelse til Nasjonal Samlings utenriksorganisasjon få opprettet adresse til sårede alliertes strø og på den måten sette deg i forbindelse med dem, og sende småpaker og brev for å glede og opmuntre dem.

EKONOMISK OVERSIKT.

14.00

4 1/2 % Stat 1937 s 104 k 103 1/4
 4 % Stat 1935 I k 103
 3 1/2 % Stat 1941 I s 104 1/2 k 103 3/4
 3 1/2 % Stat 1938 I s 103 1/4 k 102 3/4
     oms 103
 Hypotekbank 1938 s 105 k 104 1/2
 3 1/2 % Exportbank 1941 k 104 1/4
 Creditbanken s 142 1/2
 Kreditkassen s 920
 Difilvefonden s 19 1/2 k 19
 Norregård s 130 k 129
 Elektroekonisk s 130
 Hafslund s 675 k 665
 Orkla s 250 k 247 1/2 oms 247 1/2
 Salgsbruket minnen k 1740
 Union s 5,70 k 5,50
 Apoteket s 147 1/2 k 142 1/2
 Forvert s 215 k 210
 Brumsgård Kirstensrud s 235 k 237 1/2
 Amerikalinjen s 215 k 210
 Bergenske s 151 k ... oms 150
 Nord-norskiske s 170 k 162
 Ivar A. s 244 1/2 k 240
 Ocean s 275 k 265
 Norges IT k 262 1/2
 Odd s 230 k 225
 Røsalvset s 367 1/2 k 363 1/2
 Værtnoteringene var uforandret.

Indeks for Oslo børs den 18. okt.

Brønnelser 166.66 (-1.25)
 Importindeksjer 103.44 (-0.63)
 Sjipsaktjer 215.55 (-0.60)
 Avfallskjær 193.75 (+1.25)

Stockholm. Etter ukens oppgaven for Sveriges
 rikebank pr. 14. oktober er gullbeholdningens bokførte verdi
 omst sent uforandret med 1.006.33 mot foregående uke 1.006.47
 millioner kroner. Dagsverdien var opprett til 1.917.78 mot
 1.918.04 millioner kroner foregående uke. Den supplemen-
 tære sed oldskrivingen var stanset endel, fr 1.135.32 til
 1.138.03 millioner kroner, det er bankens beholdning av
 verdipapirer samt nettotilbørevnader i utenlandske lander.
 Kreditten til riksvaldskontoret steg til 720.9 millioner
 kroner, mot 714.17(?) millioner kroner foregående uke. Gull-
 reguleringsskonto holdt seg praktisk talt uforandret med
 665.60 millioner kroner. På plasivisjonen viste seddelomkopot
 en nedgang fr 2.238.00 til 2.228.65 millioner kroner, folie-
 innskudd derimot økte opp fr 1.012.65 millioner kroner
 til 1.032.33 millioner kroner mens innkjøp pd. fordeling
 holdt seg omtrent uforandret - på 352.70 millioner kroner.

SVERIGE.

S.R.19.00

Det tyske luftvern på den svensk-finske grense beskjut idag 2 svenske flyplan som flyg over Sverige.

DANMARK.

12.30

Statsradiofonien avbrøt sine utsendelser fra kl. 08.42 til kl. 09.28 idag av militære grunner.

D.R.18.35

Natt til torsdag ble det forøvet sabotasje i lokomotivdepotet på Københavns hovedbanegård. Eksplosjonene førte til et avsporing av 15 lokomotiver som blekket veien for 25 andre lokomotiver. Adskillige godstog vil ikke være i stand til å forlate København i første dagene og enkelte personer vil utgå av kjøreplanen. Ingen personer kom til skade.

(Det ble gitt forskjellige avlysninger av tog, for største delen mellom København og Helsingør og vise versa.)

D.R.12.30

I dag morges brannet en møbelfabrikk i Vejen ned til grunnen. Skaden inslåes til å være mellom 3 og 400.000 kroner. 40 mann vil bli arbeidsløse.

D.R.08.15 (10. okt.)

Presskontoret hos det høyre SS og politi i Danmark meddeler:

Siden mai 1944 er det i København dannet mange illegale organisasjoner, blant annet sabotørgruppen Holger Danske. Et av dens ivrigste medlemmer var frukthandl er Rønngt Høgeskov(?) Østergård som ble skutt den 3. juni 1944. Et annet medlem var kriminalbetjent Holger Nyhuus Chitofferson som ble skutt av det tyske politi i Snekkersten for kort tid siden, som omtalt i pressen.

Jørgen Smith, også kalt Citron, ble skutt ned natten mellom den 14 og 15. oktober da han oppholdt seg i cand. polyt. Strøm-Theisens villa. (se nr 1261)

Bent Lagerstrøm Lyn (?) også kalt Slangen ble såret den 18. oktober under anholdelse i proprietær Erik Nygaards villa i Ørdrup. Villaen ble senere sprengt i luften av det tyske SS.

NYHETSOVRRIKE FRA SKONINAVIA.

A.V.

Fra
Røgjerings Informasjonskontor

21. okt. 1944.

Nr. 1265.

Tertrolig.

Meldinger fra 20. okt.

SITUASJONEN I NØD.

Om situasjonen i Nord er det ikke mulig å holde seg til. Fra tysk hold er meldt ut 2 legende om kampene der: Len, og i nord ble alle sovjetrussiske angrep sør for Ishavskysten på begge sider av Karesjokka (?) - og Ishavsværet avverket torsdag.

I Nord - Finnland - Kord - før de tyske troppenes tilbaketrekkning bleve gasser, næsten over lit planmessig. Det stiller store krav til troppene da polarrutten allerede er i innmarsj.

Svensk radio melder klokken 22 at etter de meldinger som foreligger fra norgske hold drivende tyskerne i Østfinnmark i stor utstrekning med et legge baslag på norsk jordom der.

Flere steder her i den senere tid også vært utsatt for sovjetrussiske flyangrep. Dette skjerder særlig steder som Kirkenes, Vadsø, Varangerfjorden og området rundt Varangerhalvøya.

Det sies også at tyskerne har begynt med systematisk ødeleggelse av sine forsvarsanlegg på Varangerhalvøya, at sovjetrusserne har foretatt flere kommando - raketangrep i de ødeleste steder.

Om kampene i Nord - Finnland sier FT's korrespondent at tyskerne ikke satte fire i den lille byen Kellari i Tornedalen før de rømet den. De finnike forf. l. ore er ennu ikke i sikte.

VERDEN & VI.

O.R. 19.10.

Denne programmet var ikke vist London Radio et de sendningene på norsk. Kåsoren sa bl.a.:

Som lytterne kanskje vil huske boksjotri et vi her hjemme oss i den første tiden etter 9. april 1940 noksl megat med Røgjeringen Nygårdsvold og de norske sendningene i London Radio. Jeg skal innrmme at vi kanskje ikke alltid rjeste det på en særlig pen mite. Vi hentydet av os til at etter vår menin hadde Nygårdsvold og hans Røgjerins hundret på en feilaktig mite valgt å forlate landet på det tidspunkt den gjorde det. Ja, vi gjaldt enlig så langt at vi ble skyldte Enighetsrådene for virksomt å være skyld i den skjebne som hadde rammet vårt land, og samtidig med honblikk på den måte som vårt forever var blitt fullstendig oversett på.

Det er derfor bare naturlig at Røgjerings Røgjeringen bl. eng. teknisk forfat det norske folk skulle feste litt til hvil vi sa den gang og si benyttet man London Radio som tales for Nygårdsvoldrøgjeringen. Jeg tror nok at det til en viss grad lyktes London Radio å rive med seg en stor del av det norske folket og få dem til å tro det som ble sagt fra London Radio, men plottet vis har stersteparten av det norske folk nu etterhvert begynt å gjøre seg opp en selvstendig menin om dem som forlot landet i 1940. Og nu har vi plutselig fått tak i et dokument som på en interessant måte kaster lys over de tingene som Nygårdsvold og hans Røgjerings i London har puslet med. Avisen siteres i Aftenposten og skriver bl.a. at Nygårdsvold nu i over fire år har sittet med sin Røgjerings

VERDEN & VI. Fortsatt.

over 1000 kilometer fra Norge og har for lengst siden tapt kontakten med det norske folk. Avisen fortsetter med å rette et kraftig angrep mot Nygårdsvoldsregjeringen som den beskylder for å ha inntatt en mer fascistisk holdning og nevner i denne forbinnelse at Regjeringens representant i Stockholm har ansatt en tidligere kringkastingsmann til å være spion for Legasjonen i Sverige. Avisen forteller videre at det fra flere hold er kommet inn kraftige protester mot denne spionasje og den behandling som ørlige nordmenn får der. .

Men det viktigste som avisen framkommer med er at Regjeringen har vist en like fram truende holdning overfor flere Stortingsmedlemmer og sagt direkte at enkelte medlemmer av det tidligere Storting skal bli stilltfor domstol for foræderi.

Her, sier avisen, her imidlertid Regjeringen Nygårdsvold begitt seg ut på glattisen. Det er slitt fast at Stortinget den gang det dreier seg om handlet helt uten noe påtrykk fra tysk side og de fire Stortingsmenn som anbefalte at Kongen skulle abdisere handlet også helt uten noe press fra annet hold. Disse fire var stortingsmann Wollebeck, som nu er død, nuverende ambassadør i Stockholm Jens Bull, nuverende statsråd i Emigrantregjeringen Frihagen og skipsreder Johan Ludwig Mowinckel som siden er avrøttet ved døden.

Hvis Stortingets holdning dengang skal kunne karakteriseres som foræderi så må man vel kunne si at disse fire personer var erkeforædere. Nei, det tilkommer ikke Regjeringen Nygårdsvold å bruke ordet foræder. Hvis ordet i det hele tatt skal benyttes på noen så må det brukes mot Regjeringen Nygårdsvold.

Det er imidlertid gledelig å fastslå at store deler av det norske folket idag har gjennomskuet Nygårdsvolds spill med Norge og det norske folk og vi tror at Regjeringens engstelse for å komme hjem til Norge igjen er blitt ytterligere styrket og vil bli ennu mer styrket ettersom siden går. Vi tror også at det ikke vil lykkes London Radio igjen i overbevise det norske folk om at det som sies fra London er sant. Det gjikk i april 1940 men det går ikke i 1944.

FINNLANDS IMPORT FRA SVERIGE.

23.00 (41). For et par dager siden ble det fra autoritativt tysk hold på grunnlag av finske informasjoner meddelt at Sovjet - Samveldet hadde forbudt Finnland å importere matvarer fra Sverige. Et par svenske aviser, nemlig Svenska Dagbladet og Dagens Nyheter har seinere påstått at denne meddelelsen ikke stemmer med de faktiske forhold. Hertil henvoret dr. Schmidt på en pressekonferanse i det tyske utenriksdepartement fridag at de svenske avisene tydeligvis ikke har forhørt seg på de riktige hold. Det faktiske forhold er nemlig, framholdt han, at Sovjet - Samveldet riktignok har tillatt import av matvarer fra Sverige, men da kun med de skip som de finske skipsredere har brakt i sikkerhet i svenske havner. .

REISETALER DRUKNET.

0.E. 08.00. Fra Orkdal kommer det triske budskap at reisetaler i DNT Ragnhild Rasmussen er umkommet ved en drukningsulykke.

Hun reiste den 11te oktober til Brønn-sund hvor hun skulle være tilstede ved brorens begravelse. Hvordan ulykken er foregått foreligger det ennu ikke noen opplysninger om. Hun var en kjent og avholdt kvinne i Trøndelag hvor hun hadde sitt virke i de siste år.

EKONOMISK ÖVRISIKT.

Aksiekurser:

- 4 1/2 % Stat 1937 s 104, k 103 1/2.
- 4 % Stat 1935 I k 102.
- 3 1/2 % Stat 1941 I k 103 2/3.
- 3 1/2 % Stat 1938 I s 103 1/4, k 102 3/4, oms 103.
- 4 % Hypotekbank 1938 s 105 1/4, k 104 1/2.
- 3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 104 1/2.
- Kreditbanken s 142 1/2.
- Kreditkassen s 820, k 800.
- Ejulvefossen s 19 1/2, k 19
- Borregård s 130, k 128.
- Elektrokjemisk s 130, k 125.
- Hafslund k 665.
- Orkla k 250, oms 250.
- Saugetbruksforeningen k 1740.
- Union s 5.70, k 5.50.
- Aegdesiden s 145, k 140, oms 142 1/2.
- Borgestad s 215, k 210.
- Bruusgård Kiøsterud s 232 1/2, k 230.
- Amerikalinjen s 212 1/2, k 207 1/2.
- Bergenske s 149, k 148, oms 149.
- Nordenfjeldske s 167 1/2, k 162 1/2.
- Ivaran s 245.
- Ocean s 270.
- Kosmos II s 265, k 260.
- Odd s 227 1/2, k 220.
- Rosshavet s 365, k 360.

Valutanoteringene var uforendret.

GLOMME KIRKE INNØYD.

19.30. (22). Den vakre, enne Glommen kirke er natt til fredag gått opp i flammer. Bare sotsvertede mureruiner står idag igjen.

NRKs korrespondent har hatt en samtale med brannmester Frøystad, som forteller at man til å begynne med trodde i kunne begrense ilden. Flammene sprekte seg imidlertid meget raskt og det varte ikke lenger før hele kirken var omspnt av flammer.

Da spiret tok fyr, flammet det opp som en veldig fakkell mot natthimmel. Det romtbaknister av brannvesenet mitt sett ut sikringsvaktar mot nye antendelser i strukturen rundt kirken.

Brennen er etter all sunnsynlighet oppstitt i kirkens elektriske utlegg.

Sokneprest Næsset som kom tilstede litt etter at brannen var utbrutt, klarte å redde kirkens levende ut, sådanne messingel, alterduk, lysstaker, bibelen osv. Samme valde kirkestoler som i sin tid ble skjenket kirken.

Glommen kirke rummet 1200 personer. Den var bygd i 1852 - 53 og ble innviet den 30te november 1853 av biskop Krupp.

En reisning med 1,5 skiloen bal. per dag til omkring en million kroner.

FLOEN I TELEMARKSVASSDRAGET.

21.00. (27). Floenen i Telemarksvassdraget kulminerte i går, uten at noen større skader er blitt anrettet. Høyeste vannstand i Hjellevatn er om lag syv meter øg det svært sentrent til en middels flom.

KOMMUNISTPARTIET TILBAKE I FINNLAND.

24.00. (51). Ifølge Lathi - kringkasteren innleverte det finske kommunistiske parti igår sine registreringspapirer til registreringskontoret i Helsinki. Det betyr at det kommunistiske parti fra nu av vil opptre offisielt i Finnland.

AMERIKANSK KURERFLY STYRTET NED I SVENIGE.

O.R. 12.00. Inatt styrtet et firemotors amerikansk kurerefly ned i Västergötland.

O.R. 08.00. I forbinnelse med det amerikanske kurerefly som styrtet ned i Västergötland natt til idag, opplyses nu at alle de seks ombordværende medlemmer av besetningen ble drept. Flyet hadde ingen passasjerer ombord. Det krysset i tre timer over svensk område og var hele tiden i radioforbindelse med flyplassen på Bromma. Årsaken til ulykken er ennå ikke brukt på det røne. Det kan imidlertid fastslås at flyet ikke ble beskutt over svensk område etter at det kom inn over grensen.

SPORT.

23.00. Det norske lag som skal møte det tyske utvalgte lag på Ullevål sendag middag er nu uttatt og det ser slik ut reknet fra ytre venstre:

O.M. Trimsby, Lyn Gjøvik, Øyvind Wolff, Bjart. Fr. Andersen, Skeid, Reidar Richter, Bjart. Hans Helgesen, Uredd. Arne Kristiansen, Bjart. Ola Velund, Fredrikstad. Hikon Kindervåg, Bjart, Johannessen, Brønn. Bjarne Kindervåg, Viking og Kåre Olsen, Bjart

Etter det "NTB" erfarer har kapgang-mesterskapet som arrangeres lørdag ettermiddag fått god deltagelse. Alle våre kjente kappgjengere stiller opp på startstreken på Frogner. Løypa blir den samme som ved Oslo-mesterskapet for fjorten dager siden. Den gikk da fra Frogner opp til Røa og ned igjen.

GJØVIK UTEN VANN.

O.R. 19.00. I tre og et halvt døgn har Gjøvik vært uten vann. Årsaken til dette var et brudd på hovedledningen. Det tok imidlertid tre og et halvt døgn å finne ut hvor feilen var og da hadde man gravd opp nesten hele ledningen.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSOVNSIKT FRA SKANDINAVIA .
F R A
Rejserins Informasjonskontor.

R.A.

23. oktober 1944

Nr. 1266 .

Fortrolig.

Meldinger, lørdag 21. oktober 1944.

KAMPENE I FINNLAND.

Meldingene om kampene i Finland har ikke vort sparsomme.

Svensk radio meldte on heftige kamper i Ounasjöidistriktet lørdag norgen. I Tornälvdalen rykker finske tropper fram til tross for heftig tysk motstand.

TTs korrespondent ved den svensk-finske grense senitte en rapport som ble lest i svensk radio lørdag formiddag, hvor han beretter at det ene lørdag morgen var små avdelinger tyske tropper tilbake i Kolar, som fortsatte å kjempe. Tyskerne setter brann til alle landsbyene de må trekke seg ut av. Fra svenskgrensen kan man se skinnet av disse brannene. Finnene framarsj blir vanskelig gjort ved tyskerenes grundige forstyrrelser langs elveleiet.

Oslo radio melder lørdag ettermiddag at tyske jagere og det tyske luftvern i nord hadde skutt ned 18 sovjetfly. Om landkampene i nord ble det løkenisk meldt at tyskerne har gitt russene store tap.

Dansk radio visste i fortelle lørdag kveld at tyskerne hadde klart i "rydde" flere bolsjevikiske innbruddssteder på Ishavsfrenten. Tyske hærtroppene hadde vort i aksjon. Ellers ble det meldt at "tyskerne trekker seg kjempene tilbake".

Den svenske aftenutsending brakte en ny rapport fra TT-korrespondenten som berettet at tyskerne hadde sett fyr på bebyggelsen på (?Kolari) i Muonioålv. Hildhavet kan sees tydelig fra den svenske grense, hele bebyggelsen synes å være i brann. Fra den svenske side av grensen er det ikke mulig i si om den gamle, historiske kirke også i brenner, da kirken ligger på den side av Øen som vender mot Finnland, og kan derfor ikke sees fra svenskgrensen.

Søndag formiddag rapporterte svensk radio at den finsk-russiske framrykning fortsetter nord for Kemijärv i retning mot Peltokojärvi. Finnene bryter seg fram langs Ounasjoki og tyskerne fortsetter tilbaketrekkningen i Tornälvdalen.

TREFNINGER UTEFOR NORSKKYSTEN.

I den svenske middagsutsending søndag ble det meldt at tyske rapporter meldte om at en tysk konvoi skulle være blitt angrepet utenfor den norske vestkyst lørdag av britiske motortorpedobåter. Angrepet var blitt slitt tilbake, en av motortorpedobåtene var blitt skutt i brann og konvoien hadde fortsatt sin kurs ubeskadiget.

Utenfor nordkysten var en tysk konvoi blitt angrepet av russiske motortorpedobåter. Ingen detaljer forelå.

ÖKONOMISKE MELDINGER.

Aksiekurser fra Oslo Børs 21. oktober:

4 1/2% Stat 1937	S. 104, K. 103 ¹
3% Stat 1935,1,	K. ?
3 1/2% Stat 1941,1,	K. 103 ³
3 1/2% Stat 1938,1,	S. 103 ¹ , K. 102 ³
4% Hypotekbank 1938	unot.
3 1/2% Hypotekbank 1941	K. 104 ¹
Creditbanken	S. 140
Kreditkassen	S. 817 1/2, K. 810, Oms. 810
Bjølvfossen	S. 19 1/2, K. 19
Borregård	S. ?, K. 129, Oms. 129
Elektrokemisk	S. 130
Hafslund	S. 776 1/2, K. 665
Ørkla	S. 260, K. 250
Saugbruksforeningen	S. 1775, K. 1750
Union	S. 5,70, K. 5,50
Agesiden	S. 145, K. 140
Borgestad	S. 215, K. 207 1/2
Brausgård Kiösterud	S. 235, K. 230
Amerikalinjen	S. 212 1/2, K. 205
Brgenske	S. 149, K. 147
Nordenfjeldske	S. 167 1/2, K. 160
Ivaran	S. 245, K. 237 1/2, Oms. 240
Ocean	S. 270, K. 260
Kosmos 2	S. 262 1/2
Odd	S. 2 25, K. 217 1/2
Rosshavet	S. 362 1/2, K. 355

\$

Valutanoteringer uforandret.

\$

ØNBs indeks fra Oslo Børs 20. oktober:

Ba nkaksjer	165,50	{minus 1,00}
Industriaksjer	182,67	{minus 0,07}
Skipsaksjer	215,05	{minus 0,?5}
Hvalaksjer	192,50	{minus 2,00}

\$

Fiskerimelding.

O.R. 13. Fra Bergen meldes at det har vært smått med sildefisket det siste døgn, men man regner med bedre utsikter. Fra Sør Trøndelag meldes det om en del kast. Sildes er det blitt tatt 900 hl. blandingssild i Stoksund, mest småsild og myssert. Dessuten er det blitt tatt noen mindre fansgster i Stjörnes.

Fra Romsdalen meldes det om et kast på 1400 hl. tatt i Tresfjord.

Om seifisket i Nord Norge meldes det om en del fangster opp til 10,000 kg. i Troms, men forøvrig er utsiktene d årlige.

PENGER SKAL DET TIL.

O.R. 12.00.

Frontkjemperkontoret appellerer til alle "ansvarsbevisste" nordmenn på vegne av de unge norske gutter som tjener folk og fedreland på så mange forskjellige måter, i Pansergrenaderregimentet, i Skijegerbataljonen, i Division Viking, i tall rike tyske avdelinger og som vern ved våre kyster i vest.

Disse gutter fortjener honnør, de fortjener en sorgfri permisjon, de fortjener økonomisk støtte til sin utdannelse for etterkrigstiden, de skalnes etterlatte må leve anstendig - alt dette må Frontkjemperkontoret sørge for.

Derfor må kontorets appell ikke være forgjeves. Alle nordmenn som anerkjenner det personlige mot og vilje, vil respektere frontkjempene og kjøpe frontkjemperflagget som selges i disse dager av NSUF. Flagget koster en krone og fortjenesten går i sin helhet til Frontkjemperkontoret.

SMÅNYTT.

O.R. 12.00

Fra Brandbu meldes at prispolitiet i Vestoppland har utfordiget 35 forelegg den siste tiden og det er blitt iltlagt bøter på i alt 28,000 kroner.

O.R. 19.00

Brandbu: En 19-år gammel gutt er blitt dømt til 40 dagers fengsel for å ha stjålet tobakk fra en aker.

O.R. 19.00

Gjerpen Mølle A/S er blitt forpaktet til Arne Eriksrud og Johannes Smeltvedt.

Den aktuelle sending lørdag var viot Vilhelm Krag. Rulle Rønnausen fortalte om premieren på Krags skuspill "Siste dag", som han sammenlignet med Ibsens "Gjenforening" og "Rosmersholm" - et bloddyppende drama om fedrernes synder på barna". Det kunstneriske innslag i sendingen, besto av sanger og dikt av Krag. Sendingen inneholdt dessuten et av de vanlige intervjuer med en frontkjemper.

O.R. 14.00 (søndag)

Fra Brandbu meldes at det er oppstått stor strid om anlegget av de nye kommunale bad i Gran. Det er allerede blitt innsalet 30,000 kroner til anlegget. Nu har professor Oluf Kolsrud, som eier en liten eiendom som grenser opp til byggeplassen for badet, nedlagt protest mot byggingen, da han mener at det vil bety en forurensning av drikkevannet for distriktet. Herredstinget vil behandle saken på et av de første møter. Hvis protesten blir avvist, har professoren bebudet at han vil anlegge sak mot kommunen.

"Spruch des Tages" som kommer like før den norske sendingen klokken 22.00, og pleier å bestå av et eller annet av der Führers gullkorn fra Mein Kampf, var til en forandring hentet fra "die Edda" og 18d "Traue nicht dem fremden Rat".

O.R. 06.00.

"LO" har avsluttet sin konferanse, det ble gjort mange viktige vedtak. Odd Fossum avsluttet møtet ved å uttrykke sin takknemlighet til deltakerne for å ha kommet og understreke den store betydning av konferansen.

" A.T. OG IDRETTEN."**O.R. 1920**

Knut Ormestad forklarte i sitt foredrag med ovenstående tittel at idretten skal dra ungdommen vekk fra restaurantene og gjøre den handlekraftig og gi den tro på livet. Han var svært ivrig etter å forklare at man må skjelne mellom idrett og "sports-dilla". Han nimbegikk påstanden om at det er unödvendig å trenge bondeungdommen i idrett, da den får nok frisk luft og bevegelse allikevel, med å si at det var nok så at kroppsarbeide gir en kraftige armer og ben, men det var ikke nok - ungdommen må lære "fellesnytten for egen-nytten".

Nordmennene har vanskelig for å venne seg til uniformert idrett, innrømmet herr Ormestad, og det var dem som mente at fordi idretten no var blitt obligatorisk så var det blitt tvang. De samme menneskene kritiserte at det var idrett under kommando. Som om noen noensinne hadde hört om gymnastikk uten kommando! Disse samme menneskene pleiet før krigen å gå på gymnastikkurser og stå tidlig opp om morgen for å bli kommandert på tå hev av radioen - men da var det frivillig og da gjorde det ikke noe. Alle ryktene om at AT guttene lever som slaver og får for lite mat, er bare sludder, det kan man jo se på alle de kjekke, sunde guttene, som stiller opp til konkurransene. AT setter sportsresultatet i annen rekke, det viktigste er at idretten blir allermannseie.

Ormestad skrøt svært av de fine resultater som var blitt oppnådd på konkurranser og nevnte bl.a. følgende A.T. rekorder: 100 m: 11,3; 1500m: 4,24,0; Höyde: 1,77; lengde: 6,58; mspyd: 59,70 og kule 13,10. Dessuten hadde Per Herseth og Bjørnstad oppnådd resultater på Bislet som lå over AT rekorden, nemlig Herseth på 400m: 52,8 og Bjørnstad i spyd: 51,02. Det var enno ikke blitt avgjort om disse resultater skal anerkjennes som AT rekorder.

LANDBRUKSMELDINGEN**O.R. 13.50**

beskjeftiget seg med oppbevaringen av poteter og understreket betydningen av å sørge for at kjellerne og oppbevaringsrummene er godt ventilerte.

Under terskingen blir det adskilt en god mengde ugrassfrø, og dette ugrassfrø har man funnet ut har en stor forverdi. No er det imidlertid så uehldig at ugrassfrø ofte er giftig og det må derfor bare brukes i små mengder og da blandes med kraftfor. Det må kokkes før bruk, da dette er den enes te sikre måte å drepe spireevnen på.

TYSK BÅT MINESPRENGT.**S.R. 19.00**

En tysk damper er blitt minesprengt vest for Store Pölsan. To livbåter og en flåte ble satt på vannet og folkene ble senere tatt opp av en annen tysk båt.

En fisker som var vitne til ulykken sier at damperen var på omtrent 2000 tonn og befant seg ca. to dista n-seminutter fra Store Pölsan da eksplosjonen inntraff. Besetningen gikk i båtene og på en flåtemog satte kurs mot Sverige. För de kom i kontakt med fiskerne som ilte til hjelp, kom et annet tysk fartøy tilstede og besetningen i båtene - folkene på flåten var blitt tatt ombord i en av livbåtene, ble beordret ombord.

Vestkystens marinekommando bekrefter at at skip, muligens tysk, er blitt minesprengt i det område, og det er blitt funnet en mengde drivende vrakred.

DANMARK.**FRIHEDSRAADETS OVERSIKT.****S.R. 19.00.**

Det danske frihedsraad har sendt ut en oversikt hvor i det heter at sabotasjen i Danmark fortsatte i tiden 2- 10 oktober. Den annen oktober ble det ødelagt fire lokomotiver og dagen etter ble 13 artilleritraktorer ødelagt i Aarhus. En dampbåt ble senket på Aarhus havn den 16. oktober. Terrorangrep mot persontog eller firmaer o.l. som arbeider utelukkende for danske interesser er ikke blitt utført av de danske patrioter.

OPTØYER I NØRRE SUNDBY.**D.R. 12.30 (søndag)**

I Nørre Sundby har det vært opptøy, hvorunder en mann er blitt drept. Bakgrunnen for urolighetene var et tyveri fra restaurant Scandinavia. Eieren av restaurangen foretok igo, sammen med "butikkvernet" en ettersökning som førte til at en del ungdommer ble arrestert.

Antekelig som henv for dette, samlet cirka et hundretal unga menn seg i går utenfor restaurangen og begynte å "pelme" vinduene med mursten. Senere trenget de inn i direktørens leilighet, hvor de tok møbler o.l. og kastet ut av vinduet. Det ble vekslet en del skudd, hvorunder den 19-årige Koch Heinrich Andersen ble ramt og drept på stedet.

RØVERI.**D.R. 12.30 (lørdag)**

Da biografeier Geo. Andersen fredag kveld var på vei fra Fasanbiografen til Landmandsbanken, ble han holdt av tre revolverbevæbnede menn som tok fra ham mellom tusen og totusen kroner.

Ved 22.30-tiden fredag ble vokthavende jernbanemann på stasjonen i Borhøstoftvej holdt opp av revolverbevæbnede menn. Da det imildertid nærmest seg et tog, forsvant røverne. Deres utbytte ble temmelig magert, bare et par hundre kroner.

FINNLAND.**D.R. 12.30. (søndag)**

Tass offentliggjør en skrivelse fra selskapet "Finnland-Sovjet" hvor i det uttrykkes håp om dem aller nærværende og mest vennskapeligesamarbeide mellom de to land. Skrivelsen slutter med følgende ord: "Vi følger med varm sympati Sovjet Unionens kamp for de prinsipper som skal gi verden fred og velstand." Skrivelsen er undertegnet av selskapets formann, Paasi, ivi.

oooooooooooo

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA

S.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

23. oktober 1944

Nr. 1267

Fortrolig.

Meldinger, stundag 22. okt. 1944.

OPPGAVEPLIKT FOR MINERALOLJER.

17.30

Sturlasson. Ordre S 7058 -

Følgende innrykkes over 110 n.m. 2 spalter med rammes:

Oppgaveplikt for mineraloljer som er lagret for fremmed regning m.v.

"I fikkdepartementet her 20. oktober 1944 gitt nedanstående forordning om oppgaveplikt for mineraloljer som er lagret for fremmed regning m.v. I medhold av lov av niende mars 1944 om sikring av landets forsyning med mineraloljer, gummi, motorkjøretøy m.v.. bestemmes:

Paragraf 1) Det er forbudt for forhandler å ta imot resjoner i slegitim sjøsjoner for mineraloljer for senere utlevering av slike oljer etter utløpet av legitimsjøenes gyldighetsfrist. Likeledes er det forbudt forhandler å utlevere til eieren slik beholdning av mineralolje som nevnt i første ledd og som er ervervet av ham før forordningen trådte i kraft uten mot serskilt tillatelse fra generaldirektoratet for transport.

Paragraf 2) Mineraloljeselskap, herunder også distriktsavdeling eller datterselskap, samt forhandler av mineraloljer, skal innen 31. oktober 1944 gi oppgave over beholdninger av mineraloljer som ikke tilhører den oppgavepliktige, men bører hos ham og er utgitt av hans egen beholdningsoppgave. Oppgaveplikten gjelder beholdninger som er i mineraloljeselskapenes eiløk for handlernes besittelse den fem og tjuende oktober 1944 klokken 12 og er utgitt av beholdningsoppgavene. Oppgaven sendes gjennom vedkommende leverandør til generaldirektoratet for transport. Oppgaven skal inneholde navn og adresse til den som mineraloljen er lagret for med en ivelse av oljesl. og kvantum samt tidspunktet for opprettelsen av lageret.

Paragraf 3) Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av denne forordningen er straffbar og kan medføre inndragning, jfr. lov av 9. mars 1943 om sikring av landets forsyning med mineraloljer, gummi, motorkjøretøy m.v. paragr. f 2 første ledd.

Paragraf 4) Forordningen trer i kraft straks.

Sturlasson.

DR. ALMAR NÆSS' TALE.

17.30

Ved åpningen av nasjonalhøgskolen i Vestby, lørdag talte ekspedisjonssjef dr. Almar Næss.

"Et gammelt ord sier at sannheten er evig foranderlig", begynte ekspedisjonssjefen. "Med sannhet skulde vi nettopp mene det uforanderlige, uformengelige. Historien viser at hver tidsepoke og hvert samfund har hatt sine autoriserte sannheter, vitenskap, kunst, samfundsspørsmål, osv. Og tidens sannheter måtte ikke rokkes ved. Til alle tider har man hatt midler til å straffe den formastelige som vilde gjøre det. Men så kunde det hende at det grodde opp nye ideer som på det sterkeste stred mot de autoriserte sannheter. Og så kunde det være, at når det var gått en tid, en generasjon etter et århundre, ja, så var de gamle sannheter ikke samme lenger.

(fortsatt)

Dr. Almar Ness. (fortsatt)

Denne brytning, mellom gamle og nye sannheter kaller vi utvikling." Etter å ha vist ved historiske kjennsgjerninger hvordan de nye sannheter, selv om de fra første stund var radikalt forskjellige fra den gamle, formådde å skape en helt ny innstilling til tross for all motstand, fortsatte ekspedisjonssjefen:

"Vi kunne spørre når det gjelder denne kamp mellom gamle og nye sannheter: Hvor har skolene da vanligvis stått? Som regel er det nok slik at skolene blir brukt til å slå fast de anerkjente sannheter. De har ikke kunnet trønge inn i skolen før de er blitt anerkjent utenfor skolen. Derfor har gjerne skolen blitt et konservativt element i utviklingen.

Og historien, også vår egen, kan vise eksempler på at skolen har kunnet være et virksomt midde i reaksjonens hånd, nettopp i kampen mot nye ideer som bryter fram. Men noen i lærdomsseter står her i en surstilling. Her ble de nye ideer drøftet, ofte hemmelig og i sene nattetimer, fordi det var farlig lærdom som kjeften hadde stemplet som kjettersk. Og denne karakteren har vel stort sett høstskolene beholdt.

De skulle i sin opprinnelige form hjelpe moden norsk ungdom å finne fram til det norske og nasjonale, fordi den skolen vi hadde stengte for denne siden av utviklingen. Det var den nasjonale idé som var åtti år siden, var den nye sunnhet som skulle børes fram, og folkehøyskolen hjalp til å gjøre det. Høgskolenavnet har derfor overmåte god klang i landet vårt. De skoler som har brukt dette navnet skaffet rom for tanker og meninger som hadde livets rett. Høgskolenavnet setter derfor store krav både til lærere og elevene. Lærerne skal kunne føre elevene inn i det sentrale i tidens nye ideer, til de nye sannheter som bryter fram, men de må ha autoritet og innsikt nok til å kunde skille ut det som har livets rett og det som er slagg, og de må vel vokte seg for at de ikke selv stenger elevene ute fra nye sannheter. Skolen skal forkynne samtidig som den meddelelser kunnskap. Oppgaven for høgskolen er andre i den som i 1860-årene. Men også i den har høgskolen bygget på folkelig grunn sin store og viktige gjerning å gjøre i det norske folk", sluttet ekspedisjonssjefen. (se s.4)

ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISASJONS LANDSKONFERanse.

20.00

Arbeidernes faglige landsorganisasjons landskonferanse på Starmarka, som strikte set over fire dager, er nå avsluttet. Rapportene fra forbunds- og fylkeslederne viste at det er aktivitet og at det blir utført øver ordentlig meget verdigfullt arbeid omkring i landet. Av de sakenes som ble behandlet kan nevnes lønnsstoppordningen, som ble drøftet inngående, svartebørsen, pliktmedlemsskapet, som det var stemning for, videre arbeidernes rettslige forhold i disse vanlige krigstider, og endelig den usocialistiske praksis at arbeidere som var dømt til arbeidsledighet under det gamle styre, fortsatt skal få trekk i sin lille lønn for forsorgsbidraget.

Det ble valgt en deputasjon som skal forlegge ministerpræsidenten enstemmige vedtek i flere av disse sakenes. Den forsyningmessige situasjonen ble selvfølgelig også drøftet inngående, og landskonferansens enstemmige oppfatning av dette spørsmålet vil bli brakt til ministerpresidentens kunnskap.

I det hele var konferansen preget av viljen til den største innsats for det arbeidende folks
(fortsatt)

LINDSKONFERANS N. (fortsett)

En kan si at konferansens soci le preg var det mest framherskende. Men selv i også hadde læringsforholdene en bred plass. Rent organisjonsmessig står arbeidernes faglige tilvisning nisjens praktisk tilt med samme struktur, og har ikke inngitt i det arbeids- samboend som er planlagt, men det sociale innholdet i organisjonslivet er allerede sterkt framherskende.

Landsråder Ola Fossum sluttet forhandlingen og rettet en takk til delt-kerne.

BESKYTT HUS OG AVSLING - GI ALT PÅ BRANNFAREN!

17.30 Nyttet motorer for bensin, petroleum eller olje må ikke minst fem meter fra hus eller stakk. Biler og traktorer må ikke settes på låven eller i rom ned høy eller halm. Var oppmerksom på brannfaren ved oppfyring eller slukking av generatorbiler.

5396 BUS OG BESJØVNINGSSAKEN I OSLO.

17.30 Pris av rassjondra spalti-t i Stor-Oslo hadde i fjor fem busser tre hundre og seks øre nitti skraker til behandling og det ble nadrande og ikke litt for inntil fem og en halv million kroner.

SMEDNESTRENES LANDSMØTE I OSLO.

18.00 Norske smednestrenes rikslaug holder i disse dager landsmøte i Oslo. Møtet ble åpnet i Hundvækeren kirke av rikssoldermannen, smednes or Bernt L. Larsen. Der møtte utsendinger fra alle landslaug, unntatt Bergen. Beretningen for perioden 1944 ble godkjent. Det framhekk av domene av smednestrenes riksstyre har et tusen år. Hundre og tredve medlemmer. To nye laug er stiftet i den senere tid, nemlig Just-dor smednestrelaug og Steinkjer smednestrelaug. Regnskapet for samme tidsrom ble framlagt og godkjent.

Landsmøtet behandlet videre larlingsplan for smedfaget og foreslo til nye sveimeprøver og mester-prøver. I tilknytning til disse forslag holdt direktør Terbjørn Heyerdahl i yrkesopplæringsrådet et utmerket foredrag om lærerbekkar i smedfaget. Han etterlyste herunder en yrkeslære for smeder på norsk, en bok som man sterkt savner i undervisningen ved de tekniske læringskoler og fagskoler.

Landsmøtet vedtok også til nye lover for rikslaugen og ministerlaven for lokale laug. Rikssoldermannen Bernt L. Larsen fikk landsmøtets ønskemøste tilblitsvotum. Landsmøtet fortsetter i dag med valg av bestyrkelsen av prisspørsmålet.

ÅPNINGEN AV NASJONALHØGSKOLEN PÅ VESTBY.

23.00 Opningi av nasjonalhøgskulen på Vestby laurdag vart ei strålande hogetidsstund. Til stades var millom anna ekspedisjonssjef Klevenberg, fylkesmann Blohr, rektor Adolf HØL, ekspedisjonssjef Almar Ness, landsleidur Sverre Tveito osv.

Landsleidur Tveito holdt opnings-talen og sa at nasjonalhøgskulen skal vere ei vidarefiring av folkehøgskulen, men også ei nyskapning. Det er berre rimelig at Noregs ungdomslag freistar å berge ungdomsskule-tankeh i nye formar i prakt med dei livsideal som må vera rødande i det Noreg me no skal bygja opp og fram.

Med desse ord sa han nasjonalhøg-skulen opna og .... han over til skulebestyraren, Halvard Tveiton, som på si side takka landsleidur Tveito for at Noregs ungdomslag gjekk i gang med reisinga av skulen. Han retta også sin personleg takk til kyrkjedepartementet og kulturdepartementet for den store tiltru dei har vist han ved å gjøva han den oppgiva å leide nasjonalhøgskulen. Han lova at han sammen med lærarane vilde gjere alt for sjønnonasjonalhøgskulen å nyroisse Noreg.

Som representant for kulturdeparte-mentet gjorde ekspedisjonssjef Klevenberg rede for målet med nasjonalhøgskulen og sa at den skal gi den norske ung-dommen muligheter for på solid norsk grunnlag å utvikle norsk kultur videre til ny vekst og ny storhet. Først da vil den ha en virkelig misjon i kulturlivet i landet vårt. Ekspedisjonssjef Almar Ness talte om gamle og nye sanningar og sa millom anna at trangen til kunnskap om om naturdrift hos hver eneste sum ungdom, og denne driften får ungdommen til å undersøke dei siderne som veks fram i tida.

Høgtidstunden ble avslutta med "Gud signe vårt dyre fedreland."

RIKSUTVALG FOR EVAKUERING NEDSATT.

23.00 "Ministerpresidenten" har den syttende oktober 1944 bestømt at det skal nedsettes et riks-utvalg for evakuering med sjefen for næringsdepartementet, "minister" Alf. L. Whist som formann.

Riksutvalget for evakuering har sine kontorer i Oslo. Dets oppgave er å trofje og koordinere de nødvendige tiltak i forbindelse med krigshandlingenes umiddelbare følger for sivilbefolkingen og næringslivet.

Til å mite i utvalget kan formannen innkalte en hvilken som helst offentlig tjenestemann eller tillitsmann hvis nærvær anses ønskelig for utvalgets arbeid. Utvalget kan innenfor rammen av gjeldende lover og bestemmelser gi departementene og alle andre offentlige myndigheter og institusjoner bindende anvisninger når utvalget anser det ønskelig for løsningen av dets oppgaver.

Det er også nedsatt enkelte underkomiteer som transportkomite, innkvarteringskomite, hjelpekomite, etc.

DEN RØDE ARME VED NORGE'S GRUNSE.

S.R.20.00 Det meldes i kveld fra ... at den røde arme idag er natt til Norges grunse.

D.R.19.00 31 sovjet-russiske fly ble idag skutt ned ved Norges nord-grense. Ennvidre ble en hurtigbåt skutt i brann og flere andre skip beskadiget.

23.00 Tyske jager, som er stasjonert ved nord-Ishavet, har i løpet av to timer skutt ned en øg femti sovjetrussiske fly. Det tyske luftvåpen har i det høye nord også utfoldet en livlig virksomhet på andre felter. Det har bl.a. angrepet sovjetrussiske troppelite, marsjkolonner og kjøretøykolonner o. tilføyd fienden betydelige tap av mennesker og materiell. Natt til søndag rettet avdelinger av mittslagfly kraftige angrep mot sovjetrussernes troppekonvensjoner, kolonner o. artilleristillinger i Petsamo-området. Dessuten ble en stor troppebil angrepet. Også i dette tilfelle kan man peke med store tap blandt sovjet-russerne.

23.00 Sovjetrusserne gikk også lång til angrep flere steder mellom S. Imljørvi og Ishavskysten, melder Internationale Information. Angrepene på begge sider av ishavsvægen ble slått tilbake av de tyske tropper med store tap for angriperne.

Sovjetrussiske skitroppar forsøkte fra Ryssenjervi-området å bryte gjennom mot nordvest til Kirkenes - vegen, men forsøket førte ikke til noe resultat. Tallrike tyske slagsfly rettet virkningsfulle angrep mot de sovjetrussiske tillørsalslinjer.

22.00 I det nordlige Finnland og ved kysten av Nord-Ishavet ble fiendtlige omfatningsforsik forpurret.

RUSISK I FINSKI SKOLER.

18.30 Hovedstadsbl. det viser det er nødvendig å bygge på den russiske språkundervisning i de finske skoler, heter det i en melding til AFTONBLADET. Man kan ikke lenger bagatellisere det russiske språk, særlig fordi man må opprettholde handelsforbindelsen med Sovjet-samveldet, skriver den finske avisen.

22.00 Til Rd: Meldin nr.17 fra Stockholm om undervisning i russisk i finske skoler, trekkes herved tilbake.

SVERIGE.

S.R.19.00 Et fremmed fly kom idag inn over Sverige fra Finnland, melder beredskapet. Etter beskytning fra svensk side, vendte flyet tilbake igjen.

GENERAL JUNG TALTE IDAG i Norrköping, bl.a. om nødvendigheten av en fortsatt forsterket utrustning.

SPORTEIN.

Norgesmesterskapet i kapprøye på landeveg foregikk lørdag med start fra Frogner stadion. Det var ganske god tilslutning. Seniorklassen gikk femten, juniorene og kvinner til km. Blant deltakerne var: Arne Ervik, Tjulve (Norgesmester), Karl Aage Røed, Rydy, Indre Frelsdal, Hellas, Karl Johan Pettersen, Trygg, Thor Gundtvedt, Tryg, Th. Udegaard, Hellas, Else Kolshus, Tjulve, Lilli Cooper, Tjulve.

De to finalekamper i norgesmesterskapet i håndball ble spilt på Ullevål, onsdag. I damekampen seiret Kristiansand turnforening over Lillestrøm sportsklubb med 3-2. I herrekampen seiret Oslo turn med 11.10 over Eidsvoll idrettsforening.

DANMARK.

D.R.19.00 & 21.45 Statstv. Biofonien avbrøt i dag sine utsendelser av militære programmer fra kl. 13.19 til kl. 14.21 og fra kl. 19.24 til kl. 21.03.

S.R.08.00 (23.10) Gestapo har i København anholdt sjefen for Københavns ordenspoliti, E. Møllerup (førstisk).

S.R.20.00 Tysk politi har foretatt razzia i viteskretser over hele landet også i København. Flere ble drept og adskillige siktet.

NYHETSOVERSIKT FRÅ SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regeringens Informasjonskontor

24. okt. 1944.

Nr. 1268.

Fortrolig.

Meldinger mandag 23. okt.

MORDDRAMA VED FARSUND.

14.30. (12). En 75 år gammel arbeider, Samson Roksten, ble lørdag morgen myrdet isitt hjem, Tjørrstadveien 1, like utenfor Farsund. Han ble stukket i halsen med en kniv mens han lå i sengen og døde kort etter.

Søndag morgen viknet fru Roksten ved at det var en person inne i sovealkoven hvor hun og mannen lå. Hun spurte hva som var på ferde, og den fremmede mumlet noe uforstående og blyde seg over henne. Fru Roksten vokket mannen sin, som straks roiste seg halvt opp i sengen. I det samme rettet den fremmede en lommelykt mot dem, trakke fram en kniv og stakk den med stor kraft inn i halsen på Roksten. Det var et dødbringende stikk på venstre side av halsen, like ved kravebinet. Drapsmannen forsant etter utjerningen. Roksten klarte imidlertid å komme sig ut av sengen og fikk slatt på lyset. Derpå sank han død om.

En arbeider, som passerte huset, ble anropt og fikk varslet politiet. To leger ble tilkaldt men kunde ikke utrette.

Motivet til mordet er i slike tilfelle helt uforstellig. Drapsmannen har ikke tatt med seg noget fra leiligheten og Roksten var en stillefarende mann som ingen uvennner hadde. Det er ikke usansynlig at det er en sinskyk person som har vært på ferde.

KRIGEN I NORD.

13.30 (9) Sovietrusiske spesialavdelinger angrep igår langs Salmijervi - Kirkenes - veien og på begge sider av veien til Taarnet (i bunden av Jarfjorden i Norge, 15 kilometer øst for Kirkenes) for å støte igjennom ved Kirkenes og samtidig å avsljøre forbindelsen for de tyske fjelldroppene som kjemper der, melder Internationale information i formiddag. Alle framstilt blev imidlertid avvist. En sterk sovjetrussisk klapgruppe som forsøkte å omga den tyske fronts strøm, ble revet op.

Langs veien som fører nordover fra Rovaniemi føler finske opklaringsavdelinger seg forsiktig fram.

VANSKLIGHETER FOR PELSDYRUTSTILLINGENE.

14.30 (16) I enkelte lokalavisar har det vært offentliggjort en melding om at Norges pelsdyravelslag har besluttet ikke å holde noen pelsdyrutstillinger i år. Ved henvendelse til formannen i laget, Herr Dalsaune fra "NTPB" landbruksmedarbeideroplyst at denne melding ikke medfører riktighet.

Det er nemlig på siste styremøte i legetipnet adgang til å holde utstillingar. "Si vanstelige som reise - og transportforholdene er i dag, vil det ståte på mange problemer og holde de vanlige store utstillingar, uttaler Her Dalsaune blandtannet. Men da mange oppdrettere ikke ønsker å få sine dyr bedømt, er det anledning til dette ved at lokalagent arrangerer mindre utstillinger rundt om i kretsene. Formannen oplyser tilslutten i styret for tiden arbeider med direkte salgskontrakter.

OVERSIGT OVER ÅRETS VEDFORSYNING.

19.00. (18)

I sidste Nr. av skogcieren gir veddirektøren Eyvind Wisth følgende oversikt over årets vedforsyning.

Det er sikkert unndvendig overfor skogcierne nærmere og presisere hvilken betydning det i disse tider har for vårt land at det blir skaffet til veie de nødvendige kvaanta ved. Dette er stadig framholdt under krigen og de norske skogeiere er sikkert også klar over hvilket kolosalts ansvar de har i og med at de har i sin hånd at sikre vårt lands forsyning med en så viktig vare som ved. Til tross for de store vanskligheter veddriften har veret forbunnet med, har skogcierne hittil under krigen magtet og framskaffe de vedkvana som har veret nødvendig til dekning av de strengt nødvendige behov. Mange skogeiere har sikkert i full erkjennelse av den betydning det har at det blir framskaffet tilstrekkelig bronsel, gjort nere for å overvinne disse vanskligheter end de strengt tatt har hatt plikt til å gjøre. Vanskligheten for veddriften er imidlertid etter hvert blitt større og resultatet av årets vedhugst er sådanne, at utsigten for kommende vinters brendelsforsyning er meget alværlig. Det pålagte tvangskvantum på en komma seks millioner favner som langtfra er tilstrekkelig til at dekke behovet for ved til de forskjellige formål, er det inntil nu bare hugget ca. femti prosent. Ikke i noen år siden krigen begyndte har det veret hugget så lite ved like før i en fyringssesongs begyndelse. Hertil kommer at beholdningen av ved i de fleste store forbrukssteder er usedvanlig små og bare er tilstrekkelig for en kort tids fyring.

Hugsten av den ved som skal brukes i vinter, burde under normale forhold veret avsluttet for lange siden, idet den ved som huges nu blir lite skiltet til bruk i denne fyringssesongen. Til det er imidlertid at si, at da ved er bedre enn linjen ved. Riktig behandling og riktig utnyttelse av fyringsstedene gjør at også rå ved kan benyttes selv om den ikke er så økonomisk i bruk som tør ved. Under lenvisning hertil appelleres det til skogeierne å gjøre alt som er mulig og nyte alle utveiger og midler for å få hugget de vedkvana forholdene har gjort det nødvendig å plassere dem som tvangshugst. Det er ikke bare nok i å få hugget veden. Slik som situasjonen ligger an er det også av den aller største betydning at veden blir fremdrevet til de godkjendte leveringssteder saa hurtig som mulig, idet det ellers ikke lar sig gjøre å få tørket de store vedbehov som etter hvert vil melde seg når kulden setter inn for alvor. Det hensilles derfor til skogeierne å sette alt inn på å få framkjørt veden til offentlig; ellers anden godkjendt bilveig snarest mulig.

Når innhøstningsarbeidet etter hvert avsluttes, forutsetter man at både folk og høster blir satt inn i veddriften for at faa plaskrynet slivel hugst som framkjøring av veden mest mulig. Samtidig hensilles det til skogcierne i den utstrekning der finnes vedskog å koncentrere vedhugsten på de steder som ligg slik til at veden kan lettvint bli fragtet til bilveig. En bør vere opmerksom på at transportsituasjonen med bil også er svært vanskelig, idet en nu ikke lengre får tilshuddsbenesin til generatorbilene, hvilket igjen medfører at en rekke bilveiger, hvor en tidligere kunne transportere ved ikke har kunnet godkjennes som leveringssted. Det er derfor av betydning at all ved blir framdrevet enten til offentlige eller godkjendte bilveiger og det har ingen hensikt å kjøre fram veden til bilveiger som ikke er godkjendt. Det er ikke formegent sagt at vår eksistens i dag er avhengig av at det blir framskaffet nok ved.

I tilslutning til dette kan meddeles at skogdirektøren har bestemt at tømmerhugsten ikke skal settes igang før første november. Oprindelig var det meningen at den skulle vere i full sving femtende oktober. Årsaken til utsettelsen er kort og godt å sette alt inn på å averge en brendelseskrisje til vintern. På bekostning av tømmerhugsten skal derfor vedhugsten fortsettes for full kraft, de første dager og derofter til nyttår. Forørig vil vedhugst foregå i hele vinter.

BLINDFØRTE RØDDE I HØYDE 200.

18.30. (2). De norske landmøters Rikslovs Fortsatte sitt landsting to døde, mindre. Det ble føret et valg på en for rikslovgjeld som ikke var i gjennomgang:

Knut Johnsen, Tønsberg, S. Nistad, Bergen, Wilhelm Luni, Oslo, Martin Krüker, Mosjøen, Thv. Mørns, Bergen, A. Olsen, Stavanger, S. Schøei, Arendal og A. Andresen, Oslo.

Landstinget behandlet vidare prisopprøret innan snartest, og det ble fattet en rekke vedtek med konstituerende bil og innstillingar. Landstinget ble avsluttet igår ettermiddag med en tale av riksoldermannen, smedemester Birnt. L. Larsen, som takket for saklig og behagelig samvær.

BLINDFØRTE MØTE.

21.30. (3). Gjorden Fyrnesjøen i Molhus ble løftet ved 19.30 tiden højet av en stor brann. Det begynte i brenne i uthusut av i løpet av en halv time, vis sivel uthusut som hovedbygningen og stabburut også av ilamur. Alt slukningsarbeide var myttelst av eide snue halvonen time før hovedbygningen brant ned. Arsts avdeling og sanitetsredskaper sto klar. Det lyktes å bergse rundt av området i hovedbygningen. Årsaken til brannen er ukjent. Trærne har visstn. ikke blitt skadet.

KJERVEN I NORD. 2.

22.30. (1). En Interpressmeddelelse fra Stockholm heter det:

"I følge de sist nylidde meldinger står sovjet-russiske styrker for 10 km fra innviellet i landstrekninger langs veien fra Lovozero ved Kirovgrad til Kirkenes. Den sovjetrussiske styrkene som angriper fra vestnord, av Kirovgrad etter alt i denne retning. Innviellet - i Petsjajefjorden - er der altså i retning vest i retning. Dette ligger ved veien fra Kirkenes over til Lovozero til Grense Jakobselv. Kampene foretas også langs den såkalte Kirovgradveien som går fra finsk side av gransen. Det er også sagnet om at både kompaner (enkelte ul. soldater) som ligger et par mil øst for innviellet fra Petsjajev. Men nevnte soldater krogsjøen som er endel av Saimijøen. Det hører til de sovjetrussiske tropper står i kamp langs grensen fra Kirovgrad til Lovozelbområdet, altså langs Pasvikdalen nedre vassdrag fr. Bjørnland over til nevnte og Klistervann til Fiskevann.

Mikkeli gjenstår delvis ødelagt. Den brente jordet teknisk gjennomføres med ul. maktell. konsekvens av krasjene regner med en sterkt økt konsekvens. Tyske forsvarer ses gjort opp i nærheten av krasjene. Det er slett tilbake flere frontlinjer mot Finnland. Det tyske luftvernet som er meget sterkt her opp, er i uoppnødig aktivitet både i de korte dagstidspunktene som natten. Polarmitten er allerede begravet i graven som gjekk her. Det er godt en million soldater og sovjetrussiske skyttopper har vært sett inn mot tyske skyttopper.

LO'S LANDSKONFERANSE.

22.30. Som en naturlig og verdig avslutning på "Arbeiderenes Faglige Landsorganisasjonens" landskonferanseseppe er markert slik figur seks av "Landsorganisasjonens" tillitsmann fortrud for "ministerpresidenten". Deles av dem bl. ledet av landstiller Odd Fossum og da fram for "ministerpresidenten" de saker som man hadde behandlet på landskonferansen. Av slike kan nevnes omringings-situasjonen, komissarstillingen og landsorganisasjonens stilling idag. "Ministerpresidenten" ga sin fulle tilslutning til de avgjørelser som var truffet under landskonferansen. Det kom fram under samtales med "ministerpresidenten" at landsorganisasjonen også i fremtiden

LO'S LANDSKONFERANSE. Fortsatt.

måtte få avgjørende betydning for samfundsordningen. "Ministerpresidenten" lovet "landsorganisasjonen" sin fulle tillit og støtte i dens sosiale arbeide.

SANDHAM ANGREPET AV BOMBEFLY.

22.30. Etter en gang har britiske terrorister vist sitt rette sinnelag overfor den norske sivilbefolknings. Førleden angrep nemlig omlag 30 fly det lille tettbygde Sandham på Vestkysten, som er uten enhver militær betydning. Stedet ble utsatt for en heftig mitraljøseild og flere beboelseshus ble sterkt skadet. En ung mann, den 25 årige Peter Vorre ble så hardt såret at han døde kort etter å være blitt innlagt på sykehus.

VERDEN & VI.

0.R. 19.10. I Verden & Vi idag hørte vi et intervju med en sikkert Charkassykjemper. Han var Unterscharfführer og het Inge Bakken og skrev seg fra Nordland, men bosatt i Sandefjord. Han hadde også Jernkorset. For tiden var han på reisefot og skulle opp til Nordland og kjempe der mot russerne.

Han kom nettopp fra Tyskland og kunne berette om hvilken enestående kampind som ennå finnes hos det tyske folk. Særlig var han begeistret for Berlins befolkning som hadde utholdt så mye bombing og som framdeles må finne seg i endel bomber nu og da. Tross alle påkjenninger har berlinerne beholdt sitt gode humør.

Han håpet inderlig at den norske ungdommen snart måtte bli klar over at deres plass nu mer enn noensinne er ved fronten for å forsvere fødrelandet.

Med hensyn til situasjonen i Nord så han at han var helt forsiktig overfor den uforstand og mangel på suntt omdømme som hersket i det sydlige Norge om situasjonen i Nord. Han ønsket at landet var snudd opp - ned slik at Folk i Sydnorge kunne stå overfor en sovjetrussisk invasjon om mer så i noen få timer. Da ville de bli klar over hva som egentlig skjer der nord nu i disse dagene.

Han fant ut at den eneste tristen å det uhyggelige mentale mørket i Syd - Norge var Frontkjempertonet som virkelig gjør noe for frontkjempene. Han kunne av praktisk erfaring si hvor meger det betød å få norske sigaretter og norsk brennevin tilsendt. Han ville ønske at enhver norsk mann og kvinne ville støtte opp om frontkjempertonet ved å gi gaver av alle mulige slag. Med sovjetrussene ved den norske grensen er det alle menn og kvinner plikt å hjelpe til. Det er ikke nok å være NS i navnet, sa han. Man må også være det i gevnet.

GERMANSKE SS NORGE ARRANGERER MØTE.

20.00 (29). Germanske SS Norge arrangerte i helgen et stort møte i Ålesund med taler av stabsleder dr. Schjøren. Møtet ble holdt i byens kinolokale og de mange som ikke kom inn fikk anledning til å høre foredraget g ennom høytalere rundt om i byen. Stabslederen uttalte bl.a. at folkestyret og alt snakket om det var det rene folkebedrag. Det har aldri eksistert noe folkstyre. Det var kapitalistene som regjerte i de folkestyrte land. Taleren refererte videre noen ord av Winston Churchill som stiller Englands kamp i det rette lys. "Jeg vil alltid representere den politikk som gir ut på å styrte og tilintetgjøre det sovjetrussiske forbryterregimet, England må reise seg mot den fare som kommer fra Moskva."

GEMANSKE SS NØRGE.

I dag er tonen en annen. Demokratiet, som den fordekte kapitalisme det er, har urtrolikt stiftet en intim forbinnelse med bolsjevikene og de som her fått dette i stand er jældne. Det er disse som idag avgjør millioners skjebne. Etter foredraget ble filmen "Notchilda" vist fram. Senere på kvelden ble det holdt en meget vellykket kammerataften.

D.G.MS APPELLE.

20.00. (30). Norsk Unadom. Vi står idag på kanten av stupet. Bolsjevikene truer med å skyve Europa og vårt land utfor. Vil du stå som passiv og se denne fare nærmre seg eller vil du sette alle kreftene inn for å redde Norge fra avgrunnen. Med deg da til innsats. Kunngjeldelse til Fylkesunndomsstaben eller Frivilligkontoret osv.

FINNLAND.

18.30. (17). Møtet til det Socialdemokratiske partiråd i Helsingi endte som en triumf for den tidligere finansminister og partiets leder, Tanner, melder Stockholmstidningens korrespondent i Helsingi. Tanners politikk ble anerkjent med tre og tyve mot fem stemmer. Samtidig ble det med 21 mot 8 stemmer besluttet å innkalte partikongressen onsdag. Stemmingene må betraktes som en stor seier for Tanner. Også i partikongressen kan Tanner rekne med et avsjort flertall. På Partirådet foreslo den nuværende arbeidsminister Vuori å foreslge en resolusjon for partikongressen om personalendringer, et rasjonaliseringssprogram og nye valg. Tanners tilhengere som er i minoritet i partietledelsen, men har flertallet i partirådet har i en motresolusjon sitt uttrykk for avvikende meninger på forskjellige punkter. Også Tanner har uttrykt sitt syn på saken.

21.00. (39). Melding nr. 17 om møtet til det socialdemokratiske partiråd trekkes herved tilbake.

10.00. (1). Moskva Radio meddeler at Josef Ivanovitsj Tykijainen er utnevnt til den koreansk - finske sovjetrepublikks utenrikskommissær.

DANMARK.

D.R. 08.15 Fra offisielt tysk hørsel meddeles: Den 28de september mforeretok tre bevepnede menn et røveri av en bank i Helsingør i Nordsjælland. De truet bankens personale med revolvere til å utlevere kassen som inneholdt 230.000 kroner hvoretter de stakk av. De ble imidlertid forfulgt og under jakten dropte den ene av røverne sin bror og deretter sog selv mens den tredje ble arrestert.

Det viste seg at han var ansatt ved den tyske krigsmarine som vaktmann og han er nu av en tysk domstol blitt dømt til 8 års tukthus.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 % Stat 1937 s 104, k 103 $\frac{1}{4}$.
 4 & Stat 1935 I k 102.
 3 1/2 % Stat 1941 I k 103 $\frac{3}{4}$.
 3 1/2 % Stat 1938 I k 103 $\frac{1}{8}$, k 102 $\frac{3}{4}$.
 3 1/2 Hypotekbank 1941 k 104 $\frac{1}{4}$.
 Creditbanken s 140, k 132 1/2.
 Kreditkassen s 815, k 800.
 Bjølvefossen s 19 1/2, k 19.
 Borregård s 130, k 129 1/2, oms 129 1/2.
 Elektrokjemisk s 130.
 Hafslund k 665.
 Orkla s 257, k 250.
 Saugbruksforeningen s 1800, k 1750.
 Union s 5.60, k 5.40, oms. 5.50.
 Agdesiden s 145, k 140.
 Borgestad s 212 1/2, k 205.
 Bruusgård KiUsterud s 232 1/2, k 230, oms 230.
 Amerikalinjen s 210, k 205.
 Bergenske s 140, k 147 1/2.
 Nordanfjeldske s 167 1/2, k 160.
 Ivaran s 242 1/2, k 235.
 Ocean s 267 1/2,
 Kosmos II s 260, k 250.
 Odd k 217 1/2.

Valutanoteringene var uforandret.

Stockholm:

I forbinnelse med de nye skatteforhøyelser i Finnland meddeles at samtlige inntektsskatter og jordskatten også for 1943 skal forhøyes med 20 % til 35 %. Regjeringen mener at man ved denne etterlikning skal kunne lage statsinntektene med noen milliarder finske mark og dekke det løpende underskuddet.

I høyerende økonomiske kretser mener man at denne skatteforhøyelse ødelegger utsiktene for en gjenoppbyggelse i Finnland da man rykker bort det finansielle grunnlag. Det viser seg at byrden ved våpenstillstanden er tyngre enn byrden ved krigen.

DRUKNINGSULYKKE I FLATDAL.

12.30 (8). Fra Notodden meldes: Sent igår kveld hendte en drukningsulykke i Flatdal i Telemark. Gårdbruker John Åse som var på hjemvei fra (?) stoppet nordenfor brua over Flatdøla for å snakke med en sambygging. Han skulle sette seg på en stabbestein, men i market falt han uti elva, et fall på fem - seks meter og slo hodet mot fjellet ved elvekanten.

En ung gutt, Halvor Hegna, kastet seg ut i vannet, men i market kunne han ikke finne Åse. Etterat man hadde hentet lykter ble Åse funnet på elvebunnen. Det viste seg at døden var inntrått momentant som følge av det kraftige slag mot bakhodet. Åse som var i færr - års alderen etterlater seg hustru og ni barn.

MERKELIG JERNBANEULYKKE.

S.R. 12.30. Et jernbaneuhell som kunne ha fått alvorlige følger hendte imorges på hovedjernbanestasjonen i Helsinki. Da toget fra Åbo kom til Helsinki og skulle bremse opp foran stasjonen løsnet lokomotivet fra toget og fortsatte med voldsom fart rett imot stasjonen. Det rente med full opp på perrongen og stoppet ikke før det var halvveis inne i stasjonshallen. Frontveggen i stasjonshallen ramlet ned og falt over lokomotivet. Som ved et under ble ingen mennesker drept eller kom tilskade på annen måte.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

R.A.

F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

25. oktober 1944.

Nr. 1269.

Fortrolig.

Meldinger, tirsdag 24. oktober 1944.

TIL UNDERRETNING: NTB sendte svært uregelmessig hele tirsdag kveld. Mellom klokken 18.30 og klokken 21.00 var det således ingen sendinger. Følgende sendinger ble ikke gitt: 1900, 1930, 2000 og 20.30. 21.30-sendingen ble ikke gitt før 22.50. Kundene fikk ingen forklaring.

RETTELSE.

11.00. (6) Til red.: I melding nr. 42 mandag kveld, om britisk flyangrep på vestkysten står navnet SANDHAM. Det skal være SANDSHAMN.

SKIPIET SOM IKKE TOK EISENHOWERS ADVARSEL TILFOLGE.

24.00. (50) Ålesund: Atter en gang er det utspilt en grusom tragedie på kysten, idet ruteskipet D/S Eira, som gikk i lokalrutefart ved Ålesund i ettermiddag ble angrepet av britiske fly. Fjorten personer ble drept og et liknende antall såret.

Det lille dampskipet ble angrepet av fly som kom i fire bølger og som beskjöt skipet med mitraljøser. Passasjerene tok det først rolig, men etter hvert dom kuleregnet tiltok i styrke og kulene begynte å hvine rundt ørene, steg redselen og fortvilelsen. Angrepet stod på i fem-ti minutter, men i den korte tid ble det utspilt de mest redselsfulle scener.

Noen av passasjerene på promenadedekket forsøkte å komme akterut hvor lugurone lå, men det var helt nytteløst på grunn av kuleregnet. De måtte kun legge seg ned, og håpe på det beste.

Da angrepet begynte la skipet øyeblinkklig kurset om og forsøkte å søke ly under en liten holme i nærheten. Flyene fulgte imidlertid etter, og skyt fortsatt like intenst. Etter at det verste kuleregnet hadde gitt seg, kom fiskerbåter til undsetning. De hårdest sårede ble sendt til sykehuset i Ålesund og tatt under legebehandling. Det ble straks sendt ut båt med lege og sykesøstre. Tolv av passasjerene døde med engang, to døde på sykehuset. Sju personer er så alvorlig skadet, at man ikke vet om de kommer til åstå det over.

Båten ble endel ødelagt, men det kan lett repareres igjen.

De omkomne er: Kjøpmann Erling Olsen, Karl Kulla, Astrid Nogva og Sverre H. Haram, alle fra Maramsøy. Fru politikonstabler Halvorsen, Ålesund, Martin J. K. Fjørtoft, Fjørtoft, Karl Dahle, Nordal; Peder I. Flem, Longva; Petter Kjærstad og Malla Lange, begge Kjærstad; førstestyrmann Bernhardt Hurlen, ...våg og Lars Grimstad og frue; Klara og Johan J.A. Farstad, Fjærstad.

NORDFRONTEN.

Nå gjelder det.

21.00. (38)

VERG NORGES GRENSER. I dag lyder et maningsrop til alle ansvarsbevisste nordmenn: Vær med å verg Norges grenser. Sovjetrusserne står allerede på norsk jord.

No gjelder det mer enn noen gang før vårt lands være eller ikke være. For hver dag blir faren for nasjonal utslettelse større. En dag kan det være før sent til å gripe til våpen. Meld deg derfor til innsats i dag. Henvendelse skjer til fylkesungdomsstaben eller til frivilligkontoret.

Kamphandlingene.

Det tyske kommunike: ...I Nord Finnland vedvarer fiendens trykk fra sør og øst i retning mot Kirkenes. En rekke fiendtlige panservogner ble skutt i stykker.

O.R. 22.00

Air defensiven i Petsamoområdet grep i går inn mot fiendtlige stillinger som ble knust.

Soldatensender West 20.40. Russerne angriper no Kirkenes både fra øst og fra nord.

S.R. 12.30

Finnene fortsetter sine framstøt langs Torneveien. Tyskerne har heller ikke klart å sette i effekt en varig stopp ved Muonioelven. Tirsdag morgen meddeltes fra TTs korrespondent på svensk side at tyske tropper av forskjellige våpenarter strømmer nordover. Finnene nærmer seg Poikajärv (?) Etter å ha brent ned Nedre Kijlanki (fon.), har tyskerne i dag satt fyr på Øvre Kijlanki (fon.).

S.R. 19.00

Omfattende tyske troppebevegelser er blitt iaktatt ved Muoniovaara og Kijvari (?) fon.) Den hast som tyskerne legger for dagen tyder på at finnene skulle være like i helene på dem. Øvre og Nedre Kijlanki (fon.) er enno ikke helt rømmet. Fra svensk side iaktok man i dag hvorledes et finsk fly angrep tyske tropper i Muoniovaara. Flyet ble beskyttet av tyskerne, men ikke truffet.

Grunnet nedbrenningen av flere finske grensebyer, iblandt dem Turtola og Pello har svenskene besluttet å evakuere befolkningen lenger inn i landet. Så at de finske beboere skal kunde delta i redningsarbeidet, er de blitt flyttet over grensen inn i Sverige. Om dagen kan de således gå hjem og redde hva reddes kan. De svenska statsborgere tas lenger sør i landet. Hittil er det evakuert i alt mellom 5 - 6,000 mennesker, 3-4,000 kuer og et tusental hester.

Soldatensender West 20.25

Det meget bombede slagskip Tirpitz skal nu evakueres fra Nord Norge til Kiel hvor det skal brytes opp, og delene benyttes igjen. Det er blitt besluttet å flytte fra Altenfjord da russerne kommer nærmere for hver dag. Tirpitz var eskortert av to slagskip og en hel del mindre skip. Foreløpig er man kommet til Tromsö. I denne anledning forlyder det at russerne allerede har besatt Kirkenes.

SVERIGE VIL ANERKJENNE DE GAULLE

S.R. 12.30.

Man går ut fra at Sverige vil anerkjenne de Gaulle om kort tid. Det vil i alle tilfelle bare bli en formsak, da Sverige allerede for et år siden anerkjente det franske befrielsesråd som styre for et befridd Frankrike.

DEN LOVLIGE ELGJAKT AVSLUTTES IMORGEN.

23.00. (42) Det er bestemt at årets elgjakt skal avsluttes 25. oktober da bæretillatelsen for de utleverte rifler utløper. Jakten har vært noe innskrenket i år og resultatene har også vært ujevne.

På Sørlandet har jakten gitt de beste resultater og det er her skutt omrent det tillatte antall elg. For Hedmark og Oppland jaktområder gjør det beklagelige faktum seg gjeldende at der har foregått en meget utstrakt ulovlig elgjakt. Kyrpskytteriet har i betraktelig grad redusert bestanden, uttaler distriktsjegermester Aschenborg til NTB. Dette har medført at bl.a. Nordmarken er fullstendig fredet for elgjakt, og det vil for framtiden bli nødvendig å redusere kvoten, også for andre distrikter da bestanden er sterkt redusert.

For en jeger er det falt å se hvordan krypskyttere farer fram, uttaler distriktsjegermesteren bl.a. For noen dager siden fant man således to døde elger, hvorav den ene hadde en svært verkebyld i bringen etter skudd med salonggevær. Det er også hevet over enhver tvil at kjøttet havner på svarterbörsen.

RASJONERINGSKORTENE DUKKER OPP IGJEN.

23.30. (46) Næringsdepartementet meddeler:

Avgjørelsen ble stjålet 9. august i år, er no ytterligere fire kasser kommet til rette. Sammen med de tidligere nevnte fire kasser utgjør dette omtrent en tredjedel av samtlige stjålne kort.

Etter tyveriet ble det bestemt at rasjoneringskortene for inneværende 24. kortperiode måtte være fem dager lenger enn vanlig. Det ble redusert til fire dager da en del av kortene kom til rette for noen uker siden.

No er det bestemt at ytterligere en dag skal avkortes, slik at kortene skal være tre dager lenger enn ordinært.

HUMMEREN ER USTADIG AV SEG.

18.30. (31) Etter de opplysninger Fædrelandsvennen har innhentet har hummerfisket vært varierende de siste dager.

Fiskerne har fått fra en halv opp til en hummer pr. teine. De beste distriktene mener man å holde fisket gående til midten av november måned.

EN VELKLEDT HERRE.

24.00. (51) En ung mann har stått for forhørsretten i Oslo, siktet for å ha stjålet 40 kjoler og en del andre klær i det renseri hvor han var ansatt. Likeledes hadde han stjålet diverse klær i heimen sin.

Han er tidligere ustraffet, men ble nå dømt til fengsel i ti måneder ubetinget.

ARKEOLOGISKE UNDERSÖKELSER I BERGEN.

12.00. (14) Staten har nyli bevilget 106,000 kroner til arkeologiske undersökelser og provisoriske arbeider etter eksplosjonskatastrofen i Bergen ivår.

Etter hva NTB erfarermer det meningen å legge provisorisk tak på en rekke av de historiske bygninger som ble skadet ved eksplosjonen. Således vil Håkonshallen, Rosenkrantzstårnet og Nykirken få nye tak, som forhåpentlig vil bevare murene mot ytterligere ødeleggelse.

BRANN PÅ TRANMÆLSØYEN.

09.30. (4) Trondheim: Under storbæmannen på Tranmælsøyen i Melhus mandag kveld viste det sje dessverre at husdyrene allikevel ikke ble reddet ut, idet 21 storfe og en hel del griser brente inne. Etter et iherdig redningsarbeide lyktes det å få ut de fire hestene som stod på stallen og løst to kuer, men kuene sprang inn i lådhavet og man så ikke mere til dem. De øvrige dyr var det helt umulig å redde. Det lyktes heldigvis å redde et hus hvor det reskede korn var oppbevart.

Skaden ved brannen går opp i adskillig over hundre tusen kroner.

HÖVLERI BRENNER NED.

18.30. (29) Et hövleri tilhørende brukseier Emil Simonsen, Søndre Høland i Akershus, er brent ned til grunnen. Samtlige maskiner og en del materialer strökt med. Skaden blir anslått til 40-50 tusen kroner.

PENGELOTTERIET UTVIEER.

23.00. (43) Det Norske Pengelotteri, som i löpet av et par år har utvidet loddssalget fra nesten ca. to millioner kroner til tre komma sju millioner, skal, ifølge Aftenposten fra juletrekningen påny utvide salget, denne gang til fire millioner korner. Det er den höyeste spillesum i lotteriets historie.

HAUGESUND TRAKKER OG SYNGER.

O.R. 12.00. Haugesund sangerne har lenge arbeidet med planer til å oppføre sitt "Sangens Hus". No er man kommet så langt at planene kan realiseres såsnart byggeforsoldene blir normale igjen.

LEMENEN PÅ VANDRING.

D.R. 18.35. Fra alle deler av Norge innlöper det rapporter om store lemenvandringer. Ifølge Aftenposten er Telemarken særlig hjemsøkt av de små dyr. Man kan ikke kjøre på, veiene uten å kjøre over massevis av dem. Det dreier seg om en særlig sort lemen som formerer seg usedvanlig fort. Det er fare for at drikkevannet skal forurenses.

ÖKONOMISKE MELDINGER.

Aksiekurser fra Oslo Børs 24. okt.

4 1/2% Stat 1937	S. 104, K. 103 $\frac{1}{4}$
4% Stat 1935,1,	K. 102
3 1/2% Stat 1941,1,	S. 104 1/2, K. 103 $\frac{3}{4}$
3 1/2% Stat 1938,1,	S. 103 1/8, K. 102 7/8
4% Hypotekbank 1938	S. 105 1/2, K. 104 7/8
3 1/2% Hypotekbank 1941	K. 104 $\frac{1}{4}$
Creditbanken	K. 135
Kreditkassen	S. 810, K. 800
Bjølvefossen	S. 19 1/2, K. 19
Borregård	S. 130, K. 129 1/2, Oms. 130
Elektrokemisk	S. 130, K. 125
Hafslund	S. 680, K. 270
Orkla	S. 260, K. 252 1/2
Saubruksforeningen	S. 1800, K. 1750
Union	S. 5,60, K. 5,40, Oms. 5,50
Agdesiden	S. 145, K. 137 1/2
Borgestad	S. 217 1/2, K. 200, Oms. 202 1/2
Bruusgård Kiüsterud	S. 232 1/2, K. 227 1/2, Oms. 230
Amerikalinjen	S. 207 1/2, K. 200
Bergenske	S. 147 1/2, K. 144, Oms. 145
Nordenfjeldske	S. 167 1/2, K. 160
Ivaran	S. 240, K. 230
Ocean	S. 267 1/2, K. 260
Kosmos 2	S. 257 1/2, K. 252 1/2
Odd	K. 215
Rosshavet	S. 350

ÖNBs indeks for Oslo Børs 23. oktober:

Bankaksjer	165,25 {minus 0,25}
Industriaksjer	182,60 {minus 1,30}
Skipsaksjer	215,30 {minus 1,20}
Hvalaksjer	189,75 {minusl, 25)

\$

Sverige orienterer sin handel østover.

Morgontidningen som står den svenske statsminister meget nær, hevder at en forlengelse av krigen utover vinteren, som stadig blir mere sannsynlig, betyr en forlenget sperring av såvel innførsel som utførsel og dette vil ha tilbakevirkninger på forsyningene og beskjæftigelsen innen industrien.

Vel nok har regjeringen lagt opp betydelige reserver, men det vil ikke være til å unngå at det innføres endel innskrenkninger i forbruket av importvarer. Også på arbeidsmarkedet vil den lange blokkade ha uheldige virkninger, på samme måte som forholdet er innen handelsflåten og eksportindustrien.

Bladet uttrykker imidlertid det håp at det vil være mulig å gjenoppta handelen østover som erstatning for handelen på Tyskland som er gått tapt gjennom egne forholdsregler. Imidlertid er forutsetningene for en livlig svensk-russisk handel meget tvilsomme.

NORGE STÅR FORAN EN KÅLROTVINTER.

18.30. (26) Fra Brandbu meldes at det no om dagen er en voldsom etterspørsel etter kålrot og den direkte årsak hertil er de feilslagne potetavdelinger. En rekke større firmaer og bedrifter har sine oppkjøpere utover bygdene for å sikre seg vinterforsyninger av kålrot og bare fra Gran er det i de siste dager sendt 200,000 kg. Samtidig er det transportert en mengde kålrot med biler til Oslo. Det tegner til gjennomgående ganske gode avlinger. En regner med en utstrakt eksport av kålrot fra Hadelandsbygdene i år, og rotvekstene er også av god kvalitet.

BRÖYTE SEG RYDNING ..

12.00. (13) Fra Kongsvinger meldes at første Hedmark sveit, som i sommer har vært stasjonert i Grinderleiren i Solør, ifølge bladet Glåmdalen, har utført et betydelig kultiveringsarbeid. Man har såkades nesten fullført det store Kveianlegget idet 1200 meter ny kanal er tatt opp. Når hele anlegget er ferdig, kan det vinnes inn 400 mål utmerket dyrkningsjord.

Sveiten har forøvrig lagt 50 mål jord under plogen, hogd 1200 ve-reis og no på slutten dektatt i hösten.

EN ARBEIDSLÖS NEMND.

18.30. (18) Det er påfallende stille på hestemarkedet til å være såvidt langt på hösten. Det omsettes svært lite hest overalt på Østlandet.

Formannen i Pristakstnemnda for Hest i Hadelandsbygdene, veterinær Dynna, opplyser til bladet Hadeland at nemnda praktisk talt er arbeidsledig. Hele september ble det taksert bare to hester, og mindre kunde det vel ikke g godt være i et av landets største hesteavlsdistrikter.

En må dog regne med at det blir endel omsetning av unghestmseinere utover hösten når bare innhøstningen er tilendebrakt og markens grøde er kommet under tak.

SÖLVREVEN TRIVES PÅ FISK

18.30. (27) Formannen i Hadeland Pelsdyravslslag, Herr Karl Lyngstad, uttaler til NTB at det er en meget stor sölvrevbestand i Hadelandsbygdene i höst, og en regner med störrempelsing enn vanlig. Det viser seg å være mulig å produsere fin pels utelukkende på fiskediet. Pelsen er fin og fyldig selv om den har mistet noe av glansen. Hittil har det vært bra tilgang på fiskeavfall, men det faller dyrt i bruk.

Etter opplysninger som foreligger fra distriktsveterinæren har det ikke forekommet tilfeller av mangelsykdommer i revegårdene her i distriktet i år og sunnhetsstilstanden er jevnt over meget god. Hvalpedødeligheten har vært liten og hvalpingsresultatet jevnt over meget godt. Det er de revegårdene som med en bestand av tolv- fjorten tisper har fått gjennomgående seks hvalper i kullet og det er et enestående godt resultat.

METANOLDRAMAER.

14.00. (19)

En uhyggelig metanoltragedie, som foreløpig har krevd ett dødsoffer, er utspilt i Stavanger. En mann, som arbeider på et bilverksted, tappet forleden dag de noen flasker av et fat, som var tydelig merket "trespritt".

Noe av spriten ga han til en hushjelp, som solgte den videre til to karer. Disse holdt kalas på drikkevarene sammen med endel andre, og alle sammen ble syke. En kvinne i 35-års alderen døde dagen etter og sju andre måtte legges inn på sykehus. Hvorledes det vil gå dem er enno uvist.

Man vet at det er tappet tjue flasker av fatet,, id et en annens som arbeider på samme verksted, hadde tappet åtte flasker tidligere. Disse åtte flasker er beslaglagt av politiet. To flasker ble konsumert under det nevnte drikkekalaset, men hvor de ti andre flaskene har tatt vegen vet en foreløpig ikke noe om.

11.30. (15.)

Et uhyggelig metanol-drama har funnet sted på Gardermoen. En mann hadde stjållet den farlige sprit på et bilverksted deroppe og tre mann satte seg så til å drikke av den livsfarlige veske. De ble alle syke og måtte bringes på sykehus, hvor samtlige no er avgått ved døden.

En av de døde er fra Aker, en fra Lørenskog og en fra Ullensaker. Det er ikke flere enn disse tre som har deltatt i drikkelaget.

DÖDSULYKKE.

09.30. (9)

En dødsulykke hendte søndag i Rissa, meldes det fra Trondheim, idet den 82-år gamle enkefru Maria Halseth ble påkjørt av en syklist og så stygt skadd at hun avgikk ved døden.

RAN.

18.30. (32)

To gutter, 19 og 20 år gamle, begge tidligere ustraffet, stod i dag for lagmannsretten tiltalt for ran på Jernbanetorget i Oslo. De hadde slått en opdøling i gaten, sparket ham mens han lå på bakken og ranet ham for lommeboken med penger, klokken og andre verdipapirer. Begge erkjente seg skyldig og ble dømt til lovens minimumsstraff, tre års fengsel.

SLIKMUNNER PÅFERDE I DRAMMEN.

14.00. (18)

I natt (mandag/tirsdag) er 1500 kilo sukker stjållet fra Østbanenes Forbruksforening i Drammen.

Tyvene kom seg inn på engroslageret gjennom firmaets garasje. Foruten sukkeret fikk de med seg endel smør og margarin. Tyvene har også tatt med seg firmaets lastebil, som de har fraktet varene på.

Også Risto fabrikker i Drammen har hatt besök av tyver i natt. Her ble det stjållet ca. 150 kilo mel og 100 kilo sukker samt endel margarin, forteller Drammens Tidende.

DANMARK.

D.R. 12.30.

Fra offisiell tysk side meddeles:

Som tidligere meddelt ble det den 28. september utført et bankrøveri i Nord Sjællands Banks filial, idet tre revolverbevæbnede menn trengte seg inn i bankens lokale og tvang personalet til å utlevere seg 23,000 kroner.

De tre menn flyktet, men ble forfulgt. Under flukten skjøtt den ene av bandittene en annen, men den tredje, Hans Petter Hansen, født i 1901, ble pågrepet. Hansen var marinevekter og i tysk tjeneste. Han er derfor blitt stillet for en marinedomstol som idømte ham åtte års tukthus for delaktighet i bankrøveriet.

D.R. 12.30.

To revolverbevæbnede menn har truet baneforstanderen ved Kongegaden stasjon til å utlevere 2,000 kroner. Etter at pengene ble overlevert ble forstanderen ført inn i et annet værelse og truet til å forholde seg rolig.

Såsnart bandittene var stukket unna, anmeldte han saken til Vaktværet, som imidlertid ikke klarte å finne forbryterne.

D.R. 12.30.

Gjennem Ritzaus Bureau meddeler de Danske Blades Fællesrepresentation at de mange nyopprettede pressebyråer ikke har noen tilknytning til den danske presse - dette gjelder også for det senestmopprettede pressebyrå.

SVERIGE.

11.00. (10)

Gjennom TT meldes at den svenske øverstkommanderende for hæren har anmodet regjeringen om at "Uppskoksmennene", dvs. vernepliktige som ikke er innkalt fordi de er nødvendige i de stillinger de inntar i det sivile liv, må bli utstyrt med våpen og ammunisjon.

Øverstkommanderende mener at vepningen bør bestå av gevær og automatpistol og han finner det hensiktsmessig at geværend blir overlatt av armeen som så bør automatvåpen som erstatning.

Engangsutgiftene ved å anskaffe "Uppskovsmennene" våpen og ammunisjon er beregnet til 45,0 millioher kroner.

FINNLAND.

11.00. (9)

Den sovjetrussiske kontrollkommisjon i Helsinki har, ifølge Svenska Dagbladet, meddelt de finske myndigheter at den trenger 10,000 finske arbeidere til bygningsarbeide i det bortforpakte Porkkala-området.

D.R. 21.45

Finnland skal oppløse visse foreninger, som er i strid med sovjets betingelser. Blandt disse er den finske frontsoldatforening.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra
Passjeringens Informasjonskontor.

26. oktober 1944

Nr. 1270

Portrolig.

Meldinger, onsdag 25. okt. 1944

KIRKENES EVAKUERT AV TYSKERNE.

S.R.19.00

Kirkenes er idag blitt rømmet, melder et tysk telegram.

S.R.19.00

Interim meddeler at alle krigsviktige installasjoner ble brendt eller sprengt i luften før Kirkenes ble evakuert.

Tyskerne avviste idag russiske angrep ved Langfjorden.

S.R.19.00

En rapport fra Petsamo melder at flere norske byer står i brann på den andre side gransen.

ENDRING AV LUFTVERN SIGNALENE.

20.30 (23)

Følgende innrykkkes 26-28-31/10 - 1944 over 50 m.m. to spalte med rumme.

Endring i luftvernsignalene.

.....de sent tekniske forberedelser er gjennomført blir luftvernsignalene fra klokken 24, natt til første november 1944 endret slik:

Offentlig luftvarsel: tre lange toner på tilsammen ett minuts varighet.

Flugtalarm: korte toner på tilsammen ett minuts varighet.

Farer over: en lang tone på et halvt minuts varighet.

Også luftværnets organisasjon må tilpassa seg disse bestemte sier.

Kommendierender General der Deutschen Luftwaffe.

Norge.

"STÅTT OPP TIL STRID".

20.30 (27)

"Stått opp til strid mot mørkhetens her som landet vårt vil herja. Opp alle menn tak sjold og sverd - no heimen vår vil verja".

Dette manningsropet lyder for enhver ansvarsbevisst norsk ungdom: Stå opp til strid i landets skjeblantime. Sovjetrusse har begynt stormlopet mot vår fedrener jord. Vi må alle som en stiller oss usalvist i kamp for Norges frihet og selvstendighet. Konvenanser skjer til fylkesungdomstaben eller frivillighøkontoret.

MIDLERTIDIG SPERRING AV SALGET AV MURSTEIN OG TAKSTEIN .

(Meldingen nesten ulæselig.)

18.30 Sturlasson. Følgende innrykkes omgående over 75 m.m. to spalter med ramme og halvrunde hjørner.

Midlertidig sperring av salget av murstein og takstein til byggearbeider.

Man viser til tidligere kunngjøring av 17. og 23. oktober d.d. Etter ..... som de ueffektuerte anvisninger på murstein og takstein kommer inn til den norske landsforening for teglverk vil de bli undergitt ny prøvelse og i tilfelle bli påført stempel av kontrollkontoret for bygge- og anleggsvirksomhet om fastsatt gyldighets fornyelse. Dessuten vil det etter hvert bli utstedt en del nye anvisninger .....viktige behov. Disse anvisninger vil i sin tekst gi uttrykk for at de gjelder uansett den midlertidige .....av murstein og teglstein. ....produksjonsmessige og transporttekniske grunner bli påført .....leverandør. Innehaverne av nevnte anvisninger kan placere disse hos sin vanlige forbindelse, (verk eller forhandler).

Hvis anvisningen placeres hos en forhandler, (grossist eller detaljist) må forhandleren videresende anvisningen til leverende verk sammen med sin bestilling. Etter at anvisningen er effekturert sender teglverket anvisningen inn til den norske landsforening for teglverker. Samme framgangsmåte benyttes hvis anvisningen er plasert direkte hos verket.

Oslo den 26. oktober 1944.

Forsvarsdepartementets avdeling for Industriforsyning. Sturlasson.

DÖDSFALL.

22.00 I de siste dagene er det inntruffet 2 dödsfall i Oslo. Begge skyldes antakelig nytelse av metanol. Söndag ble en mann brakt til sykehuset, men livet stod ikke til å redde. Spritten hadde han angivelig kjøpt av ukjente personer.

Samme dag hadde man et annet tilfelle hvor også vedkommende avgikk ved döden.

MYSTISK BRANN I BERGEN.

22.00 For niente langt er det oppstått brann i Bergen under så mystiske omstendigheter, at man kan gå ut fra at en pyroman er på ferde, skriver Bergens Tidende. Siste branntilfelle hadde man lørdag da det brøt ut brann i hovedoppgangen til en gård. Inngangsdøren var låst og man gikk derfor ut fra at brannstifteren har låst seg inn med falsk nøkkel og satt fyr på. Heldigvis ble brannen slukket før det var vært nevneverdig skade.

PENGEUTPRESSING.

- 20.30 En kvinnelig funksjonær ved et råsjoneringkontor her i Oslo har vært utsatt for forsøk på pengeutpressing. Hun mottok en dag et anonymt brev, hvor avsenderen skriver at det er kjent at funksjoneren har delt ut tobaks- og brennevinskort ulovlig. Bravaenten krevde et tusen kroner for ikke å si noe. En dame skulle hente pengene. Funksjoneren underrettet straks politiet, og da dame kom for å hente pengene, ble hun arrestert. Hun hevdet at hun var kommet i snakk med to andre kvinner i en matikk, og at hun hadde fått beskjed om å hente pengene for dem. Damen ble framstillet i forhørssretten i dag, og dommeren fant at hun ikke kunne løslate henne mot meldeplikt.

PENGEBEDRAGERI.

- 20.30 En handelsreisende har stått for brythen tiltalt for en rekke bedragerier i banker i Oslo. Han har innlevert sjekker som det ikke var dekning for og i flere tilfeller har han forsøkt å få utbetalte pengene. Han ble funnet skyldig og dømt til fengsel i et øy et halvtår.

INTET NYTT OM MORDET VED FÆLUND.

- 20.30 Det foreligger fr. politiets side intet nytt om mordet sundag på den fem og sytti år gamle arbeider utenfor Fælund. Tirsdag kveld kom tre mann fra kriminellavdelingen i Stevnspoliti til byen, og sammen med det stedlige politi har de vært i arbeid hele dagen.

NYE MAKSSIMALPRISER PÅ FILTEDE OG ULINE SAUESKINN.

- 21.30 Ordf. rektoratet fastsatte den annen oktober 1944 nye maksimalpriser for filtede saud- og lammeskinn. Samtidig ble det bestemt at det med filtede skinn skulle forstås skinn som jevnt over var ull av en lengde på fem og tjue mm eller mer, inntil lengder av halvårs ull. Det ble videre bestemt at filtede saud- og lammeskinn prinsipielt kunde selges etter stykkpris uansett gjeldende kilo priser.

Disse bestemmelser ble bekjentgjort i dagspressem den tredje oktober d.å., samtidig som en meddelelse at de nye bestemmelser vilde bli inntritt i først-kommende måned av pristidende, som endringstunngjøring til prisdirektoraats kumuljering nr. 261 av 29.april 1942.

Det har vist seg at den forhøyelsen av filtetskinnsprisen, fra femten til én og tjue mm som ble fastsatt i bestemmelsene av annen oktober 1942 i praksis har ført til visse vanskeligheter. Prisdirektoraatet vir derfor ved bestemmelsen av 26.oktober d.å som meddelt i dagens annonse, opphevet bestemmelsene av 2.okt.d.å.

(fortsatt)

MAKSIMALEPRISENE osv. (fortsatt)

Samtidig er fastsatt nye maksimale stykkpriser for såvelfiltede som for ulne sau - og lammeskinn. De nye maksimale stykkpriser for filtede sau- og lammeskinn er de samme som ble fastsatt annen oktober i år. De gamle maksimale kilopriser er opphevet og det er ikke fastsatt nye. Filtede sau- og lammeskinn skal således selges etter stykkpris. De gamle maksimale kilopriser er endret i samsvar med de nye maksimale stykkpriser på disse skinn. Fordørig gjelder bestemmelsene i kunngjøring nr 281 av 29.april 1942. Fra og med 26.oktober 1944 er således igjen filtetskinggrensen femten mm. Det er videre nødvendig i vareoppmerksom på at det for øttertiden bare er filtede sau- og lammeskinn som kan selges etter stykkpris. Alle andre sau- og lammeskinn skal som tidligere principielt priserregnes etter de maksimale kiloprisene.

Bare i de tilfeller dette medfører at stykkprisene for vedkommende skinn overstiger de tilsvarende maksimale stakkpriser, skal disse sist prisene anvendes. Av praktiske grunner har prisdirektoratet funnet det unndvendig å ta inn i pristidende endringskunngjøringen av annen oktober 1942. I førstkommande nummer av pristidende vil derfor bare bli inntatt endringskunngjøringen av 26.oktober 1944.

STATSFYLLESUTSTILLINGEN FOR SJØ, GJEIT OG BUHUND ble holdt på Bergelikka ved Larvik i dag. Omlag hundre dyr var møtt fram til bedømelse og premieprosenten var meget god. Statskonsulent Sæland uttalte etter utstillingen at interessen for sjøavl i Vestfold er stor og stigende. Også blant hundene var det mange premier, de fleste gikk til en og samme oppdretter.

HOPPEUTSTILLINGEN PÅ GJØVIK I DAG hadde samlet mange interesserte tilskuere. I alt møtte sju og fimm hopper. Beste klasse var hopper i alderen seks - fjorten år med fire annenpremier. Statskonsulent Bjørnstad sa i sin tale etter utstillingen at sjået hverken kunne betegnes som stort eller godt. Han understroket sterkt betydningen av mere stabilitet i hestearvien.

SPORTEN.

Onsdag aften ble det arrangert et norsk-tysk svømmestevne i Torggate bad, hvor en rekke av våre beste svømmere konkurrerte med tyske elitesvømmere som for tiden oppholder seg her i landet. Stevnet ble meget vellykket og det ble oppnådd flere gode resultater. Arrangementet var godt og livelsene ble fort og greit avviklet. Deltakerne var: Tropschuh, Luftwaffe, Br. Goldmann, Grethe Hvalstad, OS, Astrid Andersen, OI, Wachtmeister Höhne, Robert Meyer OI.

Årets norgesmesterskap i orientering arrangeres søndag i nærheten av Oslo med studentenes idrettsforening som arrangør. Hittil er det anmeldt omlag 35 mann, hvorav Trøndelag alene stiller op med hele seksten mann.

AKTION UTFOR NORGE'S KYST.

23.00 Tirsdag angrep tyske jagerfly en liten fiendtlig flyavdeling som gikk til aksjon mot en tysk konvoi utfor den nord-norske kyst. Fire fiendtlige fly ble skutt ned. Under et angrep av en annen, mindre fiendtlig avdeling skjut hørens luftvern ved den nord-norske kyst ned to jagerfly. Andre fly viste rekutvikling og har neppe vært i nå tilbake over sjøen til sine stasjonspunkter.

Da noen fiendtlig fly i går fløy inn over Oslo-området, ble et fly skutt ned av luftvåpnets luftstyrke. Flyet styrtet brønnende ned i Oslo-fjorden.

FINNLAND.

S.E.12.30 & 22.30 I de siste dagene har det i Helsinki vært i onlap rykter om at de finske myndigheter skal ha foret et sensasjonell arrestasjoner i samsvar med krigsforbryter-klausulen i den sovjetrussisk-finske våpen-stillstandsoverenskomst, melder Stockholms-Tidningens korrespondent.

Tirsdag ettermiddag fikk ryktene sin bekroftelse i form av to korte offisielle kommunikeer. Det ene kommunikeet hadde i følge Dagens Nyheter følgende ordlyd:

"I følge artikkelen tretten i våpen-stillstandsoverenskomsten har Finland forpliktet seg til i samarbeide med de allierte makter ved arrestasjon og domfelling av personer som er anklaget for krigsforbrytelser. ....artikkelen er det nu arrestert bestemte personer som etter allierte oppgave skal ha gjort seg skyldige i krigsforbrytelser under kampene særlig i Jst-Karelen."

Det er også foresatt en del arrestasjoner i forbindelse med 1. sluttelse av sovjetrussiske krigsfanger. Ingen navn er blitt nevnt.

SVERIGE.

S.R.12.30 Et større antall allierte fly fløy over svensk område i går kveld.

S.R.12.30 & 13.00 I alt omlag tre tusen fem hundre flyktninger fra de baltiske land er hittil kommet til Gotland, melder Svenska Dagbladet. Flyktningene er samlet i forskjellige leirer og blir etterhvert sendt over til det svenske fastland.

S.R.19.00 London-radioen påstår at den svenske tendstikkfabrikk i København som fornylig ble ødelagt, eksporterte tendstikker til Tyskland. Denne påstand er fullstendig feilaktig, noen export til Tyskland har ikke funnet sted.

EIENDOMSRETTSSAK I OSLO.

22.00 Oslo byrett har avgjort dom i en viktigstig sak om eiendomsretten til Storgata 22 og Stenersgate 8, Oslo. Den tidligere eier av disse eiendommene hadde saksøkt en rekke parter for å få omstøtt de transaksjonene som førte til at han ble berøvet eiendommen. Ved dommen ble overdragsisen av panteobligasjoner i de nevnte eiendommene for et samlet beløp av 541.000 kroner kjent ugyldig og Aardækkens og Bergens kredittbank og foreningsbanken A/S under offisiell administrasjon ble tilpliktet å betale skadestårsafer og grosserer C. Stbye-Hansen 150.000 kroner med renter fra ... j. nu år 1939.

Videre ble arkitekt Hayes dødsbo tilpliktet å transportere samtlige aksjer i de nevnte eiendommene mot en godtgjørelse av seks tusen kroner. Saken ble pådømt av justitarius Helliksen.

DANMARK.

D.R.18.35 Statsradiofonien avbrøt sine utsendinger fra klokken 12.24 til kl.15.00.

D.R.18.35 Direktøren for De Dansk. Statsbaner meddelede at der i Juletiden ikke vil bli innsatt ekstratog. Men oppfordrer publikum i umulige i reise med mindre det er absolutt nødvendig.

S.R.22.00 Det tyske sikkerhetspoliti fortsetter razziaene i København, og unntaket av døde og sårede forhøyes for hver dag.

En dansk politimanns eiendom, Rosen-Gårdsvænget 52, København ble omringet av det tyske politi og 5 personer arrestert.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regeringens Informasjonskontor

27. okt. 1944.

Nr. 1271.

Fortrolig.

Meldinger torsdag 26. okt.

KOMMENTAR TIL BEGJÄLLEN AV KIRKENES.

23.00. (42). Utviklingen i nord har gitt fram med kjempe-skritt i de siste dagene. Kort etter at sovjetrusserne hadde nådd fram til Petsamo, besatte de onsdag Kirkenes og fronten går nu vest for denne by. Derned er krigen kommet inn på norsk jord igjen, for annen gang i denne verdenskrig, og vi står foran en uviss og skjebnesvanger framtid. Det norske folk har gått og ventet på den dagen da invasjonen kom. Nu er den kommet, bare med den forskjell at det er sovjetrussiske tropper som har den ere å befri den første norske by, og ikke engelske eller amerikanske. Det er utvilsomt ikke berekningen hos de fleste nordmenn. Sovjetrusserne står på norsk grunn. En fullstendig ny situasjon er idag oppstått for vårt land, en situasjon alle mi se i tynne uten å miste fatningen, men samtidig en situasjon som betyr den mest avgjørende vending i vår historie. Men mi reikne med at når sovjet-russerne bekoster så store anstrengelser som et felttog i Finnmark betyr nu mot vint røstider, så skjer det ikke bare fordi de vil slå tyskerne. Enhver mi jo resonnerer som så at tyskerne måtte da kunne sliss nede i Europa uten at det var nødvendig å føre krigen i Norge. Når de allierte nu stadig proklamerer at krigen snart er slutt, at Tyskland står foran sammenbruddet osv. da skulle det ikke være på-krevd å føre krig i nord hvor forholdene er så vanskelige som de vel kan tenkes før krigsoperasjoner. Det er noe her som ikke stemmer med den offisielle allierte agitasjon, og en blir bontfram midt til å trekke den slutning at sovjetrusserne har sett seg ikast med en invasjon utelukkende for seg selv for å sikre seg dette området inord, som de kanskje senere ikke vil kunne skaffe seg. Krigshandlingene der oppkommer til å bli en dyr affære for russerne. Og det er en selvfølge at russerne ikke påtar seg slike ofre uten å forlange noe igjen. Og hva er mer naturlig enn at de kommer til å tviholde på det de har eller eventuelt får besatt, uansett hva England mener? Det har så ofte før vært nevnt at sovjetrusserne har planer i Nord - Norge, at det består en sovjetrussisk fare for vårt land uansett tidsbetinget alliert politikk. Den betydning marskalk Stalin har gitt basertelsen av Kirkenes ved i utstede en dagsbefaling og la 204kanoner i i Moskva avfyre 20 salver, er et "mene tek" for det norske folk. Hva Churchill og den norske eksilkommis i London kan stille opp mot denne utviklingen gjenstår å se, men en må på forhånd si seg selv at blir det ikke mer enn det vi hittil har sett, f.eks. norsk - sovjetrussisk allianse mm., da blir det ikke stort. Vi blir da også, fra den kant utlevert til bolsjevismen og har kun ett ----- (enkel ord uleselige).

Tromsø: 22.00. (36). Sovjetrussiske tropper har overskredet den norske grense og er rykket inn i Kirkenes; De tyske tropper rømmet byen etter å ha sprengt alle krigsviktige anlegg. Sterke sovjetrussiske framstøt ble avvist i Langfjord.

22.00 (35). Følgende er en melding til avisredaktører: Nedenstående må ikke offentliggjøres men kan nytties som grunnlag for kommentar:

Marskalk Stalin har utferdiget følgende dagsbefaling rettet til den øverstbefalende for de sovjetrussiske tropper på den arktiske front, general Meretskov: Styrkene på den nord-karelske front gikk idag over den norske grensen og har under meget vanskelige forhold frigjort byen Kirkenes, den viktige havna ved Barentshevet. Seieren vil bli feiret i Moskva med 20 kanonsalver fra 224 kanoner.

Fortsatt fra side 1.

Klokken 21 den 25de oktober sendte London Radio ut følgende melding:

Frigjøringen av Norge er begynt. Det sørblinde alle har ventet på med stigende utilmodighet er nu endelig kommet. Frigjører fra den 22de har gitt over norskegrensen og inn i Finnmark.

Til obs. for red: Ovenstående må ikke offentliggjøres men kan nytties som grunnlag for kommentar.

SITUASJONEN I FINNMARK.

S.R. 17.49. I et kåseri som BBC's korrespondent i Stockholm, Norman MacDonald sendte til BBC fra Stockholm behandler han den situasjonen som tyskerne i Finnmark befinner seg i nu. Han kalte sitt kåseri "Etter Kirkenes".

Han framhever at nu etterut tyskerne har mistet Kirkenes og da i en meget vanskelig stilling ligger opp. Kirkenes var den beste evalueringshavnen de hadde og den eneste havnen det nu kan bli tåle om å bruke for evaluering er Hammerfest som ligger ca 450 miles unna over en meget vanskelig framkomstrute. Det er lite sannsynlig at tyskerne vil forsøke å gå sjøveien dit og da har de bare den lange vanskelige veien over land. Denne veien går bl.a. over de lange fjordene som strekker seg inn i Finnmark og fergeforbindelsene der da i en meget skadelig forfatning. Den situasjonen tyskerne står foran er at russene kan rykke fram over mot Lyngenfjorden og besette den smale strekningen fra Lyngenfjorden til det punkt hvor den svenske, norske og finske grense møtes. Da vil alle de tyske tropper i Finnmark være avskjært med ett slag. Det ser altså ikke bra ut for dem og nu har det allerede begynt å sne på enkelte steder. Dossuten setter den lange vinternatten inn og øker til vanskeligheten. Det er allerede konstateret at endel av de tyske tropper allerede er på vei mot Hammerfest tilført fordi de mangler drivstoff for biler og andre transporter.

AVSENDERNAVN PÅ REKOMMENDERTE SENDINGER.

20.00. (26). Det har forekommot tilfeller med uriktig sendernavn på rekommenderte sendinger. "Departementet" her derfor bestemt at senderen, eller den som leverer inn brevet, må leggitere seg ved å vise legitimasjonskort dersom postfunksjonæren ikke kjener ham og at postfunksjonæren i så fall skal føye til på brevet numret på senderens, eller i tilfellet budets legitimasjonskort.

KRIGSFORBRYTERNE.

23.00. (43). I Helsinki er det utstedt en offisiell melding som inneholder navnene på de finner som er arrestert eller skal arresteres som såkalte krigsforbrytere. Disse navn, heter det, står på den liste over krigsforbrytere som den sovjetrussiske undersøkelseskommisjonen i Finland har satt opp.. Overst på listen står oberstløytnant Karlainen, som var sjef for den finske forvaltning i Øst - Karelen og generalmajor Arasjuuri, sjef for militærstab i samme området. Ifølge Ny Dag er begge disse menn flyktet til Sverige for å unngå sin straff. Det er sannsynlig at både de finske og de sovjetrussiske myndigheter vil kreve at Sverige skal utlevere dem. Undersøkelseskommisjonen har videre satt opp følgende personer på sin liste over finske krigsforbrytere: Oberstkommanderende over den 3de finske divisjon, generalmajor Palojarvi, generalmajor Pojari, oberst Lolf Schmidt, militærkommendanten i Petrosavodsk, kaptein Pirikainen, kommandanten for konsentrationsleirene i Petrosavodsk, løytnant Salovaara, major Kuurema, løytnant Tolonen og løytnant Muetto. Dossuten er også endel sivile finnere embetsmenn arrestert.

EKONOMISKE MELDINGER.

Aksjekurser fra Oslo Børs 26. okt.

4 1/2 % Stat 1937	S 103 3/4, K 103.
4 % Stat 1935 I	K 102
3 1/2 % Stat 1941 I	K 103 3/4.
3 1/2 % Stat 1938 I	K 104 7/8.
4 % Hypotekbanken 1938	S 105 1/2, K 104 3/4.
3 1/2 % Hypotekbanken 1941	K 104 1/2.
Creditbanken	S 137 1/2, K 130.
Kreditkassen	K 800.
Jøllefossen	S 19 1/2, K 19.
Borregård	S 128 1/2, K 128, oms 128.
Klektronik	S 130, K 125.
Hafslund	K 672 1/2.
Orkla	S 257 1/2, K 250.
Baugbruksforeningen	S 1800, K 1750.
Union	S 5.50, K 4.40, oms 5.50.
Agdesiden	S 142 1/2, K 140.
Borgestua	S 210, K 207 1/2.
Bruusgård Kilstørud	S 235, K 232 1/2.
Amerikalinjen	S 210, K 205.
Bergenske	S 146, K 145, oms 147.
Nordenfjeldske	S 170, K 162 1/2
Ivaran	S 242 1/2, K 237 1/2 Oms. 240
Ocean	S 267 1/2, K 265
Kosmos 2	S 262 1/2, K 260.
Odd	S 227 1/2, K 220
Rosshavet	S 357 1/2, K 350

Trondheim:

Den 25. oktober er det 25 år siden Trondhjems Børs ble opprettet ved Kgl. Resolusjon, men den kom dog ikke i stand før 10 år etterpå. Første gang man finner spørsmålet nevnt om opprettelse av Børs i Trondheim er i Hans Nissens testamente hvorved han skjenker 1200 riksdaler til en Kjøpmannsbørs i Trondheim. Det er meget mulig at han på sine reiser i Irland og Neddrland hadde sett seg inn i børslivet på disse steder og derved fått ideen til å legge terp til en børs i Trondheim.

De menn som ellers opptok arbeidet for å få børsen opprettet var J. Molmann - Lysholm, Hermann He, konsul Lorentz Johansen, Jacob Skavland Gram, Jacob Oxholm, Peter Schmidt, E. Wentzel, Hohen Christian Wildhagen, Hans Brun og Hermann Garmann.

København:

Sukkerproduksjonen i Danmark har i år nytt godt av det langvarige sommerværet. Kvantitativt ligger utbyttet i år antakelig noe tilbake for fjorårets da sesongen begynte så sent. Kvaliteten er imot betydelig bedre. Teknologisk institutt har ved kontroll av sukkerleveransen til København konstatert at vanninneholdet i de forskjellige kvalitetsklasser er bare halvparten så stor som ifjor.

DNBs indeks for Oslo Børs 25. oktober.

Bankaksjer	165.25 {minus 0.25}.
Industriaksjer	182.40 {minus 0.53}.
Skipsaksjer	211.25 {pluss 0.35}.
Hvalaksjer	190.65 {pluss 1.65}.

KRIGSFORBRYTERNE. 2.

22.00 (41).

Arrestasjonen av finske statsborgere som sikkalte krigsförbrytere är egnet till å skapa den största uro, skriver Stockholmstidningen. Denne framgangsmåte tyder på att man ikke kan hengi seg til noen illusjoner når det gjelder behandlingen av Finnland. Det er helt absurd å bruke beteknelsen krigsförbrytere på Finnene all den tid man har en rekke eksempler på at sovjetrusserne ikke blir straffet for sin behandling av det finske folk. Skulle klausulen om krigsförbrytere derfor komma til anvendelse på finner må dette tiltrekke seg hele verdens oppmerksomhet. For realpolitikere er dette en bekreftelse på at folkene og landene ikke har gjennomgått noensomhelst forandring ned gjennom tidene.

DANMARK.

D.R. 21.45.

Fra offisiell tysk side meddeles: Den tyske værnemakt har ifølge en forordning av 26/10 1944 bestemt at den tyske værnemakt skal kjøpe opp alle nye sykler som befinner seg i de danske salgsLAGRE. Bestemmelsen er tatt på grunnlag av forordningen om kjøp og leveranse til den tyske værnemakt.

Statsradiofoniens utsendinger ble idag avbrutt av militære grunner fra klokken 18.37 til 20.30.

SVERIGE.

D.R. 21.45.

Det kommer stadig vekk flyktninger over fra Estland og Finnland og de kan fortelle fryktelige historier om forfølgelser og misshandlinger av kommunistene.

I den anledning venter man seg at de svenska kommunister vil kreve at det blir innført forbud mot at slike mennesker får innvandre til Sverige.

S.R. 22.00.

Det finske blad Hufvudstadsbladet skriver at de forhandlingar som har vært ført om å gjenoppta skipsruten mellom Stockholm og Åbo nu ser ut til å føre fram.

Drottningholm kom imorges inn på svensk område og ankret opp ved Väderöyene. Skipet fortsetter imorgen til, Göteborg.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA .
F R A
Regjeringens Informasjonskontor.

N.J.. /R.A..

28. oktober 1944.

Nr. 1272.

Fortrolig.

Meldinger, fredag 27. oktober 1944.

KAMPHANDLINGENE I NORD.

O.R. 12.00. Fra Stockholm meldes at kampene i Nord Norge fortsetter vest for Kirkenes ved Langfjorden. Foreløpig foreligger det ingen meldinger om nye sovjet russiske landinger.

S.R. 12.30. Ved I shavsfronten har russerne, ifølge Moskva radio, erobret Tikajärvi (fon.), sydvest for Salmijärvi. Russiske fly har angrepet Vardö havn og senket et transportskip med tyske soldater ombord.

Det finske kommunike beretter om finsk fremgang syd for (Botsjarve?) på Petsamovegen. Ellers fortsetter stridene og tyskerne setter seg kraftig til motverge.

Ved Ounasjoki er et sted, øst for Kolari, blitt erobret av finnene.

I Muoniodalen kjemper tyskerne forbitret mens finnene nærmer seg (Königsejärvi?).

Finnen har bombardert tyske bilkolonner.

S.R. 19.00. Fra Kirkenes meldes at tyskerne har satt ild på byen og gardene i sin veg. Fra haugene rundt omkring, kan man se brannene. Kirken, papirfabrikken, konservefabrikken og skolene i Kirkenes står i lys lue.

O.R. 22.00. Havnene i Petsamo og Kirkenes ble ødelagt av spesielle sprengkommandoer for tyskerne ryddet byene. Tyske fly har ødelagt en mengde sovjet-russiske pansrvogner og skutt ned en hel del fly på dette frontavsnitt..

Kampene i Nord Norge fortsetter.

O.R.. 22.00. ("NTB" 2300) Enkelte britiske fly foretok i går oppklaringstokter i kystområdet nord for Trondheim. Fire fly ble skutt ned av luftvernartilleriet på skip og på land. Fire britiske flyvere ble tatt til fange.

A. fire britiske fly som fredag morgen fløy inn over det samme området ble ett skutt ned.

I Nord Norge er et britisk Boston-fly skutt ned.

23.30. (32) Torsdag ettermiddag angrep åtte fly, som var startet fra hangarskip, Rörvik på Vikna. Det ble kastet åtte bomber, likesom flyene åpnet mitraljøseild mot havna. Det ble ikke anrettet noen skader.

Et av flyene ble skutt ned. Av besettingene, som drev omkring i sjøen, lyktes det bare å redde en mann, löytnant James Smith. De øvrige druknet da svømmevestene ikke bar dem. Smith sitter no som krigsfange.

FRONTBERETNING FRA KIRKENES.

Moskva Radio, S. 20.45; N. 21.30

Moskvias korrespondent beretter fra Kirkenes at alle gårder og beboelseshus er brent ned, satt fyre på av tyskerne. Brannene gjenspeiler seg i den stille, blanke fjorden. Overalt er det en tanke, etønske: HEVN.

Våre tropper rykker hurtig framover for å gjøre lidelsene så korte som mulig for befolkningen, og ettersom tropene rykker fram, blir de grepst av begeistringens glød. Fra Petsamo hastet tropene fram i retning av Kirkenes, denne havneby som av tyskerne var blitt forvandlet til en sterk base. Overalt langs landeveiene ligger det knuste tyske biler og likene av nazister. Over det hele henger brannlukt og rök.

Korrespondenten forteller hvordan russiske fly senket et tysk transportskip med femti tyske soldater ombord.

Fienden hadde satt seg til kraftig motverge under den russiske framrykning fra Petsamo, men russerne hadde fått hjelp av den norske fiskerbefolkning, og de russiske soldatene og de norske fiskerne hadde kommet svært godt ut av det med hverandre, til tross for at de ikke kunde hverandres sprog. Det ble til en forbipret kamp om elvene. Overalt sprengte tyskerne broene bak seg og minerte veiene, men russerne gjorde god bruk av sine amfibibiler. Hva som verre var er at tyskerne har ødelagt vannledningene hvor de kunne komme til.

Kirkenes er et sørgetlig syn, av hele beboelseskvarterer er det bare aske og skorstener tilbake. Befolkningen har holdt seg gjemt i katakomber og huler. To unge gutter, Harald Stangnes og Oddvar Hansen, hadde ført korrespondenten til en hule hvor han fant tyve unge gutter og gjenter som hadde gjemt seg der av frykt for tyskerne.. I kataombene hadde flere tyske mennesker holdt seg skjult og de hilst alle de russiske soldatene som befrierte. To kvinner, som forresten kunne tale russisk, fortalte at de var blitt ført til Kirkenes til en kontrasjonsleir. Ialt hadde det vært cirka 70 personer i leiren. Tyskerne hadde villet ta dem med seg, men alle, undtagen 11 unntatt. Siden hadde de holdt seg skjult. "Vi ventet på dere," sa de, "og endelig så kom dere."

ORDFÖRER LARSEN FRA VADSÖ BERETTER.

O.R. 19.20.

Ordföreren ble intervjuet av "fylkeskontorsjef" Paulsen. Larsen fortalte at han hadde vært telegrafbestyrer på Vadsö og de siste tre fire årene hadde han tilliket vært ordförer. Han roste befolkningen der nord svært, og fant dem "føyelige" og arbeidssomme. Bombeangrepene på Vadsö hadde vært hårreisende. Selv bombingen hadde vært fel nok, men det verste var no allikevel at flyene dro over byen i lav høyde og pløyde byen med mitraljøseild. Befolkningen hadde oppført seg folig, de fleste var no flyttet ut. Allerede i sommer var mange flyttet ut til hytter og sommerhus, men om dagen var de nødt til å komme inn til byen - de ventet dog helst til det begynte å bli mørkt. Til slutt ble forholdene deroppe uutholdelige. "Krigshandlingene kom så tett inn på oss", klaget herr Larsen, "de som blir igjen, går en hard vinter imøte." Forsyningssituasjonen var elendig, da de fleste forretninger, med store varebeholdninger, strøk med under angrepene i august, og det var vanskelig med å transportere forsyninger til byen i nord - særlig no.

KOMMENTARER TIL BEFRIELSEN AV NORD NORGE.

Moskva.

Mos. R. Norsk 21.30

Sovjet russiske tropper har overskredet den norske grense og har jaget de tyske okkupantene ut av Kirkenes. Russland er i ferd med å oppfylle sine forpliktelser som Norges allierte, de forpliktelser som hun tok på seg ved avtalen som ble inngått mellom den norske og den sovjet-russiske regjering, i samband med den britiske og den amerikanske regjering. I denne overenskomst er det fastsatt at den høyeste utøvende myndighet under kampene i Norge, skal ligge i hendene på den overbefalshavende for de allierte styrker. Så snart kampene er opphört, skal all myndighet overleveres til de lovmessige norske myndigheter. For første gang på fire og et halvt år skal nordmennene ha sine egne organer.

Da de tyske bander overfalt det norske folk 9. april 1940, satte den tapre norske hær seg til motverge. Den kjempet tappert og tiltrak seg alles beundring, men måtte til sist oppgi kampen, den og regjeringen måtte flykte landet og folket måtte fortsette kampen på heimefronten.

Under denne krigen er et navn i Norges historie blitt kjent verden over, et navn som alle har hørt, og det navn er Vidkun. Det norske folk vil aldri glemme at Vidkun Quisling falt det norske folk i ryggen. Men ikke nok med at han forrådde det norske folk da tyskerne kom til landet, nei, han hadde tidligere i Berlin vært Hitler-behjelpeelig med å forberede planen, og han var senere behjelpeelig med å forfölge sine landsmenn. Derfor er Quisling blitt et fellesnavn for alt som er lavt og ussett.

De norske patrioter vil fortsette kampen på hjemmefronten og de vil forberede seg. For under kampen vil de danne grunnlaget for det nye Norge. For etter kampen vil det oppstå et fritt, demokratisk, uavhengig og lykkelig Norge.

Sverige.

S.R. på Norsk, 22.20

Kong Håkons og statsminister Nygårds-volds taler i går, er det store samtaleemne i dagens presse og mange kommentarer er blitt gjort. Det presiseres at den glede som Kong Håkon uttrykte i sin tale over at befrielsen av Norge er påbegynt, deles av det svenske folk.

Dagens Nyheter skriver at russernes erobring av Kirkenes betraktes på norsk hold som det første skritt i befrielsen av Norge. Denne tankegang er sikkert også delt av de patriotiske kretser, tross tyskernes anstrengelser for å vekke bolsjevikspökelsen. Den norske høyremann, liberalisten og venstremannen har utvilsomt alle forskjellige syn på tingen, men allikevel vil det aldri lykkes tyskerne å så splittelse blandt nordmennene, de klarer ikke i vekke noen korstogssstemning. For nordmennene er ett viktigere enn alt annet - å få landet befridd for den tyske besettelse.

Dette betyr ikke at man overser den eventuelle fare ved en mulig sovjet-russisk framrykning sørover, og det betyr heller ikke at man ikke kanskje ville heller foretrukket en anglo-amerikansk invasjon. For mange vilde det kanskje synes naturligere om hjelpen var kommet fra vest, men det viktigste er AT hjelpen kommer og at den kommer så snart som mulig.

Dessverre er det intet som tyder på at det blir en hurtig befrielse. Opp til no er det bare faktum at russerne har berøvet tyskerne en viktig base. Det foreligger ingen sikre undreretninger om de alliertes videre planer. Alt snakket om at nordmennene er blitt utlevert til bolsjevismen, er bare vanlig tysk propagandaprø. Enhver vet at tyskerne brenner

Svenske pressestemmer. (fortsatt)

byene og gården ettersom de trekker seg tilbake. Et engelsk framstøt mot et eller annet viktig sted på kysten, kunne utvilsomt bidra til å forkorte redslene for det norske folk. Det annet alternativ, som er blitt nevnt - en svensk militær inngrisen, behöver man ikke å legge noen vekt på. Sverige vil fortsette å være nøytral og de krav som Norge kan stille til Sverige er å sammenligne med de krav som Finnland kunne stille til Sverige, dog i en milder grad.

Morgontidningen skrev i denne anledning torsdag at det er intet som byder Sverige å forlate nøytraliteten. Stockholms Tidningen skriver fredag at foreløpig er det bare et lite stykke av Norge som er blitt kvitt okkupasjonens åk, men det kommer ikke til å vare lenge før vi igjen har et lite stykke uavhengig Norge der nord. Dette betyr at krigen er rykket Sverige enno et skritt nærmere inn på livet. Sverige vet at hennes stilling dermed blir enda mere komplisert, men gleder seg allikevel på det norske folks vegne. Den tilfredsstillelse som nordmennene føler ved at deres egne styrker deltar i befrielsen, forstår og deler det svenske folk. Den norske hærs øre er fin.

Morgontidningen offentliggjorde fredag en artikkel under tittelen "Avgrunnets folk", hvor det heter: "Ettersom friheten kommer nærmere, avslører den primitive råskap hos quislingene seg tydeligere og tydeligere, og den er verst når den er rettet mot levende norske borgere. Blodhungeren stiger, ettersom quislingene nærmer seg avgrunnen. Quisling vil i historien bli omgitt med samme glorie som romertidens Caligula. Men romeren var bedre, romerne var bare bødler for sin egen grusomhet, mens quislingene går en fremmed tyranns ørind."

Telegrammene fra fronten vet å fortelle at tyskernes skånselsløst anvender den brente jords politikk under retretten. Den svenske opinion avskyer denne politikk, særlig når den går ut over broderfolket i vest, skriver Morgontidningen videre. Hvor langt retretten går, vet ingen.

Svenska Dagbladet skriver at tyskerne selv har medgitt at de oppgir den "skandinaviske kalott". DNB's medarbeider har således opplyst at tyskerne vil trekke seg tilbake så langt at det vil "muliggjøre i denne en front mellom det nøytrale Sverige og Atlanterhavet."

Svenska Dagbladets Londonkorrespondent er av den mening at en norsk regjeringskommisjon snart vil være i Nord Norge. Videre meddeler han at forholdet mellom nordmennene og russerne i grensedistrikene er det aller beste. Det antas at de norske styrker i Nord Norge vil stå under russisk kommando, direkte under en norsk militærkontroll med den norske militærattaché i Moskva, Steffens, i spissen. Svenska Dagbladet slutter med å minne sine leser om at nordmennene har fullt utdannede og ferdigtronede styrkerstående i England, på Spitsbergen og andre steder.

S.R. på Dansk 22.35

Radiotjänsten uttalte i sine sendinger på tysk og engelsk i dag at Kong Håkons appell hadde vakt stor oppmerksomhet. Den glede som han ga uttrykk for, deltes av det svenske folk.

Stockholms Tidningen meddelte at det særlig var to nordmenn som hadde bidratt meget til å få i stand den norsk-russiske avtalen, nemlig den norske ambassadör i Moskva, Andvord, og den norske militær attaché i Moskva, Steffens.

BEFRIELSEN AV NORGE. (fortsatt)(3)**Berlinkommentaren.**

O.R. 22.00.

Den erklæring som eks-kong Håkon og hans regjering har utsendt henviser til en avtale inngått mellom den norske emigrant-regjering og Sovjet Unionen. Politiske kretser i Berlin mener at no er det da endelig blitt utvetydig bevist at en slik avtale, som solgte Norge til bolsjevismen, eksisterer. Nordmennene kommer snart til å få føle de samme volsignalser som folkene har fått føle, overalt hvor sovjet russerne har fått makten.

Dagfinn Gjessing

O.R. 18.30.

var frampå med et giftig, men stereotypet foredrag om "utleveringen av Norge til bolsjevismen. Han prøvet å bevise at Kong Håkon har mistet kontakten med sitt folk - "han får sine informasjoner gjennom fordreide høytringer som sendes av jødiske agenter." Grunnlovens paragraf elve ble gravd frem for å bevise at Kong Håkon "har forspilt sin sjanse til å sitte på Norges trone" - han hadde nemlig vært ute av landet mere enn seks måneder uten Stortingets samtykke. Dessuten hadde han krenket Norges grunnlov ved å ha en regjering som ikke er forfatningsmessig..

Det var mange landsmenn, etter Gjessings mening, som ville le og si at hva han sa var juridisk ordkløveri. Disse mennekoset påstod framleis at Håkon 7 er landets rettmessige konge og at regjeringen Nygårdsvoll er Norges lovemessige regjering. Talerens argument ble gjentatt - Kongen har vært forlenge ute av landet og regjeringen er ikke lovlig. I tillegg til dette hadde Kongen og hans regjering billiget alle de ulykker som var blitt ført over landet i form av blokade, flyangrep og sabotasje. Og dessuten, sluttet Gjessing, nokså spa kt, er Kong Håkon ikke norsk.

Fritz Ihlen

O.R. 19.15

begynte sitt innlegg med å sitere den offisielle meddelelse at "frigjørelsen har begynt, det øyeblikk som alle har ventet på er kommet". Øksnevåff og emigrantregjeringens medlemmer har det travelt med å hylle sine russiske våpenbrødre - og de innbildet seg at de har hatt et ord med i laget. Saken er, sa Ihlen, at den norske emigrantregjering, med Nygårdsvoll i spissen, er blitt til brikker i spillet mellom stormaktene. Men i Moskva lyder kanonsalvene - i anledning erobringens av Kirkenes - og Stalin har utstedt en dagsbefaling. Det viser tydelig hvem seirens tilhører. Bolsjevilene vil nok ikke stoppe ved Kirkenes. Kanskje kommer kanonene i Moskva til å drønne for flere "seire".

Ihlen og hans meningsfeller var klar over at det danner seg en kløft mellom emigrantene og hjemmefronten, og denne kløfte var, etter hans mening, fyllt med røde soldater. "Vi skammer oss," sluttet taleren, "over at det er nordmenn som har solgt oss, men vi er stolte over de tusener av nordmenn som har gjort sin innsats. De falne er et lysende eksempel, de har vist oss veien, den eneste som kan redde landet."

FRONTKJEMPERE.

21,30 (25) Mange frontkjempere har reist ut i ung alder og har fått gi avkall på en høyere almenutdannelse. For å gi disse de kunnskaper som er nødvendig for forskjellige offentlige og sivile yrker er det frontkjemperskolen opprettet. Også her er det frontkjemperkontoret som har satt saken ut i livet. Frontkjemperskolen ligger i Kviteseid, og holder til på Telemark folkehøyskole som ligger vakkert til ved Kviteseidvann. Kursene er delt i to avdelinger. Først et tre måneders forberedelseskurs med unnergivning i norsk, tysk, regning, ideologi, samfundslære, historie, gymnastikk og taleøvelser. I hovedkurset blir det unnergitt i tre hovedgrupper, nemlig almenfag og yrkesfag. Almenfagene omfatter blandt annet norsk, tysk og regning og handelsfagene bokføring, handelsregning, handelslære, korespondanse og kontorarbeide. Skolebygningen er moderne utstyrt med pene og lyse soverum, stor gymnastikksal, peisestue, bibliotek, regulære undervisningsrum og rommeligg spisesal og maten blir laget på et moderne og tidsmessig kjøkken.

JULEHILSNRE TIL UTLANDET.

18,00 (15) I anledning av en artikkel i pressen vedrørende julehilsner til utlandet, meddeler Røde Kors opplysningskontor at det desverre har innsneket sig et par misvisende opplysninger. Formularbrev kan sendes til slektinger og venner i alle land man ikke har vanlig postforbinnelse med. Prisen for avsendelsen er kr. 1,20 for almindelig formularbrev og kr. 2,40 for luftpost. Alle som skriver formularbrev må passe nöye på at avsenderens og mottakerens navn og adresse blir skrevet med maskinskrift eller med trykte bokstaver (blokkskrift) samt at nasjonaliteten er angitt for begge parter. Selve meddelelsen må ikke overstige fem og tyve ord og innholdet må bare angå personlige familieforhold. Man må under de nuverende forhold regne med at luftpostformularbrev til Amerika tar mindst fire måneder hver vei og til England mindst tre måneder hver vei. Over Genf ekspedes daglig over fem og fimm tusen formularbrev.

Et bevis på hvor denne måtte å sette seg i forbindelse med slekt og venner er praktet over hele verden. Fra vårt lille kontor hvor formularbrev først ble etablert omkring 1940, er sökningen nu steget sån at vi ekspederer ca. tolv tusen om måneden. En gjør oppmerksom på at pårørende av sivilinternerte for eksempel i England eller Australia kan skrive almindelige brev istedenfor formular brev. Disse brev kan postlegges i en hvilkensomhelst postkasse og brevet skal merkes Krigsfangepost. Det går da portofritt. Disse brev bør ikke vere forlange, men begrenses ikke til 25 ord som formularbrev. Brev kan sendes direkte til adressaten med vedkommendes adresse, samt under adressen "An das internationale Rote Kreuz, Genf."

Formularbrev og instruksjonsskrivelser fås ved alle Røde Korskontorer, samt ved postkontorer og poståpnerier over hele landet.

Videre meddeler Røde Kors Oplysningskontorer at det i år som tidligere vil bli anledning for sjøfolks pårørende, som det ikke har lykkes å komme i forbindelse med sine, ved hjelp av formularbrev, til å sende en julehilsen til disse på syv ord. Hilsenene sendes inn til de forskjellige Røde Korskontorer over hele landet, derfra går de samlet til hovedkontoret i Oslo, som snarest ekspederer dem via det internasjonale Røde Kors i Genf.

NÅ SKAL DET BLENDÉS.

13.30. (10)

Følgende artikkcl rykkes inn i pressen samtidig med den første annonsen fra politidepartementet:
Nå er det slutt på tilmodigheten med overtrødelsen av blendingsforskriftene.

Etterhvert er det for de fleste mennesker blitt like selvfølgelig å blende når mørket begynner, som det er å lukke dører og vinduer for å holde kulden ute. Allikevel vilde det være en overdrivelse å påstå at blendingen iaktas som den burde. Dette skyldes nok delvis slurv, men dessuten er ikke folk alltid oppmerksom på hvilken fare de utsetter seg for ved å forsømme blendingene.

Innlertid vil politiet nå ta seg av dem som ikke frivillig gjør sin plikt i denne henseende og vi kan forsikre at slapphet ikke vil bli tatt på med silkehansker, idet overtrødelse av blendingsforskriftene kan straffes med bøter eller fengsel opp til seks måneder. Dessuten kan politiet la den elektriske strøm avstenge i inntil tre døgn.

Det nyttet ikke lenger å skynde på at man ikke kjenner til blendingsforskriftene, da disse flere ganger har vært kunngjort i avisene og til alle huseiere og ansvarshavende har det vært delt ut instruksjon. Endelig er blendingsforskriftene å få kjøpt hos bokhandlere.

Man skal i noen etterfølgende artikler påny omtale de viktigste blendingsbestemmelser. Er det noe De er i tvil om med hensyn til blindingen, så henvend Dem straks til det sivile luftverns kontor eller til politiet, som alltid er rede til å veilede Dem. Men dermed bortfaller også enhver mindskyldning for slurv med blindingen.

ANSETTELSE.

20.30. (20)

Som overlege ved Fredrikstad sykehus er ansatt Oslomannen, Einar Gudmundson Schie.

Schie er en av landets best utdannede yngre kirurger.

BRANN.

22.00

En större brann har herjet i Oksefjorden utenfor Tvedstrand, hvor uthus, våningshus og smie på gården Knutsvik er lagt i aske. Fem kuer, en hest og endel høns og kaniner brente inne. Avling og redskaper strök med.

SABOTASJE PÅ GARDERMOEN.

S.R. 22.00.

Det berettes at ..... en stor bil, med rikskommissars merke, kom kjørende opp til Gardermoen forleden. Inne i bilen satt flere høytstående tyske offiserer, som kom for å inspisere møn.

Vakthavende offiser ville granske de høye offiserers papirer nøyere, da en av "officerene" trakk en revolver, skjöt vakten og flere andre tyske offiserer, hvoretter bilen forsvant.

Tyskerne arresterte en hel del bønder, kvinner og barn som gisler, og flere av dem er seinere blitt henrettet.

ØKONOMISKE MELDINGER.

Aksjekurser fra Oslo Børs 27. okt.

4 1/2 % Stat 1937	S 103 3/4, K 103
4 % Stat 1935, I	K 102
3 1/2 % Stat 1941, I	K 103 3/4
3 1/2 % Stat 1938, I	S 103 1/4, K 102 7/8
4 % Hypotekbank 1938	K 104 3/4
3 1/2 % Hypotekbank 1941	K 104 3/4 oms, 105 1/8
Creditbanken	K 132 1/2
Kredittkassen	K 805
Bjørgefossen	S 19 1/2, K 19, oms 19 1/4
Borregård	S 128 K 126 oms, 129-127
Elektrokenisk	K 127 1/2
Hafslund	K 670
Orkla	S 257 1/2 K 245
Saubruksforeningen	S 1790 K 1750
Union	S 5,30 K 5,25 oms 5,40-5,30
Agdesiden	S 142 1/2 K 140
Borgestad	S 212 1/2 K 210 oms 210
Brusfjord Kiøsterud	S 237 1/2 K 232 1/2
Amerikalinjen	S 210 K 205 oms 207 1/2
Bergenske	S 147 1/2 K 145 oms 147 1/2
Nordenfjellske	S 167 1/2 K 162 1/2
Ivaran	S 242 1/2 K 237 1/2
Ocean	S 267 1/2 K 260
Kosmos 2	S 262 1/2 K 257 1/2
Odd	S 225 K 220
Rosshavet	S 357 1/2 K 352 1/2 oms 354

Oslo: Statistisk sentralbyrås beregninger over levekostningene pr. 15 september gir som resultat at hovedindekstallet går ned 0,3 prosent fra måneden før, fra 152,8, til 152,4. Indekstallet for matvarer er falt 0,7 prosent fra 155,7 til 134,7. Nedgangen skyldes sesongfall i prisene på poteter og grønnsaker. Gruppen poteter, grønnsaker, mel gryn og lignende er gått ned 5,4 prosent, mens gruppen kolonialvarer er steget 0,3 prosent. De andre matvaregruppene er uforandret. Utgiftene til drikkevarer og tobakk er de samme som i de foregående månedene med indekstallet 135. Brendselsutgifterne er steget 0,3 prosent fra 306,8 til 307,8. Bekledningsutgiftene er steget 0,3 prosent fra 195,2 til 195,7 os posten andre utgifter 0,1 prosent, fra 143,1 til 143,3.

Stockholm. På det nye 3,5 prosent statslån med ubegrenset størrelse og 50 års løpetid, som ble utlagt den tredje uko i september er det hittil tegnet 487,5 millioner kroner. Det er ennu ikke stilt opp noen oppgave over fordelingen av de forskjellige tegningsgrupper men den svenske presse antar at forsikringsselskaper og banker har firetatt de største tegningene mens industriens tegninger har veret forholdsvis små.

ONBs indeks for Oslo Børs 26. oktober.

Bankaksjer	165,0 (minus 0,25)
Industriaksjer	182,50 { plus 0,10 }
Skibsaksjer	213,85 { plus 2,60 }
Hvalaksjer	192,20 { plus 1,55 }

Helsingfors:

Det blir opplyst at inntektsskatten i Finnland må forhøyes med 20 prosent for året 1943 og med 35 prosent for året 1945. På denne måten håper en at statens inntekter gir opp med henholdsvis 700 og 1200 millioner finske mark. Cjennom en forhøyelse av rikstelefongiftene med 50 prosent håper en vidre på en merinntekt av 700 millioner finske mark om året.

Den finske finansminister Hiltunen meddelte samtidig at utenom budgettforslaget nitten den finske regjering skaffe tilveie minst 9 miliarder finske mark for å kunne balansere budgettet for 1945.

SVARTEBÖRSEN.

18,30. (18) Kristiandsands pris- Rasjoneringsforhørssrett har behandlet en sak mot tre unge foretaksmenn fra Kristiandsand som var siktet for ulovlig omsetning av rasjoneringsmerker og margarin til urimelige priser, fikk en straf av henholdsvis nitti dagers fengsel, fire hundre kroner i bot og femtusen kroner i inndragning, fem måneders fengsel, et tusen kroner i bot og to tusen kroner i inndragning og seksti dagers fengsel og et hundre kroner i bot.

INNBRUDD.

12,00 (63) Et innbrudd er foregått i Tønsberg hvor hele lagret av forskjellige slags tobakk er blitt stjållet hos en av grossererne i byen, Det dreier seg om flere hundre pakker og esker tobakk.

TYVERI.

14,30 (12) Fra en landhandel i Rauland er det stjålet flere pakker med brennevin fra vinmonopolet, skriver Varden. Lensmannen forteller at tyveriet omfatter i alt itte og tyve flasker, men ti av dem er nu kommet til rette.

BRANN.

18,30 (17) Årsaken til brannen i Glemmen kirke er nu antagelig oppklaret. Som tidligere meddelt begynte brannen til venstre for hovedinngangen i et mindre kott, hvor det stod en elektrisk varmegryte. Da brannvesenet kom til stede var gryten brent tvers gjennom gulvet. Gryten ble benyttet til opphetning av vann for rengjøring i kirken. Det er derfor stor sansynlighet for at en har glemt å å koble av strømmen til varmegryten slik at en overoppheeting har funnet sted. To brannmenn som kom til skade under slukningsarbeidet er nu på bedringens vei.

DÖDSFALL.

18,30 (11) En av veteranene innen fløtningsvesenet i Østerdalalen, fløtersjef Engebret Fossum, Elverum er avgitt ved døden. Det er helt to og femti år siden han begyndte som fløter og i de sidste tyve årene har han vært fløtersjef. Han var kjent som en ypperlig bygger. I årene løp har han levert over syv hundre båter og ferjer til Solør og Østerdalalen.

RETTELSE.

20,30 (19) I melding 12, i dag om innbrudd i en landhandel i Rauland, er bladet Varden rettet. Det skal vere Rjukan Dagblad.

"NORGES SKJEBNETIME."

O.R. 08.00 28.okt. Sovjetrussernes innmarsj på norsk terrenget er fremdeles hovedtemaet i dagens aviser.

Morgenposten skriver således en lederartikkell under tittelen: "Norges skjebnetime": Skjebne hjul ruller langsomt men sikkert, det lar seg ikke stanse hverken av ord eller papir. Det samme er tilfelle med de røde tropper, de lar seg ikke stanse hverken av ord eller papir, men bare av makt.

Mange er det kanskje enno som trekker på smilebåndet av det hele. De er bundløse i sin tåpelighet, og la dem bare smile, det er kanskje ikke så lenge før vi ikke har lyst til å smile. Kanskje venter det oss prøvelser som vi aldri har tenkt oss muligheten av. Måtte det i denne tolvte tiden lykkes det norske folk å finne hverandre, så at det blir alle for en og en for alle.

FISKERIOVERSIKT.

O.R. 13.35 Ved Kværner er det kastet cirka 150 hl. fisk fettild.

Av myssert er det blitt kastet 400 skjepper i Østerfjorden og 300 skjepper ved Algerø. Ellers forelå det ingen meldinger.

SVERIGE.

S.R. 19.00 Den svenske regjering besluttet fredag å anerkjenne den provisoriske franske regjering.

S.R. 19.00 Det er blitt besluttet på Nobelkomiteens møte, at det i år ikke vil bli avholdt noen Nobelfestligheter.

S.R. 19.00 Tre leidefartøy forlot svensk farvann natten mellom torsdag og fredag. Skipene er: (Paranatta?), Vingaren og Stegeholm som er destinert for Montevideo, Lisbon og Buenos Aires henholdsvis.

S.R. 19.00 Hjelpekomiteen for Finlands barn avholdt møte fredag hvor den forhenværende finske sosialminister Rengerholm talte. Han uttalte at Finnland gjorde alt hun kunde for å skape like gode forhold med Sovjet Unionen som med Sverige. Finnland ber Sverige enno å ha tålmodighet med de finske barna en stund, da hjemsendelsen må skje litt etter litt og det er mange vanskeligheter å overvinne.

For øyeblikket er det omtrent 50,000 finske barn i Sverige og advokat Östberg opplyste at man stod ferdig til å motta ytterligere 6,000 barn fra Karelia. Det er blitt arrangert at hvert barn kan sende en pakke med klær og mat til sine foreldre.

REPARASJONSARBEIDE.

O.R. 08.00. 28.10 Bygningssjef Madsen i Bergen opplyser at de 2300 av leilighetene som ble skadet ved eksplosjonsulykken i april er no blitt reparert og gjort beboelige.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

E.S.

Fra

Regjeringens Informasjonskontor

30.okt.1944

Nr.1273

Fortrolig.

Meldinger, lørdag den 28. oktober 1944

NORD-NORGE.

S.R.12.30 Den russiske ishavsfleåte bombarderte idag Vardø havn. En tysk transportbåt på 2000 tonn ble senket. Ennvidere ble et annet tysk transportfartøy senket utfor kysten.

11.30 & O.R.12.00 I forbindelse med bolsjevik-invasjonen i Sør-Varanger skriver dagbladet "Trømsø" i sin leder idag bl.a.:

"Det russiske spökelse som i århunder har truet Nord-Norge, er over oss. Peter den Stores Drim er kommet til utførelse gjennom Stalins horder. Faren er overhengende, men ene er det nordmenn som ikke tyner den. Vi som forlengst har sett denne dødelige fare setter vår lit til de tyske tropper som alene kan redde oss."

O.R.12.00 "Den røde armes innmarsj i Nord-Norge viser at Russland er fastbestemt på å utføre sine planer om verdensherredømme", skriver en Oslo avis i dag. Den fortsetter med å understreke at kong Håkons tale tydelig viser at den "såkalde" norske vasalregjering idag hyller Sovjet-Russland som en befrier.

12.00 Om kampane på ishavsfleåten skriver tysk telegrambyrås militære medarbeider, Hallensleben idag:

"Etter Finnlands frafall var det ikke vanskelig å se hvilken operative beslutninger general-oberst Rendulics isolerte hærgruppe måtte ta.

Hærgruppen har no under et tre ukers forsvarsslag forpurret de langt overlegne sovjet-russiske styrkers forsök på å omringe og tilintetgjøre de退休的 avdelinger og samtidig knust bort imot fem sovjetrussiske divisjoner, dvs næsten halvparten av sovjetrussernes styrker.

Rendulics tropper har dermed utført en av denne krigs mest framrakende militære bedrifter. Sovjetrusserne har også forsøkt å foreta landgangsaksjoner i de tyske troppers flanke. Petsamo og Kirkenes ble likevel planmessig rømmet og selv i de mest truende situasjoner har de tyske tropper trukket seg tilbake med hele sitt utstyr og på en måte som bevarte deres fulle slagkraft. De har dermed oppnådd et resultat hvis virkninger den sovjetrussiske ledelse kommer til å føle.

Rendulic har no bygd opp en ny front. Det viser seg at Mannerheims kapitulasjon ikke ble den katastrofe for de tyske tropper som sovjetrusserne håpet. Kampen går no videre i Nord-Norge.

"Verden og Vi".

O.R.19.10 En Moskva korrespondent underrettet United Press om at sovjet-russerne ikke var kommet til Norge som befriere, men som eroberere.

Dette vil virke som et bedövende slag for de mange som trodde på propagandaen om russernes venlige hensikter, men på den annen side kan det kanskje også hjelpe dem til å ta binnet fra Øynene og se, at det russene her har begynt er en plan som de i mange, mange år har ønsket å utføre. Russland har lenge vært sterkt interessert i Norge, hovedsakelig på grunn av landets geografiske beliggenhet.

Allerede i 1887 skrev Lützo (?) en bok om faren fra Øst og påpekte der at faren ville vokse mere og mere med tiden. Allerede da talte han om Russlands drøm om et verdensherredømme.

Han nevnte også Sveriges forhold til Russland og understreket at de nord-norske havner først fikk virkelig verdi etter erobringen av Nord-Sverige. Derfor er det av stor betydning at de nordiske land står som en enhet mot angriperen.

O.R.19.15 En journalist fortalte om sitt besök på et Oslo sykehus hvor han hadde talt med frontkjempere hjemme på syke-permisjon. Han nevnte den iver de viste til å ta tilbake til fronten og kjempe side om side med kameratene der.

Alle talte de i begrestede toner om frontkjemperkontorets arbeid, og den forståelse og velvilje de møtte der. Således nevnte Hans Peter Christiansen fra Oslo at frontkjemperkontoret ville gi utførlig beskjed "om alle de bestemmelser som var blitt forendret eller innført hvis man hadde vært borte i flere år, f.eks. rasjoneringsbestemmelsene".

Av andre navn ble nevnt Oskar Strømsnes fra Narvik, Olav Lingvik, Ringebu, Ole Vidstad, Sjødal, Odd Soliid fra Asker, Sigurd Andresen, Oslo m.fl.

NORD-NORGE. (fortsatt)

S.R.22.00 I forbindelse med opplysingene om at norske troppestyrker vil ta del i befrielsen av Norge, meddeles det fra offisielt norsk hold i London at største parten av styrkene vil bestå av infanterimenn, men også mange artilleritropper og andre spesialiserte avdelinger, deriblant fallskjermavdelinger, vil ta del i befrielsen.

REGULERINGSPLAN FOR TRYSLI INNBYGD.

11.30 Arkitekt Karl Grevstad, Oslo, har utarbeidet en storstilet reguleringsplan for Trysil innbygd. Den omfatter et areal på omlag sju hundre da. pg har fått en god mottagelse i bygda.

Arkitekt Grevstad reiser i nærmest framtid til Trysil, hvor han skal redegjøre for planen på et møte av interesserte bygdefolk.

FISKERIOVERSIKT.

O.R.13.15 Det har i den siste uke vært særlig dårlige fiskeforhold. Bankfisket og kystfiske har vært smitt og kan no anses for å være fullstendig avsluttet. Alesund og Fredriksund hadde de beste torske- og sei-fiske.

Måløy hadde ubetydelig fiske i siste uke.

ØKONOMISK OVERSIKT.

13.30 Aksjekurser fra Oslo børs 3. oktober:

4 1/2 % Stat 1937	k 103
4 % Stat 1935 I	k 102
3 1/2 % Stat 1941 I	k 103 3/4
3 1/2 % Stat 1938 I	s 103 1/4 k 102 7/8
4 % Hypotekbank 1938	k 104
3 1/2 % Hypotekbank 1941	s 105 1/4 k 105
Creditbanken	k 132 1/2
Kreditkassen	s 815 k 115
Bjørgefossen	s 19 1/2 k 19
Borregård	s 127 k 126 oms 127
Elektrokemisk	k 127 1/2
Hafslund	s 675 k 665
Orkla	s 255
Saugbruksforeningen	s 1775 k 1725
Union	s 5.20 k 5.10 oms 5.20
Agdesiden	s 142 1/2 k 140
Borgestad	s 212 1/2 k 207 1/2
Bruusgård Kiusterud	s 235 k 230
Amerikalinjen	s 207 1/2 k 202 1/2
Bergenske	s 147 k 143
Nordenfjeldske	k 160
Ivaran	s 240 k 232 1/2 oms 235
Ocean	s 267 1/2 k 260
Kosmos II	s 260 k 255
Odd	s 225 k 220
Rosshavet	s 355
Vælutanoteringer	ufordret.

FOR Å BEVARE IDRETSANLEGGENE I FYLKET mot ødeleggelse har Hedmark idrettskrets rettet en henstilling til kommune om å overta vedlikeholdet av anleggene og de gjeldsbyrder som hviler på dem. Kretsidrettslederen i Hedmark forteller til Østlendingen at en rekke kommuner allerede har fattet de nødvendige vedtak og at en har godt håp om at de øvrige kommuner vil følge etter. (10.00)

TYVERI.

13.30 Et komplett brudeutstyr ble forleden stjålet fra en ung dame på Tveiten ved Notodden. Foruten brudeutstyret har tyvene tatt med seg omlag tredve kilo fett. Alt tyder på at det er lokalkjøpte folk som har vært på ferde.

Det stjålne utstyr hadde en verdi av ca. 5000 kroner.

RASJONERINGSOVERTREDELSE.

11.30 En ung kjøpmann fra Horten har stått for prisretten tiltalt for overtredelse av pris- og rasjoneringsbestemmelserne. Han hadde kjøpt inn store partier med rasjonerte varer, uten å leve opp rasjoneringsmerker. Varene hadde han så omsatt til meget høye priser.

Tiltalte ble dømt til fengsel i et og et halvt år, en bot på to tusen kroner og sju og tredve tusen ni hundre og femti kroner i inndragning. Han ble dessuten fradømt statsborgerlige rettigheter for et tidsrom av ti år.

11.30 Forleden kom det for dagen et hamstrings-lager av sjeldne matvarer i Röros, som var så omfattende at det er fullstendig uforståelig at tre personer, som 'hamstrerens' familie utgjør, kunde finne på å samle så mye, skriver Arbeidets Rett. Her var kjøtt, egg, smør og ost i slike mengder at det ble et helt hestelass da det skulle transporteres bort.

Myndighetene har no tatt hånd om varene og de vil ifølge bladet bli fordelt mellom Finnmarks flyktninger.

SVENSK PRESSE OM FINSK KRIGSFANGESPÖRSMÅL.

14.00 Arrestasjonene av såkalte finske krigs-forbrytere og spørsmålet om hvorledes man skal behandle de finner som av politiske grunner er flyktet til Sverige, er gjenstand for lederartikler i en rekke svenske aviser. Selv av Dagens Nyhetters kommentar framgår det at man i Sverige frykter for at de finnene som er arrestert etter ordre av Sovjet-Russerne, skal få en urettferdig behandling.

SPRENGNINGSSULYKKE I JÄMTLAND.

S.R.22.00 En sprengningsulykke i Jämtland i dag krevde to menneskeliv. De omkomne var löytnant Lövlär(fonetisk) og vernepliktig soldat Olsen.

SABOTASJE I DANMARK.

S.R.22.00 Forleden natt skaffet 10 revolverbevopnede menn seg adgang til Nakskov skipsverft, hvor de anrettet stor skade på et tysk skip som nettopp var ferdig til avgåing.

Samme natt ble det forøvet sabotasje på jernbanestrekningene Aarhus-Hasselager og Skanderborg-Hylke.

STURLASSON. ORDRE 7091.

TOBAKKSASJONERINGEN.

18.30. (14). "Noringsdepartementets" avdeling for proviantering og rasjonering har forlenget foreldelsesfristen for merkene 1M1, 2M2, 3M3, 4M4, 1K1 og 2K2 til 1ste desember 1944.

Oslo den 24de oktober 1944.

Sturlasson.

BERGEN ANGREP AV FLY.

18.30. (15). Tidlig søndag morgen ble Bergen angrepet av et større antall britiske fly. Ved dette terrorangrepet, som foregikk i ti bølger, ble over hundre beboelseshus ødelagt. Sivilbefolkingen hadde tap av drepte og sårede. Den militære skade er liten.

Etter hva man hittil har brakt på det rene ble fire fiendtlige fly skutt ned av luftvåernet.

ULYKKE I BALSFJORD.

18.30. (16). En ulykke som krevde to menneskeliv, hendt forleden på Seljelvnes i Balsfjord, hvor to gutter i 13 års alderen, Rudolf Karlsen og Nils Ås, ble overkjørt av en bil og dropt på stedet.

FLYVIRKSOMHET ANDRE STEDER I NORGE.

23.00 & O.R. 22.00. (39). Enkelte britiske forstyrrelsesfly fly natt til søndag ønn over Oslo - området. Etter kort tid droide de av under sterkt beskyting av luftvåernet. Ett fly ble skutt ned.

Under flyangrep mot et lite norsk fiskevær i Lofoten - området ble to fiendtlige fly skutt ned.

KAMPENE I NORD.

23.00. (40). Fra begynnelsen av oktober har sovjet - russerne satt inn sterke avdelinger av sitt luftværn for å støtte operasjonene mot de tyske tropper på bakken ved angrep mot stillinger og tilførsvensveier.

Luftvåpnets luftværnartilleri som er satt inn i luftforsvaret og kampene på bakken, skjöt ifølge de meldinger som foreligger hittil ned 100 fly i det høye nord i tiden fra 1ste til 26de oktober. Bekreftelse på ytterligere nedskytinger ventes. Tre batterier i en motorisert luftvernavdeling har alene notert seg 33 av de nedskutte flyene.

Undermånen bevegelige krigføring på Ishavsfronten er dette store antall tilintetgjorte fiendtlige fly et godt resultat.

NY METANOLAFFÆRE.

24.00. (51). En 52 år gammel mann fra Solum er blitt offer for metanolen. Han drakk sammen med noen andfe lørdag kveld og søndag morgen ble han syk. Læge ble budsendt men mannen døde kort etter. De to andre ble brakt til sykehus og er nu utenfor enhver fare.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra

Regjeringens Informasjonskontor

30. okt. 1944.

Nr. 1274.

Fortrolig.

Meldinger søndag 29. okt.

FLYANGREPET PÅ BERGEN.

22.30. (34) & 0.R. 22.00. Natt til søndag var Norges gamle og berømte havneby Bergen utsatt for et hårdt angrep av britiske terrorflygere. Ved to tiden kom de britiske flyene i flere bølger inn over byen og kastet ut en hel del "lysende juletrær" som sendte et strålende lys ut over byen og dens omgivelser. Deretter ble byen bombardert med sprengbomber av alle kalibre og beskutt med mitraljøser. Særlig ilde medfart fikk Laksevåg og Gravdal hvor 80-100 bolighus ble ødelagt. Byens sentrum hvor det ikke fantes det minste militære mål ble tatt av et tappe av bomber av sværeste kaliber. Der ble omlag 30 beboelseshus og forretningshus tilintetgjort, blandt dem også Det Gamle Teater som er berømt langt utover byens og landets grenser som Norges eldste teater. Til dette teater var Henrik Ibsens, Edvard Griegs, Bjørnsons, Ludvig Holbergss navn på det intimeste knyttet.

Nettopp dette bombeteppet karakteriserer britenes angrep som en særlig djevelsk og gjenom terrorhandling. Det dreiet seg her om bomber som var innstillet til tenning på lang tid og som eksploderte da brannvesenet, det sivile luftvern og den tekniske nødhjelp allerede var igang med de første hjelpe - og redningsarbeider. Resultatet var at flere av folkene ble drept eller alvorlig såret.

De branner som oppstod forskjellige steder fikk man hurtig slukket. Hittil er 26 døde brakt fram og nesten 100 sårede ført til sykehusene og sanitetsstasjonene. Man antar at det fins ytterligere ofre begravd under ruinene. Det forholdsvis lille antall av ofre tyder på at befolkningen har dradd lærdom av de siste dagangrepene og har vist bedre luftværndisiplin. Den militære skade er ubetydelig da en stor del av de bomber som ble kastet ned over havneområdet fallt i sjøen. Ingen skip er gått tapt ved angrepet som heller ikke har krevd noen ofre blandt soldatene. Fem av de angripende bombefly ble skutt ned av luftskytset, derav to midt over byen. Antakelig har imidlertid den voldsomme ild fra luftskytset beskadiget ytterligere en hel rekke terrorfly så sterkt at de ikke har nådd tilbake til sine startsteder.

21.30. (31). Ved 1.45 tiden søndag morgen ble Bergens innbyggere vekket opp av luftværnsirenens uhyggelige ul og straks etter lodd flydur og dumpe drønn av bomber gjennom nattestillheten. Over hals og hode siktet folk over hele byen ned til tilfluktsrummene og først etter en times forløp fortalte sirenen at farene var over for denne gang. Det var et súrgelig syn som møtte bergenserne da de kom opp av sine kjellere. Skjoret fra flere kraftige branner lyste over hele byen og særlig på Engen og på Laksevåg - siden lot det til at ilde hadde fått godt tak. Her raste brannene ennu ved 12 tiden søndag formiddag, men brannmennene var da begynt å bli herre over ilden.

Etter det "NTB" har brukt i erfaring er omlag 100 beboelseshus totalt ødelagt, mesteparten i strøket omkring Engan. Blandt de bygninger som er ødelagt må i første rekke nevnes Det Gamle Teater, som var Europas eldste borgerlige teaterbygning. Det var oppført av Det Dramatiske Selskab i 1801 og hadde tallrike tradisjoner i vår kunsts historie. Både Ibsen og Bjørnson har bodd i huset for kortere eller lengere tid. Det verdifulle Teatermuseet er totalt ødelagt. ☹

Da Morgenavisens medarbeider kort tid etter katastrofen var på vei til de strøk av byen som var mest hjemsiktet møtte han mange ulykkelige mennesker hvis hjem i løpet av noen få minutter var blitt jevnet med jorden. Nu eide de ikke mer enn det de gikk og stod i.

BOMBINGEN AV BERGEN. Fortsatt.

For å hjelpe dem som er blitt hardestt rammet av katastrofen, satte myndighetene øyeblikkelig igang et storstilet arbeide ----(endel ord uleselige)-- samlestasjoner hvor de som ønsket det kunne få ---- (endel, ord uleselige) ----- mennesker hadde som rimelig kan være fått sjokk ----(endel ord uleselige)--- for de fikk den aller beste forpleining av NSK.

I løpet av natten ble --- (fleire ord uleselige) ---Lægevakten hadde til klokken 12 --- (endel ord uleselige)

23.00. (41). Det foreligger nu nærmere enkeltheter om det redningsarbeide som ble satt igang etter bombeangrepet på Bergen natt til søndag. Dessverre viser det seg at de omfattende branner som brøt ut under angrepet kom til å kreve fire brannmenn livet, idet en tidsinnsitt bombe eksploderte hvor noen av brannmennene var i sving med slokkingsarbeidet. De fire er: Brannmester Jacob Bastiansen, brannmester Jens Jensen, brannkonstabel Berland og brannmann Olav Solheim. Om bord på samme sted ble også ni brannmenn såret men ingen av dem alvorlig. Blandt de sårede var branningeniøren i Bergen, Olav Hamre.

Straks budskapet kom om de fire brannmenns død ble flagget på brannstasjonen heist på halv stang.

Den første melding om brannen etter angrepet kom fra Elektrisitetsverket, forteller brannsjef Gjessing i en samtale med Morgenavisens medarbeider. Da mannskapene var kommet i virksomhet løp det inn den ene melding etter den annen om flere branner. Og ikke lenge etter var over hundre mann i virksomhet i den bombeherjede delen av byen. Ikke lenge etter var hele strøket omkring Engen etc. eneste flammehav. Mannskapene knastet seg resolutt og modig inn i kampen mot flammene og det lyktes å begrense ildens omfang. Gnistene truet med å antende bebyggelsen utenfor det egentlige skadefelt, men etter en utmerket innsats lyktes de å eliminere denne faren. Først ved 12 tiden søndag formiddag var brannmennene fulltsndig herre over ilden på Øst - og nordsiden av brannområdet. 3- - 4- mann deltar her i ellerslukkingsarbeidet. 67 beboelseshus er totalt ødelagt i dette området.

Også på Laksevåg lyste det godt opp fra brannene etter angrepet. Slukkingsarbeidet ble her helt og holdent foretatt av Laksevåg brannvesen, idet Bergen hadde mer enn nok med brannene i Engenområdet. Arbeidet var imidlertid meget vanskelig. Bombene falt i samme strøk som under angrepet fjerde oktober og det hovedsakelig hus som ble skadet daengang som nu strøk med. Et hell i tragedien var det at det bodde så få mennesker der nu. En rekke tidsinnstilte bomber eksploderte under slukkingsarbeidet og gjorde dette vanskelig. Det lyktes også her å få ilden under kontroll og etter - slukkingen pågår nu.

ORDFÖREREN I VADSÖ INTERVJUET.

22.30. (32). Norsk Riksringkasting har hatt et intervju med ordföreren i Vadsö, telegrafbestyrer Larsen, som etter de siste terrorangrep der nord har forlatt byen og er reist sydover. Han forteller bl.a. at Vadsö by er brent totalt ned under den store katastrofen 23de august i år. Ut over sommeren og høsten har det vært en mengde terrorangrep mot byen og i september måned hadde man i alt 145 flyalarmer

Larsen sier videre at de første evakueringer begynte etter angrepene i august og september og siden da har stadig flere fulgt etter. .

Det er også sluppet ned fallskjermstropper i sabotasjeøyemed og overfor dem har sivilbefolkningen reagert meget sterkt. I slike tilfeller er tyske myndigheter straks blitt underrettet og dette trekk viser tydelig hvilken innstilling man der nord har til bolsjevikkerne

ORDFÖREREN I VADSÖ.

Om turen svarer forteller ordföreren at den var meget anstrengende, men alle tok strabasene med godt humør. Reisen fra Vadsö til Tromsø tok, hele syv dager. Overalt ble flyktningene møtt med velvilje og elskverdighet fra befolkningens side og evakueringskontorene gjorde alt for å hjelpe dem på beste måte.

STURLASSON.

KUNNGJÖRING FRA "POLITIDEPARTEMENTET".Forordning om forbud mot bruk av motorkjøretøy om natten.

22.30. (30). Med hjemmel av lov av 19de oktober 1944 og "ministerpresidentens" vedtak av samme dag om dagang for Øpolitidepartementet" til å gi politiforskrifter, bestemmes:

I. Det er forbudt å bruke motorkjøretøy (busser, privatbiler, lastebiler, varebiler og motorsykler) med norsk kjennermerke i tiden mellom klokken 22 og klokken 6.

Unntatt fra forbudet er:

1. Politiets motorkjøretøy.

2. Motorkjøretøy med ekstraordinær

kjøretillatelse utstedt av generaldirektoratet for transport.

3. Motorkjøretøy tilhørende brannvesenet, det sivile luftværnet, teknisk nødhjelp og bedriftsværn, dog bare ved alarm og katastrofetilfelle.

4. Motorkjøretøy tilhørende offentlig etater (post - telefon - telegraf, gass - og elektrisitetsverk, vann - og kloakkvesen, veivesen og jernbane).

5. Beredskapsbiler og andre motorkjøretøy i førstehjelpskjøring (jfr. retningslinjer for kjøring med beredskapsbiler godkjent av trafikkdepartementet den 1ste juni 1944, side fire, gruppe en), til befordring av lager, dyrleger og jordmåndre i praksis og til befordring av pasienter til og fra sykehus, jernbanestasjon og skipsanløpsted, videre til uoppsettelig tjenestlig kjøring for tyske og norske myndigheter og til kjøring etter ordre fra politiet.

6. Motorkjøretøy som er absolutt nødvendige ved lossing og lasting av skip og ved på - og avlasting av godstog, etter pålegg av transportmyndighetene.

7. Motorkjøretøy som kjører etter tysk ordre, når det forligger skriftlig kjøreordre fra et tysk tjenestested.

II. De motorkjøretøy som etter foranstående regler er unntatt fra forbudet, må ha sorskilt tillatelse for nattkjøring, utstedt av politimesteren på det sted der bilen er stasjonert.

Tillatelsen kan gis såvel for en enkelt tur som for et bestemt tidsrum.

Vognføreren skal ha tillatelsen med seg under kjøringen og forevise den på forlangende for norske og tyske kontrollorganer. Når gyldighetstiden er utløpt skal den straks leveres tilbake til politiet. Motorkjøretøy tilhørende tilhørende politiet er frittatt for sorskilt kjøretillatelse til nattkjøring, men bør alltid under kjøring foruten vanlig lys bruke blått kjennetegn eller hvitt flagg (jfr. forordning av 31te mars 1942, paragraf 3). I alarm og katastrofetilfelle gjelder det samme for motorkjøret tilhørende brannvesenet, det sivile luftværnet, teknisk nødhjelp og bedriftsværn.

III. Foranstående bestemmelser trer i kraft fra og med 30te oktober 1944 klokken 22. Overtredelse av forbudet straffes med biter eller fengsel i inntil ett år.

STURLASSON . Fortsatt.

Enhver plikter å stanse på stoppsignal frattyske og norske kontrollorganer. DEN SOM IKKE STÅNSER VED KONTROLL RISIKERER Å BLI BESKUTT UTEN VARSEL.

"Politidepartementet" den 28de oktober 1944

CHARLES HOFF UT AV IDRETTSFORBUNDET.

22.00. ØDepartementet for arbeidstjeneste og idrett meddeler at "idrettsråd" Charles Hoff er løst fra sitt verv som leder av "Norges Idrettsforbund", da han vil ofre mere av sin tid og arbeidskraft på de viktige oppgaver "departementets" idrettsavdeling har å løse. "Minister" Stang har utnevnt "Norges idrettsleder" Bjørn TH. Fjeld som ny "forbundsleder" fra 30 s.a.

QUISLING SENDER TELEGRAM.

23.30. I anledning av den ungarske regjorings nydannelse har "ministerpresident Quisling sendt den ungarske riksforstander og statsminister Franz Szalasi et lykkeskingstelegram. "Minister - presidenten" har mottatt et takketelegram.

RASSIAER I DANMARK.

S.R. 22.00. Avdelinger av det tyske sikkerhetspoliti har utenom København foretatt flere rassiaser og har arrestert mange ledere for idretts - og ungdomsorganisasjoner.

OSLOAVISENE IDAG.

O.R. 08.00. Osloavisene slår idag stort opp meldingen om at sovjetrusserne ikke kommer til Nordnorge som befriere men som erobrere. Morgenposten skriver således bl.a. at det er innlysende at sovjetrusserne har økonimiske og militære interesser i Nordnorge som er i strid med våre egne. Russerne er nu på norsk jord og deinner selv at de er der for sin egen skyld, ikke for noen annen.

Aftenposten skriver at idag står russerne i Nord - Norge og seiersaluttene drømmer i Moskva. Og de kommer nok til å drømme mange ganger før russene har fått det slik som de vil ha det.

KOMMUNISTENE INN I DET FINSKE PARLAMENT IGJEN.

22.30. Det finske parlament har vedtatt en lov som gjeninnsetter de seks kommunistiske medlemmer som mistet sitt sete i parlamentet i 1941 da fiendtlighetene med sovjetsamveldet begynte.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

N.J/E.S.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

31.oktober 1944

Nr.1275

Fortrolig.

Meldinger, mandag 30.okt.1944.

NORD-NORGE.

13.00 (12) Det er påfallende hvor lite
villig befolkning i Nord-Norge er til å ta imot "befrielsen".
I Øst-Finnmark hvor jo ren
til "paradiset" er begynt å åpne seg. flykter befolkningen
fra "befrierne". Det kan derfor ha sin interesse å spørre
noen av disse flyktninger og evakuerte fra Nord-Norge om
begegningen som driver dem fra deres kjære heimsteder.
Man ser det på disse menneskene at de ikke er av den typen
som 'skvettet unna' for litt kald vind eller litt motgang.
De blir drevet av angst for bolsjevismen, av den fikt
som har vært næret av mange generasjoner gjennom århunder.
Russeren kommer.

Frøken H. forteller med
tårer i øynene om de siste skrekvens måneder i Kirkenes,
om hvorledes sovjetflyverne formelig drev jakt på befolk-
ningen og skjut på alt levende med sine mitraljøser. "Det
er ikke slik som folk sørpå synes å tro", sier hun "at det
bare er mot tyskerne sovjetrusserne fører krig. Når
folk sørpå tror at sovjetrusserne ikke har tenkt å gjøre
nordmennene noe vondt, så mot vises dette i aller høyeste
grad av de redselsfulle kjennsgjerninger. Det som drives
nordpå er ikke krigshandlinger, men ren terror, og det å
være nordmann er ikke lenger noe privilegium som gir be-
skyttelse mot bomber og mitraljøsekuler.

Herr Gustav Åstro som er
forretningsmann fra Vardø forteller at sovjetrusserne
skjut på hver eneste fiskebåt som gitt fra Vardø, til og
med på robåter som var ute med line. Ja selv de mest fjernt-
liggende bondegårder ble angrepet. Til slutt var det så ille
at man ikke turde gå ut på gaten om dagen. All trafikk
måtte avvikles om natten, og forsyninger kom ikke lenger
fram til byen. Man får et begrep om intensiteten i terroren
når man hører ordføreren i Vardø, herr Alf Larsen, fortelle
at Vardø i løpet av september måned hadde ikke mindre enn et
hundre og fem og førr flyalarmer, til tider hele seksten på
en dag.

Herr Leif Stene, redaktør av bladet
Finnmark, i Vardø, forteller bl.a. at man allerede var truet
til å ta av vinterforsyningen. Rasjoneringen ble opphevet
da det under bolsjevikenes terror ikke lenger var mulig å
opprettholde den. Forsyningene til vinteren er følelig ikke
lenger sikret. De godtroende nordmenn som er blitt tilbake
i byen og som tror at sovjetrusserne vil sørge for mat, vil
sikkert erfare noe ganske annet til våren. Man får et inn-
trykk av ødeleggelxene i Vardø når man hører at det av byens
oppinnelige fire hundre våningshus no bare er 30 (?) igjen
som er beboelige, og av de oppinnelige fire tusen innbyggere
er det no bare to hundre tilbake som rister livet i ruinene.

11.00

.....begynnelsen av oktober
har sovjetrusserne satt inn sterke avdelinger av sitt luftvåpen
for å støtte operasjonene mot de tyske tropper på bakken ved
angrep mot stillinger og tilførselsveger.

Luftvåpnets luftvernartilleri
som er satt inn i luftforsvaret og i kampene på bakken, skjut i
følge de meldinger som foreligger hittil, ned hundre fly i
det høye nord i tiden fra 1. til 26. oktober.

(fortsatt)

NORD-NORGE, (fortsatt)

Bekreftelse på ytterligere nedskytinger ventes. Tre batterier i en motorisert luftvern-avdeling har alene notert seg for tre og tredve av de ovennevnte nedskytinger.

Under den bewælge krigsføring på ishavsfronten er dette store antall tilintetgjorte fiendtlige fly et særlig godt resultat.

14.00 Under britiske bombeflys angrep mot marinestøttepunkter i Norge ble etter de hittil foreliggende meldinger seks fly skutt ned.

09.00 Enkelte britiske forstyrrelsесfly fløy natt til søndag inn over Oslo-området. Etter kort ... dreide de av under sterk beskytning av luftvernet. Ett fly ble skutt ned.

Under flyangrep mot et lite norsk fiskevær i Lofoten-området ble to fiendtlige fly skutt ned.

ANGREPET PÅ BERGEN.

O.R.19.10 "Det sivile luftvernsmannskap, brannmannskapet og Teknisk Nödhjelp gjorde meget til å begrense skadens omfang etter angrepet på Bergen", ble det sagt i "Verden og Vi" .. "Men det er sorgeligt å se de mange husville gå rundt og lede etter sine pårørende i de nye ruinene."

"Nyheten om at Bergens gamle teater er blandt ruinene vil vekke harme og bedrøvelse hos mange". (Teatrets historie ble gitt i detaljer)

"De som hele tiden har ønsket en alliert befrielse tenker no anderledes. De ved at en alliert befrielse betyder det samme som død og fordervelse."

13.30 (15) En av Bergens og også norsk teaters mest fortjente menn er sammen med sin hustru omkommet under flyangrepet på Bergen. Det er Sigvald Johannessen, skiperen av Bergens teatermuseum. Han er født i 1972. Den 31.august 1919 kunde han åpne Bergens teatermuseum som inntil da hadde ført en emmelig kummerlig tilværelse. Da museet ble åpnet var gjenstandene hans egen eiendom, men ble seinere ved gavebrev skjenket museet.

I alle år var han utrettelig i sitt arbeid for å øke samlingene og bevare dem slik at de fortsatt kunde fortelle teatrets historie i Bergen like fra det dramatiske selskabs tid og opp til våre dager.

Men også for den nationale scene var han en verdifull mann som skuespiller. Johannessen ble 72 år gammel.

HANDEL MELLOM FINNLAND OG SVERIGE.

09.30 Sovjetregjeringen har tillatt finnene å drive utenrikshandel med Sverige, men har samtidig forbudt Finnland forsyning av matvarer og tekstilvarer fra Sverige, slik at hjelpen fra Sverige ikke kan få det forutsatte omfang. Grunnen til dette forhold skal være at Moskva vil avvente innlands oppfyllelse av frødsdiktaturet.

SVENSK RIKSDAGSMÖTE.

S.R.12.30 & 19.00 Den svenska riksdag holdt møte idag., hvor bl.a. statsministeren sa at Sverige etter krigen vilde forbeholdes seg rett til egen handlemåte og ikke la seg kommandere av noen.

På møtet ble det understreket at Sverige ønsker å holde fast ved sin neutralitetsrettighet og at Sveriges handel med de krigsførende land, og i særdeleshet export av krigsviktige materialer er redusert så meget så den ikke kan ha nogen som helst innflytelse på krigens varighet.

Heldigvis har det vært mulig i stor utstrekning å hjelpe Finnland.

Den svenska regjeringen har med stor glede hilst den norske utenriksminister og den norske justisminister velkommen til Stockholm, hvor de har oppholdt seg nogle f. dager.

(Referatet meget utydelig grunnet på tekniske forstyrrelser.)

S.R.19.00 En flygende festning styrtet idag ned syd-Øst om Trollhättan. Man har enno ikke funnet spor av besetningen.

HJELP VÅRE KRIGSRAMMEDE LANDSMENN I NORD-NORGE.

23.00 Opprop til alle f-agorganisasjonens tillitsmenn og medlemmer.

Den 27. oktober d.å. sendte landsleder Odd Fossum ut et pilegg til alle landsorganisasjonens tillitsmenn landet over om å være de krigsramte fra Nord-Norge behjelpelig med alle midler.

I denne forbindelse oppfordrer vi alle tillitsmenn i forbundene om å rette seg etter landsleder Odd Fossums pålegg og støtte de krigsramte på enhver tenkelig måte. Det er våre kamerater og landsmenn dette gjelder, og vi må i denne tiden stille oss solidarisk med dem som krigen rammer.

Likeså oppfordrer vi alle tillitsmenn om å oppsøke de krigsramte og søke kontakt med dem og hjelpe dem lengst mulig. Tillitsmennene må likeledes sende forbundet melding om i hvilket omfang fagorganiserte arbeidere rammes, så forbundene kan få en oversikt over i hvilket omfang det her kan bli tale om støtte.

Vi oppfordrer også alle medlemmer i fagorganisasjonen om så snart råd er å oppsøke de nærmeste avdelinger og holde kontakten med sitt forbund vedlike. Forbundenes avdelinger og den stedlige samorganisasjon vil hjelpe Dere så langt det står i deres og vår makt.

(fortsatt)

OPPROP TIL FAGORGANISASJONENS MEDLEMMER.

(fortsatt)

Med solidarisk hilsen:

Norsk arbeidslederforbund

G.Th.Dybendahl, Norsk forbund for bekledningsindustrien
Einar Knudsen, Norsk forbund for byggingsindustrien Johs.
Ringens. Norsk forbund for grafiske fag Severin Arnesen.
Norsk forbund for handel og kontorvirksomhet Michael Berg. Norsk
forbund for hotell- og restaurantvirksomhet A.Hansen.
Norsk forbund for jern- og metallindustrien Birger Amodt,
Norsk forbund for k. misk industri Åsbjørn Bjerke, Norsk
musikerforbund G. Hammarström, Norsk forbund for offentlige
yrker Olaf Ødegård, Norsk forbund for papirindustrien Rolf
Imislund, Norsk forbund for sjøfart og transport A.Bervik,
Norsk forbund for skog- og landarbeid Rolf Armann, Norsk
forbund for treindustrien Harald Johansen.

TILLITSMANNSMØTE I OSLO.

23.30 (46) I Colosseum ble det i kveld
holdt fellesmøte for tillitsmenn fra NS og NSDAP i Stor-Oslo.

Den store sal var fyldt til siste
plass da fyliespropagandaleder Florentz ønsket velkommen.

Hauptabschnittleiter Nestler
talte først. "Den krig som blir ført idag", sa han bl.a.
"er ingen krig mellom de enkelte folk, men en revolusjon hvor
det gjelder germanernes være eller ikke være. Vi er vitne
til hvordan kulturens fiender stormer fram mot Europas grenser
og truer med å knække og undertrykke hele den germaniske
rase. Nettopp en slik kamp må vi nasjonalsosialister sette
all vår menneskelige kraft inn på å vinne den endelige seir,

Våre fiender begår i dag en
stor feilregning. De tror nemlig at det tyske folk i 1944
er det samme som i 1918. Men slik er det ikke. Idag er
det tyske folk, takket være vår fører, Adolf Hitler, nasjonal-
sosialistisk innstillet og de vet at det no er enten eller
og derfor kjemper de fortsatt til den endelige seir er vunnet!"

Etter Hauptabschnittleiter Nestlers
tale, som ble mottatt med ovationsmessig bifall spilte det
store orkestret et par norsk musikknumre hvorpå fylkesfører
Holm talte.

Fylkesføreren kom i sin tale
inn på den siste tids hendelser og uttalte at alle no måtte
være klar over at Norge, ja hele Europa svever i den döde-
ligste fare for å bli oversvømmet av de røde masser som stormer
fram mot Europas grenser for å utslette og tilintetgjøre vår
kultur og hele den europeiske sivilisasjon. Men Europa vil
ikke gå under. De nasjonale krefter reiser seg og står fast
og urokkelig, fast bestemt på å føre kampen til en seirrik
avslutning. Tidens vanskeligheter som e møter gjør oss bare
sterkere. Vi vokser i besluttssomhet og seirstro. Derfor kan
vi være trygg for at seiren blir vår.

Kveldens siste taler var av-
delingsleder Myklebust som kom inn på den aktuelle situasjon
her heime, sørlig etter bolsjevikenes innmarsj i Finnmark.

"Den femtede mai i år", sa han bl.a.
"talte vår fører på universitetsplassen i Oslo og meddelte
det norske folk det triste budskap at eks-kongen og emigrant-
komiteen i London hadde prisgitt Norge til bolsjevismen. Man
skulde tro at det norske folk no ville våkne opp og gmi sövnen
ut av öynene. Men folket fortsatte i sin tornerosesövn som om
ingen ting hadde hendt. Når man snakket om den skjedige avtale
trakk de på skuldrone. Man ville ikke tro det, man kunde
(fortsatt)

TILLITSMANNSMØTET I OSLO. (fortsatt)

ikke tro det. Idag er imidlertid avtalen en kjennsgjøring. De russiske hærmasser har rykket inn på norsk område og den norske byen, Kirkenes er erobret. Og i London sitter eks-kongen og eksilkomiteen og hylder de bolsjevikiske venner, og ønsker dem velkommen til Norge med den russiske nasjonal-sang.

Vi i NS er imidlertid klar over vår tid. Vi har ingen skylapper for Bynene og vi vet at vi må kjempe til seiren er vunnet" sa avdelingsleder Myklebust til slutt.

Møtet ble avsluttet med den norske og tyske nasjonalsang.

NORD-NORGE.

21.30 (51) Det er i de siste dagene kommet en mengde evakuerte fra Øst-Finnmark til Tromsø. En av dem, redaktør Stene fra Vardø, forteller til bladet Tromsø, at hele Øst-Finnmark den siste tiden har lidd under en hensynsløs og umenneskelig terror av de bolsjevikiske flysveiter. En terror som utelukkende var rettet mot sivilbefolkningen. Selv de minste plasser med bare to eller tre hus ble utsatt for den mest bestialske beskyting fra maskinkanoner og mitraljøser.

Således var han selv vitne til at et lite sted i nærheten av Kiberg forleden dag ble angrepet av sovietfly. Folk satt for det meste i små dekningsgraver som de selv hadde laget klar til å krype i skjul når bolsjevikenes fly viste seg.

Overalt ble de evakuerte hjulpet på beste måte av de tyske og norske myndigheter. Befolkingen som no flykter fra Øst-Finnmark har ikke noe höyere ønske enn at de må få oppleve at vår landstodel blir renset for bolsjevikhordene så de kan flytte tilbake og begynne fra nytt av, slutter redaktøren.

OPPLISTINGEN FOR FLYANGREPET PÅ BERGEN.

22.30 (44) Inntil klokken atten i kveld var det til dr. Gades institutt brukt inn 71 lik av omkomne etter det fryktelige flyangrepet natt til søndag. Bare tolv av de omkomne er identifisert. Det er følgende:

Johan Martin Andersen fra Florvåg
fru Constanse Finno
Solveig Hellesø, 20 år
fru Laura Johannessen
museumsinspektør Sigvald Johannessen
brannmester Jens Elias Jensen
Kristine Klippe, død av sjokk
Kristoffer Lillelillås
Wilhelm Ness
politikonstabel Johannes Hammersland
hjelpebrannkonstabel Olav Solheim.

Konstabbel Hammersland som falt på sin post hadde sammen med en kollega vakt i Joensvoldsgaten da flyalarmen gikk. De sukte begge opp mot byen, kollegaen i retning av den nationale scene og Hammersland mot det gamle teater. Så langt kom han imidlertid ikke. Det regnet tett med bomber og Hammersland falt som offer for en av dem. Han ble bare 27 år gammel

(fortsatt)

FLYANGREPET PÅ BERGEN. (førtsatt)

En rekke politifolk ble mer eller mindre skadet under tjenesten denne natten. Omrent samtidig med de første brannbilene rykket de første lagene av politikorpset utover mot angren. De de to bilene kom inn i bombefeltet eksploderte en av de tidsinnstilte bombene. Store gatestein og murbrokker haglet over bilen som begge fikk huller i takene. Alle politifolkene ble truffet mer eller mindre alvorlig. Hjelmene som politimennene brukte denne natten har sikkert reddet flere av dem.

(45) Politiet arresterte idag en mann som forsøkte seg som tyv i de skadedyne strøk. Han var gått inn i et bombeskadet hus og hadde forsynt seg med rasjoneringskort m.v. Han vil no få sin velfortjente straff.

PÅ KIRKENES-FRONTEN BLIR BOLSJEVIKENE OPPHOLDT ved omfattende spreninger i de dype dalen, melder internationale informasjon i kveld. Den sovjetrussiske ledelse har trukket bort tre infanteridivisjoner og to sterke pansergrupper. Disse styrker er no i ferd med å marsjere opp i Ivalo-området, sør for Knare-sjøen.

Ved svenskegrensen prøvde en finsk bataljon å foreta en omgående bevegelse mot de tyske tropper sør for Munio. Fjelltropper tilhørende Waffen SS støtte øyeblikkelig inn i Finnenes flanke, omringet dem og rev gruppen opp.

(22.00 & S.R.19.00)

"JA, FRAM PÅ LINJE"

24.00 (53) Ja, fram på linje vil vi stå, hvis Norge skulde kall og først vi vil for Norge slå - og siden kanskje falle. Ved åndens og ved håndens stål, vi sverger Norges vergemål - og fram på linje vil vi stå hvis Norge skulde kalle.

Idag kaller Norge på sin ungdom. Det krever at du følger kallet om å verge fedrelandet i farens stund. Meld deg idag til kamp. Henvendelse skjer til .....

FREKT RAN.

24.00 (54) Et ualminnelig frekt ran ble begått idag på Tønsberg kemnerkontor i Tønsberg sjømannshjems bygning som ligger i et av byens mest trafikkerte strøk. Like etter stengetid kom fire maskerte personer inn gjennom en bamdør og truet personalet, fire i alt, til å gå med i kjelleren. Mens to av bandittene truet kassereren og en annen funksjonær til å utlevere kontantbeholdningen, holdt de to andre det øvrige personalet i sjakk. Etter at karene hadde funnet fram kontantbeholdningen som idag var ekstra stor, omlag seksti tusen kroner, forlot de kontoret. Politiet ble straks varslet pr.telefon, og de driver no en iherdig etterforskning i saken. Sen i kveld hadde de enno ingen spor etter bandittene.

STOR TYVERISAK

24.00 (55) I sommer ble det fra en last rujern som kom til Oslo stjålet ikke mindre enn omlag 36 tonn. Flere karer var implisert i saken som tidligere er dømt i forhørssretten. Idag stod fire av karene i byretten. Den ene tiltalt for tyveri av åtte tonn, de tre andre tiltalt for heleri. Tyven ble dømt til seks måneders fengsel mens de andre fikk nitti dager, hvorav to betinget dom.

SYKKELTYVERIEN.

24.00 (56) Sykkelttyverier er en dyr fornyelse no for tiden. En kar har stått for byretten tiltalt for å ha stjålet en damesykkel. Han ble dømt til åtte måneders betinget fengsel til tross for at han bare hadde på seg en straff fri tidligere.

VED METANOLDLAMET I SOLUM som krevde to dødsofre, er det utvist en utilgivelig lettsinndighet. Etter hva Skiensfjordens Presse får opplyst ble metanolen stjålet fra et lokomotiv på Herøy. Flasken var merket med Metanol og et dødninghode. Karene blev advart av arbeidskamaratene mot i nyteinnholdet, men de brydde sig intet om det. Etiketten og dødninghodet var bare nogetbedriften hadde satt på for at folk skulle tro det var gift på den, sa de.

TRAVHESTER:

18,30 (25) Travhester til leger og veterinærer. Saken er tett under behandling i landbruksdepartementet. Landbruksdepartementets hestekontor har tatt opp spørsmålet om å nyttig gjøre sig travhestene til transport av leger og veterinærer under den herskende mangel på transportmidler. Saken er tenkt ordnet slik at det gies leger og veterinærer anledning til å ta hest på for. Det antas at hestene eventuelt vil bli brukt personlig kjøring også utenfor praksis. Ved henvendelse til landbruksdepartementets hestekontor får NTBs Landbruksmedarbeider opplyst at saken er på et rent forbedrende stadium. Legeforeningen og vetrinærforeningen skal nu undersøke blandt sine medlemmer hvem som er intresert i tiltaket og hvem som er i den stilling at de kan skaffe for og husrum til hest. Når det så innløper svar på disse instanser vil det bli truffet endelig avgjørelse.

OSLO:

22,00 (00) Norges pelsdyrslag har hat styremøte i Oslo og behandlet en rekke interne saker. Det styre som er oppnevnt av Næringsdepartementet består av H. Dalsaune, formann, A. Sjømaelingen, Barnsjordsøra ?, Knut Vierland, Brynjulf Klute, Hov i Land, Johan Baastad, Reidar Gundersen, Nittedal.

NY ORDFÖRER:

22,00 (37) Innenriks Departementet har oppnevnt småbruker og gartner Olav Sjörkvik som ny ordförer i Stjärna komune, istedetfor den nuverande ordförer Chr. Brun Jensen som er fraflyttet komunen.

22,00 (38) Den tredve årige norske sjäför Henry Wagner er dömt til fire ukers varetaktsarest av Sicherheitspolize for at ha veret berusét ved rattet.

TELEGRAMUTVEKSLINGEN MELLOM QUISLING OG FRANZ SZALASI.

09.00 "Ministerpresident" Vidkun Quisling har sendt følgende telegram til den ungarske riksforstander og statsminister Franz Szalasi:

"Deres eksellense, herr riksforstander og statsminister Franz Szalasi, Budapest! Den norske regjering og jeg personlig hilser i europeisk solidaritet den nydannede ungarske regjering og ønsker dem, herr riksforstander, og deres regjering et i alle hensender godt resultat i den store kamp for Ungarn og Europa.
Vidkun Quisling."

Herpå er innløpet følgende svar:
"Deres eksellense, herr Vidkun Quisling, ministerpresident i den norske nasjonalregjering, Oslo.

Jeg uttrykker herved min og min regjerings dyptfølte takk til Dem, herr ministerpresident for det kameratslige telegram, Deres eksellense har sendt med hilsner fra Dem og den norske regjering.

Idet jeg gjengjelder deres hilsner på det hjerteligste nytter jeg dette höve til å uttale min faste overbevisning om at Ungarn her i det sörøst-europeiske rom, akkurat som Norge i norden, vil yte sitt fulle bidrag til Europas skjebnekamp for det nasjonalsosialistiske europeiske fellesskaps lykkelige og frie framtid.

S. Lási.

EINAR BOTHNERS UTSTILLING EN SUKSESS.

11.00 (10) Trondheimskunstneren Einar Bothners utstilling i kunstforeningen som ble åpnet lørdag, har vært besøkt til trøngsel i helgen. I de to dagene utstillingen har vart er salgsnømmen kommet opp i over fire tusen kroner.

METANOLAFFÄREN I SOLUM HAR NO KREVD SITT ANNET OFFER idet en Eidangermann er avgått ved døen, melder Varden. (11.00)

SAUETYVERIER I HEDDAL.

13.00 (13) Fra Heddal meldes det stadig om sauetyverier. I helgen er ikke mindre enn seks sauver stjållet fra forskjellige gårder i bygda. Det er mange ting som tyder på at det er en bande på ferde.

GANGSTERE PÅ FERDE I HEDDAL.

18.30 (16) Natt til søndag ble landhandler Bamble i Heddal vekket av en voldsom banking på døren. Han gikk ut for å se hva det var og utenfor stod tre-fire karer som ga seg ut for å være fra politiet og sa der skulde undersøke landhandleriet. Bamble mente det var for sent og bad dem vente igjen neste dag. Da karene skjönte de ikke slapp inn, skjöt de mot døren og tre - fire skudd i luften for å true seg inn. Et par av Bambles sösken som bor i samme huset, ble vekket av skuddene og ropte om hjelp. Karene skjönte at slaget var tapt og lå på sprang.

BRANN:

14,30 (193) Arendal. Som før melit brente uthusbygningen på disponent Strangers gård Knutsvik utenfor Tvedestrand ned i forige uke og endel husdyr, årets avling og verdifulle maskiner strøk med. Efter de opplysninger som nu foreligger var brannen meget dramatisk. Lensmannen i Holt foretok forhør over en sytten år gammel husjelp, som tilstod hun hadde tent på. Ved nitten tiden skulde hun ut å føre dyrene, men istedet fant hun på å sette fyr på låven. Da det led ut på batten, snek hun sig ut igjen, og mens brannvakten var på et annet sted, satte hun fyr på en flisehaug på gulvet i verkstedbygningen. Ilden blev denne gang slukket temlig fort. Ut på morgensiden gikk hushjelpen inn i et værelse i hovedbygningen og tendte på en blendingsgardin, et kart og et sengeteppe. Så gikk hun til sengs igjen. Også her blev ilden oppdaget av vagten og slukket. Piken er bortsatt av vergerådet. Hun har tidligere oppholdt sig på et skolehjem i Bergen. Til lensmannen forklarte hun at grunnen til at hun tente på værmest var den at det var så ensomt på Knutsvik. Det er avsagt fengslingskjendelse over piken for tre uker. Påtalemyndighetene har forlangt henne mentalundersøkt.

Trondheim:

10,00 (43) Lørdags kveld ved atten tredve tiden blev Trondheim hjemskikt av en større brann, som utover kvelden herjet stykt i den gamle bebyggelse på Ravnkloa. Da brannvesenet kom tilstede stod det gamle velkjendte fiskeskuret i lys lue. Brannen sprang over til firmaet Thaulows store varelager i det nærmestliggende pakhus og bredte sig også vidre til et mindre pakhus med varelager tilhørende samme firma. En tid var også et tredje pakhus samt bygningen med Nordstjernen Apotek truet, men iherdig innsats av brannvesenet lyktes å få brannen begrenset til de to pakhus og skuret. Det gikk et par timer før brannvesenet var herre over ilden. De to brende pakhus og fiskeskuret eides av Trondheim kommune og var fullverdiforsikret. De ble i sin tid innkjøpt av kommunen som ønsket å skaffe sig en tomt til oppførelse av en påtenkt fiskehall ved Ravnkloa. Firmaet Thaulows lager som for tiden var var ganske betydelige hadde en assuranse på ca. tre hundre tusen kroner. Det kjendte Ravnkloa skuret var et karakteristisk trekk i bybildet, var oppført før ca. femti år siden og var mange år stedet for Trondheims fiskemarket, skriver aftenposten.

DÖDSULYKKE:

11,00 (6) Kongsvinger. En drukningsulykke hendte fredag i nord Odal. En seksti år gammel kramkar August Karlsen skulde over en bekk. Han falt ut og blev tatt bort av strømmen. En kar som var med ham forsøkte forjeves at redde ham, men hadde nokk med at redde sig selv. Den ømkomende etterlater sig hustru.

Kongsvinger.

Efter det Glåmdalen får opplyst har det funnet sted en uhyggelig barnedrapstragedie i Skarnes i Sør-Odal. En frue i 38 års alderen har for en ukes tid siden drept sitt nyfødte barn og gravd liket ned i kjelleren. Det ser ut til at barnet er kvalt. Politiet driver etterforskning i såken og etter det som opplyses har furen en gang tidligere gjort noe liknende. For ni år siden brente hun opp liket av sitt nyfødte barn. Hun påsto dengang at barnet var dødfødt.

NORGES IDRETSFORBUND:

20,00 (30) Under ledelse av Norges idrettsforbunds bokseledder, Otfhar Lassen holdt Norges idrettsforbunds bokserådmøte fredag for å drøfte aktuelle skaer i forbindelse med den forestående sesong. Det ble samtidig satt opp en foreløpig terminliste som ser slik ut:

12.november Nasjonal boksestevne i Bergen. 26. november Norgesmesterskap for junior B. i Oslo. 27.november norgesmesterskap for juniors i Oslo. 28.november norgesmesterskap for senior i Oslo. 26-28.november: dommerkurs i Oslo. 10.desember: Nasjonalt boksestevne i Stavanger. 11. desember: nasjonalt boksestevne i Sandnes.

Til dommerkurset skal flest mulig av idrettsforbundets dommere innkalles med henblikk på mesterskapene.

20.00 Departementet for arbeidstjeneste og idrett meddeler:

Sjefen for idrettsavdelingen i departementet for arbeidstjeneste og idrett, idrettsråd Charles Hoff har i lengre tid ved siden av sin embetsstilling, innehatt det ulønnede tillitsvern som leder av Norges idrettsforbund.

Under idrettstingets forhandlinger i april år var det enighet mellom idrettsråden og tingets representanter om at de to stillinger som idrettsråd Hoff innehar skulle besettes med to personer. Det er også nødvendig at idrettsråden får anledning til å ofre mere av sin tid og arbeidskraft på de meget viktige og krevende oppgaver som departementets idrettsavdeling har å løse.

I samråd med idrettsråden har "minister" Stang derfor besluttet å utnevne Norges idrettsforbunds fri-idrettsleder Bjarne Th.Fjeld som forbundsleder.

Den nye forbundsleder overtar vervet 30. oktober 1944.

DÖDSFALL.

18.00 Bestyrerom for maskinistskolen i Kristiansand, maskiningeniør Arne Skråstad døde lørdag 63 år gammel. Etter å ha gjennomgått den fire-årige tekniske skole i Kristiania var han med under byggingen av Vigelands bruk og seinere ved Kristiansand mek.verksted, ble timelærer ved maskinistskolen og overtak bestyrerstillingen der i 1915. Denne hadde han til sin død.

20.30 Avdøde distriktsleder Lundesbye(?) har i sitt testamente bestemt at ca.hundre tusen kroner av hans etterlatte midler skal gå til et legat til beste for gamle og trengende i Eidskog, forteller bladet Glåmdalen.

Dette er den største donasjon i sitt slag som tilfaller bygdens innvånere.

ÖKONOMISKE MELDINGER.

Kksjekurser fra Oslo Børs 30. okt.

4 1/2 % Stat 1937	K 103
4 % Stat 1935, I	K 102
3 1/2 % Stat 1941, I	K 103 3/4
3 1/2 % Stat 1938, I	S 103 1/4, K 102 1/2
4 % Hypotekbank 1938	K 105
2 1/2 % Hypotekbank 1941	S 105 1/4 K 105 1/8 oms 105 1/8
Creditbanken	K 132 1/2
Kreditkassen	S 815, K 810 oms 800
Bjørvika	S 19 1/2, K 19
Borregård	S 126, K 124, oms 126-125
Elektrokjemisk	K 125
Havslund	K 665,
Orkla	S 255.
Saugbruksforeningen	S 1775, K 1725
Union	S 5,1, K 4,90, oms 5,00
Agdesiden	S 142 1/2, K 137 1/2
Borgestad	S 210, K 202 1/2, oms 205
Bruusgaard Kiøsterud	S 230, K 225, oms 227 1/2
Amerikalinjen	S 207 1/2, K 200
Bergenske	S 145, K 141
Nordenfjelske	S 167 1/2
Ivaran	S 235, K 227 1/2
Ocean	S 265
Kosmos 2	S 257 1/2, K 250
Odd	S 225, K 220
Rosshavet	S 354.

ÖNBs indeks for Oslo Børs 30. okt. 1944.

Bankaksjer	165,50	{ uf)
Industriaksjer	181,70	{ minus 0,50 }
Skibsaksjer	212,30	{ minus 1,70 }
Hvileaksjer	190,00	(minus 1,00)

Stockholm: Sveriges forandrede handelspolitiske stilling avspeiler sig i oppgaven for utenrikshandlen i september måned. Forandringen er først på eksport siden. Eksportverdien i september var bare 54,5 millioner kroner mot 68 millioner i august og 100 millioner kroner i september 1943. Verdien av Sveriges eksport i de første to måneder dette år, utgjør dermed 559,3 millioner, mot 903,5 millioner kroner i samme tidsrom forrige år. Innførselsverdien i september i år 163,6 millioner kroner mot 140 millioner i august og 162,3 millioner kroner i september 1943. For de første 9 måneder er det siktet en relativ hevet import på 1352,6 millioner kroner mot 1368 millioner kroner i samme periode 1943. Grunnen til at man i september kunne opretholde en noenlunde tilfredsstillende utførsel, skyldes at det i denne måned etter ankom en rekke fartøy til Sverige og det blev foretatt fortolling av endel tidligere import. Innen de forskjellige varegrupper på utførselsiden var det i september sterkest tilbakegang for mineraler og metaller, samt helsefabrikata, vidre av papir, cellulose og trevarer samt transportmidler og maskiner. På innførselssiden viser mineraler og metaller likeledes en bemerkelsesverdig tilbakegang. Innførselen av huder og skinn samt tekstilvarer viste også relativ sterk tilbakegang. Innførselen av kjemiske produkter samt maskiner og transportmidler viste i forhold til september forrige år en mindre stigning.